SF PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Alastair Reynolds

APREIŠKIMŲ ERDVĖ

Mokslinis fantastinis romanas

ANTRA KNYGA

Iš anglų kalbos vertė
BRONIUS BRUŽAS

eridanas
Kaunas
2005

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas", 334 tomas
Serija įkurta 1990 m.

Alastair Reynolds
REVELATION SPACE
New York, Ace books, 2002

UDK 820-3
Re-106

www.eridanas.lt

ISBN 9955-10-123-7 (2 knyga)
ISBN 9955-10-122-9 (bendras)
Copyright © by Alastair Reynolds, 2000
Cover art copyright © by Vincent Di Fate, 1987
Vertimas į lietuvių kalbą ©,
leidykla "Eridanas", 2005

14
Mantelis, Šiaurės Nekhebetas, Resurgamas, 2566-ieji

Tą dieną, kai atvykėliai prisistatė, Silvestį pažadino akinančios baltos šviesos dūris. Tarsi melsdamas pasigailėti jis kilstelėjo aukštyn ranką, palaukė, kol akys sugrįš į įprastos veiklos režimą. Sluka, aišku, žinojo, jog tokiais momentais kalinio šnekinti nevertėjo. Praradusios tiek daug originaliųjų funkcijų regėjimo schemos turėdavo sugaišti nemažai laiko, kad prisitaikytų prie aplinkos. Akims tiriant apgadintus režimus, Silvestį užliejo srautas klaidų bei perspėjimų - spektrinių skausmo žybsnių.

Atsigaivelėjęs jis išvydo šalia sėdinčią Paskalę, kuri prie krūtinės spaudė antklodes.

- Jums abiem teks keltis, - tarė Sluka. - Luktelėsiu už durų, kol apsirengsite.

Juodu skubiai užsimetė drabužius. Koridoriuje kantriai lūkuriavo du sargybiniai ir Sluka. Nė vienas iš trijulės neturėjo į akis krentančių ginklų. Silvestį su žmona nuvedė į Mantelio valgyklą, kur prie pailgo, sieną dengiančio ekrano būriavosi rytinė Tikrojo Kelio potvinistų pamaina. Ant stalo kėpsojo kavos termosai ir nepaliestos pusryčių porcijos. Kad ir kas čia vyko, pamanė Silvestis, tai nežadino apetito. Atsakymą į visus klausimus turbūt pateiks ekranas. Ausis pasiekė balsas, skambantis taip, lyg sklistų iš kolonėlių. Vietiniai pernelyg šurmuliavo, kad Silvestis išgirstų ką nors daugiau nei vieną žodį. Nelaimei, tas žodis buvo jo pavardė, kurią asmuo, šnekantis iš ekrano, kartojo itin dažnai.

Braunantis į priekį paaiškėjo, jog žiūrovai žvelgia į jį su tokia pagarba, kokios Resurgamo gyventojai nerodė Silvesčiui ištisus dešimtmečius. Galbūt tai viso labo gailestis, rodomas pasmerktam žmogui?

Prie jo priėjo Paskalė.

- Atpažįsti tą moterį? - paklausė žmona.

- Kokią moterį?

- Iš ekrano. Prieš kurią dabar stovi.

Silvestis tematė stačiakampį, raibuliuojantį pilkšvais pikseliais.

- Mano akys nepajėgia apdoroti filmuoto vaizdo. - Jis kreipėsi ne tik į Paskalę, bet ir į Sluką. - Be to, aš nė velnio negirdžiu. Verčiau paaiškinkite man, ką regite.

Minioje pasirodė Folkenderis.

- Jei norite, jūsų smegenis tiesiogiai prijungsiu prie vaizdo ekrano. Užtruksime tik kelias akimirkas. - Jis paragino Silvestį atsitraukti nuo žiūrovų ir kulniuoti link nišos, žiojinčios valgyklos kampe. Paskalė bei Sluka žengė įkandin. Nusigavęs iki vietos chirurgas pravėrė savo dėžutę ir iš jos ištraukė porą žvilgančių instrumentų.

- Dabar tu pradėsi tvirtinti, jog man neskaudės, - suniurnėjo Silvestis.

- Nė nesvajokite, - atšovė Folkenderis. - Juk tai būtų netiesa, ar ne? - jis spragtelėjo pirštais, matyt, kviesdamas pagalbininką... o gal Paskalę. Prieblandoje Silvestis neįstengė žmogaus įžiūrėti. - Atneškite mūsų bičiuliui puodą kavos. Gėrimas padės nukreipti dėmesį nuo operacijos. Žinoma, išvydus ekraną, jam prireiks šio to stipresnio.

- Nejau vaizdas toks kraupus?

- Deja, Folkenderis nejuokauja, - įsiterpė Sluka.

- Kaip matau, jūs visi nenustygstate vietoje iš pasitenkinimo. - Silvestis prikando lūpą, nes iš zondo šovė pirmasis skausmo pliūpsnis. Ne, veikiau peršulys, kuris, Folkenderiui tęsiant operaciją, nesustiprėjo. - Kada pagaliau supažindinsite mane su naujienomis? Argi ne dėl jų mane prižadinote?

- Ultros užmezgė ryšį, - tarstelėjo Sluka.

- Tiek ir pats atspėjau. Ką jie iškrėtė? Atsibeldė į planetą kosminiu keltu ir nusileido viduryje Kiuvjė?

- Ne, nieko panašaus. Tačiau mums vis vien gresia nemalonumai.

Kažkas įgrūdo į jo rankas puodelį kavos. Kol Folkenderis darbavosi, Silvestis nurijo gurkšnį. Gėrimas buvo aitrus ir vėsokas, bet mieguistumą šiek tiek prasklaidė. Staiga nuskambėjo Slukos balsas:

- Ekrane mes regime ir girdime pranešimą, transliuojamą jau trisdešimt minučių.

- Jis siunčiamas iš laivo?

- Ne, ultros prisijungė prie planetos ryšių palydovų ir perduoda žinią mūsų tinklais.

Silvestis linktelėjo, bet akimoju dėl to pasigailėjo.

- Vadinasi, jie nenori išduoti savo koordinačių. - Arba, pagalvojo, tiesiog rodo technologinį pranašumą, gebėjimą lengvai įsiskverbti į mūsų duomenų sistemas ir jomis manipuliuoti. Antrasis variantas labiau tikėtinas: jis liudijo, jog prie Resurgamo artėjo ne šiaip pasipūtėlių kompanija, o viena pažįstama ultrų įgula. Kam reikia prisistatyti kasdieniškai, kai gali padaryti čiabuviams įspūdį demonstruodamas jiems savo jėgą? Silvestis susiprotėjo, kas aplankė vietinę sistemą, dar tada, kai išgirdo apie atskridusį erdvėlaivį. - Kitas klausimas, - vėl prabilo jis. - Kam skirtas pranešimas? Ar jie tikisi bendradarbiauti su kokios nors valdžios atstovais?

- Ne, - papurtė galvą Sluka. - Ultros kreipėsi į Resurgamo piliečius neatsižvelgdami į jų politines pažiūras ar kultūrines ištakas.

- Kaip demokratiška, - pastebėjo Paskalė.

- Abejoju, ar jiems rūpi demokratijos principai, - atsiliepė Silvestis. - Tik ne tuo atveju, jei mus aplankė ultros, kuriuos aš pažįstu.

- Beje, tu iki šiol normaliai nepaaiškinai, kodėl tie žmonės užsimanė... - Sluka neužbaigė sakinio, nes Silvestis ją nutraukė:

- Kol dar nepradėjom smulkmeniškų analizių, gal visų pirma leistum savo paties akimis pamatyti žinią? Juo labiau kad ji susijusi su manimi.

- Na, štai. - Folkenderis atsitraukė ir ryžtingai užtrenkė instrumentų dėžutę. - Juk sakiau, kad sugaišime nedaugiau kaip kelias akimirkas. Dabar galite prisijungti prie ekrano. - Chirurgas nusišypsojo. - Už nuveiktus darbus prašysiu vienintelės paslaugos: neužmuškite pasiuntinio.

- Aš apsispręsiu tik tuomet, kai išvysiu pranešimą, - atsakė Silvestis.

Naujienos pasirodė prastesnės, nei jis tikėjosi.

Nūnai žiūrovų ratas išsisklaidė, jie nenoriai grįžo prie savo darbų. Kalbančios moters balsas buvo girdimas kur kas aiškiau,

ir Silvestis nesunkiai atpažino intonaciją, jai kartojant prieš porą minučių sakytas frazes. Akivaizdu, jog žinutė ganėtinai trumpa. Tai nieko gera nežadėjo. Kokie žmonės skrieja tarpžvaigždinėje erdvėje šviesmečius ir pasiekę tikslą taip glaustai prisistato kolonijai? Tik tokie, kurie, užuot mėginę prisigerinti, paprasčiausiai perduoda savo reikalavimus, trumpus ir aiškius. Vėlgi šie įtarimai puikiai derėjo prie to, ką jis žinojo apie pažįstamus ultranautus. Pastarieji nepasižymėjo plepumu.

Silvestis dar nematė veido, tačiau balsas tarytum atsklido iš tolimos praeities. Pagaliau atgavęs regėjimą - kai Folkenderis baigė reguliuoti sąsają - jis viską prisiminė.

- Kas ji? - paklausė Sluka.

- Jei gerai pamenu, Ilja Voljova. - Silvestis patraukė pečiais. - Visai įmanoma, jog tai netikras vardas. Dėl vieno esu garantuotas: kad ir kokius grasinimus išgirdote, savo pažadus ji gali ištesėti.

- Kas į mus kreipėsi? Kapitonė?

- Ne, ji ne kapitonė.

Moters veidas niekuo ypatingu neišsiskyrė - monochromiškai blyškus gymis, trumpi tamsūs plaukai, išsišovę skruostikauliai, gilios akiduobės, kuriose spindėjo šaltos įkypos akys. Nuo paskutinio jųdviejų susitikimo ji beveik nepasikeitė. Kita vertus, tai būdinga visiems ultranautams. Skaičiuojant subjektyviu laiku, Silvesčio gyvenime praslinko dešimtmečiai, tuo tarpu Voljovos - dešimt ar dvidešimt kartų mažiau metų. Ultros požiūriu, jie matėsi ganėtinai neseniai, o Silvesčiui praeities įvykiai panėšėjo į epizodus iš dulkėtų istorijos metraščių. Be abejo, tokia padėtis jam nenaudinga. Savo sąmonėje Voljova nesunkiai atgaivins jo įpročius - nuspėjamus elgsenos aspektus. Kitaip tariant, gerai žinos, su kokiu priešininku susidūrė. Užtat Silvestis vos atpažino ultros balsą ir kol kas iš atminties gelmių neįstengė iškrapštyti jokių užuominų, liudijančių, jog ši moteris jautė jam prielankumą. Prisiminimai sugrįš, tačiau procesas bus pakankamai ilgas, ir tai savo ruožtu suteiks Voljovai pranašumą.

Keista, jis kažkodėl manė, jog žinią paskelbs Sadžakis. Ne tikrasis kapitonas, suprantama, antraip ultroms jo nereikėtų. Rodos, Branigano sveikata vėl sušlubavo.

Kurgi dingo Sadžakis?

Jis išvaikė iš galvos tuos klausimus ir sutelkė dėmesį į ekraną.

Du tris sykius išklausęs monologą Silvestis jau neabejojo, jog sugebėtų jį atkartoti žodis žodin. Žinutė išties trumpa. Ultros tiksliai žinojo, ko nori ir kokių veiksmų griebsis siekdami įgyvendinti savo sumanymą.

- Aš esu Ilja Voljova iš šviesaeigio "Begalybės nostalgija", - štai kaip ji prisistatė. Jokių pasisveikinimų ar atsainių bandymų išreikšti dėkingumą likimui, leidusiam erdvėlaiviui nusigauti iki Resurgamo.

Tokios subtilybės Iljai Voljovai nebūdingos. Silvesčiui visada dingojosi, kad jai labiau rūpi prižiūrėti siaubingus savo ginklus nei veltis į pokalbius, bent dalinai primenančius normalų žmonių bendravimą. Jam ne kartą teko girdėti, kaip kiti įgulos nariai laidydavo kandžias replikas - o ultranautai retai kada šaipydavosi, - esą Voljova mieliau plepėdavo su laivo žiurkėmis nei su bendražygiais.

Galbūt jie nejuokavo?

- Mes skrendame planetos orbitoje, - tęsė ultra. - Įvertinę technologinę kolonijos būklę padarėme išvadą, jog kariniu atžvilgiu jūs nekeliate mums grėsmės. - Patylėjusi ji prabilo tokiu balsu, tarytum būtų mokytoja, kuri perspėja mokinius, kad juos nubaus už kokius nors nereikšmingus nusižengimus - pavyzdžiui, jeigu tie žvalgysis pro langą arba savo delninukuose nesusistemins duomenų bazės. - Vis dėlto jei užfiksuosime mėginimus mums pakenkti, imsimės rimtų represijų. - Voljova kone šyptelėjo. - Vadovausimės principu "akis už akį", tiksliau sakant, "miestas už akį". Iš orbitos be vargo sunaikintume bet kurią jūsų gyvenvietę... arba jas visas.

Voljova pasviro į priekį, ir nūnai ekrane beliko tviskėti pilkos plėšrūnės akys.

- Svarbiausia, jog, esant reikalui, mes nedvejodami tai padarysime. - Moteris vėl teikėsi teatrališkai patylėti aiškiai suvokdama, kad ji sugebėjo prikaustyti žiūrovų dėmesį. - Jei tik apsispręsiu, jūsų planetoje katastrofa įvyks po kelių minučių. Ir nemanykite, jog dėl to mane kankins košmarai.

Silvestis nujautė, kur ji lenkia.

- Trumpam nekalbėkime apie šiuos vulgarius dalykus. - Dabar ji išties vyptelėjo, nors šypsena pasirodė šalta kaip kriogeninė kamera. - Jūs, žinoma, spėliojate, kokios priežastys paskatino mus čia atskristi.

- Tik ne aš, - suniurnėjo Silvestis pakankamai garsiai, kad Paskalė jį išgirstų.

- Mes ieškome vieno žmogaus. Taip trokštame jį surasti, jog nutarėme atsisakyti įprastų... - šįsyk Voljovos veidą perkreipė dar šaltesnis vypsnys, - ...diplomatinių kanalų. To žmogaus pavardė - Silvestis. Jokie kiti paaiškinimai nebūtini, jeigu nuo paskutinio mūsų susitikimo jis išsaugojo savo reputaciją.

- Jo reputacija šiek tiek priblėsusi, - pakomentavo Sluka ir kreipėsi į Silvestį. - Tau derėtų man papasakoti daugiau apie jūsų susitikimą. Vis vien sau nebegalėtum niekaip pakenkti.

- Tai, kad žinosite faktus, jūsų neišgelbės, - atšovė Silvestis vėl įsistebeilydamas į ekraną.

- Iš pradžių ketinome užmegzti dialogą su atitinkamomis valdžios struktūromis, - pratęsė Voljova, - ir su jomis derėtis dėl Silvesčio išdavimo. Tačiau iš orbitos paviršutiniškai nuskenavę pagrindinę planetos gyvenvietę Kiuvjė, įsitikinome, jog mūsų sumanymas būtų pasmerktas žlugti. Resurgame nebeliko jokios vieningos valdžios. O mes, deja, neturime tiek kantrybės, kad bendrautume su besiriejančiomis grupuotėmis.

Silvestis papurtė galvą.

- Ji meluoja. Ultros nė nesiruošė su mumis derėtis, ir mūsų būklė jiems nerūpi. Aš pažįstu tuos žmones; jie - tikri išgamos.

- Tu nesiliauji to kartojęs, - urgztelėjo Sluka.

- Taigi mes neturime iš ko rinktis, - kalbėjo Voljova. - Mums reikia Silvesčio. Žvalgybinės sistemos pranešė, kad jis... hmm, kaip čia pasakius... įkalintas?

- Viską sužinojo iš orbitos? - nusistebėjo Paskalė. - Tai bent žvalgybinės sistemos.

- Jos pernelyg geros, - sumurmėjo Silvestis.

- Štai kaip klostysis įvykiai, - pridūrė Voljova. - Nevėliau kaip po dvidešimt keturių valandų Silvestis radijo dažniais praneš mums savo koordinates. Arba pats išnirs iš slėptuvės, arba tie, kurie įkalino daktarą, jį paleis. Smulkmenos mums nerūpi. Jei Sil-

vestis negyvas, pateiksite nepaneigiamus jo mirties įrodymus. Šiuos vertinsime savo nuožiūra, suprantama.

- Džiaukis, kad aš gyvas, Sluka, nes jokie įrodymai neprivertų Voljovos patikėti mano mirtimi.

- Ji tokia užsispyrusi?

- Visa laivo įgula.

Voljova vis dar šnekėjo:

- Duodame jums dvidešimt keturias valandas. Mes klausysimės. Jei nieko neišgirsime arba įtarsime klastą, nedelsdami jus nubausime. Mūsų laivas nestokoja smogiamosios galios - tuo abejojantys lai pasiklausia Silvesčio. Žinote, kas gresia Resurgamui, jeigu per parą jis neatsiras? Sunaikinsime vieną iš mažesnių planetos bendruomenių. Taikinį jau išsirinkome. Užtikrinu, jog antpuolio neišgyvens nė vienas žmogus iš to miestelio. Supratote? Nė vienas. Jei daktaras Silvestis nepasirodys dar po dvidešimt keturių valandų, nusitaikysime į didesnį objektą. Po trečios bevaisio laukimo paros sugriausime Kiuvję. - Voljova vėl teikėsi šyptelėti. - Nors, kaip pastebėjome, šį darbą puikiai atliekate patys.

Pranešimas baigėsi, po akimirkos prasidėjo iš naujo, nuo trumpo Voljovos prisistatymo. Silvestis atidžiai klausėsi žinutės dar du sykius, kol pagaliau Slukos žodžiai išblaškė jo dėmesį:

- Jie nedrįs taip pasielgti.

- Tai barbariška, - pridūrė Paskalė, o Tikrojo Kelio šalininkė pritardama linktelėjo. - Kad ir kaip ultroms tavęs reikėtų, jie neįgyvendins savo pažadų. Nejau dėl vieno žmogaus išties naikins gyvenvietę?

- Jūs abi klystate, - atsakė Silvestis. - Jie darė tai anksčiau ir neabejotinai pakartos ateityje.

Voljova nebuvo šimtu procentų garantuota, jog Silvestis gyvas - kita vertus, triumvira vengė spėlioti, kas bus, jeigu ieškomo žmogaus nepavyks aptikti. Apie padarinius nenorėjo net galvoti. Na, ir kas, jog surasti Silvestį labiau rūpi Sadžakiui. Nesėkmės atveju triumviras vis tiek griežtai nubaus Voljovą, tarytum ji dėl visko būtų kalta - tarytum ji būtų atskraidinusi laivą į šitą slegiančią vietą.

Moteris nepuoselėjo kvailo optimizmo manydama, kad laukti naujienų reikės neilgiau kaip porą valandų. Tai reikštų, jog Silvesčio pagrobėjai atsibudę ir jau išgirdę perspėjimą. Greičiausiai praeis dalis dienos, kol žinia, perduodama valdžios grandine, pasieks reikalingus žmones. Tačiau kai praslinko dešimtys valandų ir beveik visa para, triumvira padarė išvadą, jog grasinimus reikės įvykdyti.

Žinoma, kolonistai netylėjo. Maždaug prieš dešimt valandų viena neprisistačiusi grupuotė pranešė, neva jie turi Silvesčio palaikus. Šiuos nunešę ant stalkalnio žmonės grįžo į savo urvus, į kuriuos neprasiskverbė laivo sensoriai. Voljova nusiuntė žemyn zondą, idant tas ištirtų lavoną, tačiau aptikta genetinė medžiaga nesutapo su audinių pavyzdžiais, kurie liko šviesaeigyje nuo paskutinės Silvesčio viešnagės, nors panašumų nestigo. Triumvirai magėjo nubausti akiplėšas, bet ji susivaldė: šiaip ar taip, tie tipai nesiekė jokios asmeninės naudos, paprasčiausiai norėjo išsaugoti savo ir visų kolonistų gyvybes. Maža to, griežtas gestas būtų atbaidęs kitas grupuotes. Jai teko tvardytis ir tuomet, kai du vienas su kitu nesusiję individai pasiskelbė esantys Silvesčiais. Akivaizdu, jog porelė pati nuoširdžiai tuo tikėjo.

Pagaliau nebeliko laiko netgi suktybėms.

- Keista padėtis, - pripažino Voljova. - Maniau, kad vietiniai sutiks atiduoti mums Silvestį per nurodytą terminą. Atrodo, viena sandoryje dalyvaujanti pusė neįvertino kitos.

- Dabar tu negali atsitraukti, - įspėjo Hegazis.

- Aišku, ne, - patvirtino triumvira neslėpdama nuostabos, tarsi tokia mintis nė nebūtų šovusi jai į galvą.

- Tu privalai atsisakyti savo užmačių, - įsiterpė Kihurė. - Taip elgtis nevalia.

Tai buvo pirmieji žodžiai, kuriuos artileristė ištarė per visą dieną. Matyt, jai sunkiai sekėsi suvokti, kokiam monstrui tenka dirbti: doroji Voljova ūmai įsikūnijo į tironę. Triumviros širdyje sukirbėjo užuojauta. Ji pažvelgė į save iš šalies ir suprato reginti siaubūnę, nors tai ne visai atitiko tiesą.

- Visiems bus geriau, jei savo grasinimus ištesėsiu, - tarė Voljova.

- O jeigu tu davei jiems per mažai laiko? - paklausė Kihurė.

Triumvira gūžtelėjo.

- Čia jų problema, ne mano.

Ji vėl susisiekė su Resurgamu, pakartojo reikalavimus ir išreiškė nuoširdų nusivylimą, jog Silvestis iki šiol nepasirodė. Voljova spėliojo, ar ji šnekėjo įtikinamai - ar kolonistai vis dėlto pabūgs grasinimų, - kai į galvą šovė įkvepianti mintis. Moteris nusisegė nuo dilbio apyrankę, pakuždėjo į ją komandą, kuri pašaliniam asmeniui suteikė leidimą naudotis triumviros žaisliuku.

- Kaip matau, pageidauji apraminti savo sąžinę. - Voljova padavė apyrankę Kihurei. - Ką gi, pirmyn.

Artileristė dėbtelėjo į prietaisą, lyg šis būtų pasirengęs išleisti nagus arba spjauti nuodus jai į veidą. Galop, užuot įkalinusi apyrankėje riešą, kilstelėjo ją prie lūpų.

- Nesidrovėk, - paragino Voljova. - Aš kalbu rimtai. Sakyk, ką nori. Užtikrinu, jog tai niekuo nepadės.

- Leidi man kreiptis į kolonistus?

- Žinoma. Galbūt tu geriau už mane įsisavinusi įtikinėjimo meną.

Akimirką Kihurė tylėjo. Paskui nedrąsiai prašneko į apyrankę:

- Mano pavardė Kihurė. Norite, tikėkite, norite - ne, bet aš nesu šitų žmonių bendrininkė ir nepritariu jų veiksmams. - Didžiules išsigandusias akis moteris nukreipė į tiltelį tarsi būgštaudama, jog už tokius žodžius ją nubaus. Tačiau kitus įgulos narius ne itin domino, ką artileristė kalbėjo.

- Mane užverbavo, - tęsė ji. - Aš nesupratau, kas tie žmonės. Jiems reikalingas Silvestis. Aš mačiau, kokių pabūklų yra laive, ir guldau galvą, jog esant reikalui jie bus panaudoti. Tai ne melas.

Triumvira apsimetė nuobodžiaujanti, tarytum būtų numačiusi tokią įvykių eigą.

- Man labai apmaudu, jog niekas iš jūsų nenurodė Silvesčio koordinačių. Voljova rimtai ketina jus nubausti. Verčiau tuo patikėkite. Jeigu tučtuojau jį išduosite, gal dar spėsite...

- Užteks.

Voljova atsiėmė apyrankę.

- Tebūnie. Pratęsiu terminą viena valanda.

* * *

Valanda praslinko be jokių pokyčių. Voljova krioktelėjo į apyrankę užkoduotas instrukcijas ir nukreipė taikymo sistemas į šiaurines Resurgamo platumas. Raudoni kryžiukai šmaižė po planetos paviršių it grėsmingi rykliai, kol pagaliau sustingo ties vienu tašku netoli poliarinių ledynų ir ėmė pulsuoti kruvinu atspalviu. Grafinių duomenų srautas pranešė triumvirai, jog orbitiniai inhibitorių elementai - viena iš silpniausių laive egzistuojančių ginklų sistemų - jau įjungti, jų kovinė parengtis aktyvuota.

Ji vėl kreipėsi į kolonistus:

- Resurgamo žmonės, mes ką tiktai nutaikėme ginklus į nedidelę Fenikso gyvenvietę; penkiasdešimt keturi laipsniai į šiaurę ir dvidešimt laipsnių į vakarus nuo Kiuvjė. Mažiau nei po trisdešimties sekundžių Feniksas ir jo apylinkės išnyks nuo planetos paviršiaus. - Liežuvio galiuku moteris sudrėkino lūpas. - Tai paskutinis mūsų pranešimas. Per dvidešimt keturias valandas išduokite mums Silvestį, antraip sunaikinsime didesnį miestą. Jums dar pasisekė, jog pradėjome nuo tokio mažo, kaip Feniksas.

Kihurei dingtelėjo, jog savo šnekėjimo maniera triumvira primena mokytoją, kantriai aiškinančią, kodėl mokiniai nusipelnė jiems paskirtos bausmės. Ji nepridūrė: "Man skaudės labiau negu jums", - tačiau tokia pastaba nebūtų nustebinusi Kihurės. Tiesą sakant, šiuo momentu nuostabos nebūtų pakurstę jokie Voljovos veiksmai. Galbūt ji nesuklydo manydama, jog toji moteris priklauso būtybių rūšiai, neturinčiai nieko bendra su žmonių gimine. Ne tik Voljova, bet ir visa įgula. Kihurę pervėrė pasibjaurėjimo dilgsnis pagalvojus, kad drįso įsivaizduoti tapusi gan artima tiems tipams. Rodės, jog dabar jie nusimetė kaukes, po kuriomis knibždėjo gyvatės.

Voljova paleido šūvį.

Vieną ilgą akimirką nieko neįvyko. Triumvira visgi blefavo, pamanė Kihurė, užvaldyta palengvėjimo. Tačiau viltis bematant išblėso - tiltelio sienos sudrebėjo taip, tarytum šviesaeigis būtų senovinis laivas, šonu užkliudęs ledkalnį. Kihurė judesio nepajuto (šarnyrinė kėslo strėlė amortizavo vibraciją), veikiau jį išvy-

do. Po sekundės kitos išgirdo kažką, kas priminė tolimą perkūno griausmą.

Driokstelėjo erdvėlaivio korpuse sumontuoti ginklai.

Resurgamo projekcijoje nušvito duomenų srautas, perduodantis informaciją apie pasikeitusią į darbą paleistos ginkluotės būklę. Hegazis palygino ją su krėslo pateikiamais rodmenimis. Triumvirui apdorojant naujienas, įniko dūgzti jo okuliaro mechanizmai.

- Inhibitorių elementai iššauti, - šaltu, kapotu balsu tarė Hegazis. - Taikymo sistemos patvirtina, jog tikslas pasiektas. - Jis lėtai ir iškilmingai pakėlė galvą į planetos projekciją.

Kihurė akimis palydėjo triumviro žvilgsnį.

Ten, kur anksčiau nieko nebuvo, šiaurinėje Resurgamo dalyje, prie pat poliarinių ledynų, užsižiebė raudonas taškelis tarsi šlykščios žiurkės veizolas, tvykstelėjęs pasaulio plutoje. Jis tamsėjo kaip įkaitinta, iš žarijų indo ištraukta adata, bet kol kas tebespigino akis. Pamažėle blėstantį ryškumą labiau įtakojo pats aušimo procesas nei tirštėjantis į orą išdrėbtos planetinės materijos šydas. Langeliuose, kurie trumpam atsiverdavo dulkių audroje, artileristė įžiūrėjo šmaižančias žaibų gijas. Šių blyksniai nušviesdavo šimtus kilometrų peizažo. Nuo sprogimo epicentro visomis kryptimis plūstelėjo smūginė banga. Kihurė pastebėjo judesius, kai subtiliai pakito oro lūžio rodiklis - panašiai ima virpėti sekliuose vandenyse glūdintys akmenėliai, jeigu virš jų suraibuliuoja vilnelės.

- Sulaukėme preliminarios ataskaitos. - Hegazis vėl sugebėjo prabilti taip, lyg būtų mirtinai nuobodžiaujantis psalmininkas, kuris cituoja iki gyvo kaulo įgrisusius tekstus iš Šventojo Rašto. - Ginkluotė funkcionavo minimaliu galingumu. Tikimybė, jog taikinys visiškai neutralizuotas, lygi devyniasdešimt devyniems procentams. Tikimybė, kad dviejų šimtų kilometrų spinduliu neišgyveno joks padaras, nebent jis slėpėsi po kilometro storio šarvais, siekia septyniasdešimt devynis procentus.

- Tokie procentai mane tenkina, - atsiliepė Voljova. Kelias sekundes ji tyrinėjo žaizdą, žiojinčią Resurgamo paviršiuje, matyt, vildamasi, jog netrukus bus galima sunaikinti visą planetą.

15
Mantelis, Šiaurės Nekhebetas, 2566-ieji

- Jie blefavo, - paskelbė Sluka ir kaipmat užsičiaupė, nes šiaurės rytų horizonte nušvito netikra aušra, kurios kelyje pasitaikiusios kalvos ir uolos virto dantytais šešėliais. Magnio ryškumą įgavusio žybsnio pakraščiai nusidažė purpuriniu atspalviu, akimirkai perkrovė ištisus Silvesčio akyse įmontuotų schemų ruožus, ir jo regėjimo lauką išdegino juodi taškai.

- Spėsi dar kartelį? - pasiteiravo Silvestis.

Praradusi amą Sluka tepajėgė spoksoti į švytėjimą, kurio spinduliavimas, bylojantis apie košmarišką katastrofą, ją tarsi užbūrė.

- Jis gi sakė, jog ultros ištesės žodį, - prabilo Paskalė. - Tau derėjo paklausyti mano vyro. Jis pažįsta tuos žmones ir žino, kad pažadais jie nesišvaisto.

- Aš netikėjau... - tyliu balsu nutęsė Sluka lyg kalbėdama su savimi. Nors vakarėjančios padangės tebežioravo, ore viešpatavo tyla; nurimo netgi įprastos Resurgame šėlstančios vėtros. - Nemaniau, kad jie įvykdys tokį siaubingą grasinimą.

- Ultros gali iškrėsti ir kraupesnių šunybių. - Silvestis po truputį atgavo normalų regėjimą. Pagaliau jis įžiūrėjo greta ant stalkalnio stovinčios moters išraišką. - Tau vertėtų rimčiau reaguoti į Voljovos žodžius. Ji pakartos antpuolį, jei per dvidešimt keturias valandas manęs neišduosi.

Regis, Sluka negirdėjo, ką jis sako.

- Mums metas leistis žemyn, - burbtelėjo moteris.

Silvestis tam neprieštaravo. Prieš patraukdami atgal į požemius jie apytiksliai nustatė, iš kurios pusės atsklido blyksnis.

- Mes žinome sprogimo laiką, - tarė jis. - Kryptis irgi daugmaž akivaizdi. Kai atplūs smogiamoji banga, apskaičiuosime, koks atstumas mus skiria nuo sunaikintos vietovės. Gyvenvietės iki šiol gerokai nutolusios vienos nuo kitų, tad mes lengvai išsiaiškinsime, ką ultros užpuolė.

- Ji minėjo pavadinimą, - sumurmėjo Paskalė.

Silvestis linktelėjo.

- Aš tikiu Voljovos grasinimais, bet žinau, kad ja nevalia pasikliauti.

- Apie Feniksą nieko nesu girdėjusi, - pratarė Sluka, kai visi trys žengė į krovininį liftą. - Nors maniau, jog žinau daugumą naujausių gyvenviečių. Antra vertus, pastaruoju metu man neteko dalyvauti valdžios operacijose.

- Voljova tikriausiai pasirinko kokį nors menkavertį taikinį, - atsiliepė Silvestis, - kad ateityje turėtų erdvės, kur reikštis. Galime daryti prielaidą, jog Feniksas - atoki mokslininkų arba geologinių tyrimų stotis, kurios netektis materialiai nepakenks kolonijai. Kitaip tariant, praradome tiktai žmones.

Sluka papurtė galvą.

- Mes kalbame apie tenykščius būtuoju laiku, nors niekuomet jų neaptarinėjome esamuoju. Rodos, tie nelaimėliai egzistavo dėl vienintelės priežasties. Tam, kad mirtų.

Silvesčio vos nesupykino. Anksčiau jam nė sykio neteko patirti skrandžio mėšlungių dėl įvykių, kuriuose pats nedalyvavo. Net ir žuvus Karinai Lefevrai. Kad ir kaip ten būtų, tai ne jo klaida. Silvestis be paliovos tvirtino, esą laivo įgula neabejotinai įgyvendins grasinimus, bet giliai viduje vylėsi, jog teisūs bus humanizmu tikintys Tikrojo Kelio sekėjai. Galbūt Sluka dėtas jis taip pat nepaisytų perspėjimų ir neatsižvelgtų į savo nuojautą. Kai ateina metas lošti kortomis, kurias laikai rankose, jų siūlomos galimybės visada truputį pakinta.

Po trijų valandų Mantelį pasiekė smūginė banga, susilpnėjusi iki paprasto vėjo gūsio, kuris tokią ramią naktį vis dėlto atrodė nederąs. Šiek tiek vėliau stlalkalnį ėmė čaižyti trumapalaikės vėtros, lyg ir žadančios rimtą dulkių audrą. Visi požymiai liudijo, jog ultros sunaikino gyvenvietę, įsikūrusią beveik už trijų tūkstančių penkių šimtų mylių (tą patvirtino ir seismininiai duomenys) šiaurės rytų kryptimi. Apsupti sargybinių Silvestis ir Paskalė nusigavo į Slukos kambarį, kur išsivirė stiprios kavos, padėjusios išvaikyti bet kokį mieguistumą, ir Mantelio archyvuose įniko ieškoti pasaulinių kolonijos žemėlapių.

Sudirgęs Silvestis sriūbtelėjo gėrimo.

- Kaip ir sakei, gyvenvietė, į kurią jie smogė, turbūt įkurta visai neseniai. Ar šitie žemėlapiai nauji?

- Pakankamai, - užtikrino Sluka. - Prieš metus, anksčiau, nei prasidėjo suirutė, juos koregavo Kiuvjė kartografijos centras.

Silvestis pažvelgė į žemėlapio projekciją, užklojusią Slukos stalą nelyginant vaiduokliška topografinė staltiesė. Dviejų tūkstančių kvadratinių kilometrų plote turėjo būti pažymėta ir sunaikinta kolonija. Net jei atstumą pavyko nustatyti tiktai apytikriai.

Tačiau Fenikso jie neaptiko.

- Mums reikalingi naujesni žemėlapiai, - tarė Silvestis. - Visai įmanoma, jog ten žmonės apsistojo šįmet.

- Tai nelengva užduotis.

- Patarčiau sumąstyti, kaip ją atlikti. Per artimiausias dvidešimt keturias valandas tau teks priimti svarbų sprendimą. Ko gero, svarbiausią per visą gyvenimą.

- Tu pernelyg gerai apie save manai. Galima sakyti, jog aš jau apsisprendžiau tave išduoti.

Silvestis gūžtelėjo, tarsi tam neteiktų jokios reikšmės.

- Net jei ir taip, tu vis tiek privalai išsiaiškinti faktus. Bendraujant su Voljova, būtina įsitikinti, kad ultros grasinimai rimti. Antraip vėl neatsispirsi pagundai tvirtinti, neva ji blefuoja.

Kurį laiką Sluka varstė jį atšiauriu žvilgsniu.

- Na, teoriškai mes galime užmegzti ryšį su Kiuvjė per išlikusius palydovus. Bet nuo tada, kai susprogdinome kupolus, jais beveik nesinaudojome. To betrūko, kad mus susektų pagal siunčiamų duomenų srautą.

- Dabar tau mažiausiai reikėtų jaudintis dėl smulkmenų.

- Jis teisus, - įsiterpė Paskalė. - Kai aplinkui vyksta tokia velniava, kam rūpės bemaž nepastebimi mėginimai prasmukti pro Kiuvjė apsaugos sistemas? Net jeigu nieko dora nepešime, jūs bent jau atnaujinsite savo žemėlapius.

- Kiek laiko sugaišite?

- Valandą, gal dvi. Kas yra? Ketini kur nors keliauti?

- Ne, - atsakė Silvestis nė nešyptelėdamas. - Spėju, jog dabar mano ateitį nulems kiti.

Laukdami, kol bus atnaujinti žemėlapiai, jie vėl išniro į planetos paviršių. Šiaurės rytų pusėje vietoj žvaigždžių tematė suodiną nebūtį it kokią gigantišką pritūpusią figūrą, kuri užtemdė horizontą. Dangų rėmė dulkių siena, artėjanti Mantelio kryptimi.

- Toji migla tvyros pasaulyje ištisus mėnesius, - pastebėjo Sluka. - Panašiai atsitinka, kai išsiveržia galingas ugnikalnis.

- Vėjai stiprėja, - pridūrė Silvestis.

Paskalė sulinksėjo.

- Negi jie galėjo pakeisti orą taip toli nuo antpuolio epicentro? Kas, jeigu ultrų naudoti ginklai užteršė atmosferą radiacija?

- Vargu, - atsiliepė Silvestis. - Jiems užteko elementaraus kinetinės energijos pabūklo. Jei gerai pažįstu Voljovą, ji pakenkė Resurgamui tiek, kiek reikėjo, ne daugiau. Tačiau tu elgiesi teisingai nerimaudama dėl radiacijos. Ginklas veikiausiai perskrodė litosferą. Dabar tegalime spėti, kas ištrūko pro plutą.

- Mums derėtų mažiau laiko praleisti atviroje erdvėje.

- Sutinku. Šiuo metu niekam iš kolonijos nepatartina slampinėti lauke.

Prie durų pasirodė vienas iš Slukos adjutantų.

- Turi žemėlapius? - paklausė Sluka.

- Palaukite dar pusvalandį, - paprašė vyriškis. - Mes išgavome duomenis, bandome iššifruoti jų kodus. Beje, iš Kiuvjė atsklido naujienos. Perėmėme žinias, transliuojamas viešaisiais kanalais.

- Tęsk.

- Rodos, laivas užfiksavo... hmm... padarinių vaizdus, kuriuos perdavė sostinei. Jie išsiuntinėti po visą planetą. - Adjutantas ištraukė iš kišenės aptriušusį delninuką; plokščias kompiuterio ekranas nušvietė jo veidą violetine spalva. - Aš turiu vaizdus.

- Parodyk juos mums.

Adjutantas padėjo delninuką ant smėlėto, vėjo nugairinto stalkalnio paviršiaus.

- Matyt, laivas naudojosi infraraudonaisiais spinduliais, - tarė jis.

Vaizdai prabloškė ir pašiurpino. Išsilydžiusi uoliena tebetekėjo vingiais iš kraterio arba tiško fontanais iš tuzinų netikėtai užgimusių ugnikalnių. Pranyko bet kokie gyvenvietės egzistavimo įrodymai, visi jie prasmego sprogimo išraustoje maždaug poros kilometrų skersmens duobėje. Prie pat jos centro blizgėjo glotnūs lopiniai lyg sustingusios juodos kaip naktis dervos dėmės.

- Kurį laiką vyliausi, kad klydau, - sušvokštė Sluka. - Maniau, jog blyksnis ir smūginė banga inscenizuoti, labiau panašūs į specialiuosius efektus. Bet neįsivaizduoju, kaip skylė planetoje galėtų būti netikra.

- Netrukus viską išsiaiškinsime, - pažadėjo adjutantas. - Leisite kalbėti atvirai?

- Šie įvykiai susiję su Silvesčiu, - atsakė Sluka. - Nieko baisaus neatsitiks, jeigu jis išgirs, ką nori pasakyti.

- Žmonės iš Kiuvjė išsiuntė orlaivį į sprogimo vietą. Jie patvirtins, ar vaizdai nesuklastoti.

Trijulei grįžus į požemius, Tikrojo Kelio sekėjai jau buvo išgvildenę žemėlapių kodus ir pakeitę senas kopijas, esančias Mantelio archyve, naujomis. Silvestis su Paskale vėl nudrožė į Slukos kabinetą, kad peržiūrėtų duomenų bazę. Šįsyk žemėlapį papildžiusi informacija bylojo, kad jis atnaujintas prieš dvi savaites.

- Vyrukai iš Kiuvjė - tikri šaunuoliai, - tarstelėjo Silvestis. - Neapleido kartografinių tyrimų netgi tuomet, kai miestą nusiaubė sprogimai. Žaviuosi tokiu pasišventimu.

- Man nusispjaut į jų motyvus. - Sluka brūkštelėjo pirštais per vieną iš gaublių, riogsančių ant pjedestalų, tarsi nenorėdama atitrūkti nuo nevaldomai besisukančios planetos. - Svarbiausia, jog čia būtų pažymėtas Feniksas - ar kaip jis ten vadinasi.

- O taip, jis pažymėtas, - patvirtino Paskalė. Jos smilius nuslydo žemės paviršiaus projekcija iki taškelio, juoduojančio tuščiuose šiaurės rytų tyruose. - Toje pusėje, taip toli šiaurėje, kitos gyvenvietės nėra. Be to, ji pavadinta Feniksu.

- Kokių dar žinių apie ją turime?

Slukos adjutantas, smulkaus sudėjimo žmogelis blizgančiais ūsais ir smailia barzdele, tyliai sumurmėjo į delninuką, pritvirtintą prie jo rankovės - liepė žemėlapiui padidinti gyvenvietės vaizdą. Virš stalo sužibo demografinių duomenų piktogramos.

- Nieko ypatinga, - tarė jis. - Ten stovėjo keli vamzdžiais sujungti trobesiai. Šen bei ten žiojėjo kasinių duobės. Vietiniai nebuvo nutiesę kelių antžeminiam transportui, bet turėjo nusileidimo aikštelę orlaiviams.

- Koks gyventojų skaičius?

- Neįspūdingas. Gal koks šimtas žmonių, maždaug aštuoniolika šeimų. Dauguma atvyko iš Kiuvjė. - Vyriškis gūžtelėjo. - Jei ultros ketino rimtai smogti kolonijai, mums dar pasisekė. Praradome šimtą gyvybių, ir tai tragedija. Bet aš stebiuosi, jog atvykėliai nepasirinko labiau apgyvendintos teritorijos. Tas faktas, jog apie Fenikso egzistavimą mes nežinojome, verčia niekais jų pastangas, ar ne?

- Grynas idiotizmas, - suniurnėjo Silvestis nejučia palinguodamas galva.

- Apie ką jūs šnekate? - pasitikslino Slukos adjutantas.

- Apie žmogaus gebėjimą sielvartauti. Mes nepajėgūs adekvačiai reaguoti, kai aukų skaičius viršija porą tuzinų. Tokiu atveju ne šiaip užgniaužiame širdgėlą - ji paprasčiausiai išnyksta. Pripažinkime, tie žmonės mums nė velnio nerūpi. - Silvestis nukreipė akis į žemėlapį spėliodamas, kaip jautėsi Fenikso gyventojai per tas kelias sekundes, skyrusias sprogimą nuo paskutinio Voljovos perspėjimo. Ar nors vienas jų drįso žengti laukan ir tokiu būdu bent akimirkai paspartinti neišvengiamą pražūtį? - Dėl vieno dalyko galime neabejoti. Mes gavome įrodymus, jog Voljova laikosi duoto žodžio. Jums teks mane išleisti.

- Aš nenorėčiau tavęs prarasti, - tarė Sluka, - tačiau kitos išeities neturiu. Tu, žinoma, privalėsi užmegzti su jais ryšį.

- Suprantama, - patvirtino Silvestis. - Paskalė keliaus su manimi. Beje, ar padarysi man paslaugą?

- Paslaugą? - Sluka vyptelėjo, tarytum nieko panašaus nebūtų tikėjusis iš jo išgirsti. - Ką gi, jeigu jau taip susigiedojome, kuo galėčiau tau padėti?

Silvestis nusišypsojo.

- Tiesą pasakius, man reikalinga ne tiek tavo, kiek daktaro Folkenderio pagalba. Tai susiję su mano akimis.

Įsitaisiusi savo krėsle, kurį aukštyn iškėlė šarnyrinė strėlė, triumvira stebėjo, kaip planetą paveikė jos rankų darbas. Rezultatus kuo puikiausiai matė projekcinėje tiltelio sferoje. Per pastaręsias dešimt valandų nuo žaizdos epicentro nudriko tamsios ciklonų gijos, liudijančios, jog toje srityje ir praktiškai visoje planetoje oro sąlygos drastiškai pakito. Anot surinktos informacijos,

tokį fenomeną - audrą, kurioje sūkuriavo dulkės, negailestingai čaižančios viską, kas papuldavo jų kelyje - Resurgamo kolonistai vadino pasiutvėju. Jis prikaustydavo žvilgsnį lyg išskrostas anksčiau negirdėtos rūšies gyvis. Nors triumvira pažino planetas geriau už kitus įgulos narius, tam tikrais atžvilgiais jos kurstė nuostabą ir šiek tiek neramino. Argi ne keista, jog, pervėrus planetos žievę, pokyčiai sudrebino ne tik užpultą sektorių, bet ir tūkstančius jį supančių kilometrų? Sprogimo padarinių, aišku, neišvengs nė vienas Resurgamo regionas. Į atmosferą išspjautos dulkės galų gale nusės, ir pasaulį apgaubs plona juoda, truputį radioaktyvi odelė. Vidutinio klimato zonose ją gan greitai nuplaus kolonistų transformuoti orai, jei tiktai šiuos įtakojanti įranga iki šiol funkcionavo. Tačiau arktinėse srityse, kur niekuomet nelydavo, dulkių krituliai neišnyks ištisus šimtmečius. Laikui bėgant, jie pasislėps po kitomis nuosėdomis ir įsilies į geologinę planetos istoriją. Galbūt, pralinksmėjusi pamanė triumvira, po milijonų metų į Resurgamą atkeliaus protingos, smalsios kaip žmonės būtybės, kurios, analizuodamos pavyzdžius iš sąnašų klodų, tyrinės aptikto pasaulio praeitį. Keistų, sunkiai suvokiamų dalykų netrūks ir be dulkių sluoksnio, tačiau šią paslaptį jos, žinoma, pabandys atskleisti. Voljova neabejojo, kad hipotetiniai ateities mokslininkai padarys visiškai klaidingas išvadas apie nuosėdų kilmę. Mintis, jog dulkės buvo sąmoningai iššautos į orą, nė nedingtelės jiems į galvas...

Per paskutines trisdešimt valandų Voljovai teko tiktai trumpam nusnausti, bet dabar jos nervų sistemai energijos nestigo. Neilgai trukus nuovargio požymiai pasireikš, tačiau šiuo momentu triumvira jautėsi taip, tarytum būtų sklidina neišsenkamos varomosios jėgos. Visgi moteris ne iš karto pastebėjo Hegazį, kurio krėslas priartėjo prie jos.

- Kas yra?

- Su mumis kai kas susisiekė. Gali būti, jog tai mums reikalingas žmogus.

- Silvestis?

- Arba juo apsimetantis individas. - Šaltas kaip akmuo Hegazio veidas bylojo, jog triumviras bendrauja su laivo sistemomis. - Man nepavyksta susekti, kokiomis ryšio linijomis jis naudojasi.

Pranešimas sklinda iš Kiuvjė, bet guldau galvą, kad paties Silvesčio ten nėra.

- Ką jis sako? - pasiteiravo Voljova nekeldama balso, nors tiltelyje juodu buvo vieni.

- Paprasčiausiai kartoja, jog nori su mumis kalbėtis.

Kihurė išgirdo žingsnius, šlepsinčius colio storio pliurzėje, kuri užtvindė visą kapitono lygį.

Ji pati nenutuokė, kodėl čia atsibeldė. Tikriausiai todėl, jog daugiau negalėdama pasikliauti Voljova - vieninteliu pasitikėjimą kėlusiu žmogumi, - nebeįstengdama užmegzti ryšio su Madmuazele, pradingusia nuo tada, kai teko susidoroti su pabūklu, Kihurė buvo priversta griebtis sveiku protu nepaaiškinamų veiksmų. Erdvėlaivyje beliko vienas asmuo, kuris jos neišdavė ir nenusipelnė neapykantos, tačiau atsakymų jis, deja, nepateiks.

Moteris kaipmat suprato, jog žingsniai nepriklauso Voljovai. Sprendžiant iš garsų, ryžtingai kulniuojantis žmogus puikiai žinojo, kur eina, o ne atsitiktinai užklydo į šitą laivo sektorių.

Kihurė pakilo nuo purvyno. Sėdimąją tebešaldė drėgnos gleivės, bet tamsiame kelnių audinyje jų nebuvo matyti.

- Atsipalaiduok, - pasigirdo moteriškas balsas, ir jo savininkė išniro iš už vingio nerūpestingai brisdama per maurus. Mataruojančiose rankose sužvilgo metalas, kuriame spindėjo margaspalviai holografiniai ornamentai.

- Sudžika, - atpažino ją Kihurė. - Kaip, po velnių...

Kreivai šyptelėjusi ultra palingavo galva.

- Kaip čia nusigavau? Labai paprastai. Aš tave sekiau. Kai pastebėjau, kokią kryptį pasirinkai, iš karto susigaudžiau, kur link trauksi. Nudrožiau įkandin, nes pamaniau, jog mums derėtų šnektelėti.

- Apie ką?

- Apie padėtį. - Sudžika parodė plačiu mostu. - Šiame laive. Jei konkrečiau, apie suknistą triumviratą. Tu, aišku, žinai, jog vienam jo nariui jaučiu nuoskaudą.

- Voljovai.

- Taip, mūsų bendrai bičiulei Iljai. - Sudžika sugebėjo ištarti vardą taip, tarsi šis būtų ypač bjaurus keiksmažodis. - Ji užmušė mano mylimąjį.

- Na, aš girdėjau, jog praeityje... hmm... buvo iškilusios tam tikros problemos.

- Problemos? Cha. Sėkmingos pastangos išvaryti žmogų iš proto tau viso labo tėra problema, Kihure? - ji žengė į priekį, bet sustingo pagarbiu atstumu nuo išsilydžiusios kapitono šerdies. - Gal turėčiau kreiptis į tave vardu? Juk mudvi tapome tokios artimos.

- Kreipkis, kaip nori. Tai nieko nekeičia. Galbūt dabar aš nekenčiu Voljovos, tačiau jos išduoti neketinu. Mums išvis nederėtų apie ją kalbėtis.

Sudžika nuovokiai linktelėjo.

- Kaip matau, tave gerokai paveikė ištikimybės terapijos. Tu klysti, jei galvoji, jog Sadžakis ir kiti įgulos nariai yra visažiniai. Gali nuo manęs nieko neslėpti.

- Mus sieja ne tik ištikimybė.

- Kas dar? - šarvuotomis pirštinėmis aptemptas rankas Sudžika elegantiškai įsirėmė į šonus. Moteris spinduliavo grožį, būdingą visoms liaunoms, kosmose gimusioms žmogystoms. Savo sudėjimu ji panėšėjo į šmėklą. Jei griaučių ir raumenų struktūros nebūtų chimeriškai patobulintos, vargu ar Sudžika galėtų pasišvilpaudama vaikštinėti standartinės gravitacijos aplinkoje. Visgi ji nestokojo poodinių priedų, todėl fizinėmis galiomis bei mitrumu pranoko bet kurį nemodifikuotą žmogų. Dviprasmišką įspūdį kėlė ir tai, jog trapios išvaizdos būtybė pasižymėjo tokia jėga. Ji priminė moters, apvyniotos aštriu it skustuvas popieriumi, origamį.

- Visko tau nepasakosiu, - atsiliepė Kihurė, - bet mudvi su Ilja žinome viena kitos paslaptis. Bent jau kai kurias. - Ji akimoju pasigailėjo neprikandusi liežuvio. Noras nubraukti nuo ultros veido pasipūtėlišką pranašumo išraišką buvo stipresnis. - Tai yra...

- Voljova tiesiog pakurstė tau tokius jausmus. Paklausk savęs, Kihure, kurie tavo prisiminimai tikri? Gal triumvira kišo nagus prie tavo sąmonės? Būtent taip ji bandė pakeisti Borisą. Gydė jį ištrindama iš atminties praeitį, tačiau tai nepadėjo. Jo galvoje vis vien skambėjo balsai. Kaip sekasi tau? Naujų balsų atsirado ir tavo smegeninėje?

- Net jeigu taip, jie neturi nieko bendra su Voljova, - atšovė Kihurė.

- Vadinasi, aš teisi. - Sudžika nenatūraliai nusišypsojo tarytum mokinukė, pasiekusi pergalę kažkokiame žaidime, tačiau nenorinti pernelyg tuo džiaugtis, idant prieš klasiokes nepasirodytų išpuikėle. - Kad ir kaip ten būtų, svarbiausia, jog tu ja nusivylei. Dabar bjauriesi visu triumviratu. Tik neaiškink, neva tu pritarei jų veiksmams.

- Sudžika, aš pati nesuvokiu, ką gi iškrėtė triumviratas. Man niekaip nesueina visi galai. - Kihurė jautė, kaip nuo šlapios kelnių medžiagos jos sėdmenis nutvilko šaltis. - Štai kodėl čia atėjau. Noriu tylos ir ramybės, kad surikiuočiau savo mintis.

- Be to, vyleisi iš jo sulaukti išmintingo patarimo.

Ultra pakreipė galvą kapitono pusėn.

- Jis negyvas, Sudžika. Tai tiesa, netgi jei aš vienintelė ją suvokiu.

- Gal Silvestis jį išgydys.

- Net jeigu tokia galimybė įmanoma, nejau manai, jog Sadžakis iš tikrųjų to trokšta?

Sudžika supratingai linktelėjo.

- O taip, man aišku, ką turi omenyje. Bet žinai... - ji ėmė kuždėti nelyginant sąmokslininkė, nors moterų pokalbio vogčiomis galėjo klausytis nebent koridoriuje šmirinėjančios žiurkės. - Ką tik girdėjau, kad jie rado Silvestį.

- Rado? Jis laive?

- Dar ne. Triumvirai su juo susisiekė. Nė nenutuokia, kur Silvestis yra. Aišku tik tiek, kad jis gyvas. Kažkaip reikės perkelti tą išperą į laivą. Štai kuomet prisireiks tavo paslaugų. Ir mano, beje.

- Ką nori tuo pasakyti?

- Aš neapsimetinėsiu aiškindama, jog suprantu, kas per apmokymus nutiko Kadžarvalai. Galbūt mano bičiulė palūžo, nors aš pažinojau Sulą geriau nei bet kuris kitas visame laive ir užtikrinu, kad ji nepriklausė tam tipui žmonių, kurie greitai sugniūžta. Šiaip ar taip, Voljova sulaukė dingsties ją pribaigti. Tiesa, nemaniau, jog toji kalė taip nekentė Sulos...

- Dėl to kalta ne Voljova...

- Tebūnie. - Sudžika numojo ranka. - Dabar svarbiau kas kita. Tu dalyvausi misijoje. Mudvi drauge - gal net kartu su karališkąja kale - leisimės į planetą, iš kur paimsime Silvestį.

- Man niekas to nepranešė.

- Nes tai neoficialios žinios. Kai praleisi laive tiek laiko, kiek aš, išmoksi gauti informaciją aplinkiniais keliais.

Kelioms sekundėms įsivyravo tyla, kurią drumstė tiktai lašų, varvančių iš prakiurusio vamzdžio, teškėjimas.

- Sudžika, kodėl visa tai man pasakoji? Aš galvojau, jog manęs nekenti.

- Gal ir nekenčiau, - atsakė ultra. - Anksčiau. Bet dabar mums reikia sąjungininkų. Maniau, tu būsi dėkinga už perspėjimą. Ypač jei turi smegenų ir žinai, kuo pasikliauti.

Voljova tarė į savo apyrankę:

- "Begalybe", palygink pranešimą, kurį išgirsi, su įrašytu Silvesčio monologu. Jeigu balsai nesutampa, pateik man informaciją asmeniniu kanalu.

Viduryje sakinio nelauktai nuaidėjo Silvesčio šūksnis:

- ...ar mane girdi. Kartoju, aš privalau žinoti, ar mane girdi. Tučtuojau atsiliepk, prakeikta kale. Reikalauju, kad nedelsdama atsilieptum!

- O taip, čia jis, - pareiškė Voljova atsisukdama į Hegazį. - Šitą aikštingą toną atpažinčiau bet kur. Verčiau atsiliepkime. Ar dar nenustatėme tikslių jo koordinačių?

- Deja, ne. Tau teks kreiptis į visą koloniją ir tikėtis, jog Silvestis tave išgirs.

- Esu tikra, kad jis pasirūpino atitinkamomis priemonėmis. - Voljova pasitarė su apyranke. Laivas kol kas nepaneigė hipotezės, jog balsas priklauso Silvesčiui. Žinoma, galėjo pasitaikyti ir klaidų, nes tą žmogų, kuris kitados lankėsi šviesaeigyje, nuo dabartinio skyrė keletas dešimtmečių, todėl lyginami balso tembrai nebūtinai turėjo sutapti šimtu procentų. Net ir tokiomis aplinkybėmis vis labiau atrodė, kad jiems pasisekė aptikti tikrąjį Silvestį, o ne eilinį apsimetėlį, panūdusį "išgelbėti" koloniją. - Tiek to, sujunk mane su ryšių palydovais. Silvesti? Čia Voljova. Ar tu mane girdi?

Nūnai jo balsas skambėjo aiškiau.

- Pagaliau, velniai rautų.

- Tarkim, jog tai teigiamas atsakymas, - pratarė Hegazis.

- Privalome nuspręsti, kaip tave perkelti į laivą. Pasitarimas būtų sklandesnis, jei persijungtume į asmeninį kanalą. Sakyk, kur esi. Mes nukreipsime sensorius į tavo sektorių - tuomet pokalbis nebus transliuojamas į Kiuvjė.

- Kam taip vargti? Nejau nori kažką nuslėpti nuo kolonijos? - Silvestis patylėjo, o Voljova mintyse išvydo, kaip jis panieki-nančiai nusivaipo. - Iki šiol nekreipei dėmesio, kad mus visi girdi. - Stojo dar viena pauzė. - Beje, man keista, jog bendrauju su tavimi, o ne su Sadžakiu.

- Jis negaluoja, - atsakė Voljova. - Perduok savo koordinates.

- Atleisk, bet tai neįmanoma.

- Patarčiau nesispyrioti.

- Kurių galų turėčiau dėl jūsų stengtis? Patys grasinate mums ginklais, patys ir sumąstykite išeitį.

Hegazis rankos mostu paragino Voljovą nutraukti ryšį.

- Matyt, jis negali atskleisti, kur esąs.

- Negali?

Plieniniu smiliumi Hegazis pabaksnojo į savo plieninę nosies kuprelę.

- Spėju, kad jis vykdo pagrobėjų įsakymą. Jie pasiruošę išleisti Silvestį, bet nenori išsiduoti, kur slapstosi.

Galvos linktelėjimu Voljova pripažino, jog triumviro hipotezė panaši į tiesą. Ji vėl susisiekė su Resurgamu.

- Na, gerai, Silvesti. Man aišku, kas tau neduoda ramybės. Siūlau kompromisą, jei tiktai galėsi naudotis transportu. Ar tavo, hmm, draugai pajėgs ką nors suorganizuoti?

- Transporto priemonių mes turime.

- Duosime jums šešias valandas. Laiko pakaks, kad nutoltum nuo tos vietos, kurių koordinačių užsispyrei neatskleisti. Bet jei po šešių valandų neišgirsiu tavo balso, mes susprogdinsime kitą taikinį. Ar mane supratai?

- Kuo puikiausiai, - patvirtino Silvestis.

- Dar viena smulkmena.

- Taip?

- Nepamiršk Kalvino.

16
Šiaurės Nekhebetas, 2566-ieji

Orlaivis pakilo į orą, iš pradžių nuskriejo horizontaliai, bet išniręs iš angaro šastelėjo aukštyn, idant išvengtų susidūrimo su gretimo stalkalnio siena. Silvestis įsijungė langelį, tačiau pro tirštėjančias dulkes teišvydo bazės kontūrus. Kalva, kurią išvarpė Mantelio tuneliai, sparčiai nutolo po sparnu, spinduliuojančiu plazminį švytėjimą. Jis buvo tikras, jog čia nebegrįš. Giliai širdyje nujautė paskutinį kartą regįs ne tik Mantelį, bet ir koloniją.

Stoties šeimininkai leido naudotis ne pačiu vertingiausiu lėktuvu, vienu iš mažiausių, neką didesniu už transatmosferinius laivus, kuriais prieš visą amžinybę jis skraidė Bedugnės mieste. Tačiau šešių valandų užteks, kad pavyktų gerokai nutolti nuo stalkalnio. Orlaivyje tilpo keturi žmonės, bet jame sėdėjo tiktai Silvestis su Paskale. Vis dėlto pasirinkti skrydžio krypties jie negalėjo, nes, prieš atsisveikinant su Manteliu, Slukos žmonės užprogramavo maršrutą, kurį autopilotas pakoreguos tik tuo atveju, jei kelionei trukdys prastos oro sąlygos. Orlaivis paliks Silvestį ir jo žmoną iš anksto sutartoje, bet Voljovos komandai nežinomoje vietoje, nebent tame sektoriuje nerastų nusileidimui tinkamos aikštelės. Tuomet reikėtų panaršyti apylinkes ieškant kito taško.

Kai abu keleiviai, pasirūpinę atsargumo priemonėmis, padėsiančiomis porą valandų ištverti audros šėlsmą, žengs laukan, lėktuvas tučtuojau grįš į Mantelį, kad jo neužfiksuotų kelios išlikusios radarų sistemos, kurios Resurgamo miestui galėtų perduoti informaciją apie skrydžio trajektoriją. Tuo tarpu Silvestis susisieks su Voljova ir praneš savo koordinates. Žinią transliuos tiesiogiai į laivą, todėl ultra, naudodamasi trianguliacijos metodu, ir pati įstengs nustatyti jo padėtį. Tolimesnė įvykių eiga priklausys nuo Voljovos. Silvestis neįsivaizdavo, kaip juos perkels į laivą. Ką gi, čia *jos* problema. Viena aišku: mažai tikėtina, kad atvykėliai bandytų spęsti pinkles. Ultroms reikėjo Kalvino, bet šis nieko nevertas be Silvesčio. Vadinasi, juo bus deramai pasirūpinta. Net jei Paskalės atžvilgiu logiškos išvados nepasiteisins, Silvestis žinojo, kaip užtikrinti jos saugumą.

Nūnai orlaivis skriejo žemiau viršukalnių, atstojančių jam priedangą. Nušvilpė siaurais, vingiuotais stalkalnius skiriančiais tarpekliais. Matomumas tapo kone nulinis. Silvestis tegalėjo viltis, jog žemėlapiai, kurie įtakojo lėktuvo manevrus, pakankamai nauji, atspindintys visas galimas purvo nuošliaužas, antraip skrydis truks kur kas trumpiau, nei Voljovos paskirtos šešios valandos.

- Kokia čia velniava... - ką tik salone išdygęs Kalvinas dairėsi aplinkui paklaikusiu žvilgsniu. Kaip visada rėmėsi į masyvaus, prabangiu apmušalu aptraukto sosto atkaltę. Ankštoje kabinoje krėslas netilpo, todėl jo pakraščiai susiliejo su sienomis. - Kur, po galais, mes atsidūrėme? Aš negaunu jokios informacijos. Velniai rautų, paaiškinkit, kas čia vyksta!

Silvestis atsisuko į žmoną.

- Prižadintas jis visų pirma iššniukštinėja kibernetinę aplinką - susiorientuoja erdvėje, nustato tikslų laiką ir taip toliau. Dabar nepajėgia aptikti kibernetinių sistemų, todėl jaučiasi truputį sudirgęs.

- Liaukis kalbėjęs taip, lyg manęs čia nebūtų. Kad ir kur mes tūnome!

- Tu lėktuve, - atsiliepė Silvestis.

- O, kažkas nauja. - Šiek tiek susitvardęs Kalas linktelėjo. - Kokie netikėti pokyčiai. Rodos, šio modelio orlaiviu anksčiau nesu keliavęs. Gal supažindintum savo seną tėtušį su esminiais faktais?

- Būtent todėl tave iškviečiau. - Silvestis atjungė langelius. Vis vien nematė nieko, išskyrus dulkių maršką, primenančią, kas laukė priešakyje, kur lėktuvas jais atsikratys. - Tik nemanyk, jog užsimaniau maloniai pasišnekučiuoti, Kalai.

- Tu pasenai, sūnau.

- Na, kai kas iš mūsų tebegyvena entropinėje visatoje.

- Ach, kokie skaudūs tavo žodžiai.

- Nustokite vaidytis, - įsiterpė Paskalė. - Tam neturime laiko.

- Nejau penkių valandų mums per maža? - Silvesčio antakiai šoktelėjo aukštyn. - Ką pasakysi, Kalai?

- Tu teisus. Beje, ką ji žino? - Kalvinas nukreipė žvilgsnį į

moterį. - Tokia mūsų tradicija, brangute. Mudu visada taip, hmm, pradedame pokalbį. Iš Deno pusės pajutęs bent menkiausią draugiškumo užuominą aš rimtai sunerimčiau. Tai reikštų, kad jis paprašys didžiulės, itin sunkiai įgyvendinamos paslaugos.

- Klysti, - paprieštaravo Silvestis. - Jei man tereikėtų didžiulės, itin sunkiai įgyvendinamos paslaugos, aš pagrasinčiau tave ištrinti. Iki šiol neturėjau dingsties elgtis su tavimi maloniai. Tikiuosi, jai nebus lemta atsirasti ir ateityje.

Kalvinas mirktelėjo Paskalei.

- Jis sako tiesą, be abejo. Koks aš kvailelis.

Silvesčio tėvas pasirodė vilkėdamas pelenų spalvos surdutą aukšta apykakle - rankovės spindėjo auksiniais ševronais, - apsiavęs aulinius. Vieną jų, užkeltą ant kitos kojos kelio, dengė skvernas, panašus į ilgą, mažumėlę raibuliuojančią užuolaidą. Jo barzda ir ūsai buvo ne šiaip tvarkingai pakirpti, o taip išgražinti, jog tuo galėjo užsiimti nebent armija savo darbui atsidavusių mechaninių patarnautojų. Akiduobėje žvilgėjo gintarinis informacijos srautus perduodantis monoklis, nors šio visiškai nereikėjo, nes Kalvino simuliacija nuo pat gimimo pajėgė tiesiogiai jungtis prie duomenų bazių. Ganėtinai ilgi, atgal sulaižyti plaukai siekė sprandą. Silvestis bergždžiai mėgino nustatyti, kuriuo savo gyvenimo periodu tėvas taip atrodė. Galbūt jo išvaizda bylojo apie kokią nors Geltakmenio epochą. Lygiai taip pat tikėtina, jog Kalvinas sukūrė išorę iš atsiminimų nuotrupų neturėdamas ką veikti, kol darbui ruošėsi standartinės jo programos.

- Taigi...

- Taigi mes vykstame susitikti su Voljova, - paaiškino Silvestis. - Tikiuosi, tu ją prisimeni?

- Argi mes galėtume užmiršti? - Kalvinas ištraukė iš akies monoklį ir atsainiu judesiu nuvalė jį į rankovę. - Kaip ultros mus rado?

- Tai ilga istorija. Voljova spūstelėjo koloniją, ir vietiniams teko mane išduoti. Tave taip pat.

- Jai reikėjo manęs?

- Tu neatrodai nustebęs.

- Ir nesu. Tiesiog jaučiuosi nusivylęs. Tiek daug naujienų nelengva greitai apdoroti. - Kalvinas įstatė monoklį į vietą, ir jo

akis, slypinti už gintarinio lęšio, padidėjo. - Tavo nuomone, Voljova pageidavo mudviejų, nes turi numačiusi mums konkrečią užduotį?

- Greičiausiai. Nors savųjų ketinimų ji neatskleidė.

Kalas mąsliai linktelėjo.

- Vadinasi, tu bendravai tiktai su Voljova?

- Keista, ar ne?

- O taip. Maniau, jog pasirodys mūsų bičiulis Sadžakis.

- Aš irgi to tikėjausi. Bet Voljova nesiteikė aiškinti, kur jis prapuolė. - Silvestis patraukė pečiais. - Koks skirtumas? Tie išperos vieno plauko.

- Pritariu. Tačiau iš Sadžakio bent jau žinotume, ko tikėtis.

- Suktybių?

Kalvinas dviprasmiškai palingavo galva.

- Sakyk, ką nori, bet duoto žodžio tas žmogus laikėsi. Ir buvo pakankamai padorus, kad iki šiol nedrumstų mums ramybės. Kada mudu paskutinį kartą lankėmės gotiškame monstre, kurį jie praminė "Begalybės nostalgija"?

- Prieš šimtą trisdešimt metų. Nors, įgulos požiūriu, praėjo nedaugiau kaip keletas dešimtmečių.

- Manau, turime pasirengti prasčiausiam scenarijui.

- Kokiam? - pasitikslino Silvesčio žmona.

- Matyt, mudu privalėsime atlikti užduotį, susijusią su tam tikru ponu, - kantriai paaiškino Kalvinas, tuomet dirstelėjo į sūnų. - Ką tiksliai ji žino?

- Mažiau, nei įsivaizduoju. - Pokalbis nė trupučio nedžiugino Paskalės.

- Suteikiau jai minimalų kiekį žinių. - Silvestis šaudė žvilgsniu tai į žmoną, tai į beta lygio simuliaciją. - Jos pačios labui.

- Nuoširdžiai dėkoju.

- Suprantama, aš dvejojau...

- Denai, ko tie žmonės nori iš tavęs ir Kalvino?

- Man tektų ilgai pasakoti.

- Ką tik minėjai, jog mes skrisime dar penkias valandas. Laiko turime apsčiai, su sąlyga, kad judu nustosite žavėtis vienas kitu.

Kairysis Kalvino antakis pašoko į viršų.

- Pirmą kartą girdžiu, jog mūsų pašnekesiai būtų taip vadinami. Gal ji iš dalies teisi, sūnau?

- Man rodos, ji visiškai nesuvokia padėties, - atkirto Silvestis.

- Šiaip ar taip, tau reikėtų labiau apšviesti savo žmoną - nupiešti jai bendrą vaizdą.

Orlaivis nelauktai pakrypo į šoną. Kalvinas vienintelis nepastebėjo judesio.

- Tebūnie, - nusileido Silvestis. - Nors aš vis tiek galvoju, kad Paskalei derėtų kuo mažiau žinoti.

- Gal leisi man spręsti pačiai?

Kalvinas nusišypsojo.

- Patarčiau tau pradėti nuo kapitono Branigano.

Silvestis išklojo jai visa kita. Iki šio momento specialiai vengė aiškinti, kam jis reikalingas Sadžakio įgulai. Paskalė turėjo teisę žinoti... tačiau tiesa kėlė jam pasibjaurėjimą. Braniganui nepuoselėjo jokios asmeninės antipatijos, netgi savotiškai užjautė nelaimėlį dėl to, kuo šis tapo. Kapitonas buvo išskirtinis individas su unikalia siaubinga negale. Nūnai jis gulėjo užšaldytas kriokameroje (bent jau Silvestis taip galvojo), visgi praeityje tam žmogui energijos netrūko. Nepristigs jos ir ateityje, jei tik kokiu nors stebuklingu būdu pasisektų jį išgydyti. Net jeigu miglotame kapitono biografijos fone slypėjo nusikaltimai, dabartinė būsena su kaupu atpirko jo nuodėmes. Pasveikti Braniganui linkėtų kiekvienas, dauguma tikriausiai ryžtųsi ištiesti pagalbos ranką, su sąlyga, jog patys nenukentėtų. Gal net sutiktų rizikuoti nusvilti nagus.

Tačiau "Begalybės" įgula prašys Silvesčio šio to daugiau nei susitaikyti su pavojais - reikalaus perleisti Kalvinui savo sąmonę ir motorines kūno funkcijas. Jį pykino vien nuo tokios minties. Lyg neužtektų to, kad jis priverstas bendrauti su simuliacija, tėvo vaiduokliu. Silvestis seniausiai būtų sunaikinęs beta lygį, jei šis nebūtų pasirodęs naudingas. Vis dėlto pamėklės egzistavimas slėgė. Kalas pasižymėjo per dideliu nuovokumu... *tos esybės* pastebėjimai atrodė pernelyg įžvalgūs. Tėvas žinojo, kokio likimo sulaukė alfa lygio simuliacija, nors šia tema niekada nekalbėjo. Kiekvieną kartą įsileidus Kalą į galvą, tas, regis, vis giliau įsišak-

nydavo į savo sūnų, vis geriau jį pažindavo ir vis tiksliau nuspėdavo reakcijas. Ką galima pasakyti apie patį Silvestį, jei iš pažiūros laisvos jo valios išraiškas taip lengvai pamėgdžiodavo programa, kuri teoriškai neturėjo sąmonės? Suprantama, persikūnijimo procesas kurstė pasibaisėjimą ne vien nužmoginimo aspektu. Fizinė procedūra irgi nenuteikdavo maloniai, nes jo smegenų sritį, atsakingą už motorinę veiklą, reikėjo nuslopinti chemikalų mišiniu. Jis bus mažne suparalyžiuotas... judės lyg apsėstas demono. Tokia būsena prilygo košmarui, kurio niekas nenorėtų patirti iš naujo.

Ne, pamanė Silvestis. Lai kapitonas prasmenga skradžiai. Kodėl jis privalo atsisakyti savęs gelbėdamas tipą, kuris gyveno ilgiau nei bet kuris kitas per visą žmonijos istoriją? Velniop užuojautą. Braniganui seniai reikėjo leisti numirti. Dabar didesnį siaubą kėlė ne kapitono kančios, o tai, ką laivo įgula paruošė Silvesčiui.

Žinoma, Kalvino nuomone, ateitis žadėjo ne kraupius išbandymus, o palankias galimybes...

- Aišku, man pirmam teko tuo užsiimti, - pareiškė Kalas. - Kai fizine prasme dar buvau gyvas.

- Kuo užsiimti?

- Kalbu apie pagalbą kapitonui. Jau anuomet jis turėjo įspūdingą chimerinių bruožų kiekį. Kai kurių Branigano kūne instaliuotų technologijų amžius siekė Transšvietimo ir dar senesnius laikus. Vienas Dievas žino, kiek metų funkcionavo organinės jo dalys. - Kalvinas pasiglostė ūsus ir barzdą tarsi mėgindamas prisiminti, kokia meniška buvo žmogaus ir kibernetinių įtaisų kombinacija. - Tai įvyko prieš Aštuonias Dešimtis. Aš garsėjau kaip eksperimentatorius, žengiantis radikalaus chimerų mokslo avangarde. Užuot bandęs patobulinti prieš Transšvietimą sukurtus metodus, troškau juos transformuoti, sudraskyti į skutelius ir iš pastarųjų sulipdyti kažką visiškai nauja.

- Tu nukrypai nuo temos, Kalai, - pertraukė jį Silvestis. - Gal pamiršai, kad mes šnekame apie Braniganą?

- Tiesiog noriu paruošti dirvą, berneli. - Kalvinas sumirksėjo. - Taigi Braniganas įkūnijo į kraštutinumus linkusią chimerą, o aš buvau pasirengęs griebtis kraštutinių priemonių. Kai kapito-

nas sunegalavo, jo draugai, neturėdami kitos išeities, mane nusamdė. Žinoma, neoficialiai. Turiu pripažinti, jog tryškau pasitenkinimu sulaukęs tokios progos pasireikšti. Mano domėjimąsi fiziologiniais patobulinimais užgožė stiprėjantis susižavėjimas - manija, jums leidus - neurologinėmis transformacijomis. Konkrečiau kalbant, norėjau rasti būdą, kaip smegenų veiklą atvaizduoti... - Kalvinas prikando apatinę lūpą.

- Braniganas juo pasinaudojo, - pratęsė Silvestis. - Mainais padėjo užmegzti ryšius su Bedugnės miesto turtuoliais, potencialiais Aštuonių Dešimčių programos dalyviais. Jei Kalas būtų visapusiškai išgydęs kapitoną, tuo viskas ir būtų pasibaigę. Bet jis prastai atliko savo darbą - įdėjo tiek pastangų, kiek reikėjo, kad pavyktų atsikratyti Branigano sąjungininkais. Jis galėjo šiek tiek paprakaituoti... tuomet mes nebūtume įklimpę į šitą košę.

- Kitaip tariant, - įsiterpė Kalvinas, - priemonės, kurias pasitelkiau per gydymo procesą, pasirodė neilgalaikės. Turint omenyje perdėm chimerišką paciento prigimtį, nieko keista, jog kitiems jo fiziologijos aspektams irgi prireikė mūsų dėmesio. Kadangi mano korekcijos buvo itin sudėtingos, ultros negalėjo kreiptis į jokį kitą žmogų.

- Ir jie grįžo, - susiprotėjo Paskalė.

- Tąsyk Braniganas vadovavo laivui, į kurį dabar mes persikelsime. - Silvestis pažvelgė į simuliaciją. - Kalas buvo negyvas: prarado fizinį pavidalą per viešas Aštuonių Dešimčių skerdynes. Vietoj jo liko tiktai beta lygio simuliacija. Neverta nė sakyti, jog Sadžakis, tuomet jau prisijungęs prie kapitono, neapsidžiaugė. Bet ultros sumąstė, kaip ištaisyti padėtį.

- Kokią padėtį?

- Sugalvojo, kokiu būdu Kalvinas galėtų padėti kapitonui. Per mane. Beta lygio simuliacija pateikė chirurgo, gydančio chimeras, žinias. Aš perleidau Kalui savo kūną, kad jis atliktų operaciją. "Persikūnijimas", štai kaip šį metodą pavadino ultros.

- Kodėl prisireikė tavęs? - nesuprato Paskalė. - Jeigu ultranautai turėjo beta lygio simuliaciją arba kopiją, negi jos negalėjo "įkūnyti" į kitą žmogų?

- Ne. Nors Branigano bendrai mielai būtų pasinaudoję tokia galimybe ir atsikratę manimi. Deja, persikūnijimas išdega tik ta-

da, kai simuliacija ir asmuo, per kurį ji atgis, kone tapatūs. Dera vienas prie kito tarsi pirštinė ir ranka. Supranti, Kalvinas yra mano tėvas, todėl mudu nestokojame genetinių panašumų. Jei palygintum mūsų smegenis, veikiausiai jų tarpusavyje neatskirtum.

- O dabar...

- Jie sugrįžo.

- Na, jei aną kartą jis būtų gerai padirbėjęs... - Kalvinas pabrėžė savo repliką šykščiu, pasitenkinimą išduodančiu vypsniu.

- Kaltink save. Tu vadovavai paradui. Aš tik dariau, ką liepei, - suurzgė Silvestis. - Atvirai kalbant, didžiąją operacijos dalį praktiškai buvau be sąmonės. Bet tokia padėtimi nuoširdžiai šlykštėjausi.

- Jie vers tave viską pakartoti... - nutęsė Paskalė. - Būtent todėl ultros čia atskrido? Ir todėl užpuolė gyvenvietę? Vien tam, kad tu padėtum kapitonui?

Silvestis linktelėjo.

- Jei dar nepastebėjai, ultros tvarko verslo reikalus kitaip nei paprasti žmonės. Jų prioritetai ir laiko skaičiavimai truputį... abstraktūs.

- Man tai nepanašu į verslo reikalus. Veikiau į šantažą.

- Klysti, - papurtė galvą Silvestis. - Matai, šįsyk Voljova mažumėlę prašovė pro šalį. Ji perspėjo mane apie savo atvykimą.

Voljova įsmeigė akis į padidintą Resurgamo vaizdą. Kol kas Silvesčio koordinatės planetos paviršiuje išliko nežinomos, kaip kvantinės bangos funkcija, kuri dar nesuiro. Netrukus triangliacijos metodu bus įmanoma tiksliai nustatyti, iš kur jis užmezgė ryšį, ir toji bangos funkcija pasiūlys aibę nenumatytų galimybių.

- Pavyko jį aptikti?

- Signalas itin silpnas, - atsakė Hegazis. - Tavo audra sukėlė daugybę jonosferinių trikdžių. Turbūt labai savimi didžiuojies?

- Tiesiog surask jį, *svinja*.

- Kantrybės, kantrybės.

Voljova nė akimirkai neabejojo, jog Silvestis susisieks su "Begalybe" laiku. Vis dėlto, išgirdus jo balsą, triumvirą užvaldė palengvėjimas. Sudėtingoje paieškų mozaikoje į savo vietą sto-

jo dar viena dalelė. Bet darbas anaiptol nebaigtas. Maža to, Silvesčio reikalavimai skambėjo arogantiškai - tarytum tik jis vienas galėtų nurodinėti, kaip reikės atlikti perkėlimo procedūras, - ir Voljova nejučia ėmė spėlioti, ar jos kolegos išties laiko kozirius savo rankose. Jei Silvestis užsigeidė jos sąmonėje pasėti abejonės sėklą, savo sumanymą jis sėkmingai įgyvendino. Prakeiktas išpera. Triumvira ruošėsi pokalbiui žinodama, jog tas tipas puikai geba susukti smegenis, tačiau, matyt, pasirengė nepakankamai gerai. Išvijusi šią slegiančią mintį iš galvos, ji paklausė savęs, kaip klostosi įvykiai. Galų gale Silvestis veikiai atsidurs triumvirato nelaisvėje. Tokia padėtimi jis aiškiai nesimėgauja, juolab kad gerai supranta, ko reikia Voljovai. Jei Silvestis kontroliuotų savo likimą, jis nesileistų perkeliamas į laivą.

- Na, štai, - prabilo Hegazis. - Mes užfiksavome transliacijos šaltinį. Norėsi pasiklausyti, ką šneka tas šunsnukis?

- Įjunk garsą.

Kaip ir prieš šešias valandas, vėl nuskambėjo Silvesčio balsas, bet dabar kiekvieną jo žodį beveik užgožė nuolatinis pasiutvėjo kaukimas.

- Aš jau vietoje, kur tu? Voljova, ar girdi mane? Klausiu, ar girdi? Atsakyk! Perduodu savo koordinates, tad verčiau įdėmiai klausykis. - Jis keletą sykių pakartojo virtinę skaičių, kurie nurodys jo padėtį šimto metrų tikslumu. Ši informacija buvo visiškai nereikalinga, nes triumvira galėjo ją gauti trianguliacijos būdu. - Leiskitės žemyn! Juk nelauksime jūsų amžinai. Aplinkui siaučia dulkių audra. Mes žūsime, jeigu jūs nepaskubėsite.

- Hmmm, - numykė Hegazis. - Gal jau derėtų atsakyti mūsų vargšeliui?

Voljova prisidegė cigaretę. Prieš atsiliepdama giliai į plaučius įtraukė dūmą.

- Dar ne. Užmegsime ryšį po valandos kitos. Lai pasinervina.

Artėjant atviram skafandrui, Kihurė tegirdėjo tykų čežėjimą. Neilgai trukus pajuto, kaip jis švelniai, bet primygtinai palietė stuburą, pakaušį, kojas ir rankas. Akies kraštelių matė iš pažiūros drėgnas jo dalis, kurios po sekundės apgaubė galvą bei galū-

nes. Krūtinės ertmė hermetizavosi šliurpsėdama - tokį garsą išgautų žmogus, dorojantis paskutinius pudingo likučius.

Apribotas regėjimas nesutrukdė jai stebėti, kaip užsiveria plyšiai skafandro galūnėse. Siūlės veikiai išnyko, susiliejusios su baltu kiautu. Jos galvą įkalino šalmo atitikmuo; prieš akis juoduojanti dėmė tapo permatomu ovalu. Šio pakraščiuose užsižiebė begalė rodmenų ir duomenys apie vidines sistemas. Vėliau skafandras užsipildys drebučių pavidalo oru, kad apsaugotų šeimininkę nuo skrydžius lydinčių perkrovų, bet kol kas Kihurė alsavo šviežiu it mėta deguonies/azoto mišiniu.

- Privalau patikrinti savo saugumo priemones ir funkcionalumą, - pranešė skafandras. - Prašau patvirtinti, kad jūs pasirengusi mane kontroliuoti.

- Patvirtinu, - atsiliepė Kihurė.

- Aš atjungiau didžiumą savo autonominių valdymo programų. Patariamoji esybė išliks su jumis, nebent pageidausite jos atsisakyti. Visiškai autonominę skafandro kontrolę galite sugrąžinti...

- Dėkui, supratau. Kaip sekasi kitiems?

- Kiti pranešė pasiruošę skrydžiui.

- Tvarka, Kihure, - pasigirdo Voljovos balsas. - Aš vadovausiu komandai. Judėsime trikampio forma. Kai suriksiu, šok. Ir be mano leidimo nemėgink imtis jokios iniciatyvos.

- Nesijaudink. Nė neketinau.

- Kaip matau, ji laiko tave po padu, - atviruoju kanalu prašneko Sudžika. - Gal net eini patriesti nurodytu metu?

- Užsičiaupk, Sudžika. Tu priimta į draugiją tik todėl, kad ne kartą lankeisi planetose. Vienas žingsnis į šoną... - Voljova patylėjo. - Paprasčiau kalbant, Sadžakis tavęs neišgelbės, jei prarasiu kantrybę. O šaunamosios galios man netrūksta.

- Jeigu jau apie tai prabilome, - tarė Kihurė, - skafandras nepateikė jokių duomenų apie *mano* ginkluotę.

- Nes ji atjungta, - paaiškino Sudžika. - Mūsų bičiulė triumvira baiminasi, kad gali imti pleškinti jai į nugarą. Teisingai, Ilja?

- Jei pakliūsime į bėdą, - atsiliepė Voljova, - aš aktyvuosiu tavo ginklus. Duodu žodį.

- Kodėl ne dabar?

- Todėl, kad tau jų nereikia. Tavo užduotis - suteikti pagalbą, jei įvykiai pakryptų nenumatyta linkme. Mažai tikėtina, aišku... - ji garsiai įkvėpė. - Bet jeigu taip atsitiks, tu gausi savo brangiuosius ginklus. Tik naudokis jais atsargiai.

Prieš pasišalinant iš laivo, skafandrus užtvindė drebučių pavidalo oras. Akimirką Kihurei dingojosi, kad ji skęsta. Panašias procedūras ne sykį teko išgyventi Skajaus Persvaroje, todėl nemalonūs pojūčiai gana greitai atlėgo. Normaliai kalbėti tapo neįmanoma, bet šalmuose instaliuotos paieškos programos pajėgdavo lengvai išversti mintimis perduodamus nurodymus. Iš išorės sklindantys garsai buvo persiunčiami atitinkamais dažniais, kurių neiškraipydavo sutirštėjęs oras, todėl bendražygių balsai skambėjo lygiai taip pat, kaip ir laive. Nors nusileidimas į planetą turėjo būti sudėtingesnis nei kelionė kosminiu keltu, Kihurė nejautė jokių nepatogumų, išskyrus spaudimą akiduobėse. Tą faktą, jog pagreitis siekia 6 *g*, ji sužinojo tiktai iš rodmenų srauto, slenkančio prieš akis. Skrydžio trajektoriją koregavo antilitį naudojantys varikliai, kurių mažutės išeinamosios angos žiojėjo stubure ir kulnuose. Skafandrai lėkė išsidėstę trikampio forma - pirmasis buvo Voljovos, įkandin jos sekė pora su šeimininkėmis ir trys tušti. Iš pradžių skafandrai išsaugojo šviesaeigyje įgautą, žmogaus anatomiją primenančią konfigūraciją. Tačiau, aplinkui nušvitus viršutiniam atmosferos sluoksniui, jie ėmė pamažu transformuoti savo išorę. Nors iš vidaus to nebuvo matyti, rankas ir kūną jungiančios membranos pradėjo taip storėti, kad galūnės bemaž susiliejo su liemeniu. Negana to, rankos šiek tiek pakrypo ir sustingo nutolusios nuo kūno keturiasdešimt penkių laipsnių kampu. Kadangi galva susitraukė ir tapo plokščia, dabar viršugalvį juosė aptaki arka, jungianti abiejų dilbių galus. Kolonos pavidalo kojos virto platėjančia uodega. Bet kokie permatomi lopiniai aptemo, idant šeimininkė būtų apsaugota nuo akinančio švytėjimo. Skafandrai įsirėžė į atmosferą krūtinėmis, uodegas nukorę truputį žemiau už galvas: smūgines bangas lengvai sutramdė kintanti korpusų geometrija. Jie negalėjo šeimininkėms perduoti vaizdų įprastu būdu, todėl fiksavo aplinką elektromagnetiniu diapazonu ir gautus duomenis adaptavo žmogiškiems pojūčiams.

Apsidairiusi, pažvelgusi apačion, Kihurė išvydo kitus skafandrus, regis, panardintus į spindinčius rausvos plazmos lašus.

Iki Resurgamo paviršiaus likus dvidešimčiai kilometrų, skafandrai sumažino skrydžio tempą iki paprasto viršgarsinio greičio, vėl pakeitė išvaizdą prisitaikydami prie tankėjančios atmosferos, pavirto žmogaus apimties orlaiviais. Ant nugarų išdygo stabilizatoriai, o antveidžiai praskaidrėjo. Pokyčius Kihurė pastebėdavo tik tada, kai vidinė medžiaga švelniai spūstelėdavo galūnes koreguodama jų padėtį.

Penkiolikos kilometrų aukštyje šeštasis skafandras pasitraukė iš rikiuotės, įgavo aerodinamiškai optimalias apimtis - nūnai jo viduje būtų tilpęs nebent drastiškas chirurgines operacijas patyręs žmogus, - šastelėjo į šoną ultragarsiniu greičiu ir po kelių sekundžių išnyko ties horizontu turbūt skriedamas kur kas sparčiau nei visi kiti dirbtiniai objektai, kurie kada nors buvo įsibrovę į Resurgamo atmosferą. Pro nugaros skylutes purškė dujų srautus, kad neištrūktų iš planetos glėbio. Kihurė žinojo, jog skafandras traukė paimti Sadžakio: susitiks su juo toje vietoje, iš kurios triumviras, užbaigęs savo misiją Resurgame, paskutinį kartą bendravo su "Begalybės nostalgija".

Kai iki paviršiaus liko dešimt kilometrų, bendražygės, vis dar tylėdamos - nors lazerinės ryšių sistemos buvo visiškai saugios, - pastebėjo pirmuosius Voljovos sukelto pasiutvėjo požymius. Iš kosmoso dulkių audra atrodė juoda ir neįžvelgiama lyg pelenų plynaukštė. Grūdėtas tamsiai rusvas švytėjimas priminė miglotą vidurdienį Bedugnės mieste. Saulę supo purvina vaivorykštės aureolė, kuri išnyko trijulei nugrimzdus į audros gelmę. Šviesa, užuot srautu plūdusi iš viršaus, nardė tarp dulkių sluoksnių nelyginant girtuoklis, siūbuojantis laiptais žemyn. Dėl tiršto skafandre tvyrančio oro Kihurę apėmė nesvarumo būklė ir veikiai ji prarado krypties pojūtį. Retsykiais moterį gaubiantį, pro atmosferos sluoksnį besiveržiantį kokoną kaip reikiant supurtydavo. Drebulio nenumalšindavo netgi variklių išspjaunamos dujų čiurkšlės. Gan greitai, jau skriedami lėčiau už garsą, skafandrai vėl pakeitė savo išorę, ir dabar panėšėjo į statulas. Iki žemės beliko pora kilometrų. Nuo stalkalnių viršūnių juos teskyrė šimtai metrų. Žinoma, kalnus užklojo marška dulkių, dėl kurių vis sunkiau sekėsi įžiūrėti savo koleges.

Kihurė mažumą sunerimo, nes tokiomis sąlygomis dar nebuvo skraidžiusi.

- Skafandre, ar tu tikras, jog šitos šiukšlės mums nepakenks? - pasiteiravo moteris. - Aš nenorėčiau išsitėkšti ant žemės nukritusi iš dangaus.

- Šeimininke, - atsiliepė skafandras kažkaip sugebėjęs nutaisyti paniekinančią intonaciją, - nedelsdamas jums pranešiu, jei dulkės taps rimta problema.

- Nesikarščiuok, aš tik paklausiau.

Priešakyje tyvuliavo prieblanda. Atrodė, lyg Kihurė plauktų purvo jūroje. Audroje kartkartėmis pasitaikydavo properšų, bet dažniausiai akiratyje šėlo neperregimi dulkių verpetai.

- Nieko nematau, - pasiskundė ji.

- Dabar geriau?

Uraganas nelauktai išnyko, ir moteris išvydo tolius, akimis aprėpė dešimtis kilometrų, iki pat sąlygiškai arti nusidriekusios horizonto linijos, bent jau tų vietų, kur jos neužstojo uolų sienos. Kihurei susidarė įspūdis, tarsi skrietų akinančiai giedrą dieną, nors peizažas buvo nusidažęs nemaloniais blyškiai žalsvais atspalviais.

- Tai montažas, - paaiškino skafandras, - sukurtas iš aplinkinių infraraudonųjų spindulių, sonarinių ir gravitometrinių duomenų.

- Nuostabu, tik labai nesipūsk. Kai mašinos, net ir sudėtingiausios, mane suerzina, aš pradedu prie jų kabinėtis.

- Įsidėmėsiu, - užtikrino skafandras ir nutilo.

Ji įsijungė trafaretinę žemėlapio diagramą, kad suvoktų, kokioje planetos vietoje atsidūrusi. Skafandras tiksliai žinojo, kur keliauti - traukė link to taško, kurio koordinates perdavė Silvestis, - tačiau Kihurei magėjo aktyviai domėtis įvykių eiga ir tokiu būdu pademonstruoti savo profesionalumą. Nutolti nuo susitikimo vietos Silvestis negalėjo - pėsčiomis, žinoma, - nes paskutinį kartą su Voljova šnekėjo prieš tris su puse valandos. Jei dėl kažkokios priežasties jis vis dėlto vengs pasimatymo su triumvira, ieškomą asmenį nesunkiai aptiks skafandrų sensoriai. Jeigu Silvestis jaukiai įsitaisytų kokioje nors gilioje oloje, detektorių sistemos susektų bėglį pagal paliktus terminius ir biocheminius pėdsakus.

- Klausykite. - Voljova kreipėsi į bendražyges pirmą kartą nuo tada, kai jos įsiveržė į atmosferą. - Tikslą pasieksime po dviejų minučių. Iš orbitos ką tik gavau signalą. Triumviro Sadžakio skafandras jį surado. Prisijungs prie mūsų po dešimties minučių, nes dabar nepajėgs taip greitai skristi.

- Sadžakis prie mūsų prisijungs? - nustebo Kihurė. - Kodėl paprasčiausiai negrįžta į laivą? Nejau mano, jog nesugebėsime atlikti užduoties, jeigu jis nealsuos mums į nugaras?

- Juokauji? - prunkštelėjo Sudžika. - Šito momento triumviras laukė daugybę metų... dešimtmečių. Nė už ką jo nepraleistų.

- Silvestis nebandys priešintis?

- Nebent jis mano esąs laimės kūdikis, - atsakė Voljova. - Nieko nepriimkite už gryną pinigą. Aš jau esu bendravusi su tuo išpera, o judvi - ne.

Kihurė pajuto, jog skafandras vėl transformavo savo išorę, susigrąžino laive turėtą konfigūraciją. Galūnės daugiau neprimine sparnų ataugų, kadangi jas jungianti stora membrana išnyko. Kiekviename rankos gale išdygo po du nagus, tačiau, esant reikalui, skafandras būtų parūpinęs ir mitresnius, subtilioms manipuliacijoms skirtus, pirštus. Tebejudėdamas pirmyn jis atgavo beveik vertikalią padėtį. Palaikė aukštį tik išmetamųjų dujų čiurkšlėmis - dulkės aiškiai neįstengė prasiskverbti iki variklių sistemų.

- Liko viena minutė, - pranešė Voljova. - Nuo paviršiaus mus skiria du šimtai metrų. Akiratyje netruks pasirodys Silvestis. Nepamirškite, kad jis bus su žmona.

Kai pilkšvai žalsvas peizažas įkyrėjo, Kihurė perjungė normalų vaizdą. Kitų skafandrų kontūrai kaipmat išskydo. Jos seniai buvo išnirusios iš tarpeklių, kurie suraižė kalnynus. Dabar apačioje, tūkstančius metrų visomis kryptimis, plytėjo lygumos. Tik vietomis, šen bei ten, stūksojo uolos arba žiojėjo pragraužos. Jeigu audros gelmėje, chaoso apsuptyje, atsiverdavo ramybės oazės, šiose vis vien neką tebuvo įmanoma įžvelgti, nes palei žemę be paliovos sūkuriavo dulkių verpetai. Skafandre viešpatavo tyla, todėl pavojingos oro sąlygos, rodės, neturėjo nieko bendra su realybe. Jei Kihurė panorėtų, skafandras įjungtų aplinkinį garsų foną, bet, išskyrus pragarišką vėtros staugimą, nieko įdomaus išgirsti nepavyktų.

Ji sugrąžino pilkšvai žalsvą vaizdą.

- Ilja, - kreipėsi į Voljovą. - Aš vis dar beginklė. Man pradeda nieżėti nagus.

- Nieko bloga neatsitiks, jeigu jai duosi kokį nors žaisliuką, - pritarė Sudžika. - Tegul keliauja pašaudyti į uolas, kol mes pasirūpinsime Silvesčiu.

- Užsikrušk.

- Visai nebenulaikai liežuvio, Kihure. Ar tau nešovė į galvą, jog aš mėginu padaryti paslaugą? O gal manai, jog Ilją įkalbėsi savo jėgomis?

- Tiek to, Kihure, - atsiliepė Voljova. - Aš įjungsiu minimalaus pajėgumo gynybines sistemas. Tave tai tenkins?

Anaiptol. Dabar skafandras galės savarankiškai apsisaugoti nuo išorinių pavojų ir netgi imtis iniciatyvos, jei reikės pašalinti grėsmę, tačiau Kihurė vis tiek neturės teisės paspausti gaiduko. O tai savo ruožtu nepadės užmušti Silvesčio - įgyvendinti tikslo, kurio ji dar ne visiškai atsisakė.

- Taip, ačiū, - suniurzgė artileristė. - Bet atleisk, jei nešokinėsiu iš džiaugsmo.

- Nieko tokio...

Jos nusileido maždaug po sekundės švelniai nelyginant plunksnelės. Kihurė pajuto virptelėjimą, kai skafandras išjungė variklius ir patobulino savo anatomines smulkmenas. Duomenų srautai pranešė, jog skrydį pakeitė vaikščiojimo režimas, suteikiantis jai galimybę normaliai kilnoti kojas. Kihurė mielai būtų atsikračiusi nelemto kokono, tačiau žinojo, jog per dulkių audrą be apsauginių šarvų ilgai neišgyventų. Sveikas protas ragino likti įkalintai skafandre, nors šis ir varžė veiksmų laisvę.

- Išsiskirstykime, - paliepė Voljova. - Kihure, du tušti skafandrai niekur nesitrauks nuo tavojo. Judėsime nutolusios viena nuo kitos per šimtą žingsnių. Visais elektromagnetiniais ir papildomais sensorių diapazonais skenuosime aplinką. Jei Silvestis slapstosi netoliese, mes surasime tą *svinja*.

Du tušti skafandrai nušlepsėjo Kihurės pusėn, netrukus prilipo prie jos kaip benamiai šunys. Moteris suprato ištraukusi trumpąjį šiaudą. Vietoj ginklų Voljova įteikė paguodos prizą - leido prižiūrėti porelę. Nebuvo prasmės priekaištauti. Kihurė norėjo

ginkluotės tik tam, kad turėtų kuo užmušti Silvestį. Toks argumentas nepriverstų Voljovos pakeisti nuomonę. Visgi skafandrai kėlė mirtiną grėsmę ir be šaunamosios galios. Skajaus Persvaroje, per apmokymus, jai rodė, kaip po šarvais slypintis asmuo galėtų sudraskyti priešininką į gabalus pasitelkęs vien fizinę jėgą.

Kihurė palydėjo žvilgsniu Sudžiką ir Voljovą, kurių skafandrai apgaulingai lėtai nukrypavo į skirtingas puses. Apgaulingai, nes, iškilus būtinybei, jie įstengdavo skuosti tarytum gazelės. Šiuo momentu skubėti nereikėjo. Pilkšvai žalsvą, netikrą, peizažą Kihurė pakeitė realiuoju vaizdu. Abi ultros pranyko iš akiračio. Nieko nuostabaus. Nors audroje retsykiais atsiverdavo švarios erdvės properšos, dažniausiai ji neįžiūrėdavo nė savo ištiestos rankos galo.

Moteris krūptelėjo suvokusi, jog vėjo šuoruose kažką išvydo. Pavidalas šmėstelėjo vienai sekundės daliai. Kihurė jau buvo benusprendžianti, jog pamatė dulkių sūkurį, įgavusį miglotą žmogaus formą, kai priešakyje vėl pasirodė figūra. Šį kartą jos kontūrai atrodė labiau apibrėžti. Kurį laiką žmogysta stypsojo vietoje lyg erzindama Kihurę. Galop išniro iš verpeto ir žengė artyn.

- Seniai besimatėme, - prabilo Madmuazelė. - Tikėjausi, jog apsidžiaugsi su manimi susitikusi.

- Kur, po velnių, buvai prapuolusi?

- Šeimininke, aš nesupratau paskutinio, mintimis išsakyto, teiginio, - pareiškė skafandras. - Ar galėtumėte jį perfrazuoti?

- Liepk jam nekreipti dėmesio, - patarė Madmuazelė, dulkėse raibuliuojantis vaiduoklis. - Aš neturiu daug laiko.

Kihurė įsakė savo šarvų sistemoms nefiksuoti minčių, kol ji ištars kodinį žodį. Skafandras pakluso, tačiau, sprendžiant iš nepasitenkinimo gaidelių, tokių keistų nurodymų dar nebuvo girdėjęs. Matyt, nūnai jis svarstė privalėsiąs rimtai peržiūrėti sąlygas, kuriomis ateityje remsis darbiniai jų santykiai.

- Ką gi, likome tik mudvi, Madmuazele. Gal papasakosi, kur tave velniai nešiojo?

- Minutėlę, - atsakė moters projekcija. Jos išvaizda stabilizavosi, tačiau ryškumo trūko. Kihurės nuomone, šmėkla panėšėjo į savo pačios eskizą, susiliejusią nuotrauką, kurioje matyti tiktai

deformuoti žmogaus kontūrai. - Iš pradžių pasistengsiu tau padėti, kad neiškrėstum kokios nors kvailystės, pavyzdžiui, nebandytum taranuoti Silvesčio. Nagi... įvertinsime pagrindines skafandro sistemas... išgvildensime draudimų kodus, kuriais pasirūpino Voljova. Tiesą sakant, darbas pernelyg lengvas. Man net apmaudu, jog nesulaukiau sunkesnių išbandymų. Šiaip ar taip, mudvi greičiausiai bendraujame paskutinį kartą...

- Ką tu šneki?

- Brangioji, aš tau dovanosiu šaunamąją galią. - Madmuazelei bekalbant, duomenų srautai pakito. Jie pranešė, jog atgijo anksčiau užblokuota skafandro ginkluotė. Kihurė nepatikėjo savo akimis išvydusi, koks arsenalas sukauptas ties pirštų galiukais. - Na, štai, - po pauzės tarstelėjo Madmuazelė. - Norėsi dar ko nors, be atsisveikinimo bučinio?

- Tikriausiai derėtų tau padėkoti...

- Nesivargink, Kihure. Ko jau ko, bet dėkingumo iš tavęs nesitikiu.

- Žinoma, juk dabar aš neturiu kitos išeities - tiesiog privalau nudobti nelemtą išperą. Turėčiau tarti "ačiū" ir už tai?

- Tu matei... hmm... įrodymus. Kitaip tariant, baudžiamąją bylą.

Kihurė sulinksėjo jausdama, kaip jos viršugalvis šliūžteli vidine skafandro medžiaga. Šiame kokone nepasimuistysi.

- Taip, aš girdėjau apie slopintojus. Nors nesu tikra, ar tai teisybė...

- Tuomet pagalvok apie alternatyvą. Tu nenužudysi Silvesčio, bet paaiškės, jog aš nemelavau. Įsivaizduok, kaip kankinsies, ypač, jei Silvestis... - pamėklės fizionomiją perkreipė šiurpus vypsnis, - ... įgyvendins savo tikslus.

- Bet mano sąžinė būtų švari, ar ne?

- O taip. Belieka viltis, jog tave tai paguos, kai visą žmonių rasę išnaikins slopintojų sistemos. Labai tikėtina, kad seniai būsi mirusi ir dėl savo klaidos negalėsi gailėtis. Žinai, tie slopintojai darbuojasi veiksmingai. Veikiai pati tuo įsitikinsi...

- O, ačiū už patarimą.

- Aš dar nebaigiau, Kihure. Nejau nė sykio nesusimąstei, kodėl taip ilgai tau nesirodžiau?

- Na, ir kodėl?

- Aš mirštu. - Paskutinis Madmuazelės žodis tarsi pakibo dulkių audroje. - Po incidento su pabūklu Saulės Vagiui pasisekė įsprausti didžiąją dalį savęs į tavo kaukolę. Aišku, tu pati visa tai žinai. Jautei, kaip jis įsiskverbė, tiesa? Prisimenu tavo riksmus. Jie buvo itin vaizdingi. Kaip keistai turėjai jaustis, kai jis į tave brovėsi.

- Nuo to karto Saulės Vagis man netrukdė.

- Ar bent numanai kodėl?

- Ką nori tuo pasakyti?

- Ogi tai, brangioji, jog pastarąsias keletą savaičių nėriausi iš kailio grumdamasi su Saulės Vagimi. Stengiaus, kad jis neišplistų tavo galvoje. Štai kodėl iš manęs nesulaukei jokios žinios. Visą dėmesį buvau sutelkusi į kovą. Problemų nestigo jau tuomet, kai jis prasmuko į tavo smegenis kartu su skalikais. Tačiau mums pavyko pasiekti savotiškas lygiąsias. Dabar padėtis kiek kitokia. Saulės Vagis tapo stipresnis, tuo tarpu mano jėgos senka sulig kiekvienu jo antpuoliu.

- Vadinasi, jis niekur nedingo.

- Žinoma, ne. Toji esybė nesireiškė tik todėl, kad visą jos laiką atėmė dvikova, kuri vyksta tavo kaukolėje. Skirtumas tas, jog šį kartą Saulės Vagis laimi - užgrobia mano sistemas, naudojasi mano pačios gynybinėmis priemonėmis. Patikėk, jis klastingas.

- Ką žada ateitis?

- Man lemta pralaimėti. Dėl to esu tikra. Matematiškai tiksli garantija apskaičiuota pagal dabartinius jo pažangos tempus. - Madmuazelė vėl nusišypsojo, tarytum iškrypėliškai didžiuotųsi analitiniu savo objektyvumu. - Geriausiu atveju išsilaikysiu dar porą dienų. Gal net mažiau, nes tau pasirodydama praradau nemažai energijos. Teko aukoti laiką, kad suteikčiau tau progą pasinaudoti ginklais.

- Kas atsitiks, kai jis iškovos pergalę?

- Nežinau, Kihure. Būk pasirengusi bet kam. Spėju, kad žavėsies juo dar mažiau negu manimi. Juk girdėjai, kaip nuo Saulės Vagies nukentėjo tavo pirmtakas. Vargšas visiškai išsikraustė iš proto. - Madmuazelė žengė atatupsta, iš dalies susiliejo su dulkėmis lyg teatro aktorė, pro užuolaidas mėginanti pasišalinti nuo

scenos. - Abejoju, ar mudvi dar susitiksime, Kihure. Turėčiau tau palinkėti geros kloties, bet iš tiesų noriu paprašyti vienintelio dalyko: atlik savo užduotį. Nepriekaištingai. - Šmėklai slenkant atgal, jos kūnas išskydo it anglimi nupieštos moters kontūrai, kuriuos išsklaidė vėjas. - Aš aprūpinau tave visomis reikalingomis priemonėmis.

Madmuazelė pranyko. Kihurė palūkėjo akimirką - ne tiek bandė surikiuoti mintis, kiek vertė jas į bendrą krūvą su viltimi, jog šioji nesuzmeks bent kelias sekundes. Galų gale moteris ištarė kodinį skafandrą atgaivinusį žodį. Ginklai, pastebėjo ji, anaiptol nejausdama palengvėjimo, funkcionavo, kaip ir žadėjo Madmuazelė.

- Atleiskite, kad trukdau, - prašneko skafandras. - Tačiau paliepusi sugrąžinti vaizdo montažą išvysite draugiją.

- Draugiją?

- Naujieną perdaviau kitiems dviem skafandrams. Iš visų trijų arčiausiai neatpažinto asmens esate jūs.

- Gal grįžo Sadžakis?

- Ne, tai ne triumviras Sadžakis. - Kihurei turbūt pasivaideno, bet atrodė, tarsi skafandrą būtų suerzinusios jos abejonės. - Net ir viršydamas saugų greitį triumviras atkeliautų neanksčiau kaip po trijų minučių.

- Vadinasi, prieš mus - Silvestis.

Kihurė neperjungė vaizdo į rekomenduotą sensorinį režimą. Ji matė artėjančią figūrą, tiksliau, dvi aiškiai įžiūrimas figūras. Akiratyje pasirodė ir Voljova su Sudžika, kurios lėtai atpėdino iš priešingų pusių.

- Silvesti, spėju, jog tu mus girdi, - prašneko triumvira. - Sustok. Į tave nutaikyti mūsų ginklai.

Bendruoju kanalu nuskambėjo vyriškio balsas:

- Jau maniau, kad paliksi mus numirti. Kaip malonu, jog vis dėlto teikeisi atvykti.

- Aš nepratusi laužyti duoto žodžio, - atkirto Voljova. - Turėtum tai žinoti.

Kihurė ėmė ruoštis žmogžudystei, nors dvejonių iki šiol nebuvo atsikračiusi. Ji užklojo peizažą trafaretine diagrama, įrėmino Silvestį viename langelyje, aktyvavo vieną iš silpnesnių gin-

klų: viršugalvyje įmontuotą vidutinės galios lazerį, elementarų žaisliuką, palyginti su didžiuma skafandro pabūklų. Tikroji jo funkcija - perspėti potencialius užpuolikus, kad šie pasiieškotų kito taikinio. Tačiau iš tokio menko atstumo nukreiptas į žmogų, kurio nedengė jokie šarvai, spindulys pervers jį kiaurai.

Dar viena akimirka, ir Silvestis atsisveikins su gyvybe, kaip to reikalavo Madmuazelė.

Sudžika ėmė kulniuoti sparčiau ir, regis, traukė link Voljovos. Iš chimeros dilbio kyšojo miniatiūrinis metalinis objektas. Panašus į ginklą - lengvą bozonų pistoletą. Ji kėlė ranką aukštyn, šaltakraujiškai it profesionalė. Kihurę trumpam užvaldė keistas dvilypumo jausmas. Moteris tarsi stebėjo save iš šalies, matė, kaip kilsteli ginklą pasiruošusi pribaigti Silvestį.

Kažkas čia negerai.

Sudžika taikėsi į Voljovą.

- Kiek suprantu, tu sumąsčiusi planą... - pradėjo Silvestis.

- Ilja! - užstaugė Kihurė. - Atsargiai, ji ketina...

Chimeros ginklas buvo galingesnis, nei atrodė iš pirmo žvilgsnio. Blykstelėjęs horizontalus lazerinis spindulys, kuris savyje įkalino koherentinę materiją, perskrodė Kihurės akiratį ir įsirėžė į Voljovos skafandrą. Gedimai, sudarkę pavojaus sistemas, bylojo, jog šalimais ištryško perdėm didelis energijos kiekis. Kihurės skafandras automatiškai persijungė į aukštesnio laipsnio kovinę parengtį. Pasak jo duomenų srautų, iškilus panašiai grėsmei šeimininkės saugumui, bematant pradės funkcionuoti atitinkami ginklai, net jeigu ji to nelieps.

Krūtinės srityje Voljovos skafandras patyrė rimtų nuostolių - pro atsivėrusią skylę buvo matyti valcuoti poodiniai šarvų sluoksniai ir išorėn virstantys kabeliai.

Sudžika vėl nusitaikė ir iššovė.

Šįkart spindulys įsiskverbė giliau - smigo tiesiai į žiojinčią žaizdą. Bendruoju kanalu atsklido silpnas ir tolimas Voljovos balsas. Vietoj žodžių Kihurė išgirdo klausiama intonacija išaimanuotą, veikiau nuostabą negu skausmą atspindinčią dejonę.

- Čia už Borisą, - visiškai aiškiai pareiškė Sudžika. - Už tai, kuo jį pavertei savo eksperimentais. - Ji vėl nukreipė pistoletą į

taikinį, ramiai lyg dailininkė, kuri paskutiniais potėpiais užbaigs šedevrą. - O čia už tai, kad jį nužudei.

- Sudžika, liaukis, - paprašė Kihurė.

Moters skafandras neatsisuko.

- Kodėl turėčiau liautis? Juk tau sakiau, kad griežiu ant jos dantį.

- Po minutės kitos pasirodys Sadžakis.

- Pasistengsiu, kad jam atrodytų, tarsi į ją šaudė Silvestis. - Sudžika pašaipiai prunkštelėjo. - Po velnių, negi tau niekada nedingtelėjo, jog aš apmąsčiau viską iki menkiausių smulkmenų? Nė kiek netrokštu pakratyti kojų, kai atkeršysiu senai raganai. Ji to neverta.

- Aš negaliu tau leisti jos užmušti.

- Negali leisti? Tu mane prajuokinai, Kihure. Aš nepamenu, kad Ilja būtų įjungusi tavo ginkluotę. O dabar tokia užduotis ne jos jėgoms.

Sudžika sakė tiesą.

Voljova kiūtojo susmukusi, jos skafandras prarado vientisumą. Spindulys, ko gero, pasiekė kūną. Jei moteris ir bandė išspausti kokį nors garsą, šio neįstengė sustiprinti pažeisto skafandro sistemos.

Vėl atstačiusi prieš save pistoletą Sudžika tarė:

- Tereikia vieno šūvio, ir tu atsisveikinsi su gyvybe, Voljova... tuomet perduosiu ginklą Silvesčiui. Jis viską neigs, suprantama, tačiau turės tiktai vieną liudininkę, Kihurę, kuri, spėju, stos mano pusėn. Aš teisi, ar ne? Pripažink, Kihure, jog padarysiu tau paslaugą. Sulaukusi geros progos pati mielai nudėtum tą kalę.

- Tu du kartus suklydai, - atšovė Kihurė.

- Ką?

- Kad ir ką Voljova iškrėtė, aš jos nežudyčiau. Nors geros progos jau sulaukiau. - Artileristei užteko sekundės dalies, kad nutaikytų lazerį į auką. - Sudie, Sudžika. Negaliu sakyti, jog man buvo malonu su tavimi susipažinti.

Ji paleido šūvį.

Maždaug po minutės, kai atvyko Sadžakis, iš chimeros beliko apanglėję mėsgaliai, kurių nevertėjo net laidoti.

Sudžikos skafandras akimoju sureagavo ir iš dviejų vamzdžių, išdygusių abipus galvos, spjovė plazmos pliūpsnius. Kihurės skafandras savo ruožtu tikėjosi tokios reakcijos, todėl ne tik maksimaliai sustiprino išorinius šarvus (pakoregavo korpuso sandarą, įjungė plazmą nukreipiančią elektros srovę), bet ir ėmė įnirtingai atsišaudyti, pakeitęs tokius žaisliukus, kaip liepsnosvaidis bei elementariųjų dalelių šaudyklė, į rimtesnį antimaterijos impulsų pabūklą - iš savo antiličio saugyklos išspjovė nanokulkas, kiekviena iš kurių, slypinti sparčiai dylančiame įprastos materijos kiaute, nušvilpė pirmyn daliniu šviesos greičiu.

Kihurė nespėjo net aiktelėti. Paklusdamas įsakymui šauti skafandras griebėsi visų būtinų priemonių, kad įveiktų auką.

- Iškilo... sunkumų, - burbtelėjo ji, kai nusileido triumviras.

- Ką tu sakai, - atsiliepė Sadžakis nužvelgdamas skerdynes: išskobtą Voljovos skafandrą, radioaktyvias Sudžikos liekanas ir pačiame viduryje Silvestį su žmona, nesužeistus, tačiau pernelyg apstulbusius, kad įstengtų prasižioti ar pajudėti.

17
Susitikimo vieta, Resurgamas, 2566-ieji

Silvestis numatė įvairiausius pasimatymo scenarijus.

Jis apsvarstė visas įmanomas galimybes, netgi tas, kurios, objektyviai vertinant padėtį, atrodė perdėm fantastiškos. Tačiau nieko panašaus nesitikėjo - ne be priežasties. Stebėdamas ultrų kautynes nepajėgė suvokti, kas čia atsitiko ir kodėl įvykiai taip nukrypo nuo kelio, kurį pasirinktų sveiko proto žmonės.

- Jei tave tai paguos, - prabilo Sadžakis griausmingu, gremėzdiško skafandro sustiprintu balsu, - aš irgi nieko nesuprantu.

- Taip, tavo žodžiai išties be galo paguodžiantys. - Silvestis atsiliepė tuo pačiu radijo dažniu, kuriuo naudojosi derėdamasis su įgula, nors dabar šios atstovai - tiksliau, tai, kas iš jų liko, - stovėjo visai prie pat. Tačiau, staugiant pasiutvėjui, vargu ar jie būtų išgirdę šūksnius. - Galbūt aš esu naivus, bet kažkodėl vyliausi, jog tu, Sadžaki, kaip visada darbuosies dalykiškai ir veiksmingai. Rodos, pastaruoju metu atleidai vadžias.

- Šios staigmenos mane džiugina nelabiau nei tave, - atkirto ultra. - Bet dabar padėtis kontroliuojama. Patikėk manimi savo paties labui. Man teks apžiūrėti sužeistą kolega. Primygtinai rekomenduoju atsispirti pagundai iškrėsti kokią nors kvailystę. Tikiuosi, apie tai nė nebuvai pagalvojęs, Denai?

- Juk tu mane pažįsti.

- Pernelyg gerai. Tiek to, užmirškime praeitį.

- Pritariu.

Ultra žengė prie Voljovos. Silvestis susigaudė bendraująs su triumviru Judžiu Sadžakiu anksčiau, nei atvykėlis prasižiojo. Kai tiktai akiratyje pasirodė dar vienas iš audros verpetų išniręs skafandras, šio antveidis tapo perregimas ir Silvestis išvydo iki skausmo pažįstamus vyriškio bruožus. Nuo paskutinio jųdviejų susitikimo Sadžakis, regis, beveik nepasikeitė. Subjektyviu jo požiūriu, tepraėjo keleri metai, kurie, skaičiuojant senamadišku metodu, prilygo dviem trims žmogaus gyvenimams. Nuo tokių minčių apsvaigdavo galva.

Silvestis nepajėgė nustatyti, kas iš įgulos narių tūnojo kituose dviejuose skafandruose. Jau nekalbant apie trečiąjį, su kurio savininku (arba savininke) šiuo momentu, žinoma, nepavyks artimiau susipažinti. Vienas iš porelės aiškiai nebegyvas, kitas svyravo ant mirties slenksčio - nūnai Sadžakis teikė jam pirmąją pagalbą. O trečiojo skafandro šeimininkas stovėjo atokiau nugrimzdęs į bežadę tylą. Keista, bet savo lazerių nenuleido nuo Silvesčio, nors tas buvo beginklis ir nė neketino priešintis.

- Ji gyvens, - pranešė Sadžakis, kai jo skafandras įvertino sužeistosios būklę. - Tačiau mes privalome kuo skubiau nugabenti ją į laivą. Tuomet ir išsiaiškinsime, kas čia nutiko.

- Viskuo kalta Sudžika, - prabilo nepažįstamas moteriškas balsas. - Sudžika bandė užmušti Ilją.

Vadinasi, ant žemės tysojo prakeikta kalė, triumvira Ilja Voljova.

- Sudžika?.. - nutęsė Saždakis tarytum neįstengdamas įsisąmoninti, ką pasakė bevardė moteris. Palūkėjęs keletą sekundžių, per kurias jiems teko kęsti vis stiprėjančius vėjo gūsius, triumvi-

ras pakartojo vardą. Šįsyk tvirčiau, lyg pripažindamas objektyvų faktą. - Sudžika. Nieko nuostabaus.

- Manau, ji planavo...

- Papasakosi vėliau, Kihure, - nutraukė moterį Sadžakis. - Tam laiko pakaks. Be abejo, privalėsi suprantamai paaiškinti, kokį vaidmenį pati atlikai šiame incidente. Dabar mūsų laukia svarbesni reikalai. - Triumviras kryptelėjo galvą į sužeistą Voljovą. - Skafandras palaikys jai gyvybę dar porą valandų, bet savarankiškai į laivą nenusigaus.

- Spėju, jog esi sumąstęs būdą, kaip išgabenti mus iš planetos? - pasiteiravo Silvestis.

- Duosiu tau patarimą, - suurzgė Sadžakis. - Neerzink manęs, Denai. Aš paaukojau daug laiko ir energijos, kol tave radau. Bet jei bandysi mano kantrybę, nedvejodamas tave nudėsiu. Vien tam, kad suteikčiau sau malonumą.

Triumviro reakcija pateisino Silvesčio lūkesčius - jis būtų labiau sunerimęs, jei savo paieškas Sadžakis būtų mėginęs sumenkinti. Bet jeigu ultros išpera išties tikėjo savo žodžiais - labai abejotina, - tai reiškė, kad jis tikras kvailys. Juk besigainiodamas Silvestį sukorė tokį kelią, atskrido iš Geltakmenio sistemos ar net iš atokesnio regiono. Neverta nė spėlioti, kiek žmonių gyvybių pareikalavo šitas žygis, jau nešnekant apie metus.

- Ach, kaip šaunu! - atšovė Silvestis, kiek įmanoma nenuoširdžiau. - Visgi kaip žmogus, prijaučiantis mokslui, tu privalai gerbti mano norą eksperimentuoti... patyrinėti tavo tolerancijos ribas. - Jis ištraukė pirštinėtą ranką iš apsiausto užančio kažką spausdamas dviem pirštais. Tuo momentu beveik tikėjosi, jog moteris, kurią Sadžakis pavadino Kihure, iššaus manydama, kad Silvestis čiupo pistoletą. Tačiau rizikuoti vertėjo. Delne jis laikė ne ginklą, o mažutę kvantinės atminties plokštelę.

- Ar matai, ką turiu? - paklausė. - Tai, ką prašei atsinešti. Kalvino beta lygio simuliaciją. Tau jos reikia, ar ne? Labai reikia?

Sadžakis stebeilijosi į jį netardamas nė žodžio.

- Ką gi, užsikrušk. - Sviedęs plokštelę ant žemės Silvestis traiškė ją kulnu, kol trupinėlius išnešiojo vėjo šuorai.

18
Resurgamo orbita, 2566-ieji

Jie pakilo nuo Resurgamo ir šovė į skaidrias dausas, žemiau kurių siautėjo audros verpetai. Virš Silvesčio sušmėžavo kažkoks objektas, matomas tik todėl, kad retsykiais užstodavo žvaigždes. Iš pradžių jis atrodė kaip anglies gabaliukas, tačiau nesiliovė augęs, kol pagaliau įgavo kūgio formą. Juodame siluete po truputį pavyko įžiūrėti laivo korpusams būdingus požymius, nušviestus pasaulio, kurio orbitoje jis skriejo. Šviesaeigis taip padidėjo, kad, regis, užtemdė pusę dangaus. Jo apimtys nenumaldomai plėtėsi. "Begalybės nostalgija" ne itin pasikeitė nuo to karto, kai Silvestis lankėsi ultrų buveinėje. Jis žinojo - nors šis faktas nekėlė jokios nuostabos, - jog tokie erdvėlaiviai nuolat persitvarkydavo, bet pokyčiai dažniausiai apsiribodavo subtiliomis interjero modifikacijomis, o ne kapitaliniais išorinės korpuso dalies remontais (pastaraisiais jiems tekdavo užsiimti sykį per vieną ar du šimtmečius). Sekundę kitą Silvestis nerimavo, jog laivui trūks jam reikalingos galios, bet paskui iš sąmonės gelmių išniro prisiminimai apie Fenikso lemtį. Kaip galima ją užmiršti, jei antpuolio padariniai tebebadė akis - pilkšvas lopinys, lyg lotoso žiedas pražydęs nusiaubtame Resurgamo paviršiuje.

Tamsiame šviesaeigio korpuse atsivėrė durys, kurios, Silvesčio manymu, buvo per ankštos, kad pro jas įsispraustų bent vienas skafandras, jau nekalbant apie visą draugiją. Tačiau priartėjus prie "Begalybės" paaiškėjo, jog ertmės plotis siekė dešimtis metrų. Silvestis su žmona bei porelė ultrų - vienas jų laikė sužeistą Voljovą - nėrė vidun ir durys užsidarė.

Sadžakis nusivedė kompaniją į saugyklą, kur jie atsikratė skafandrais ir įtraukė į plaučius normalaus oro. Aplinkui sklandantys kvapai priminė Silvesčiui paskutinę viešnagę šviesaeigyje. Jis visai užmiršo, kokiu tvaiku laivai persisunkę.

- Palaukite čia, - liepė Sadžakis. Tuo metu skafandrai prisitvirtino vieni prie kitų ir pajudėjo link sienos. - Privalau apžiūrėti kolegę.

Jis priklupo ir įniko tyrinėti Voljovos šarvus. Silvesčiui nieko neliežuvį pasiūlyti Sadžakiui, jog tas neeikvotų jėgų gelbėda-

mas bendražygę, tačiau laiku susitvardė. Visai įmanoma, jog triumviro kantrybės taurę pripildė sutraiškęs Kalo simuliaciją.

- Kas ten, apačioje, įvyko?

- Nežinau. - Tipiškas Sadžakio atsakymas. Kaip visi tikrai protingi žmonės, jis nemėgindavo vaizduoti esąs visažinis. - Tiesiog nežinau... dabar svarbiau kas kita. - Triumviro akys įsmigo į rodmenis, kuriuos pateikė Voljovos skafandras. - Jos žaizdos rimtos, bet ne mirtinos. Laikui bėgant mūsų bičiulė pagis... Tu pagaliau atsidūrei mūsų laive. Visa kita tėra smulkmenos. - Jis pakreipė galvą į moterį, ką tik išnirusią iš skafandro. - Man kai kas neduoda ramybės, Kihure...

- Kas? - paklausė ji.

- Hmm... tiek to, aptarsime tai vėliau. - Sadžakis vėl atsigręžė į Silvestį. - Beje, kalbant apie tavo pokštą su simuliacija - tik negalvok, kad jis man padarė įspūdį.

- Turėjo padaryti. Kaip dabar, tavo manymu, aš pagydysiu kapitoną?

- Su Kalvino pagalba. Nejau nepameni, jog per paskutinį tavo apsilankymą laive aš išsaugojau Kalo kopiją? Aišku, ji pasenusi, tačiau chirurgo meistriškumo neprarado.

Sadžakis moka puikiai blefuoti, dingtelėjo Silvesčiui. Žinoma, *tam tikra* atsarginė kopija egzistavo, antraip jis nė už ką nebūtų sunaikinęs simuliacijos.

- Jeigu jau prašnekome apie kapitoną... negi jis taip rimtai sunegalavo, kad neįstengė asmeniškai manęs pasitikti?

- Tu suo juo susitiksi, - pažadėjo Sadžakis. - Netrukus.

Kihurė ir triumviras ėmė drėksti atpleišėjusias Voljovos skafandro dalis. Procesas priminė bandymus iš kiauto iškrapštyti krabą. Galop Sadžakis kažką sumurmėjo moteriai, ir jie nustojo plušėti, matyt, nusprendę, jog tokį sudėtingą darbą derėtų atlikti kitur. Į patalpą įčiuožė trijulė mechaninių patarnautojų. Dvi mašinos kilstelėjo Voljovą ir pasišalino iš saugyklos. Įkandin jų išdrožė ir Sadžakis su moterimi. Per praėjusią viešnagę "Begalybėje" Silvesčiui neteko regėti Kihurės, bet dabar aiškiai buvo matyti, jog įgulos hierarchijoje ji užima pakankamai aukštą vietą. Trečiasis patarnautojas pritūpė ir įbedė į porelę kameros vyzdį.

- Jis nė neprašė manęs nusiimti respiratoriaus ir akinių, - pastebėjo Silvestis. - Tarsi visai jam nerūpėčiau.

Paskalė linktelėjo. Ji braukė pirštais per savo drabužius tikriausiai manydama, kad audinį ištepliojo lipnios dėmės, likusios nuo drebučių pavidalo oro.

- Kad ir kas nutiko planetos paviršiuje, tai jį sutrikdė. Galbūt Sadžakis labiau džiūgautų, jei įvykiai būtų susiklostę pagal numatytą planą.

- Na, jis nepriklauso tam tipui žmonių, kurie atvirai triumfuoja mėgaudamiesi savo pergale. Bet aš tikėjausi, jog triumviras bent parodys pasitenkinimą.

- Sutrėkšdamas simuliaciją...

- Taip, išmušiau jį iš vėžių. - Silvestis neabejojo, kad kiekvienas jo žodis įrašomas. - Kalo antrininkas, kurį Sadžakis sugebėjo išgauti, turbūt atjungęs susinaikinimo instrukcijas, gal ir funkcionuoja, bet nepakankamai gerai, kad tiktų persikūnijimui, net jei genetiniu požiūriu simuliacija ir recipientas tapatūs. - Silvestis prisitraukė kelias dėžes. Ant vienos įsitaisė pats, kitą pasiūlė žmonai. - Manau, jis išbandė kopiją kokio nors vargšelio kūne.

- Nesėkmingai, suprantama?

- Švelniai tariant. Sadžakis tikriausiai viliasi, kad šį kartą persikūnijimo neprireiks - kad galėsiu darbuotis pasikliaudamas savo žiniomis apie Kalo instinktus ir metodus.

Paskalė sulinksėjo. Jai užteko išminties nepateikti akivaizdaus klausimo: ką Sadžakis sumąstė, jeigu jam priklausanti kopija apgadinta? Po pauzės moteris pasiteiravo:

- Kas, tavo nuomone, atsitiko planetos paviršiuje?

- Neįsivaizduoju... spėju, jog Sadžakis sakė tiesą irgi tai pripažindamas. Bent jis nieko panašaus neplanavo. Galbūt įgulos nariai susipešė dėl valdžios, ir vienas jų nutarė išsiaiškinti santykius Resurgame, nes laive tokios progos neturėjo. - Hipotezė Silvesčiui pasirodė verta dėmesio; vis vien nieko gudresnio jis nepajėgė sumąstyti. Nuo paskutinio apsilankymo "Begalybės nostalgijoje" praėjo per daug metų - netgi Sadžakio požiūriu, - kad Silvestis pasitikėtų savo intuicija, kuri šiaip jau retai kada apvildavo.

Jam teks elgtis labai atsargiai, kol pavyks suvokti, kokie ryšiai sieja dabartinę įgulą. Aišku, jeigu turės laiko...

Paskalė atsiklaupė prie vyro. Abu jau buvo be respiratorių, tačiau apsauginius akinius nusiėmė tiktai moteris.

- Mes pakliuvome į rimtą bėdą, ar ne? Jei Sadžakis nutars, jog tavęs neįmanoma išnaudoti...

- Jis išsiųs mus atgal į Resurgamą. Sveikus gyvus. - Silvestis suspaudė Paskalės rankas. Aplinkui stūksojo tušti skafandrai tarytum egiptietiškos mumijos, stebinčios kapų plėšikus. - Sadžakis nė už ką neatmestų galimybės, jog praversiu jam ateityje.

- Tikiuosi, tu teisus... nes gerokai rizikavai. - Nūnai ji spinduliavo tokį žvilgsnį, kokio Silvestis anksčiau nebuvo matęs. Šaltą ir įspėjantį. - Mano gyvybei taip pat grėsė pavojus.

- Tiesiog priminiau Sadžakiui, kad jis nėra mano šeimininkas. Triumviras gali regzti kokias nori klastas, bet aš visada jį lenksiu vienu žingsniu.

- Nejau nesupranti, jog atsidūrei jo rankose? Sadžakis neturi simuliacijos, užtat pričiupo tave. Neatrodo, jog dabar jį lenktum.

Silvestis nusišypsojo ir kuo nuoširdžiausiai atsakė - būtent tokius žodžius iš jo tikėtųsi išgirsti pats Sadžakis:

- Na, mūsų bičiulis galvoja kitaip.

Sadžakis su bendražyge grįžo maždaug po valandos. Porelę atlydėjo stambus chimeriškos prigimties ultranautas. Silvestis vos atpažino triumvirą Hegazį. Šis visuomet pasižymėjo kaip išskirtinis savosios rūšies pavyzdys - kibernetinių organizmų gausa beveik nenusileido kapitonui, - tačiau per tuos metus, kurie praėjo nuo tada, kai Silvestis paskutinį sykį viešėjo erdvėlaivyje, triumviras dar labiau užgožė žmogiškąją kilmę mechaniniais priedais. Nemažai senųjų protezų pakeitė kokybiškesniais arba atrodančiais elegantiškiau, apsirūpino visiškai nauja holegramų palyda, reaguojančia į kūno judesius, sukuriančia kaskadą vaiduokliškų galūnių, kurios prieš išblėsdamos kelias sekundes švytėdavo vaivorykštės spalvomis. Sadžakis vilkėjo nepretenzingą kombinezoną be jokių jo padėtį laive nurodančių ženklų. Aptempti drabužiai išryškino liauną triumviro sudėjimą, tačiau Silvesčiui užteko proto nevertinti žmogaus pagal raumenis ir ginklus at-

stojančių protezų stygių. Mechanizmai, suteikiantys jam antžmogišką greitį ir jėgą, neabejotinai implantuoti poodiniame sluoksnyje. Savo fizinėmis galiomis Sadžakis prilygo Hegaziui, o mitrumu pastarąjį netgi pranoko.

- Negaliu tvirtinti, esą man malonu tave matyti, - kreipėsi Silvestis į Hegazį, - tačiau turiu pripažinti, triumvire, kad mažumėlę stebiuosi, kaip dar nesprogai nuo kibernetinių dalių pertekliaus.

- Manyk, jog tai komplimentas, - paaiškino Sadžakis savo kolegai. - Malonesnių žodžių iš Silvesčio nesulauksi.

Hegazis pirštais pasiraitė ūsus, kuriuos iki šiol želdinosi, nors didžiąją jo galvos dalį dengė proteziniai priedai.

- Pažiūrėsim, Sadžaki-san, kaip Silvestis šmaikštaus pamatęs kapitoną. Garantuoju, jog šypsena kaipmat išblės iš jo veido.

- Sutinku, - pritardamas pakinkavo galva Sadžakis. - Jeigu jau prašnekome apie veidus, gal parodytum savąjį, Denai. - Jis nuleido ranką prie šono, palietė ginklo buožę, kyšančią iš dėklo.

- Mielai, - atsakė Silvestis ir nusitraukė užtamsintus akinius. Sviedė juos ant grindų stebėdamas savo grobikų išraiškas - tiksliau, šių atitikmenis, - leisdamas triumvirams pagaliau išvysti, kaip pasikeitė jo akys. Galbūt šios naujienos buvo pasiekusios juos anksčiau... vis dėlto Kalvino rankų darbas priblokšdavo kiekvieną žiūrovą, kuris pirmą kartą su juo susidurdavo. Silvesčio akiduobėse vietoj subtiliai patobulintų originalų žvilgėjo surogatai, primityvūs nelyginant medinės kojos. Įmantresnių organų pakaitalų buvo galima aptikti senoviniuose medicinos vadovėliuose.

- Jūs, be abejo, girdėjote, jog aš praradau regėjimą? - paklausė jis paeiliui nudelbdamas ultras bereikšmiu žvilgsniu. - Resurgame visi tai žinojo. Nemaniau, jog reikėjo jums užsiminti...

- Kokia jų skiriamoji geba? - nuoširdžiai susidomėjęs pasiteiravo Hegazis. - Aš žinau, jog dabartinių tavo akių nepavadinsi šedevru, bet jos turėtų funkcionuoti visais elektromagnetiniais diapazonais, nuo infraraudonųjų iki ultravioletinių spindulių, tiesa? Gal net fiksuoja aplinką akustiniu metodu? Vaizdą pritraukia?

Prieš atsakydamas Silvestis ilgai ir atšiauriai dėbsojo į Hegazį.

- Tu privalai suprasti vieną dalyką, triumvire. Tam tikroje

šviesoje, kai mano žmona stovi ne per daug toli, aš vos sugebu ją atpažinti.

- Kokios puikios akys... - Hegazis tebevarstė jį susižavėjimą spinduliuojančiu žvilgsniu.

Triumvirai paragino porelę kulniuoti į laivo gilumą. Praeitą kartą, kai Silvestis atvyko į "Begalybės nostalgiją", jį palydėjo tiesiai į medicinos centrą. Anuomet kapitonas daugiau ar mažiau galėjo vaikščioti, bent jau trumpus atstumus. Tačiau dabar Silvestis žygiavo anksčiau nematytomis vietomis. Tai dar nereiškė, jog medicinos centras neįkurtas netoliese - juk savo dydžiu erdvėlaivis panėšėjo į mažą miestą, kurio kiekvieno keliuko jis nepajėgė atsiminti, nors kadaise čia praleido bemaž mėnesį. Tačiau nuojauta kuždėjo, jog triumvirai vedė juos nepažįstama teritorija, pro tas sritis - Sadžakio ir likusių įgulos narių vadinamas sektoriais, - kurių anksčiau nė sykio neteko regėti. Jeigu jis nesuklydo, liftas gabeno visą grupelę tolyn nuo šviesaeigio pirmagalio, link tų vietų, kur maksimaliai išplatėjo kūginis laivo korpusas.

- Mūsų nejaudina smulkūs techniniai tavo akių defektai, - tarė Sadžakis. - Jei prireiks, lengvai juos neutralizuosime.

- Be veikiančios Kalvino versijos? Vargu.

- Tuomet išplėšime akis ir pakeisime jas tobulesniais įtaisais.

- Tavimi dėtas, to nedaryčiau. Juolab kad operacija vis vien nepadėtų atgauti Kalvino. Kokia iš jos būtų nauda?

Sadžakis kažką sumurmėjo panosėje, ir liftas sustojo.

- Vadinasi, tu nepatikėjai manimi, kai užtikrinau, jog mes turime atsarginį variantą? Ką gi, tenka pripažinti, kad buvai teisus. Mūsų kopijoje netrūko keistų gedimų. Mums nė sykio nepavyko ja pasinaudoti.

- Visos programos genda.

- Taip... gal man vis dėlto derėtų tave užmušti. - Vienu mitriu judesiu jis išsitraukė iš dėklo pistoletą ir nukreipė į Silvestį vamzdį, aplink kurį spiralėmis vingiavo bronzinė gyvatė. Neaišku, kuo šaudė ginklas - spinduliais ar kulkomis, - tačiau iš tokio atstumo jis tikrai būtų atėmęs gyvybę.

- Tu manęs nežudysi. Tik ne dabar, kai šitiek metų sugaišai paieškoms.

Sadžakio pirštas tvirtai prigludo prie gaiduko.

- Denai, tu nuvertini mano polinkį paklusti įnoriams. Galėčiau tave pribaigti vien tam, kad patirčiau iškrypėlišką pasitenkinimą.

Po gyvatės nasrais raudona lemputė persijungė į žalią, bylojančią apie kovinę pistoleto parengtį. Nuo įtampos pabalo Sadžakio pirštas.

- Luktelėk, - pakėlė ranką Silvestis. - Tau nėra reikalo manęs žudyti. Nejau išties manai, jog sunaikinau vienintelę Kalvino kopiją?

Sadžakiui akivaizdžiai palengvėjo.

- Egzistuoja ir kita?

- Taip. - Silvestis kryptelėjo galvą žmonos pusėn. - Ir tu žinai, kur ją surasti, tiesa, Paskale?

Maždaug po keleto valandų Kalas pareiškė:

- Aš visada numaniau, jog tu, sūnau, esi šaltakraujis, suktas šunsnukis.

Jie artėjo prie kapitono. Sadžakis trumpam išsivedė Paskalę, bet netrukus ji grįžo kartu su kitais įgulos nariais ir pamėkle, kurios Silvestis tikėjosi nebeišvysti.

- Nepakenčiama, klastinga... menkystė. - Vaiduoklis kalbėjo gana ramiai lyg aktorius, mėginantis nustatyti, per kiek laiko ištars savo eilutes neišduodamas jokių emocijų. - Tu, besmegene žiurke.

- Nuo menkystės iki žiurkės? - prunkštelėjo Silvestis. - Visai nebloga pažanga.

- Anaiptol, sūnau. - Kalvinas pasviro į priekį nuo savo sosto. - Galvoji, jog esi neapsakomai gudrus? Ką gi, dabar *aš* laikau tave už kiaušinių, jei tiktai juos turi. Man papasakojo, ką iškrėtei. Kaip užmušei mane siekdamas sugriauti jų planus. - Jis užvertė akis į lubas. - Kokia apgailėtina dingstis tėvažudystei! Tikėjausi, jog bent teiksies sudoroti mane dėl mažumėlę rimtesnių priežasčių. Bet ne. Argi galėjau to prašyti? Labai norėčiau pasakyti, kad jaučiuosi nusivylęs, tačiau tai reikštų, jog kitados tavo atžvilgiu puoselėjau didesnius lūkesčius.

- Jei iš tikrųjų būčiau tave sudorojęs, šis pokalbis iškeltų tam

tikrų ontologinių problemų, - atšovė Silvestis. - Be to, aš visada žinojau, jog egzistuoja kita tavo kopija.

- Tačiau vieną jų nužudei!

- Klasifikavimo požiūriu tu velniškai klysti. Pats viso labo tesi programa, Kalai. Kopijavimo ir trynimo procedūros įkūnija natūralią tavo būseną. - Silvestis įsitempė laukdamas eilinės protestų bangos, bet šįsyk Kalvinas tylėjo. - Nė neketinau žlugdyti Sadžakio planų. Man reikėjo triumviro... pagalbos lygiai taip pat, kaip jam - manosios.

- Pagalbos? - Sadžakis įtariai prisimerkė.

- Apie tai pašnekėsime vėliau. Dabar tenoriu pasakyti: aš sutraiškiau simuliaciją, nes žinojau apie kitą kopiją ir numaniau, jog netrukus priversi mane atskleisti, kur ją rasti.

- Vadinasi, tu nieko nelaimėjai.

- Klysti. Kurį laiką mėgavausi regėdamas tavo nusivylimą, Judži-san. Rizikuoti vertėjo vien dėl progos pažvelgti į tavo sielą. Beje, vaizdelis ne itin žavus.

- Kaip tu galėjai... žinoti? - paklausė Kalas. - Kaip išsiaiškinai, kad mane nukopijavo?

- Aš maniau, kad jo neįmanoma nukopijuoti, - prabilo moteris, pristatyta Kihurės pavarde. Smulki ir patraukli, bet neįkvepianti pasitikėjimo, kaip ir Sadžakis. - Juk simuliacijos užgrūstos trikdžiais... apsauginėmis priemonėmis... panašiu mėšlu.

- Tu kalbi apie alfa lygio simuliaciją, - atsakė Kalvinas. - O aš - į gera tai ar į bloga - priklausau nepretenzingam beta lygio sluoksniui. Sugebu logiškai protauti, tačiau filosofiniu požiūriu neturiu sąmonės. Ir atitinkamai sielos. Štai kodėl, naikinant vieną mano kopiją, Deno nekankino sąžinės graužimas. Vis dėlto... - jis giliai įkvėpė, šiuo garsu užpildydamas pauzę, idant tylos nebandytų nutraukti kas nors kitas, - ...daugiau netikiu tomis neurokognityvinėmis nesąmonėmis. Negaliu kalbėti už savo alfa lygio simuliaciją, kadangi ji išgaravo prieš du šimtmečius, bet drįstu teigti, jog pats esu visiškai sąmoningas. Galbūt tuo pasižymi visos beta lygio esybės, o gal sudėtingos sąsajos padėjo man įveikti savotiškos kritinės masės ribą. Neįsivaizduoju, kuris atsakymas teisingas. Dėl vieno nekyla jokių abejonių: aš pajėgus mąstyti ir todėl verdu iš pykčio.

Silvestis ne sykį buvo girdėjęs panašius postringavimus.

- Kalas - matematinėmis taisyklėmis besivadovaujanti beta lygio simuliacija. Jos visos taip šneka. Jei netvirtintų esančios sąmoningos, neįstengtų paklūsti standartiniams logikos dėsniams. Tačiau tai nereiškia, kad jo žodžiai - jo garsai... *tos esybės* garsai - bent kiek pagrįsti.

- Tą patį galėčiau pasakyti ir apie tave, - atšovė Kalas. - Piršte peršasi vienintelė išvada, sūnau: kadangi alfos lemtis man nežinoma, tenka daryti išvadą, jog kitų Kalvinų nebeliko. Tau tikriausiai sunku suvokti, tačiau manęs, tokio vertingo ir unikalaus subjekto, nedera kopijuoti, nes tai mane nupigina, sumenkina iki elementaraus reikmens, kurį galima pagaminti, dauginti... arba išmesti, jei kažkam pasirodau nebereikalingas. - Jis pratęsė kiek patylėjęs: - Žinoma, aš imčiaus visų priemonių siekdamas save išsaugoti, tačiau nė už ką nesileisčiau kopijuojamas.

- Tuomet kodėl leidai Paskalei perkelti savo dublikatą į "Skrydį į tamsą"? - Ji elgėsi labai gudriai; Silvestis daug metų nieko neįtarė. Pats suteikė būsimai žmonai galimybę bendrauti su Kalvinu, idant tas padėtų parašyti biografiją, o Paskalė leido jam vėl tyrinėti savo manijos objektą, amarantinus, naudotis atitinkamais įrankiais ir užmegzti ryšius su retėjančiomis šalininkų gretomis.

- Čia jo idėja, - įsiterpė žmona.

- Na, gerai... tą pripažįstu. - Kalas dar kartelį giliai įkvėpė. Šiek tiek patylėjo tarsi kritiškai vertindamas padėtį, nors jo simuliacija "mąstė" gerokai sparčiau nei paprasti žmonės. - Mes gyvenome pavojingais laikais - ne kraupesniais negu dabar, bet ir ne itin maloniais. Sumanymas pasirūpinti, kad išliktų mano dalis, jei būtų sunaikintas originalas, pasirodė išmintingas. Aš nemąsčiau apie kopiją... veikiau apie eskizą, gal net neįkalintą logikos rėmuose.

- Kas privertė tave persigalvoti? - paklausė Silvestis.

- Mano fragmentus Paskalė kopijavo į biografiją labai ilgai. Procesas užtruko ištisus mėnesius. Ji naudojosi subtiliu kodavimu. Kai buvo perkelta didesnė originalo dalis ir dublikatai pradėjo sąveikauti, beprasmė kibernetinė savižudybė ėmė vis mažiau juos - tiksliau, mane - žavėti. Tiesą sakant, jaučiausi gyvybingesnis nei kada nors anksčiau. - Kalas pamalonino auditoriją šyps-

niu. - Neilgai trukus suvokiau, kas pakurstė tokius pojūčius. Paskalė persiuntė mane į galingesnę kompiuterinę sistemą, į vyriausybinį Kiuvjė centrą, kur buvo kaupiama informacija "Skrydžiui". Toje sistemoje radau gerokai daugiau archyvų negu Mantelyje. Pirmą kartą sulaukiau progos duoti rimto darbo savo iškiliam intelektui. - Jis nužvelgė žiūrovus ir pridūrė: - Juokauju, žinoma.

- Biografiją galėjo gauti kas tik panorėjęs, - tarė Paskalė. - Sadžakis įsigijo vieną egzempliorių nė nesuvokdamas, kad joje slypi Kalvino versija. Bet kaip *tu* sužinojai tiesą? - moteris įsmeigė akis į Silvestį. - Ją atskleidė Kalo kopija?

- Net ir turėdamas galimybę, vargu ar jis būtų norėjęs man išsiduoti. Aš pats susiprotėjau. Mačiau, jog sukauptiems simuliaciniams duomenims nereikėjo tokios talpios biografijos. O taip, tu užkodavai Kalą į pačius nereikšmingiausius bylų skaitmenis, tačiau papildomas informacijos kiekis buvo per didelis, kad sugebėtum jį lengvai nuslėpti. Biografija penkiolika procentų viršijo numatytas apimtis. Ilgus mėnesius laužiau galvą, kokius slaptus scenarijus tu puoselėjai, kokius dokumentuose neužfiksuotus mano gyvenimo aspektus atkapstei ir įtraukei į knygą. Galų gale suvokiau, jog toje talpoje pajėgtų išsitelkti Kalo kopija, ir tuomet viskas stojo į savo vietas. Aišku, aš nebuvau tuo tikras... - Silvestis pažiūrėjo į projekciją. - Dabar tu imsi tvirtinti, jog esi tikrasis Kalas - kad aš ištryniau kopiją.

Prieštaraudamas Kalvinas kilstelėjo ranką.

- Ne. Kam taip primityviai vertinti praeities įvykius? Tiesos nepaneigsi: kadaise *man* teko garbė vadintis kopijos vardu. Tačiau visos simuliacijų versijos, įskaitant ir sunaikintąją, tebuvo šešėlis to, kas esu dabar. Tarkim, jog aš naujai atgimiau, ir baikime ginčytis, sutinki?

- Taigi... - Silvestis žengė į priekį pirštu baksnodamas lūpą, - aš vis dėlto tavęs neužmušiau?

- Ne, - apgaulingai ramiai pripažino Kalvinas. - Svarbiausia, jog tu *galėjai* mane pribaigti, ir šiuo atžvilgiu, berneli, vis vien esi bejausmis, šlykštus tėvažudys.

- Kokia jaudinanti scena, - suniurnėjo Hegazis. - Nieko nėra įdomiau nei dalyvauti šeimos susitikime.

* * *

Jie pamažu nusigavo iki kapitono. Kihurei jau teko svečiuotis šioje laivo dalyje, tačiau jai vis tiek virpėjo pakinkliai. Ramybės nedavė įkyri mintis apie užkrečiamus organizmus, kurių plėtrą vargais negalais pristabdė Braniganą įkalinęs šaltis.

- Turėjau anksčiau susiprotėti, ko iš manęs norėsite, - pratarė Silvestis.

- Manau, tai akivaizdu, - patraukė pečiais Sadžakis. - Nejau galvoji, jog mes vargome vien tam, kad pasiteirautume, kaip tau sekasi?

- Kas jus supaisys, - atšovė Silvestis. - Jūsų elgesys man atrodė beprotiškas ir praeityje. Kodėl dabar jis turėtų pasikeisti? Tiesa, siūlau kalbėti atvirai: mes visi žinome, jog Resurgame neįvyko jokia katastrofa.

- Ką nori tuo pasakyti? - nustebo Kihurė.

- Tik nepradėk tvirtinti, jog iki šiol nesupratai...

- Ko būtent?

- Jie nieko nesunaikino. - Šaltos Silvesčio akys, įsmeigtos į moterį, priminė skenavimui pasiruošusio automato lęšius. - Hmm, gal ir nesupratai, - pridūrė. - Beje, kas tu tokia?

- Savo klausimus galėsi pateikti vėliau, - urgztelėjo Hegazis, kuris artėdamas prie kapitono vis labiau nenustygo vietoje.

- Ne, - nukirto Kihurė. - Ką reiškia "jie nieko nesunaikino"?

- Aš kalbu apie gyvenvietę, Voljovos neva nušluotą nuo Resurgamo paviršiaus, - lėtai ir ramiai atsakė Silvestis.

Žengusi pirmyn Kihurė užstojo visiems kelią.

- Paaiškink konkrečiau.

- Tik ne dabar. - Sadžakis pastūmė ją į šoną. - Pirmiausia privalėsi patenkinti mano smalsumą ir iškloti, kokį vaidmenį pati atlikai. - Nūnai triumviras be paliovos varstydavo ją įtariu žvilgsniu įsitikinęs, jog dvi įgulos narės neatsitiktinai žuvo artileristės akivaizdoje. Šiuo metu Voljova negalėjo užstoti Kihurės. Patarimo nevertėjo laukti ir iš visam laikui nutilusios Madmuazelės. Sadžakis neabejotinai griebsis drastiškų priemonių norėdamas įsitikinti savo įtarimų pagrįstumu. Tai tik laiko klausimas.

- Kam laukti? - gūžtelėjo Silvestis. - Man rodos, kiekvienam iš mūsų reikėtų suvokti, kas čia vyksta. Sadžaki, tu skridai į Re-

surgamą ne tam, kad įsigytum mano biografiją. Pats nė nenutuokei, jog "Skrydyje" aptiksi Kalo kopiją. Prigriebei vieną egzempliorių, nes vyleisi, kad šis pravers, kai derėsies su manimi. Tikroji kelionės priežastis buvo visai kita.

- Aš rinkau informaciją, - atsargiai sumurmėjo triumviras.

- Tu ne tik vykai į žvalgybą, bet ir įvedei į vietinę kompiuterių sistemą tam tikrus duomenis.

- Apie Feniksą? - pasitikslino Kihurė.

- Būtent. Toji vieta niekada neegzistavo. - Silvestis trumpam nutilo. - Tai Sadžakio sukurtas vaiduoklis. Senuose žemėlapiuose, kurie saugojami Mantelyje, Fenikso neaptikome, bet vos tik juos atnaujinome, parsisiuntę informaciją iš kartografinio Kiuvjė centro, gyvenvietė bematant atsirado. Mes nusprendėme, kad ji visiškai nauja, todėl ir nepažymėta senesnėse žemėlapių kopijose. Sutinku, tokia mintis tikrai kvaila. Mums derėjo susigaudyti, jog kartografinius duomenis kažkas pakoregavo.

- Žinoma, kvaila, - pritarė Sadžakis. - Juolab kad tuo metu jau turėjai pradėti spėlioti, kur aš prapuoliau.

- Jei būčiau galėjęs paskirti daugiau laiko apmąstymams...

- Deja, negalėjai, - nutraukė jį Sadžakis, - antraip dabar mudu nešnekėtume. Žinoma, esant reikalui, mes būtume tave išgavę kitokiomis priemonėmis.

Silvestis linktelėjo.

- Paprasčiau kalbant, susprogdinę didesnį išgalvotą taikinį. Nors kažin ar tas pats triukas galėjo išdegti antrą sykį. Įtariu, kad jūs būtumėte nusiaubę tikrą gyvenvietę.

Žvarba tvilkė odą nelyginant tūkstančiai metalinių dygliukų, kuriems magėjo prasismelkti iki kaulų. Tačiau, atsidūrus kapitono buveinėje, ji nebe taip krito į akis, kadangi Braniganą aiškiai stingdė kur kas atšiauresnis šaltis.

- Jis užsikrėtęs Mišinio maro atmaina, - prabilo Sadžakis. - Tu, be abejo, esi girdėjęs apie šią ligą.

- Informacija iš Geltakmenio mus pasiekdavo, - atsakė Silvestis. - Tačiau pranešimai būdavo ne per daug smulkmeniški. - Kol kas jis nesiteikė pažvelgti į kapitoną.

- Mes nepajėgiame susidoroti su užkratu, - tarė Hegazis. -

Šaltis jį pristabdo, be nedaugiau. Organizmas pamažu plečiasi, įtraukdamas į save laivo masę.

- Vadinasi, biologine prasme kapitonas tebėra gyvas?

Sadžakis linktelėjo.

- Na, aplinkoje, kur tvyro tokia temperatūra, neišgyventų joks organizmas. Bet jeigu mes atšildytume kapitoną, kai kurios... hmm... jo dalys imtų funkcionuoti.

- Menka paguoda.

- Mes neketiname tau guostis. Perkėlėme tave į laivą, kad jį išgydytum.

Kapitonas priminė statulą, nuo kurios visomis kryptimis driekėsi sidabrinės kelių dešimčių metrų ilgio gijos - žvilgančios, bloga lemiančios biochimerinės ataugos. Keista, bet jų gelmėje dunksantis šaldiklis tebeveikė. Simetrišką kriokameros formą iškraipė lėtai tarsi ledynmetis, tačiau nenumaldomai plintantys kapitono augliai. Juodavo didžioji dalis ekranų, kurie turėjo rodyti informaciją apie Branigano būklę. Jų nesupo jokios holografinės projekcijos. Viename kitame tebespindinčiame monitoriuje buvo matyti neįskaitomų duomenų košė - beprasmiški išprotėjusios mašinos pakeverzoti hieroglifai. Kihurė apsidžiaugė neišvydusi jokių hologramų, nes nujautė, kad jos irgi nebūtų išvengusios maro poveikio. Deformuoti serafimai ir cherubinai tik paliudytų, kaip giliai įsišaknijusi kapitono negalia.

- Jums reikia ne chirurgo, o šventiko, - pastebėjo Silvestis.

- Kalvinas mano kitaip, - atrėžė Sadžakis. - Jam knieti imtis darbo.

- Kopija, kurią parsigabenai iš Kiuvjė, aiškiai klysta. Jūsų kapitonas neserga. Jis netgi nemiręs, nes tame kūne jau seniai nėra nieko gyva.

- Šiaip ar taip, tu mums padėsi, - neatlyžo Sadžakis. - Tau pagelbės Ilja. Kai tiktai atsigaus. Ji mano sukūrusi priešnuodį, retrovirusą, kuriuo sėkmingai apkrėtė mažus maro pavyzdžius. Tačiau triumvira - ginklų specialistė. Kapitono gydymu privalo užsiimti medikas. Ji tik aprūpins tave visomis reikalingomis priemonėmis.

Silvestis apdovanojo Sadžakį pašaipiu vypsniu.

- Neabejoju, jog šiuo klausimu jau kalbėjai su Kalvinu.

- Veikiau supažindinau su esama padėtimi. Jis nekantrauja pradėti darbą. Netgi galvoja, jog sugebės pastatyti kapitoną ant kojų. Nejau tavęs tai nepadrąsins?

- Žinoma, man derėtų nusilenkti prieš Kalvino išmintį, - atsakė Silvestis. - Juk mediciną išmano jis, o ne aš. Bet visų pirma mums teks aptarti sandėrio sąlygas.

- Mes nieko neaptarinėsime, - nukirto Sadžakis. - Jeigu mėginsi priešgyniauti, tave įtikinsime per Paskalę.

- Ir dėl to labai pasigailėsite.

Kihurę nukratė šiurpas. Jau kelintą kartą per vieną dieną ji pajuto, jog įvyks kažkas negera. Rodos, triumvirai irgi taip manė, nors jų veidai išliko šalti kaip akmuo. Bėda ta, kad Silvestis elgėsi pernelyg arogantiškai. Užuot priminęs pagrobtą nelaimėlį, kuriam grėsė kankinantys išbandymai, jis panėšėjo į žmogų, sėdintį prie kortų stalo ir ketinantį išmesti ant stalo savo kozirius.

- Aš pagydysiu jūsų prakeiktą kapitoną, - tarė Silvestis. - Arba įrodysiu, jog to neįmanoma padaryti. Viena iš dviejų. Bet mainais norėsiu nedidelės paslaugos.

- Minutėlę, - įsiterpė Hegazis, - per derybas silpnesnieji nereikalauja paslaugų.

- Iš kur ištraukei, kad aš silpnesnis? - Silvestis vėl nusišypsojo, šį kartą neslėpdamas piktdžiugos. - Prieš išvykdamas iš Mantelio paprašiau savo įkalintojų padovanoti vieną smulkmeną. Suprantama, tie žmonės nesijautė esantys man kažką skolingi, tačiau įteikdami dovanėlę jie gavo progą jus paerzinti. Duoti ne visai tai, ko tikėjotės. Guldau galvą, jog ši idėja juos sužavėjo.

- Man tai nepatinka, - burbtelėjo Hegazis.

- Netrukus jūsų nuotaika dar labiau pabjurs, - pažadėjo Silvestis. - Pirmiausia išsiaiškinkime vieną dalyką.

- Mes tavęs klausome, - tarė Sadžakis.

- Ar jūs esate susipažinę su "karštų dulkių" sąvoka?

- Tu šnekiesi su ultromis.

- Taip, taip. Tik norėjau įsitikinti, kad suprasite, apie ką kalbėsiu. Be abejo, jūs žinote, jog karštų dulkių daleles įmanoma paslėpti talpose, mažesnėse už smeigtuko galvutę? - jis patapšnojo pirštu į smakrą improvizuodamas, lyg patirties nestokojantis teisininkas. - Jūs girdėjote apie Remiliodo viešnagę Resurgame?

Prieš jums pasirodant, jo įgula buvo paskutinė, kuri prekiavo čionykštėje sistemoje.

- Taip, girdėjome.

- Remiliodas pardavė karštas dulkes kolonijai. Nedidelį kiekį. Tik tiek, kad vietiniams jų užtektų, norint reikšmingai transformuoti kraštovaizdį. Tuzinas dalelių pakliuvo į mano įkalintojų rankas. Norite, kad pratęsčiau, ar jau patys atspėjote, kur suku?

- Aš suprantu, ką bandai pasakyti, - sukrenkštė Sadžakis. - Bet vis tiek tęsk.

- Viena iš smeigtuko galvučių instaliuota į mano regėjimo sistemą. Jos aptikti niekaip nepavyks. Net išplėšę akis nesuprasite, kuris iš komponentų įkūnija bombą. Tiesa, kišti nagų prie manęs nesiūlyčiau - pradėjus klibinti akis, galvutė sprogs, ir mažiausiai kilometras šito laivo virs brangia, tačiau beverte stikline skulptūra. Užtaisas sureaguos, jei mane užmušite arba sužalosite taip, kad nustos funkcionuoti kai kurie organai. Aišku?

- Visiškai.

- Gerai. Jei skriausite Paskalę, sulauksite tų pačių pasekmių. Tam tikromis mintimis perduodamomis komandomis galiu sąmoningai susprogdinti galvutę. Jei nusižudyčiau, laive irgi driokstelėtų sprogimas. - Jis sunėrė ant krūtinės rankas spinduliuodamas ramybę it Budos statula. - Taigi. Kokia dabar jūsų nuomonė apie derybas?

Sadžakis, regis, tylėjo visą amžinybę. Akivaizdžiai svarstė, kokie gi padariniai jiems grėsė, jei Silvestis ištesės savo žodį. Pagaliau, nepasitaręs su Hegaziu, atsiliepė:

- Na, mes pajėgiame būti... lankstūs.

- Puiku. Vadinasi, jūs mielai išklausysite mano sąlygų.

- Degu noru.

- Pastarieji nemalonūs įvykiai parodė, kokia galia slypi šviesaeigyje, - tarė Silvestis. - Įtariu, jog demonstravote tik menkutę savo galių dalį. Ar aš teisus?

- Taip, ginklais mes apsirūpinę. Bet šia tema verčiau šnekėk su Ilja.

Silvestis nusišypsojo.

- Iš pradžių jūs turite mane kai kur nuskraidinti.

19
Povo Deltos sistema, 2566-ieji

Jie patraukė į tiltelį.

Per ankstesnę viešnagę "Begalybėje" Silvestis praleido šioje patalpoje šimtus valandų, bet ji vis tiek darė įspūdį. Regint ratą tuščių, link lubų iškilusių krėslų atrodė, kad esi teismo salėje, kurioje neilgai trukus bus nagrinėjama kažkokia reikšminga byla. Prisiekusieji tuojau užims savo vietas, ir po kuriuo laiko pasigirs nuosprendis. Įvertinęs savo sąmonės būklę, Silvestis nepajuto jokios sąžinės graužaties, todėl į kaltinamojo vaidmenį neįsijautė. Tačiau jo pečius slėgė našta, kurią jaustų teisininkas, privalantis viešai ir tobulai atlikti pareigas. Jeigu tikslo nepavyks pasiekti, nukentės ne vien jo orumas. Tokiu atveju nutrūks į laivą atvedusi, neįsivaizduojamai tolimon praeitin nutįsusi įvykių grandinė.

Jis apsidairė, geometriniame tiltelio viduryje išvydo holografinę gaublio projekciją. Vaizduojamo objekto neįžiūrėjo dėl prasto regėjimo, tačiau iš užuominų susigaudė matąs realiuoju laiku rodomą Resurgamo atvaizdą.

- Vis dar skrendame orbitoje? - paklausė Sadžakio.

- Dabar, kai tu esi mūsų rankose? - triumviras papurtė galvą. - Kurių galų turėtume čia likti? Resurgame nebėra ką veikti.

- Nerimauji, jog kolonistai gali iškrėsti kokią nors eibę.

- Pripažįstu, tai sudarytų mums nepatogumų.

Akimirką juodu tylėjo. Galop Silvestis pasiteiravo:

- Pats Resurgamas niekada tavęs nedomino, ar ne? Sukorei tokį kelią tik dėl manęs. Toks atsidavimas vienam reikalui prilygsta patologinei manijai.

- Darbas truko neilgiau kaip keletą mėnesių. - Sadžakis šyptelėjo. - Mūsų požiūriu, žinoma. Per daug gerai apie save manai, jei galvoji, jog vaikyčiaus tave daugybę metų.

- Būtent tiek laiko ir sugaišote. *Mano* požiūriu.

- Taviškis nėra reikšmingas.

- Priešingai negu jūsiškis?

- Mes gyvename gerokai... ilgiau negu kiti žmonės. Štai kas

svarbiausia. O dabar atsakysiu į pirmą tavo klausimą. Iš orbitos pasišalinome, kai perkėlėme tave į laivą. Šiuo momentu vis greičiau nuo jos tolstame.

- Aš dar jums nesakiau, kur pageidauju nusigauti.

- Mes tiesiog norėjome, kad koloniją ir "Begalybę" skirtų kuo daugiau astronominių vienetų. Netrukus leisime šviesaeigiui skristi stabiliu greičiu, o patys aptarsime kelionės tikslą. - Sadžakis spragtelėjo pirštais, ir iš viršaus atūžė vienas krėslas. Kai triumviras jame įsitaisė, įkandin pirmosios sėdynės atsekė dar keturios, skirtos Silvesčiui, Paskalei, Hegaziui ir Kihurei. - Tuo metu tau teks gydyti kapitoną.

- Juk sakiau, kad stengsiuos padėti.

- Žinome, - linktelėjo Hegazis. - Bet tuo pačiu pateikei mums velniškai nemalonią staigmeną.

- Nekaltinkite manęs, jog bandžiau visais įmanomais būdais išsisukti iš keblios padėties.

- Mes ir nekaltiname, - užtikrino Sadžakis. - Vis dėlto būtų šaunu, jei konkrečiau išdėstytum savo reikalavimus. Argi daug prašome?

Silvesčio krėslas sustingo ore šalia Paskalės. Žmona žvelgė į savo vyrą lūkuriuodama, kaip ir įgulos nariai. Tačiau ji žino kur kas daugiau už kitus, dingtelėjo Silvesčiui, beveik tiek pat, kiek ir jis - menką visos tiesos dalelę.

- Ar iš šitos vietos galiu įjungti čionykštės sistemos erdvėlapį? Na, taip, teoriškai galiu. Bet ar jūs leisite man nevaržomam tą daryti ir supažindinsite su visomis reikiamomis komandomis?

- Erdvėlapius atnaujinome artėdami prie Resurgamo, - atsiliepė Hegazis. - Išgausi juos iš laivo atminties.

- Parodykite kaip. Artimiausiu metu norėčiau būti ne vien tik paprastu keleiviu. Verčiau su tuo susitaikykite.

Jis sugaišo minutę, kol aptiko reikalingus erdvėlapius, per kitas trisdešimt sekundžių perkėlė juos į projekcinę sferą uždengdamas realiuoju laiku demonstruojamą Resurgamo panoramą. Vaizdą tarytum rodė planetariumo aparatas: vienuolikos vietinei sistemai priklausančių pasaulių, kelių mažesnių planetų ir kometų orbitos buvo pažymėtos elegantiškais spalvotais dryžiais. Patys dangaus kūnai spindėjo dabartinėse padėtyse. Dėl stambaus

mastelio Žemės tipo planetos, įskaitant ir Resurgamą, rodės, grūdosi viduryje: kone susiglaudusių, Povo Deltos žvaigždę supančių koncentrinių orbitų spiečius. Aplink šį skriejo mažesni pasaulėliai, dujų milžinai bei kometos. Dar toliau nuo centro sukosi Jupiterio klasės, bet anaiptol ne gigantiškos planetos, ir pasaulis, primenantis Plutoną - uolos nuoskala su dviem palydovais. Koiperio žiedas, sudarytas iš pirmykštės kometinės materijos, matomas infraraudonųjų spindulių režimu, atrodė kaip keista, deformuota rėva, kurios vienas sustorėjęs puslankis buvo šiek tiek nutolęs nuo žvaigždės. Žiedo išorėje, ištisus dvidešimt astronominių vienetų, daugiau nei dešimt šviesvalandžių nuo pačios Povo Deltos, juodavo kosminė tamsa. Tenykščius smulkius objektus įtakojo ne tiek žvaigždės trauka, kiek susidūrimai su kitais dangaus kūnais, kurie lengvai iškreipdavo jų orbitas. Apsauginis Povo magnetinis laukas toli nesidriekė, tad atokiau nuo žvaigždės skriejančius objektus nuolat talžė galaktiniai magnetosferos škvalai - uraganinės vėtros, kuriose buvo įsispraudę visų žvaigždžių magnetiniai laukai tarsi miniatiūriniai verpetai, sūkuriuojantys milžiniškame ciklone.

Tačiau neaprėpiamoje, tariamai tuščioje kosminėje erdvėje žvilgėjo kažkoks dangaus kūnas. Iš pirmo žvilgsnio vienui vienas. (Toks įspūdis susidarė dėl stambaus erdvėlapio mastelio.) Jo egzistavimą išdavė gravitacija, sudarkiusi sferinį Koiperio žiedą, kurio deformuota pusė nutįso link paslaptingojo objekto. Šį pamatyti plika akimi pavyktų tik tada, jei nuo dangaus kūno pašalinį stebėtoją skirtų nedidesnis kaip milijono kilometrų atstumas. Bet tuomet narsuolis atsidurtų tokioje keblioje padėtyje, kad vaizdas jam nė trupučio neberūpėtų.

- Jūs žinote, kas čia, - prabilo Silvestis, - nors iki šiol nekreipėte į tai dėmesio.

- Neutroninė žvaigždė, - atsakė Hegazis.

- Teisingai. Gal dar ką nors prisimenate?

- Tik tiek, kad ji turi draugiją, - tarstelėjo Sadžakis. - Reiškinys pakankamai įprastas.

- Žinoma. Aplink pulsarus neretai sukasi planetos, išgaravusių binarinių žvaigždžių liekanos. Galimas ir kitas variantas: visai įmanoma, kad jūsų nurodyta planeta tiesiog išvengė sunaikinimo,

kai sprogo supernova. - Silvestis papurtė galvą. - Kaip ir minėjote, reiškinys ganėtinai įprastas. Jums, suprantama, įdomu, kodėl man ji parūpo.

- Klausimas visiškai natūralus, - atsiliepė Hegazis.

- Ji kažkuo keista. - Silvestis padidino vaizdą, ir jie išvydo planetą, skriejančią aplink neutroninę žvaigždę absurdiškai žema orbita. - Šitas dangaus kūnas buvo ypač reikšmingas amarantinams. Kuo arčiau Įvykio - to momento, kai žvaigždžių ugnis sunaikino gyvybę Resurgame, - tuo dažniau jis pasirodo mano tyrinėtų būtybių artefaktuose.

Paskutiniai žodžiai prikaustė klausytojų dėmesį. Grasindamas susprogdinti laivą jis pažadino ultrų savisaugos instinktą, užtat dabar pakurstė jų susidomėjimą. Silvestis nujautė, jog šviesaeigio šeimininkus bus lengviau įtikinti nei kolonistus - pranašumą "Begalybės" įgulai suteikė gebėjimas vertinti padėtį per kosminę prizmę.

- Kas gi tai? - paklausė Sadžakis.

- Nežinau. Būtent šį atsakymą ir padėsite man išsiaiškinti.

- Manai, jog planetos paviršiuje kažką aptiktume? - paklausė Hegazis.

- Arba viduje. Tiesą atskleisime tik prie jos priartėję.

- O jeigu ten pakliūsime į spąstus? - įsiterpė Paskalė. - Tokios tikimybės atmesti nevalia - ypač jei Denas teisingai apskaičiavo laiką.

- Kokį laiką? - nesuprato Sadžakis.

Silvestis sudėjo pirštus stogeliu.

- Aš įtariau - ne, veikiau padariau išvadą, - jog amarantinai galiausiai pakilo į kosmosą.

- Kiek man pavyko sužinoti Resurgame, kolonistai aptiko per mažai iškasenų, kad būtų įmanoma pagrįsti tavo teoriją, - pastebėjo Sadžakis.

- Kas čia keista? Technologiniai artefaktai ne tokie patvarūs kaip primityvūs objektai. Keramikos dirbiniai išlieka. Mikroschemos subyra į dulkes. Be to, norint po obelisku užkasti miestą, reikėjo naudotis mechanizmais, panašiais į mūsiškius. Jei amarantinai įstengė atlikti *tokią* užduotį, galima teigti, kad jie sugebėjo nusigauti ir iki savo saulės sistemos pakraščio - ar net keliauti tarpžvaigždinėje erdvėje.

- Tu netiki, jog amarantinai pasiekė kitas sistemas?

- Šios galimybės neatmetu.

Sadžakis nusišypsojo.

- Kurgi jie prapuolė? Aš pripažįstu, jog technologiškai pažangią civilizaciją įmanoma nušluoti be pėdsakų. Tačiau tą, kuri išsisklaidė po skirtingus pasaulius... Vargu. Jie turėjo po savęs kažką palikti.

- Gal ir paliko.

- Pasaulį šalia neutroninės žvaigždės? Esi tikras, kad jis pateiks atsakymus į tavo klausimus?

- Jei tiksliai žinočiau, man nereikėtų ten vykti. Prašau jūsų vienintelio dalyko: leiskite tai išsiaiškinti. Kitaip tariant, nuskraidinkite iki tos planetos. - Stogeliu sudėtais pirštais Silvestis pasirėmė smakrą. - Kiek galima arčiau. Ir užtikrinkite mano saugumą. Jeigu, vykdant šias sąlygas, prireiks panaudoti rimčiausius laivo pabūklus, tebūnie.

Hegazį tuo pačiu metu apėmė baimė ir susižavėjimas.

- Ar galvoji, kad pasiekę planetą susidursime su kažkuo, ką teks apšaudyti?

- Atsarga gėdos nedaro, tiesa?

Sadžakis įsispigino į Hegazį. Akimirką rodės, jog triumvirai bendrauja mintimis užmiršę visus kitus, esančius tiltelyje. Pagaliau jie prašneko - matyt, vien tam, kad nebylų pasitarimą išgirstų Silvestis.

- Tos kalbos apie sprogstamąjį užtaisą akyse... kaip manai, ar jis nemeluoja? Žinant, kokį technologinį lygį Resurgamas pasiekęs, ar kolonistai galėjo per kelias dienas jam implantuoti bombą?

Hegazis padvejojo prieš atsakydamas.

- Mums derėtų rimtai apsvarstyti šią tikimybę, Judži-san.

Voljova pamažu gaivelėjosi pooperaciniame skyriuje. Ji suvokė pragulėjusi be sąmonės ilgiau nei keletą valandų. Užteko įvertinti savo sąmonės būseną - keistą įsitikinimą, kad gilus miegas tęsėsi ištisus šimtmečius, - idant paaiškėtų akivaizdus faktas: jos žaizdos anaiptol ne menkos. Todėl ir gydymo procesas užtruko. Anksčiau pasitaikydavo momentų, kai Voljovai dingodavosi,

jog snaudžia ir sapnuoja gyvenanti. Tačiau dabar sapnai atrodė nepaprastai ilgi ir prisotinti įvykių kaip viena iš įmantriausių prieštechnologinių legendų. Triumvirą apniko jausmas, lyg ji būtų klajojusi dulkėtu, nuobodžiu savo gyvenimo keliu.

Moteris nedaug ką prisiminė. Jie skrido laivu, taip, teisingai, vėliau atsidūrė kitoje vietoje, tik neaišku, kur būtent, tuomet nutiko kažkas siaubinga. Atmintyje teišliko garsai ir audros šėlsmas, tačiau ką jie reiškė? Kur ji buvo patekusi?

Labai pamažu, iš pradžių manydama, jog tai viso labo sapno nuotrupa, Voljova prisiminė Resurgamą. Įvykiai niro į sąmonės paviršių lėtai ir šiuo atžvilgiu priminė ne potvynio bangą ar bent purvo nuošliaužą, o praeities draiskanas. Jie netgi nesiteikė sugrįžti chronologine tvarka. Triumvira surikiavo mintis ir sąmonės akimi išvydo save dudenančią ultimatumus, kuriuos, kad ir kaip būtų keista, ji iš orbitos skelbė planetos gyventojams. Paskui, belaukiant audroje, ją perliejo nepakeliamas karštis, o šį bematant pakeitė skrandį stingdęs siaubingas šaltis. Akiratyje išdygo skausmą sukėlusi Sudžika.

Prasivėrė durys, ir į kambarį įžengė Kihurė. Be jokios palydos.

- Tu atsipeikėjai, - tarė ji. - Taip ir maniau. Laivo sistemos paaiškino man, kiek laiko praeis, kol pagaliau atgausi sąmonę. Džiaugiuosi, jog pasveikai, Ilja. Mums pravers sveikas protas.

- Ar ilgai... - Voljova nurijo savo žodžius, trūksmingus ir neaiškius. Pradėjo iš naujo: - Ar ilgai aš čia buvau? Kur dabar esame?

- Po antpuolio pragulėjai šiame skyriuje dešimt dienų. Kur mes esame? Vėliau papasakosiu, tai ilga istorija. Kaip jautiesi?

- Būdavo ir blogiau. - Ji pati nesuprato, kodėl taip pareiškė, nes, tiesą sakant, negalėjo prisiminti, kada paskutinį kartą taip prastai jautėsi. Bet argi ne tokius žodžius žmonės taria panašiomis aplinkybėmis? - Koks dar antpuolis?

- Tu neką teprisimeni, ar ne?

- Nejau neaišku iš mano klausimo?

Kihurė priartėjo prie Voljovos, pastūmė prie lovos gremėzdišką kėdę ir įsitaisė ant jos.

- Kai nuskridome į Resurgamą, Sudžika pabandė tave užmušti, - prabilo artileristė. - Nieko nepameni?

- Nelabai.

- Mes nusileidome į planetą, kad perkeltume Silvestį į laivą.

Voljova trumpam nutilo, nes vyriškio pavardė atrodė girdėta - ji dzingtelėjo galvoje tarsi skalpelis, ką tik nukritęs ant grindų.

- Silvestis, o taip. Aš prisimenu, jog mes ruošėmės jį ištraukti iš Resurgamo. Užduotį atlikome? Sadžakis gavo, ko norėjo?

- Ir taip, ir ne, - padvejojusi atsakė Kihurė.

- Kuo čia dėta Sudžika?

- Ji bandė tau atkeršyti už Nagornį.

- Kai kuriems žmonėms niekaip neįtiksi.

- Akivaizdu, ji sumąstė kažkokią dingstį. Manė, kad prie jos prisijungsiu.

- Ir...

- Aš ją užmušiau.

- Jei neklystu, turėčiau tau būti dėkinga už išgelbėtą gyvybę. - Voljova pirmą kartą kilstelėjo galvą, regis, pritvirtintą prie lovos elastiniais kabeliais. - Liaukis šėliojusi, Kihure, nes tai taps bjauriu įpročiu. Žuvo jau antroji įgulos narė... Sadžakis apipils tave klausimais. - Nieko daugiau ji nedrįso sakyti. Taip perspėti naujokus galėtų bet kuris iš vyresnybės. Tai dar nereiškė, jog Voljova žinojo apie Kihurę daugiau už kitus triumvirus.

Tačiau įspėjimas nuskambėjo pakankamai nuoširdžiai. Iš pradžių - mirtis apmokymų sandėlyje... paskui Resurgame. Kihurė neprovokavo incidentų nei vienu, nei kitu atveju, bet dalyvavo abiejuose, ir jei šis pastebėjimas nedavė ramybės Voljovai, vadinasi, bus apie ką pamąstyti ir Sadžakiui. Jeigu prireiks, tardymo procese jis panaudos kur kas rimtesnes priemones nei paprasčiausias klausinėjimas. Pavyzdžiui, nuspręs griebtis kankinimų... arba ims naršyti jos atminties gelmes. Gal net išsiaiškins, jei tiktai nepačiršKins Kihurės smegenų, kad ji - diversantė, įsiskverbusi į laivą, idant išgautų kuo daugiau informacijos apie pabūklus. Be abejo, pasiteiraus, ką žinojo Voljova. Tada veikiausiai užsimanys pasikapstyti ir jos sąmonėje...

Tokios įvykių eigos būtina išvengti.

Atgavus jėgas, teks nusivesti Kihurę į kambarį-vorą, kur jos

pašnekės atviriau, apsisprendė Voljova. Dabar nevertėjo kvaršinti sau galvos tuo, ko ji nepajėgė kontroliuoti.

- Kas atsitiko vėliau?

- Po to, kai žuvo Sudžika? Nori, tikėk, nori - ne, bet įvykiai klostėsi pagal planą. Silvestį vis vien reikėjo perkelti į šviesaeigį, o mudu su Sadžakiu sužeisti nebuvome.

Triumvira pagalvojo apie Silvestį, tūnantį kažkur laivo gilumoje.

- Ką gi, Sadžakis pasiekė savo tikslą.

- Ne, - atsargiai pratarė Kihurė. - Tik jis taip galvojo. Tiesa visai kitokia.

Per kitą valandą ji išklojo, kas atsitiko nuo to momento, kai Silvestis pateko į "Begalybės nostalgiją". Neatskleidė jokių paslapčių, nieko tokio, ko Sadžakis nesitikėtų iš jos išgirsti. Tačiau Voljova turėdavo nuolat sau priminti, jog Kihurė pasakojo įvykius iš savo pozicijų, todėl visiškai pasitikėti ja nederėjo. Artileristė negalėjo suvokti tam tikrų vietinių intrigų niuansų. Šiuos perprasti pajėgūs nebent tie, kurie praleido laive daugybę metų. Šiaip ar taip, didžioji istorijos, su kuria ją supažindino Kihurė, dalis ganėtinai aiški ir anaiptol nedžiuginanti.

- Manai, jis melavo?

- Apie karštas dulkes? - Voljova pabandė gūžtelėti. - Visko gali būti. Mes žinome, jog Remiliodas iš tikrųjų pardavė dulkes kolonijai - matėme įrodymus, - bet jomis manipuliuoti sugebėtų ne kiekvienas. Tie žmonės neturėjo daug laiko, kad spėtų implantuoti bombą į jo akis. Žinoma, jei darbų ėmėsi po Fenikso antpuolio. Antra vertus... tikėtis, jog Silvestis meluoja, būtų pernelyg rizikinga. Jokie nuotolinio valdymo skeneriai neįstengtų aptikti karštų dulkių ir tuo pačiu jų neišsprogdinti. Sadžakio veiksmų laisvė gerokai suvaržyta. Triumviras privalo manyti, jog Silvestis sako tiesą. Jei nepričiups jo meluojančio, turės viskuo rizikuoti. Bet šiuo atžvilgiu rizikos laipsnį įmanoma nustatyti.

- Tu kalbi apie Silvesčio prašymą?

Voljova prunkštelėjo pagalvojusi apie jo reikalavimus. Per visą savo gyvenimą ji nebuvo susidūrusi su tokiomis visiškai nesuvokiamomis svetimybėmis. Triumvira jautė sulaukusi progos daug ką sužinoti, įsisavinti gausybę naujų pamokų... Silvesčiui nė nereikėjo grasinti.

- Jis turbūt pats nesuvokia, kokį gundantį pasiūlymą mums pateikė, - tarė Voljova. - Neutroninė žvaigždė mane sudomino, vos tik mes pasiekėme šią sistemą. Prie pat jos kai ką aptikau - silpną neutrinų šaltinį. Tas sukasi aplink planetą, kuri savo ruožtu skrieja pulsaro orbitoje.

- Kas skleidžia neutrinus?

- Daug kas... Jei kalbame būtent apie šią energiją, mano nuomone, ji galėtų nutekėti tik iš mechanizmų. Technologiškai pažangių mechanizmų.

- Kuriuos paliko amarantinai?

- Labai tikėtina. - Voljova pasistengė nusišypsoti. Ji vylėsi, jog dėl amarantinų nesuklydo, tačiau savo minčių neišsakė balsu. - Išsiaiškinsime tiesą, kai nusigausime į vietą.

Neutrinai - tai subatominės dalelės, priskiriamos leptonų grupei, turinčios tris (elektronų, miu- bei tau neutrinų) būsenas, kurių atsiradimą nulemia branduolinės reakcijos. Dėl savo masės ir gebėjimo judėti kone šviesos greičiu, skrisdami jie neretai keičia savo būvį. Kai laivo sensoriai užfiksavo neutrinus, trys jų tipai buvo susilieję į vieną sunkiai išskaidomą visumą. Tačiau, šviesaeigiui artėjant prie pulsaro, fiksuojamame dalelių sraute ėmė dominuoti viena neutrinų rūšis. Energijos spektras tapo skaidresnis, nukrypimai nuo šaltinio galios - lengviau pastebimi. Kai iki neutroninės žvaigždės beliko viena šeštoji astronominio vieneto, maždaug dvidešimt milijonų kilometrų, Voljova pagaliau susigaudė, iš kur sklinda nuolatinė dalelių tėkmė, kurioje vyravo tau neutrinai, sunkiausi iš visų leptonų.

Naujienos kaip reikiant sudrumstė jos ramybę.

Triumvira nutarė luktelėti, kol "Begalybė" dar labiau priartės prie žvaigždės, ir tik tada papasakoti įgulai apie savo baimes. Galų gale dabar juos kontroliavo Silvestis. Vargu ar Voljovos nerimas priverstų jį atsisakyti užsibrėžtų tikslų.

Kihurė po truputį įprato mirti.

Bet ją erzino vienas triumviros simuliacijų aspektas: pratybos visuomet pasunkėdavo taip, kad tikrų įvykių dalyvis garantuotai žūtų ar bent jau būtų rimtai sužeistas ir, aišku, nebeįstengtų pa-

baigti savo užduoties. Kaip ir šį kartą. Kažkoks neįsivaizduojamos naikinamosios galios ginklas iš Cerberio paleido šūvį, kuris lengvai sudraskė šviesaeigį į skutelius. Per antpuolį nebūtų išgyvenęs niekas, tačiau nuo kūno atsiskyrusi Kihurės sąmonė tebestebėjo, kaip pamažėle išsisklaido jonizuotos rausvą atspalvį įgavusios skeveldros. Regis, tokiu būdu Voljova stengėsi įkalti į galvą, kad jai bet kurią akimirką grėsė nemalonumai.

- Ar posakis "pakelti dvasią" tau negirdėtas? - pasiteiravo jos Kihurė.

- Girdėtas, - atšovė Voljova. - Bet aš tam nepritariu. Kas tau geriau: būti laimingai ir pakratyti kojas ar išsigąsti, tačiau neprarasti gyvybės?

- Man vis vien tenka mirti. Kodėl tu manai, jog priartėję prie neutroninės žvaigždės mes pakliūsime į bėdą?

- Aš tikiuosi blogiausio. - Triumviros atsakymas nuotaikos nepakėlė.

Rytojaus dieną Voljova jautėsi pakankamai atsigavusi, kad galėtų pasišnekėti su Silvesčiu ir jo žmona. Kai tuodu pasirodė izoliatoriuje, ji sėdėjo lovoje pasidėjusi ant kelių delninuką, nagrinėdama antpuolių scenarijus, kuriuos vėliau leis išbandyti Kihurei. Triumvira paskubomis išjungė langą ir pakeitė jį kitu, ne tokiu grėsmingu, nors abejojo, ar pamatęs simuliacijų kodus Silvestis ką nors suprastų. Kartais tos keverzonės pačiai triumvirai primindavo slaptą kalbą, kurią ji tik pradėjo įsisavinti.

- Tu pasveikai, - prabilo Silvestis, drauge su Paskale prisėsdamas šalia lovos. - Gerai.

- Kodėl gerai? Rūpiniesi mano sveikata ar tau tiesiog reikia mano profesinės patirties?

- Antrasis variantas labiau panašus į tiesą. Ilja, mes nepuoselėjame vienas kitam šiltų jausmų, tad kam apsimetinėti?

- Nė neketinau to daryti. - Ji stumtelėjo kompiuterį į šoną. - Mudvi su Kihure apie tave kalbėjome. Aš... tiksliau, mes nusprendėme tavimi patikėti. Kuriam laikui tarkime, jog tu... - Voljova palietė pirštu kaktą, - ...nemelavai. Nors ateityje nuomonę galiu pakeisti.

- Toks nusistatymas bus visiems į naudą, - atsakė Silvestis.

- Kaip mokslininkas, bendraujantis su mokslininke, užtikrinu, kad sakiau tiesą. Ne vien apie savo akis.

- Turi omenyje planetą?

- Taip, Cerberį.

- Kiek supratau, ten nusigavęs tikiesi gauti informacijos, susijusios su amarantinų išnykimu.

- Tu žinai apie amarantinus?

- Bendrais bruožais. - Ji vėl pakėlė delninuką, peržvelgė dokumentus, kuriuos atsisiuntė iš Kiuvjė. - Su tavo darbais esu menkai susipažinusi. Tačiau turiu biografiją, kurioje apstu tavo hipotezių.

- Pateiktų iš skeptikės pozicijų. - Silvestis pakreipė galvą į Paskalę, bet, stebint dirbtines akis, buvo sunku pasakyti, kur tiksliai jis žvelgė.

- Nieko keista. Visgi tavo pateikta nuomonė gana aiški. Ir aš sutinku, jog Cerberis/Hadas kelia susidomėjimą.

Silvestis linktelėjo akivaizdžiai nustebęs, kad ji prisiminė teisingą planetos/neutroninės žvaigždės, prie kurios artėjo laivas, pavadinimą.

- Prieš pat amarantinų išnykimą tie dangaus kūnai prikaustė jų dėmesį. Aš noriu sužinoti kodėl.

- Tu nerimauji, jog atsakymas gali būti susijęs su Įvykiu?

- Taip, - patvirtino jis, nors Voljova to nesitikėjo. - Bet aš labiau nerimaučiau, jeigu į viską numotume ranka. Kas žino, galbūt mums irgi gresia pavojai. Gavę naujos informacijos turėtume progą išvengti tokios pačios lemties.

Triumvira smiliumi patapšnojo apatinę lūpą.

- O jeigu amarantinai mąstė panašiai?

- Tuomet įsivaizduok, jog ekspedicija niekuo nesiskiria nuo karinės akcijos. - Jis vėl pažiūrėjo į žmoną. - Atvirai kalbant, jus atsiuntė pats likimas. Kiuvjė įsikūrusi valdžia nė už ką nebūtų finansavusi kelionės, net jei būčiau įtikinęs koloniją, kokia ji svarbi. Beje, tenykščiai vis tiek negalėtų pasiūlyti tokio laivo, kuris savo ginklais prilygtų "Begalybei".

- Mes elgėmės neapgalvotai nusprendę pademonstruoti galią.

- Tikriausiai. Bet jeigu jūs nebūtumėte supurtę planetos, manęs nebūtų paleidę.

Ji atsiduso.

- Deja, tą ir turėjau galvoje.

Baigiantis kitai savaitei - nūnai šviesaeigis skriejo neutroninės žvaigždės orbitoje nutolęs nuo Cerberio/Hado mažiau kaip per dvylika milijonų kilometrų - į laivo tiltelį Voljova sukvietė visą įgulą ir svečius. Nutarė jiems atskleisti, kad slapčiausios jos baimės pasirodė besančios pagrįstos. Triumviros tai nė kiek neguodė, maža to, ramybės nedavė mintis, kaip į naujienas reaguos Silvestis. Teks ne tik patvirtinti, jog "Begalybė" priartėjo prie pavojingo objekto, bet ir šnekėti tema, kuri jam asmeniškai itin reikšminga. Voljova niekada neišsiskyrė gebėjimu matyti žmones kiaurai - o Silvesčio charakteris pernelyg sudėtingas, kad jį pavyktų lengvai išanalizuoti, - tačiau neabejojo, kad jos žodžiai gali įskaudinti svečią.

- Neseniai kai ką aptikau, - pranešė Voljova visiems suklusus. - Neutrinų šaltinį greta Cerberio.

- Kada? - pasitikslino Sadžakis.

- Prieš mums atvykstant į Resurgamą. - Pastebėjusi, kaip jis apniuko, moteris skubiai pridūrė: - Triumvire, mano informacija nebūtų tavęs sudominusi. Anuomet mes nežinojome, kur skrisime. Be to, man niekaip nesisekė nustatyti šaltinio kilmės.

- O dabar? - paklausė Silvestis.

- Dabar... šis tas paaiškėjo. Mažėjant atstumui, kuris skyrė laivą nuo Hado, tapo akivaizdu, jog spindulių srautą sudaro tau neutrinai. Jų pėdsakus palieka vienintelės žmonijos sukurtos technologijos.

- Tas objektas - žmogaus rankų darbo? - nustebo Paskalė.

- Tokia buvo mano prielaida.

- Jungėjų variklis, - atspėjo Hegazis, ir Voljova bemaž nepastebimai linktelėjo.

- Taip. Tau neutrinus, sutampančius su užfiksuoto šaltinio emisija, galėjo išskirti tik jungėjų varikliai.

- Ten skrieja kitas laivas? - paklausė Paskalė.

- Iš pradžių ir aš taip galvojau, - numykė Voljova. - Beveik

buvau teisi. - Ji sukuždėjo į apyrankę nurodymus, ir projekcijos sferoje atgijo prieš susitikimą užprogramuotas įrašas. - Pirmiausia reikėjo taip priartėti prie neutrinų šaltinio, kad įstengtume jį nufilmuoti.

Sferoje užsižiebė Cerberio hologramа. Mėnulio dydžio pasaulis atrodė dar mažiau patrauklus nei Resurgamas: nusidažęs monotonišku pilkšvu atspalviu, išvarpytas kraterių. Ir tamsus, kadangi Povo Delta žvilgėjo už dešimties šviesvalandžių, o kaimyninė žvaigždė, Hadas, beveik nešvytėjo. Užgimęs per siaubingai karštą supernovos sprogimą, pulsaras atvėso taip, kad jį pamatyti galėjai tik infraraudonųjų spindulių diapazonu. Plika akimi mažutį dangaus kūną pavykdavo išvysti nebent tada, kai gravitacinis jo laukas iškraipydavo fone tviskančių žvaigždžių šviesą. Net jei Cerberis būtų skaisčiai apšviestas, Voljova nebūtų pastebėjusi jokių įdomių smulkmenų, dėl kurių jis parūpo amarantinams. Geriausi triumviros skeneriai detalizavo planetos paviršių pernelyg stambiu masteliu, todėl šiuo momentu nevertėjo nė svajoti, kad jame pasiseks ką nors įžvelgti. Tuo tarpu objektą, sukantį ratus aplink Cerberį, Voljova ištyrė kur kas įdėmiau.

Ji padidino neutrinų šaltinio vaizdą. Iš pradžių žiūrovai tematė pailgą balzganą dėmelę, už kurios švytėjo žvaigždės. Iš vienos jos pusės blausiai žėravo Cerberis. Taip objektas atrodė prieš daugelį dienų, anksčiau, nei laivas įjungė visas galingiausias kameras. Netgi tuomet triumvira negalėjo atsikratyti įtarimų, kurie, ryškėjant pavidalui, nenumaldomai stiprėjo.

Netrukus dėmelė įgavo labiau apibrėžtus kontūrus ir dabar priminė kūginę stiklo šukę. Voljova uždengė ją erdviniu trafaretu, kuris parodė, jog objekto ilgis siekia tris keturis kilometrus.

- Kai vaizdas tiek paryškėja, - tarė triumvira, - tampa aišku, kad neutrinų emisija sklinda iš dviejų atskirų šaltinių. - Ji pamojo į miglotas pilkai žalsvas juosteles, prilipusias abipus storojo kūginio objekto galo. Palaipsniui daugėjant detalių, žiūrovai pamatė, jog tuos dryžius prie dėmelės jungė elegantiški, išriesti lonžeronai.

- Šviesaeigis, - sumojo Hegazis. Dėl to nekilo jokių abejonių, nors hologramа ir neišsiskyrė ryškumu. Du neutrinų šaltinius atstojo jungėjų varikliai, sumontuoti laivo korpuso išorėje.

- Varikliai neveikia, - atsiliepė Voljova, - bet vis vien spinduliuoja stabilų neutrinų srautą.

- Ar tu gali nustatyti, koks tai laivas? - paklausė Sadžakis.

- Neverta spėlioti, - pareiškė Silvestis šaltu, aplinkinius nustebinusiu balsu. - Aš žinau, kas čia.

Projekcijoje suraibuliavo paskutinė detalių banga; vaizdas taip padidėjo, kad šviesaeigis užpildė visą sferą. Jie pastebėjo smulkmenas, kurių anksčiau nematė. Rodės, jog laivas išskrostas, suvarpytas didžiulėmis skylėmis. Kažkas nuplėšė akrus korpuso ir atidengė vidurius, kuriuos derėjo apsaugoti nuo vakuumo.

- Na? - paragino Sadžakis.

- Tai "Loreano" liekanos, - atsakė Silvestis.

20
Artėjant prie Cerberio/Hado, 2566-ieji

Kalvinas atgijo izoliatoriuje, kaip visada įsitaisęs prie aplinkos nederančiame milžiniškame soste.

- Kur mes? - pasiteiravo jis ir pirštu pasikrapštė akies kamputį, tarsi ką tik būtų pabudęs iš gilaus miego. - Tebetūnome prakeiktoje planetoje?

- Iš Resurgamo jau išvykome, - atsakė Paskalė, sėdinti šalia Silvesčio, kuris savo ruožtu pusiau sėdomis gulėjo ant operacinės kušetės, apsirengęs ir sąmoningos būsenos. - Šiuo metu skrendame Povo Deltos heliosferos pakraštyje, netoli Cerberio/ /Hado sistemos. Ultros rado "Loreaną".

- Atleisk, blogai tave išgirdau.

- Ne. Tu puikiai mane girdėjai. Mums jį parodė Voljova. Laivas tikrai tas pats.

Kalvinas susiraukė. Kaip ir Paskalė su Silvesčiu, jis manė, jog "Loreanas" seniai išsidangino iš Resurgamo sistemos. Dar tada, kai ankstyvuoju kolonijos gyvavimo periodu Alicija bei kiti maištininkai pagrobė laivą, idant sugrįžtų į Geltakmenį.

- Iš kur čia atsirado "Loreanas"?

- Neįsivaizduojame, - patraukė pečiais Silvestis. - Žinome tiek, kiek tau papasakojome. Ne tik tu, bet ir mes daugiau netu-

rime jokios informacijos. - Įsibėgėjus pokalbiui jis paprastai paleisdavo kandžią, prieš Kalviną nukreiptą repliką, bet dabar pirmą kartą nutarė prilaikyti liežuvį už dantų.

- Laivas sveikas?

- Jį kažkas užpuolė.

- Kas nors išgyveno?

- Abejoju. "Loreanas" gerokai nusiaubtas. Neaišku, kas į jį įsirėžė, tačiau ataka buvo žaibiška, nes laivas nespėjo pasitraukti iš šaulių akiračio.

Patylėjęs kelias sekundes Kalvinas atsiliepė:

- Vadinasi, žuvo ir Alicija. Užjaučiu.

- Mes nenutuokiame, kas atsitiko ir kaip jie buvo užpulti, - tarė Silvestis. - Bet galbūt netrukus šį tą sužinosime.

- Voljova išsiuntė zondą, - patikslino Paskalė. - Robotą, kuris nulėkė į "Loreaną". Jau turėtų būti grįžęs. Triumvira sakė, kad jis įsibraus į laivą ir suras visus išlikusius elektroninius įrašus.

- Kas paskui?

- Mes išsiaiškinsime, kas nužudė įgulą.

- Tačiau to neužteks, ar ne? Kad ir ką iškapstytum "Loreane", tu nepasuksi atgal, Denai. Aš pernelyg gerai tave pažįstu.

- Tik tu taip galvoji, - atšovė Silvestis.

Paskalė atsistojo ir kostelėjo.

- Ar negalėtumėte pasiginčyti vėliau? Jeigu nepajėgsite bendradarbiauti, Sadžakis atsikratys jumis abiem.

- Nusispjaut, kas jam rūpi, - burbtelėjo Silvestis. - Sadžakis vis vien darys, ką liepsiu.

- Jis teisus, - pastebėjo Kalvinas.

Paskalė paprašė kambario išstumti iš sienos rašomąjį stalą su tokia pat valdymo įranga, prie kurios ji buvo įpratusi Resurgame. Paskui atsisėdo po prietaisų skydu, spindinčiu dramblio kaulo spalva, aktyvavo duomenų sąsajų, egzistuojančių patalpoje, diagramą ir ėmė jungti Kalvino modulį prie gydomųjų sistemų. Žiūrint iš šono susidarė įspūdis, tarsi moteris ore verptų kilimėlį. Paskalei sukūrus jungtis, Kalvinas jas užfiksavo, nurodė šen bei ten praplėsti arba susiaurinti bangų diapazonus ir ten, kur reikėjo, pridėti topologinės erdvės. Porą minučių užtrukusi procedū-

ra suteikė Kalvinui galimybę valdyti izoliatoriaus mechanizmus. Jis nedelsdamas nuleido nuo lubų manipuliatorius, kurie pakibo ore lyg medūzos galūnės.

- Jūs nė nenumanote, kaip aš jaučiuosi, - prabilo Kalas. - Nuo tada, kai teko koreguoti tavo regėjimą, pagaliau vėl įsiliejau į fizinę visatą. - Jam bekalbant, palubėje įniko šokčioti šarnyriniai stipinai; ašmenys, lazeriai, adatos, molekuliniai manipuliatoriai ir sensoriai skrodė orą nuožmiai blyksėdami sidabro atspalviu.

- Nuostabu, - sumurmėjo Silvestis pajutęs, kaip veidą nutvilkė vėjelis. - Tik atsargiau.

- Aš įstengčiau transformuoti tavo akis per vieną dieną. Padaryčiau jas geresnes, nei buvo. Netgi panašias į žmogiškas. Po velnių, su tokiomis technologijomis lengvai implantuočiau biologinius organus.

- Man nereikia, kad jas keistum, - krestelėjo galvą Silvestis. - Nė kiek nenoriu prarasti vienintelio ginklo, kuris kelia nerimą Sadžakiui. Pataisyk Folkenderio darbą, ir baigta.

- O, teisingai, visai apie tai užmiršau. - Kalvinas, kuris daugiausia laiko praleisdavo sustingęs, pakėlė antakį. - Esi tikras, jog ši procedūra tau nepakenks?

- Tiesiog žiūrėk, kur baksnoji instrumentus.

Alicija Keler buvo paskutinė jo žmona. Be abejo, prieš Paskalę. Juodu susituokė Geltakmenyje tais laikais, kai smulkmeniškai planavo kelionę į Resurgamą. Ankstyvaisiais kasinėjimų metais gyveno ką tik įsikūrusiame Kiuvjė ir darbavosi petys petin. Ji pasižymėjo per aštriu protu ir savarankiškumu, kad leistųsi įtakojama Silvesčio. Kolonija gyvavo jau tris dešimtmečius, kai Alicija ėmė nuo jo tolti - tiek profesiniu, tiek tarpusavio santykių atžvilgiu. Ji ne viena puoselėjo įsitikinimą, jog apie amarantinus sužinota pakankamai, ir teigė, esą ekspedicijai, kuri turėjo būti trumapalaikė, laikas grįžti į Eridano Epsilon sistemą. Galų gale jei per trisdešimt metų nepasisekė išsiaiškinti nieko stulbinančio, egzistavo didelė tikimybė, kad kiti trys dešimtmečiai ar net šimtmetis irgi nežadėjo jokių priblokiančių atradimų. Alicijos ir jos šalininkų nuomone, amarantinų daugiau nevertėjo tyrinėti. Jie manė, jog Įvykis viso labo tebuvo kosminiu mastu nereikšmingas nelaimingas atsitikimas. Tokie samprotavimai atrodė pakanka-

mai logiški. Juk išmirusi amarantinų rasė - ne vienintelė, kurią aptiko žmonija. Nuolat augančioje žvalgomos erdvės teritorijoje greičiausiai netrūko įvairių kultūrų ir, suprantama, archeologinių lobių. Pasak Alicijos grupuotės, atėjo metas pasakyti Resurgamui "sudie", leisti iškiliausiems kolonijos protams grįžti į Geltakmenį, idant jie galėtų sutelkti savo dėmesį į naujas tyrimų sritis.

Silvesčio sekėjai, aišku, užprotestavo. Tuo metu Alicija ir jos vyras galutinai susvetimėjo, tačiau kunkuliuojančio priešiškumo gelmėje abu tebejautė pagarbą vienas kito gebėjimams. Meilė išblėso, bet liko nešališkas susižavėjimas.

Alicijos grupuotė ėmė maištauti ir įvykdė savo grasinimus: pasitraukė iš Resurgamo. Nepajėgę įtikinti didžiumos planetos gyventojų keliauti drauge, iš orbitos jie nugvelbė "Loreaną". Per maištą nebuvo išlieti klanai kraujo, bet pagrobdami laivą Alicijos šalininkai pridarė kolonijai kur kas rimtesnės žalos. Šviesaeigyje tūnojo laivai, pritaikyti skrydžiams sistemos ribose, ir kosminiai keltai, tad šių netektis prikaustė kolonistus prie Resurgamo paviršiaus. Jie neturėjo jokių priemonių, kurios padėtų sutaisyti arba atnaujinti palydovinio ryšio sistemą, bent jau iki tol, kai po kelių dešimtmečių atskrido Remiliodas. Po Alicijos išvykimo nenumaldomai seko mechaninių patarnautojų, technologijų, galinčių sukurti savo kopijas, ir implantų atsargos.

Vis dėlto labiau pasisekė Silvesčio grupuotei.

- Naujas įrašas laivo žurnale, - pratarė tiltelyje pakibęs Alicijos vaiduoklis. - Iš Resurgamo pasišalinome prieš dvidešimt penkias dienas. Mes nusprendėme, nors aš tam nepritariau, priartėti prie neutroninės žvaigždės. Ji ne itin nutolusi nuo nustatyto skrydžio maršruto, tad laiko sugaišime nedaug, palyginti su tais metais, kuriuos užtruksime kelionėje į Eridaną.

Moteris atrodė kiek kitaip, nei Silvestis ją prisiminė. Žinoma, juodu nesimatė labai ilgai. Sprendžiant iš balso, Alicija nebejautė jam neapykantos. Ji vilkėjo tamsiai žalius drabužius, kokiais Kiuvjė niekas nesipuošė nuo pirmojo maišto. Dėl savo senoviškos šukuosenos priminė teatro aktorę.

- Denas įsitikinęs, jog čia galima atrasti kažką svarbaus, tačiau mums visada stigo įrodymų.

Jis nustebo. Šiuos žodžius Alicija įrašė prieš tai, kai archeologai atkasė obeliską, išmargintą keistais, į planetas panašiais simboliais. Negi jau anuomet jo manija buvo tokia akivaizdi? Labai tikėtina, nors tai ir nemalonu pripažinti. Alicija sakė tiesą. Jie stokojo įrodymų.

- Mes pamatėme šį tą keista, - pratęsė moteris. - Kraterį, kurį Cerberyje, aplink neutroninę žvaigždę skriejančioje planetoje, išrausė kometa. Panašūs reiškiniai retai kada pasitaiko taip toli nuo Koiperio žiedo. Natūralu, kad jis patraukė mūsų dėmesį. Tačiau priartėję prie Cerberio, jo paviršiuje neaptikome jokio naujo kraterio.

Silvestis pajuto, kaip ant sprando piestu pasistojo gyvaplaukiai.

- Ir... - nejučia paragino šmėklą, kone be garso, tarytum priešais išties stovėtų Alicija, o ne projekcija, iškrapštyta iš nuolaužomis virtusio laivo atminties.

- Į šią keistenybę negalėjome tiesiog numoti ranka, - tarė Alicija. - Net jeigu ji patvirtino Deno teoriją, jog Hado/Cerberio sistema kažkuo keista. Taigi mes pakeitėme kursą, kad priartėtume prie planetos. - Ji patylėjo. - Jei aptiksime šį tą reikšminga... ko neįstengsime paaiškinti, privalėsime elgtis moraliai ir perduoti informaciją Kiuvjė. Antraip nebeturėsime teisės laikyti aukštai iškeltų galvų kaip tikri mokslininkai. Rytoj gausime naujų duomenų, nes Cerberis atsidurs zondų veikimo ribose.

- Kiek dar palikta žinučių? - paklausė Silvestis Voljovos. - Kiek laiko tęsiasi jos įrašai?

- Maždaug dieną, - atsakė triumvira.

Nūnai abi moterys tūnojo kambaryje-vore, kur jų pokalbio nepajėgė užfiksuoti nei Sadžakis, nei kiti, bent taip vylėsi Voljova. Alicijos monologas liko iki galo neišklausytas - įrašų persijojimas pareikalavo daug laiko ir emociškai išsunkė. Esmę suvokti pavyko, tačiau tai nė trupučio nedžiugino. Kažkas šalia Cerberio netikėtai ir ryžtingai užpuolė Alicijos įgulą. Netrukus Voljova su bendražygiais išsiaiškins daugiau apie pavojaus šaltinį, prie kurio jie artėjo.

- Tikiuosi, tu supranti, kad jei pakliūsime į bėdą, tau reikės prisijungti prie ginklinės, - pareiškė triumvira.

- Nemanau, jog tai būtų mums visiems į naudą, - atsiliepė Kihurė. Teisindamasi pridūrė: - Mudvi abi žinome, jog kai kurie nemalonūs pastarojo meto įvykiai susiję su ginkline.

- Taip. Atvirai kalbant... kol sveikau, įtikėjau, jog tu žinai daugiau, nei pripažįsti. - Atsipalaidavusi Voljova susmego į kaštoniniu aksomu aptrauktą krėslą, pirštais įniko barbenti žalvarinį prietaisų skydelį. - Mano nuomone, tu sakei tiesą tik tada, kai tvirtinai, esą apgaule įsiskverbei į laivą. Visa kita buvo melas, turėjęs patenkinti mano smalsumą ir užtikrinti, kad neišduočiau tavęs likusiems triumvirato nariams. Ką gi, tavo sumanymas išdegė. Tačiau tu man ne viską suprantamai paaiškinai. Tarkim, nelemtas pabūklas. Kodėl sugedęs jis nusitaikė į Resurgamą?

- Gal todėl, jog šis buvo arčiausiai.

- Užteks riesti pasakėles. Resurgamas *kažkuo* svarbus, teisingai? Įsibrovei į laivą tik tuomet, kai sužinojai kelionės tikslą... o taip, tokioje atokioje vietoje galima sėkmingai užgrobti ginklų saugyklą, tačiau tu niekada to neplanavai. Gal ir esi išradinga, Kihure, bet nei aš, nei kiti triumvirai nė už ką neleistų tau kontroliuoti pabūklų. - Voljova pasirėmė smakrą ranka. - Štai tau akivaizdus klausimas. Jei toji istorija, kurią man išklojai, nebuvo tikra, ką tu veiki šviesaeigyje? - laukdama atsakymo ji nenuleido akių nuo Kihurės. - Verčiau pradėk šnekėti, kol su tavimi dar nenutarė pabendrauti Sadžakis. Tau, žinoma, nepraslydo pro akis, jog triumviras šį tą įtaria, ypač dabar, kai žuvo Kadžarvala ir Sudžika.

- Aš neturiu nieko bendra... - sulemeno Kihurė. - Sudžika nusprendė tau atkeršyti; nepainiok manęs į jos vendetą.

- Bet tavo skafandro ginklai neveikė. Tik aš galėjau juos įjungti, tačiau tuo momentu merdėjau. Kaip tu sugebėjai panaikinti blokuotę?

- Man kai kas padėjo. - Kihurė trumpam nutilo. - Veikiau *tam tikras padaras*. Tas pats, kuris per apmokymus įsibrovė į Kadžarvalos skafandrą ir privertė ją mane pulti.

- Kadžarvala čia niekuo dėta?

- Ne visai. Vargu ar ji puoselėjo man šiltus jausmus, bet nužudyti irgi neketino.

Voljovai sunkiai sekėsi suvirškinti naują informaciją, nors ši ir atrodė panaši į tiesą.

- Kas tiksliai įvyko?

- Toji būtybė iš mano skafandro pasirūpino, kad prisijungčiau prie komandos, kuri keliaus į planetą ieškoti Silvesčio. Jai teko pašalinti iš kelio Kadžarvalą.

Visa tai skambėjo logiškai. Voljovai nė nešovė į galvą svarstyti, kodėl Kadžarvala panūdo pribaigt artileristę. Ji spėjo, jog kažkuri iš dviejų bičiulių chimerų neabejotinai bandys sudoroti Kihurę. O vėliau mėgins pričiupti pačią triumvirą. Voljova pasirodė besanti teisi abiem atvejais, bet dabar tie antpuoliai priminė raibulius, kurie priklausė kažkam, ko ji nesuprato - kažkam, slypinčiam po įprastų įvykių paviršiumi.

- Kurių galų tau reikėjo traukti su mumis į planetą? Kodėl taip domiesi Silvesčiu?

- Aš... - Kihurė jau ruošėsi kažką sakyti, bet užsikirto. - Gal dabar ne pats geriausias metas apie tai kalbėti, Ilja. Tik ne dabar, kai esame taip arti užpuolikų, kurie sunaikino "Loreaną".

- Atsivedžiau tave čia ne tam, kad grožėtumeis vaizdu. Pamiršai, ką sakiau apie Sadžakį? Arba atsakymus pateiksi man, vienintelei sąjungininkei ir draugei - bent jau panašiai į tokią, - arba Sadžakiui, kuris juos ištrauks pasitelkęs kokią nors pasibjaurėtiną technologinę įrangą. - Ji nė trupučio neperdėjo. Esant reikalui, triumviras galėjo knaisiotis po atmintį pasinaudodamas anaiptol ne šiuolaikiškais metodais.

- Ką gi, pradėkime. - Voljovos žodžiai stebuklingai paveikė Kihurę. Ir gerai - antraip triumvirai būtų tekę nupurtyti dulkes nuo savųjų smurtinių tardymo priemonių. - Kadaise tikrai buvau kariškė. Kaip pakliuvau į Geltakmenį... na, istorija gana sudėtinga. Netgi dabar tiksliai nežinau, kas labiau įtakojo įvykius: nelaimingas atsitikimas ar toji moteris. Viena aišku: ji anksti nusižiūrėjo mane savo misijai.

- Kas ji tokia?

- Sunku pasakyti. Žmogus, Bedugnės mieste, gal net visoje planetoje, turintis daug galios. Vadino save Madmuazele. Tikruoju vardu neprisistatė.

- Apibūdink ją. Galbūt praeityje kada nors buvau susidūrusi su ta Madmuazele.

- Abejoju. Ji... - Kihurė akimirką pamąstė, kaip pratęsti. - Ji

ne iš tavo padermės. Gal kažkada ir priklausė ultroms, bet ne dabar. Man susidarė įspūdis, jog Madmuazelė gyveno Bedugnės mieste labai ilgai. Tačiau valdžią įgavo tik po Mišinio maro.

- Bet aš nesu nieko apie ją girdėjusi.

- Čia ir slypi esmė. Toji valdžia neakivaizdi. Jai nereikėjo visiems rodytis, kad pakreiptų įvykius sau naudinga linkme. Krėtė šunybes, kada užsimaniusi. Ji netgi nebuvo turtinga, tačiau savo manipuliacijomis kontroliavo daugiau išteklių nei bet kuris kitas visoje planetoje. Deja, ne tiek, kad susiorganizuotų laivą - štai kodėl Madmuazelei prireikė jūsų.

Voljova linktelėjo.

- Tu minėjai, jog kitados ji tikriausiai priklausė mums. Ką norėjai tuo pasakyti?

Kihurė padvejojo.

- Na, pati Madmuazelė niekuo neišsidavė. Bet jai dirbantis individas, pavarde Manukianas, aiškiai buvo ultra. Sprendžiant iš užuominų, tas tipas rado ją kosmose.

- Rado? Tai yra išgelbėjo?

- Bent man taip pasirodė. Beje, savo buveinėje ji saugojo kažkokias dantytas metalines skulptūras. Kai atidžiau pažvelgiau, jos man ėmė panėšėti į erdvėlaivio nuolaužas. Rodės, tarsi tie objektai turėjo jai kažką priminti.

Voljovos galvoje sukirbėjo prisiminimas, tačiau ji kuriam laikui nustūmė mintį į giliausius sąmonės užkaborius.

- Ar gerai į ją įsižiūrėjai?

- Ne. Mačiau tiktai projekciją, bet tai nereiškia, kad ši atspindėjo tikrąją Madmuazelę. Ji gyveno neštuvuose kaip visi hermetikai.

Triumvira nedaug ką žinojo apie hermetikus.

- Galbūt tūnodama neštuvų dėžėje ji paprasčiausiai norėjo nuslėpti savo tapatybę. Jei mums pavyktų išsiaiškinti daugiau apie Madmuazelės kilmę... ar Manukianas dar ką nors tau pasakojo?

- Ne, nors jam labai knietėjo. Kad ir kaip ten būtų, nieko įdomaus neišgirdau.

Voljova pasviro link Kihurės.

- Kodėl sakai, kad jam knietėjo su tavimi šnektelėti?

- Todėl, kad toks Manukiano stilius. Vyrukas pliurpė nesustodamas. Kol buvo su manimi, nuolat gyrėsi, ką įdomaus nuveikė, kokius garsius žmones pažinojo. Tačiau apie Madmuazelę - nė žodžio. Turbūt todėl, kad jai dirbo. Nors aiškiai mačiau, kaip Manukianui magėjo apie ją papasakoti.

Triumvira pastukseno pirštais į prietaisų skydą.

- Gal jis vis dėlto rado būdą.

- Nesupratau?

- Nieko keista. Manukianas nešnekėjo su tavimi apie savo darbdavę... tačiau, man rodos, sumąstė, kaip atskleisti tiesą. - Iš sąmonės gelmės išniro prieš kelias akimirkas užslopintas prisiminimų fragmentas. Voljova mintimis grįžo į tuos laikus, kai užverbavo Kihurę - kai pirmą kartą ištyrė į laivą perkeltą rekrūtę. - Garantuoti negalėčiau, bet...

Kihurė įsmeigė į ją skvarbų žvilgsnį.

- Manyje kažką radai? Manukiano paliktą implantą?

- Taip. Iš pradžių atrodė, jog tai visiškai nekalta smulkmena. Laimė, aš pasižymiu keistomis charakterio savybėmis, būdingomis tiems, kurie žavisi mokslu - *niekada* nieko neišmetu. - Gryna tiesa. Norint atsikratyti aptiktu objektu, Voljovai būtų tekę skirti gerokai daugiau pastangų nei tiesiog palikti jį laboratorijoje. Anuomet triumvira galvojo, jog elgėsi kvailai išsaugodama bevertę iš Kihurės iškrapštytą metalo šukę, užtat dabar bus galima atlikti jos struktūros analizę. - Jei aš teisi ir čia nagus prikišo Manukianas, toji smulkmena pateiks mums daugiau informacijos apie Madmuazelę. Gal net pavyks nustatyti tavo darbdavės tapatybę. Bet tu vis vien privalai man pasakyti, ko tiksliai ji iš tavęs reikalavo. Juk mes žinome, kad užduotis vienaip ar kitaip susijusi su Silvesčiu.

Kihurė sulinksėjo.

- Teisingai. Deja, šita istorijos dalis tau *išties* nepatiks.

- Iš dabartinės savo orbitos nuodugniau ištyrėme Cerberio paviršių, - šnekėjo Alicijos projekcija. - Neradome jokių įrodymų, jog į planetą būtų įsirėžusi kometa. Kraterių apstu, bet jie visi seni. Padėtis sunkiai suvokiama. - Ji įniko plėtoti vieną daugiau ar mažiau tikėtiną teoriją, anot kurios, kometa buvo sunai-

kinta prieš pat susidūrimą. Tai reiškė, jog Cerberyje ėmė funkcionuoti gynybinės technologijos, tačiau hipotezė bent jau paaiškino, kodėl paviršius nepakito. - Visgi mes neaptikome jokių pėdsakų, liudijančių, jog planetoje yra technologinių struktūrų. Nusprendėme išsiųsti į paviršių eskadrą zondų. Galbūt jie užfiksuos objektus, kurių mes nepastebėjome - olose arba neįžvelgiamose tarpeklių gelmėse tūnančias mašinas, - ir išprovokuos kokią nors reakciją, jei apačioje iš tiesų egzistuoja automatinės sistemos.

O taip, gaižiai pagalvojo Silvestis, jie tikrai išprovokavo reakciją. Tik ne tokią, kokios tikėjosi buvusi žmona.

Voljova įjungė kitą Alicijos pasakojimo dalį. "Loreanas" iššovė zondus. Miniatiūrinius robotus-erdvėlaivius, tokius pat trapius ir mitrius kaip laumžirgiai. Jie be jokių trukdžių nulėkė Cerberio kryptimi - planetos negaubė atmosfera, galinti pristabdyti zondų skrydį - ir tik paskutinėje nusileidimo stadijoje išspjovė ugnies čiurkšles, kuriomis sumažino greitį. Minutę kitą, žvelgiant iš "Loreano" pusės, jie atrodė it kibirkštys, žėruojančios pilkame Cerberio fone. Tviskantys taškeliai priminė, jog netgi šitas, sąlygiškai mažas, negyvas pasaulis buvo gerokai didesnis už didžiumą žmogaus kūrinių.

- Naujas įrašas laivo žurnale, - po užsitęsusios pauzės prabilo Alicija. - Zondai ką tik perdavė keistus duomenis. - Ji pakreipė galvą į šoną ir, matyt, įbedė akis ekranan, netelpančian į projekcijos diapazoną. - Paviršiuje užfiksuotas seisminis aktyvumas. Mes tikėjomės jį pastebėti anksčiau, bet iki šiol pluta nė nepakrutėjo. Planetos orbita nėra tobulo apskritimo formos, todėl Cerberis neturėtų išvengti žemės drebėjimų. Skamba absurdiškai, tačiau rodos, kad vieną jų sukėlė zondai.

- Lygiai taip pat absurdiškai, kaip ir spėjimas, esą planeta ištrina įrodymus, kad jos paviršių taranavo kometa, - sumurmėjo Paskalė ir atsigręžė į Silvestį. - Aš nenorėjau kritikuoti Alicijos.

- Žinau. Nors įžvalgios mintys jai būtų pravertusios. - Jis pažiūrėjo į Voljovą. - Ar radote dar ką nors, be Alicijos įrašų? Pavyzdžiui, telemetrinius zondų duomenis...

- Mes juos turime, - atsargiai pratarė triumvira. - Dar nespėjau visų apdoroti.

- Sujunk mane tiesiogiai su projekcijų sistema.

Voljova šnipštelėjo į savo apyrankę atitinkamas komandas, ir tiltelis pranyko: išgaravo Silvesčio pojūčius sujaukusi stimulų, kurie įtakojo regėjimą bei klausą, visuma. Jis nugrimzdo į duomenų srautą, išgautą iš vieno Alicijos zondo - sensorių perduodama informacija, kaip Voljova ir įspėjo, išties nebuvo iki galo apdorota. Tačiau Silvestis daugmaž žinojo, ko tikėtis, tad būvio pokyčiai, užuot pakurstę agoniškas kančias, tik truputį suerzino.

Jis sklendė virš anksčiau nematyto krašto. Sunku pasakyti, kokiame aukštyje, kadangi paviršius - krateriai, tarpekliai ir sustingusios pilkos lavos upės - atrodytų taip pat žiūrint į juos iš bet kokio atstumo. Anot zondo rodmenų, iki Cerberio beliko pusė kilometro. Silvestis pažvelgė žemyn į plynes vildamasis pastebėti Alicijos minėtus seisminio aktyvumo pėdsakus. Planeta, regis, buvo užgimusi prieš visą amžinybę ir per milijardus metų nė kiek nepakitusi. Jei kas ir virpėjo, tai tik spinduliniai šešėliai, kurie krito nuo ugnies čiurkšles purškiančių mašinos tūtų.

Ką išvydo zondai? Įprasto vaizdo dažniu - nieko. Besismelkdamas į sensorinį centrą - tarsi mėgindamas užsismaukti ant rankos svetimą pirštinę - Silvestis aptiko komandas, suteikiančias leidimą patikrinti įvairius duomenų kanalus. Jis įjungė terminius sensorius, bet apačioje visur vyravo vienoda temperatūra. Elektromagnetinių bangų spektru irgi nepasisekė užfiksuoti jokių anomalijų. Neutrinai ir kitos elementariosios dalelės tekėjo įprastais srautais. Tačiau persijungęs į gravitometrus Silvestis kaipmat suprato, jog Cerberyje vyksta kažkas negera. Akiratį užliejo spalvoti, perregimi traukos jėgos kontūrai... ir jie judėjo.

Po žeme keliavo objektai - pakankamai dideli, kad juos pastebėtų masės sensoriai, - slenkantys link to taško, virš kurio jis kabėjo. Akimirką Silvestis manė, jog tuos pavidalus įkūnija po pluta vingiuojančios lavos upės, bet paguodą teikianti iliuzija išsisklaidė po sekundės.

Keistasis reiškinys neturėjo nieko bendra su gamtos gaivalais.

Laukymę suraižė trūkio linijos, pamažu įgaunančios žvaigždės kontūrus. Migloti periferiniai pojūčiai pakuždėjo, jog tapačios žvaigždės susiformavo ir po kitais zondais. Platėjančios įplėšos

virto juodomis siaurymėmis. Pro jas Silvestis įžvelgė balzganas gelmes, kurias nuo paviršiaus skyrė daugybė kilometrų. Pastebėjo ir besiraitančius mašinas primenančius pavidalus. Išorėn šliaužė melsvos jų gijos, dydžiu gerokai pranokstančios kanjonus. Tokius tikslius, suderintus judesius galėjo demonstruoti nebent automatai. Silvestį persmelkė pasišlykštėjimas, koks apima, kai prakandi obuolį ir po žievele pamatai knibždančių kirminų koloniją. Cerberis - ne planeta.

Tai mechanizmas.

Staiga stori susiraizgę ūsai išsiveržė pro žvaigždės pavidalo ertmę ir šovė link zondo tarytum ketindami išplėšti jį iš dangaus glėbio. Blykstelėjo siaubingas, akinantis baltumas, ištirpdęs visas kitas spalvas, ir iš sensorinio centro gaunami duomenys žaibiškai nutrūko. Silvestis kone sustūgo apimtas egzistencinio sukrėtimo, kai pojūčiai patvirtino, kad jis grįžo į savo kūną.

Atgavus savitvardą, akys dar spėjo užfiksuoti, kaip Alicija kažką nebyliai žiopčioja. Jos veidą perkreipė baimė, o gal nusivylimas - juk prieš mirtį moteris pagaliau suprato, jog nuo pat pradžių klydo.

Vaizdą ūmai užgožė statiniai trikdžiai.

- Dabar bent jau žinome, kad jis išprotėjęs, - tarė Kihurė po kelių valandų. - Jeigu ši informacija neatšaldė noro keliauti link Cerberio, vadinasi, niekas neprivers jo persigalvoti.

- Galbūt tai padarė jam priešingą poveikį. - Voljova kalbėjo tyliai, nors kambaryje-vore buvo instaliuotos patikimos apsaugos priemonės. - Silvesčio įtarimai, jog reikia ištirti planetą, pasitvirtino.

- Nes ten galima aptikti nežemiškų padarų sukurtas mašinas?

- Būtent. Manau, jų paskirtis gan aiški. Cerberis - ne tikras pasaulis... o gal ir tikras, tik įkalintas mašinų kiaute, dirbtinėje plutoje. Štai kodėl nepasisekė aptikti kraterio, kurį išrausė kometa. Toji pluta susitaisė anksčiau, nei prie planetos priartėjo Alicijos įgula.

- Savotiška maskuotė?

- Tikriausiai.

- Tuomet kodėl ji patraukė dėmesį sunaikindama zondus?

Akivaizdu, jog Voljova jau buvo spėjusi apsvarstyti šią temą.

- Matyt, tikroviškumo iliuzija išblėsta, kai iki paviršiaus lieka mažiau nei vienas kilometras. Zondai jau būtų išsiaiškinę tiesą, bet juos susprogdino. Taigi pasaulis nieko neprarado. Netgi gavo papildomos žaliavos.

- Bet kam reikėjo apgaubti planetą dirbtine pluta?

- Neturiu nė menkiausio supratimo. Manau, Silvestis irgi neįsivaizduoja, todėl užsispyręs ragins artėti prie Cerberio. - Triumvira prašneko dar tyliau: - Jis netgi prašė manęs pagalvoti apie strategiją.

- Ką?

- Nori, kad sumąstyčiau, kokiu būdu jis galėtų prasibrauti į Cerberį. - Voljova patylėjo. - Silvestis žino apie pabūklų egzistavimą. Mūsų bičiulio nuomone, nutaikyti į vieną planetos plotą, ginklai įstengtų apgadinti tenykštį mechanizmą ir padėtų įgyvendinti jo tikslus. Be abejo, tokių priemonių nepakaks... - jos intonacija pakito. - Gal tavoji Madmuazelė visą laiką numanė, ko jis sieks.

- Ji velniškai aiškiai nurodė, kad Silvesčio nevalia įsileisti į laivą.

- Madmuazelė taip kalbėjo dar prieš tau prisijungiant prie mūsų?

- Ne, vėliau. - Ji papasakojo Voljovai apie implantą; kaip vardan misijos Madmuazelė perkėlė savo aspektą į Kihurės kaukolę. - Toji išpera nuolat mane erzino, tačiau apsaugojo nuo tavųjų ištikimybės terapijų, už ką turėčiau būti jai dėkinga.

- Po terapijų tu pasikeitei, - paprieštaravo Voljova.

- Ne, aš tiesiog apsimečiau. Madmuazelė man pakuždėdavo, ką sakyti ir kada. Pasirodžiau neblogai, tiesa? Antraip dabar mes nešnekėtume.

- Bet ji negali atmesti tikimybės, jog terapijos paveikė tave bent iš dalies?

Kihurė gūžtelėjo.

- Koks skirtumas? Kam šiuo metu rūpi ištikimybė? Tu pati

užsiminei laukianti, kada Sadžakis suklys. Įgulos vienybę palaiko tiktai Silvesčio grasinimas mus visus pražudyti, jei nevykdysime jo reikalavimų. Sadžakis apsėstas didybės manijos - sakyčiau, triumvirui derėjo patikrinti, ar normaliai funkcionuoja terapijos, kuriomis jis transformavo tave.

- Tu pasipriešinai Sudžikai, kai ji bandė mane užmušti.

- Teisingai. Bet jeigu ji man būtų pareiškusi, jog persekioja Sadžakį - ar net tą šmikį Hegazį, - aš nežinau, ką būčiau atsakiusi.

Sekundę kitą Voljova tylėjo mėgindama surikiuoti savo mintis.

- Na, gerai, - pagaliau pratarė. - Užteks kalbėti apie ištikimybę. Kokią dar pagalbą implantas tau suteikė?

- Kai sėdau į artileristės krėslą, Madmuazelė pasinaudojo sąsaja, kad įskverbtų savo kopiją į ginklinę, - atsakė Kihurė. - Man regis, ji troško užvaldyti kiek įmanoma daugiau laivo, tačiau prasibrauti į sistemas galėjo tiktai pro ginklinę.

- To neleistų erdvėlaivio struktūra.

- Taip ir atsitiko. Kiek žinau, ji tepajėgė kontroliuoti ginklus.

- Turi omenyje pabūklus.

- Ilja, Pasiutėlį valdė Madmuazelė. Anuomet negalėjau tau atskleisti tiesos. Jai reikėjo pabūklo, kad sunaikintų Silvestį anksčiau, nei mes nusileistume į Resurgamo paviršių.

- Sprendimas logiškas, - apniukusi sutiko Voljova. - Nors ir šiurpokas. Naudotis tuo ginklu tik tam, kad užmuštum vieną žmogų... tau būtinai teks paaiškinti, kodėl Madmuazelei taip magėjo jį pribaigti.

- Bet tau nepatiks, ką išgirsi. Ypač dabar, kai mes žinome, ko Silvestis siekia.

- Tiesiog pasakok.

- Gerai jau, gerai, - nusileido Kihurė. - Beje, privalau paminėti dar vieną nemalonų faktorių. Kalbu apie tam tikrą esybę, Saulės Vagį. Jei neapsirinku, tu jau esi su ja susipažinusi.

Voljova priminė žmogų, kuriam atsivėrė vidinė neseniai užgijusi žaizda. Rodės, tarsi šios siūlės būtų skausmingai sutrūkinėjusios.

- O... - galų gale nutęsė triumvira. - Ir vėl tas vardas.

21
Artėjant prie Cerberio/Hado, 2566-ieji

Silvestis žinojo anksčiau ar vėliau sulauksiąs nelemto momento. Bet stengėsi išvyti erzinančią mintį iš galvos - jos egzistavimą pripažino, visgi tuo pačiu bandė sutelkti dėmesį į kitus dalykus nelyginant matematikas, kuris leidžia sunkiai pagrindžiamam įrodymų aspektui praslysti pro akis, kol, kruopščiai patikrinęs visus kitus, ne tik neranda loginių prieštaravimų, bet ir jokių užuominų į klaidas.

Sadžakis paskelbė, jog kapitoną juodu aplankys vieni. Paskalei ir likusiems įgulos nariams uždraudė juos lydėti. Silvestis nesiginčijo, nors nuo žmonos draugijos atsisakęs nebūtų. "Begalybėje" jis pirmą kartą bendravo su triumviru akis į akį, todėl dabar, abiem besileidžiant liftu žemyn, įniko svarstyti, kokią temą aptarti su Sadžakiu. Svarbiausia, kad nereikėtų šnekėti apie bjaurastį, link kurios jie artėjo.

- Pasak Iljos, jos mašinoms reikės praleisti "Loreane" dar tris ar keturias dienas, - prabilo triumviras. - Ar tu tikrai nori, kad ji tęstų darbus?

- Žinoma, - patvirtino Silvestis.

- Tuomet man teks su tuo susitaikyti. Pasvėręs visus "už" ir "prieš", nutariau patikėti tavo grasinimais.

- Manai, jog pats to nesupratau? Aš pernelyg gerai tave pažįstu, Sadžaki. Jei netikėtum, būtum privertęs mane padėti kapitonui, kol skridome Resurgamo orbitoje, ir vėliau tyliai manimi atsikratęs.

- Klysti, - pralinksmėjęs paprieštaravo triumviras. - Tu neįvertinai smalsios mano prigimties. Aš tenkinčiau tavo įgeidžius vien todėl, jog man knietėtų pažiūrėti, ar tavo istorijoje yra bent krislas tiesos.

Silvestis puikiai suvokė, jog Sadžakis pučia miglą į akis, bet neketino veltis į ginčus.

- Argi tu nematei Alicijos pranešimo? Negi jis tavęs neįtikino?

- Įrašą galima lengvai suklastoti. Kas žino, galbūt "Loreaną"

apiplėšė kito laivo įgula. Būsiu tikras, kad mes regėjome originalą, tik tuomet, jei iš Cerberio kas nors išnirs ir mus užpuls.

- Įtariu, jog tavo noras išsipildys, - atsakė Silvestis. - Po keturių penkių dienų. Nebent Cerberis išties negyvas.

Daugiau jie nepratarė vienas kitam nė žodžio, kol nepasiekė tikslo.

Aišku, kapitoną teko matyti ne kartą - ir ne vien per šią viešnagę. Tačiau tai, kuo tapo Braniganas, vis tiek sukrėtė; Silvesčiui dingodavosi, jog akiratyje nuolat atsiverdavo kiti vaizdai. Na, tiesos nepaneigsi: nuo tada, kai Kalvinas, pasinaudojęs pažangiomis laivo technologijomis, atnaujino akis, jis pirmą sykį lankėsi pas kapitoną. Bet derėjo pripažinti ir tai, kad "Begalybės" vadas išties pasikeitė, tarsi jo ataugos vešėtų vis sparčiau, savo greičiu prisiderindamos prie laivo, kuris veržėsi link Cerberio. Gali būti, pamanė Silvestis, kad jis atvyko pačiu laiku - jei, žinoma, Braniganui išvis įmanoma padėti.

Iš pirmo žvilgsnio ligos paūmėjimas atrodė reikšmingas, netgi simboliškas. Šiaip ar taip, kapitonas sirgo ištisus dešimtmečius - su sąlyga, kad jo būseną galima vadinti sveikatos sutrikimu, - bet naujai negalės stadijai kažkodėl pasirinko būtent šį periodą. Tačiau toks požiūris klaidingas, nes visų pirma derėjo atsižvelgti į subjektyvų kapitono išgyventą laiką: skrydžiai mažne šviesos greičiu sutrumpino dešimtmečius iki kelerių metų. Pastarasis ataugų suvešėjimas daugiau ar mažiau tikėtinas, nepranašaujantis jokios katastrofos.

- Kaip dirbsi? - paklausė Sadžakis. - Atliksi tas pačias procedūras kaip aną kartą?

- Teiraukis Kalvino. Viskam vadovaus jis.

Triumviras lėtai linktelėjo, tarsi ši mintis pačiam būtų ką tik toptelėjusi į galvą.

- Denai, tu irgi turi žodžio teisę. Juk jis darbuosis per tave.

- Štai kodėl tau neverta paisyti mano jausmų - aš vis vien nedalyvausiu operacijoje.

- Nešnekėk niekų. Kiek pamenu iš praėjusio karto, Denai, buvai sąmoningas. Gal nevaldei padėties, tačiau gydymo procese dalyvavai. Mes visi gerai prisimename, jog patirti įspūdžiai tau nesuteikė jokio malonumo.

- Staiga tapai tikru ekspertu.

- Jei persikūnijimu nesibjaurėjai, kodėl mūsų vengei?

- Apsirinki. Aš niekur nesislapsčiau.

- Kalbu ne vien apie tavo įkalinimą. Kam iš viso atvykai į šią sistemą? Kodėl taip elgeisi, jeigu nuo mūsų nebėgai?

- Galbūt turėjau savų priežasčių.

Akimirką Silvestis spėliojo, ar triumviras pratęs kvotą. Tačiau pašnekovo tai nebedomino. Matyt, aptariama tema jam įgriso. Sadžakis priklausė ratui žmonių, kurie gyveno dabartimi, dažniausiai mąstydavo apie ateitį ir nesigraužda vo dėl praeities. Jis nesivargino nagrinėdamas poelgių motyvus arba mintydamas, "kas būtų, jeigu būtų", gal todėl, kad pasąmoningai neįstengė suvokti šių problemų.

Silvestis girdėjo, jog Sadžakis svečiavosi žonglierių pasaulyje, kaip ir jis pats prieš misiją į Miglyną. Visi, ketinantys paviešėti vandeniniame žonglierių pasaulyje, traukdavo ten tiktai dėl neurologinių transformacijų - kad tam tikrų procedūrų metu, kurių neįstengė atlikti žmonijos technologijos, įsisavintų naujas sąmonės būsenas. Sklido gandas, jog kiekviena transformacija pareikalaudavo savos aukos, kitaip tariant, perdirbant žmogaus sąmonę, tekdavo atsisakyti kokio nors anksčiau egzistavusio protinio gebėjimo. Smegenyse tebuvo ribotas kiekis neuronų ir atitinkamai ribotas kiekis galimų neuroninių jungčių. Žonglieriai galėjo pakoreguoti sistemą, tačiau per šį procesą sunaikindavo kai kurias senąsias sąsajas. Galbūt Silvestis irgi kažką prarado, tačiau pats to nejautė. Sadžakio atveju pokyčiai badė akis. Triumvirui stigo instinktyvaus žmogiškosios prigimties suvokimo, tarytum jis sirgtų autizmu. Įdėmiai besiklausant, buvo galima išgirsti, koks abejingumas dominuoja Sadžakio intonacijoje. Geltakmenyje, Kalvino laboratorijoje, Silvestis bendravo su antikine, keletu šimtmečių anksčiau, nei suklestėjo Transšvietimas, per ankstyvuosius sėkmingus dirbtinio intelekto tyrinėjimus sukurta, kompiuterine sistema. Mašina bandė kopijuoti natūralią žmogaus kalbą ir bent jau iš pradžių rodės, kad atsakydama į pateikiamus klausimus ji demonstruoja neapsimestinę nuovoką. Tačiau po minutės kitos paaiškėdavo, jog kompiuteris atremdavo klausimus abejingai nelyginant sfinksas. Sadžakis nelinko į tokius kraštutinumus, tačiau vis vien išsisukinėjo ir nė nebandė slėpti, jog apta-

riamos temos jam kėlė žiovulį - nespinduliavo sociopatinio paviršutinio žmogiškumo blizgesio. Kurių galų triumvirui reikėjo neigti savo prigimtį? Jis neturėjo ką prarasti ir savo ruožtu buvo toks pat svetimas žmonijai, kaip ir kiti įgulos nariai.

Neketindamas gilintis į priežastis, kurios paskatino Silvestį atsibelsti į Resurgamą, Sadžakis paprašė laivo prižadinti Kalviną ir perkelti jo simuliaciją į kapitono lygį. Soste įsitaisiusi figūra išdygo beveik akimirksniu. Kaip visada Kalas suvaidino svečiams įprastą pantomimą apsimesdamas iš miego bundančiu žmogumi: pasirąžė ir apsidairė, tiesa, be jokio susidomėjimo.

- Jau pradėsime? - paklausė jis. - Man metas į tave įsikūnyti? Tos mašinos suteikė man Tantalo kančias, Denai - pirmą kartą per daugelį metų prisiminiau, ko man trūksta.

- Ne, - pakinkavo galva Silvestis. - Pirmiausia mes... kaip čia geriau pasakius? Užsiimsime žvalgyba?

- Tuomet kam mane iškvietei?

- Nes man, deja, reikia tavo patarimo. - Sulig paskutiniu žodžiu koridoriuje iš tamsos išniro porelė mechaninių patarnautojų. Dvi gremėzdiškos bėgiais bildančios mašinos, kurios puikavosi galybe manipuliatorių ir sensorių. Nors steriliai švarios ir blizgančios, jos vis dėlto atrodė, lyg būtų sumontuotos prieš tūkstantį metų ir ką tik ištrauktos iš muziejaus. - Šitiems automatams maras nepakenks. Jie neturi miniatiūrinių elementų, kurių neįmanoma išvysti plika akimi. Negali savęs dublikuoti ar pataisyti, nepajėgia ir keisti savo konfigūracijos. Su kibernetinėmis schemomis, instaliuotomis kitame laivo gale, už kelių kilometrų, jungiasi tiktai optiniais kabeliais. Technologijomis, kurios geba replikuotis, tirsime kapitoną nebent tada, kai apkrėsime jį Voljovos retrovirusu.

- Kaip įžvalgu.

- Kai imsitės subtilesnio darbo, - įsiterpė Sadžakis, - *tu* laikysi skalpelį.

Silvestis pirštu palietė kaktą.

- Mano akys neapsaugotos nuo pavojų. Privalėsi būti labai atsargus, Kalai. Jei maras joms pakenks...

- Patikėk, elgsiuos itin apdairiai. - Monolitiniame krėsle sėdintis Kalvinas atvertė galvą ir nusikvatojo tarsi girtuoklis, kuris

leipsta juokais iškrėtęs eibę. - Jei tavo akys išlėks į orą, aš prarasiu galimybę sutvarkyti savo reikalus.

- Svarbiausia, kad suprastum, kuo rizikuoji.

Mechaniniai patarnautojai dundėdami pirmyn artėjo link kapitono, primenančio žemėn išsitrėškusį angelą. Dabar labiau nei bet kada anksčiau jis panėšėjo į būtybę, kuri nešliaužė iš kriokameros lėtai it ledynmetis, o išsprogo tarytum ugnikalnis ir akimoju sustingo. Branigano gijos driekėsi į visas puses, nutįso į koridorius per tuzinus metrų. Arčiausiai šaldiklio styrojo cilindro formos, storos lyg medžių kamienai gyvsidabrio spalvos ataugos, kurių paviršius atrodė kaip brangakmeniais inkrustuota suspensija - šios raibuliavimas tarsi užsiminė, kad atvašų gelmėje kunkuliuoja įnirtinga veikla. Tolėliau nuo kriogeninės kameros plonėjantys atsišakojimai susiraizgė į tinklą, kurio pakraštyje gijos susiaurėdavo iki mikroskopinių apimčių ir nepastebimai susiliedavo su laivu. Jos spindėjo nuostabiais difrakciniais raštais it vandens paviršių užklojusi mazuto plėvelė.

Blizgančios mašinos mažne ištirpo sidabriniame kapitono fone. Jos atsistojo abipus suskeldėjusio šaldiklio, ne toliau kaip per metrą nuo pažeisto korpuso. Patalpoje tebetvyrojo kaulus gelianti žvarba - jei Silvestis paliestų pirštu kriokamerą, stingdančiai šaltas jos kiautas nudrėkstų odos lopinėlį, o pastarasis netrukus įsilietų į chimerinę maro masę. Prieš pradedant tikrąją operaciją, reikės atšildyti Braniganą. Ataugos ims vešėti greičiau - maras paspartins savo transformacijas, - tačiau kitos išeities paprasčiausiai nebuvo, nes vyraujant tokiai temperatūrai funkcionuodavo tiktai patys primityviausi instrumentai.

Mašinos ištiesė sensoriais nusėtas galūnes, magnetinio rezonanso skeneriais išzondavusios maro sandarą atskyrė mechaninius ir chimerinius sluoksnius nuo organinio, kuris kadaise priklausė žmogiškajai būtybei. Automatai perdavė vaizdą tiesiai į Silvesčio akis, todėl jis matė kažką panašaus į alyvų atspalvio perdangą ir vos įžiūrėjo po šia slypinčius kapitono kontūrus. Susidarė įspūdis, tarytum priešais regėtų vaiduokliškai blausų, dažais užtepliotą paveikslą. Tačiau patarnautojams tęsiant skenavimo procesą, detalių daugėjo, ir maro deformuotas vyriškio kūnas tapo ryškesnis. Silvestis negalėjo atplėšti nuo jo žvilgsnio, nors širdį pervėrė siaubas.

- Nuo ko mes... tai yra nuo ko tu pradėsi? - paklausė jis Kalvino. - Mes gydysime žmogų ar sterilizuosime mašiną?

- Nei viena, nei kita, - šaltai atsakė Kalas. - Kapitoną teks taisyti. Deja, jis išsiveržė iš abiejų kategorijų ribų.

- Tiksliai pastebėta, - pagyrė Sadžakis, stovintis Silvesčių užnugaryje, idant neužstotų jiems vaizdo. - Dabar kalbame ne apie gydymą ar remontą. Šiuo atveju labiau tiktų "rekonstrukcijos" terminas.

- Atšildyk jį, - liepė Kalvinas.

- Ką?

- Tu girdėjai, ką sakiau. Noriu, kad jį atšildytum. Tik laikinai. Privalau gauti keletą audinių pavyzdžių. Jei neklystu, Voljova tetyrė maro periferiją. Elgėsi sumaniai. Savo darbą atliko puikiai - jos pavyzdžiai aiškiai parodo, kaip plečiasi ataugos. Žinoma, be jų triumvira nebūtų galėjusi sukurti retroviruso. Dabar mums reikia nusigauti iki branduolio, kur galima aptikti gyvos mėsos. - Kalvinas vyptelėjo mėgaudamasis pasibjaurėjimu, kuris sušmėžavo Sadžakio fizionomijoje. Gal vis dėlto jis išsaugojo gebėjimą užjausti... ar bent atrofuotą empatijos dalelę, pamanė Silvestis ir akimirkai pajuto triumvirui savotišką artumą.

- Kas tiksliai tave domina?

- Ląstelės, suprantama. - Kalvinas bakstelėjo pirštu į ornamentais išpuoštą savo krėslo ranktūrį. - Daugumos mokslininkų nuomone, Mišinio maras pažeidžia mūsų implantus, sulieja juos su biologiniais organais išardydamas replikuotis galinčius mechanizmus. Bet man rodos, kad jo tikslas kiek kitoks. Maras bando sukurti hibridą, siekia harmonijos tarp gyvų ir kibernetinių organizmų. Stengiasi sukryžminti kapitoną su savo ir laivo kibernetinėmis sistemomis. Galima sakyti, jog šiuo atžvilgiu jis - gerybinis, kone meniškos, kryptingos prigimties.

- Vargu ar taip kalbėtum, jei atsidurtum kapitono vietoje, - urgztelėjo Sadžakis.

- Sutinku. Būtent todėl noriu jam padėti. Privalau ištirti ląsteles, kad sužinočiau, ar maras prasismelkė iki Branigano DNR - ar mėgino užpulti ląstelinę jo struktūrą.

Sadžakis ištiesė ranką žvarbos pusėn.

- Tuomet pirmyn. Aš suteikiu leidimą atšildyti kapitoną. Bet

neilgam. Pabaigęs darbą vėl jį atšaldyk. Ir audinių pavyzdžius palik čia.

Silvestis pastebėjo, jog triumviro ranka virpa.

- Kiek žinau, tai kažkaip susiję su karu, - pratarė Kihurė. Abi moterys vis dar tūnojo kambaryje-vore. - Aušros karu, kuris įvyko labai seniai, prieš milijonus metų.

- Iš kur traukei šią informaciją?

- Madmuazelė pamokė mane Galaktikos istorijos, kad suvokčiau, kas pastatyta ant kortos. Jos pastangos nenuėjo perniek. Nejau negali pripažinti fakto, jog mums blogai baigsis, jei bendradarbiausime su Silvesčiu?

- Ne tik galiu, bet ir esu tuo tikra.

Nereikia manęs maustyti, pagalvojo Kihurė. Cerberis/Hadas iki šiol kurstė vaikišką Voljovos smalsumą, nors ji ir žinojo susidūrusi su rimta grėsme. Anksčiau ramybę drumstė tiktai anomalūs neutrinų pėdsakai. Nūnai Alicijos įraše triumvira savo akimis išvydo nežemiškų būtybių sukurtus mechanizmus. Kai kuriais atžvilgiais toji vieta pakerėjo Voljovą nemažiau negu Silvestį. Skirtumas tas, kad ji išsaugojo sveiko proto likučius ir galėjo logiškai samprotauti.

- Manai, mums pavyks įtikinti Sadžakį, kuo rizikuojame?

- Abejoju. Mes per daug nuo jo nuslėpėme. Tai išsiaiškinęs triumviras mus pribaigtų. Beje, visai neseniai vėl užsiminė, jog norėtų panaršyti tavo atmintį. Kol kas pajėgiau nukreipti jo dėmesį, bet... - Voljova atsiduso. - Šiaip ar taip, dabar virvutes tampo Silvestis. Ko nori Sadžakis, niekam nerūpi.

- Vadinasi, privalome išaiškinti padėtį Silvesčiui.

- Bergždžias reikalas, Kihure. Jo nuomonės nepakeis jokie argumentai. Juo labiau kad neturi įrodymų, kuriais pagrįstum savo istoriją.

- Tačiau tu ja tiki.

Voljova kilstelėjo ranką.

- Kai kuo. Tai ne visiškai tas pats, Kihure. Aš dalyvavau tam tikruose įvykiuose, kuriuos tu tvirtini suprantanti. Pavyzdžiui, mačiau, kaip ėmė maištauti pabūklas. Mes žinome, jog į šią painiavą kažkaip įsivėlusios nežemiškų būtybių jėgos, todėl istorija apie Aušros karą man daugiau ar mažiau atrodo įtikinanti. Vis

dėlto mums trūksta bendro vaizdo. - Ji patylėjo. - Galbūt baigusi analizuoti šipulį...

- Kokį šipulį?

- Tą, kurį Manukianas tavyje paliko. - Voljova papasakojo, kaip, tikrindama naujai užverbuotos rekrūtės sveikatą, ji rado Kihurės kūne metalo gabaliuką. - Anuomet galvojau, jog aptikau šrapnelio, kuris sužeidė tave per karą, skeveldrą. Bet paskui ėmiau spėlioti, kodėl jos nepašalino lauko ligoninės medikai. Man derėjo įtarti, kad ji kažkuo keista... tačiau toji rantyta metalo atplaiša aiškiai neturėjo nieko bendra su tikru, funkcionuojančiu, implantu.

- Ir tu iki šiol nesupratai, ką radai?

- Ne, aš... - Kihurė sužinojo, kad Voljova iš tiesų nesusigaudė, su kuo susidūrė. Mažutė šukė įkūnijo šį tą daugiau, nei atrodė iš pirmo žvilgsnio. Metalų junginiai buvo neįprasti netgi žmogui, regėjusiam pačius keisčiausius lydinius. Be to, pridūrė Voljova, skeveldroje buvo kažkas panašu į gamybos trūkumus, nano dydžio raštus, kuriuos lygiai taip pat lengvai galėjo palikti aplinkos veiksniai, tarkim, kareivio darbo drabužiai. - Neilgai trukus tiesą išsiaiškinsiu, - prižadėjo triumvira.

- Tikiuosi, metalo atplaiša suteiks mums naudingos informacijos. Tačiau vienas dalykas nepasikeis. Aš negaliu atlikti užduoties, kurią įvykdžiusi išvaduočiau mus nuo nemalonumų. Negaliu užmušti Silvesčio, teisingai?

- Taip. Bet jei statymai padidės - jei paaiškės, kad jį būtina nudėti, - tada pradėsime svarstyti, kaip tai padaryti.

Praėjo kelios sekundės, kol Kihurė suprato, ką Voljova norėjo pasakyti.

- Pavaizduosime jo mirtį kaip savižudybę?

Voljova niūriai linktelėjo.

- Dabar privalau tenkinti Silvesčio norus, antraip mes pakliūsime į rimtą bėdą.

- Štai ko tu nesuvoki, - pastebėjo Kihurė. - Galvoji, kad mums gresia pražūtis, jei nesėkmingai užpulsime Cerberį. O man rodos, jog įvyks kažkas siaubinga, net jeigu antpuolis išdegs. Būtent dėl šios priežasties Madmuazelė reikalavo sudoroti Silvestį.

Voljova sučiaupė lūpas ir lėtai palingavo galva tarytum vaikui priekaištaujanti motina.

- Nemanyk, kad imsiu maištauti remdamasi miglota nuojauta.

- Gal man pačiai derėtų pradėti maištą?

- Neparask atsargumo, Kihure. Galvok, ką šneki. Sadžakis pavojingesnis, nei tu įsivaizduoji. Triumviras laukia progos, kol galės perskelti tavo galvą ir pažiūrėti, kas joje slypi. Jam tikriausiai nė nereikės dingsties. O Silvestis... na, nežinau. Aš nedrįsčiau užkirsti jam kelio, ypač dabar, kai prieš save mūsų svečias aiškiai regi tikslą.

- Turėsime pričiupti jį netiesiogiai. Per Paskalę. Jei nutarsime, kad Silvesčio žmona sugebės jį atvesti į protą, aš jai viską išklosiu.

- Paskalė gali tavimi nepatikėti.

- Gali ir patikėti, jei tu mane paremsi. Tikiuosi, neatsisakysi patvirtinti mano žodžių, ar ne? - Kihurė įsistebeilijo į Voljovą. Triumvira taip pat nenuleido akių nuo bendražygės ir po užsitęsusios pauzės, regis, ketino atsakyti, bet tuo momentu ėmė zirzti apyrankė. Moteris atitraukė rankovę ir žvilgtelėjo į rodmenų ekranėlį. Voljovą kvietė grįžti į laivo pirmgalį.

Tiltelis kaip visada atrodė per didelis keliems žmonėms, kurie bemaž ištirpo milžiniškoje patalpoje. Kaip apgailėtina, pamanė triumvira. Akimirką ji svarstė, ar nereikėtų iškviesti mirusių mylimųjų, idant tie užpildytų erdvę ir suteiktų būsimam pokalbiui panašumo į ceremoniją. Tačiau taip elgtis nederėjo, juolab kad Voljova anaiptol nebuvo pakilios nuotaikos, nors apie projektą labai ilgai mąstė. Pasitarimai su Kihure išsklaidė bet kokius pozityvius jausmus, kuriuos ji galbūt puoselėjo šiam sumanymui. Artileristė teisi - artėdami prie Cerberio/Hado jie siaubingai rizikavo, - bet dabar triumvira nieko negalėjo pakeisti. Svarbiausia, jog pragaištis grėsė ne vien laivui. Anot Kihurės, pavojų sumažėtų, jei Silvestį pavyktų nugrūsti į Cerberį. Kitaip tariant, šviesaeigio įgula greičiausiai išgyventų... deja, trumpalaikė sėkmė tebūtų preliudija kur kas kraupesniems įvykiams. Jei Kihurės pasakojimas apie Aušros karą bent iš dalies teisingas, pražus ne tik Re-

surgamas ar čionykštė sistema, bet ir visa žmonija.

Nūnai ji ketino padaryti didžiausią klaidą per savo profesinę karjerą... tai netgi sunku pavadinti klaida, nes Voljova neturėjo iš ko rinktis.

- Ką gi, - prabilo triumviras Hegazis, įsitaisęs savo krėsle, iš aukšto į ją žvelgdamas, - belieka viltis, jog mūsų veiksmai pasiteisins, Ilja.

Ir ji to tikėjosi, tačiau savo nerimo nė už ką neketino išduoti Hegaziui.

- Žinokite, - kreipėsi Voljova į visus, - kad, atlikus užduotį, atgal kelio nebus. Nereikia atmesti galimybės, jog mes krečiame kvailystę, kuri kaipmat išprovokuos planetos reakciją.

- Arba ne, - atšovė Silvestis. - Kaip ne kartą sakiau, Cerberis nesiims jokių atsakomųjų priemonių, nes nenorės patraukti į save dėmesio.

- Tikėkimės, tavo teorijos pasitvirtins.

- Manau, geruoju daktaru pasikliauti galime, - pareiškė Sadžakis, sėdintis Silvesčiui iš šono. - Jis toks pat pažeidžiamas, kaip ir mes.

Voljova panūdo kuo greičiau viską užbaigti. Ji įjungė tamsią projekcijos sferą, kurioje nušvito realiuoju laiku rodomas "Loreanas". Nuo tada, kai jie aptiko erdvėlaivio nuolaužas, šios nė trupučio nepasikeitė. Korpuse tebežiojėjo klaikios žaizdos - Cerberis užpuolė laivą iš karto po to, kai sunaikino zondus. Tačiau šviesaeigio gilumoje knibždėjo Voljovos mašinos. Mažutis jų spiečius, paleistas roboto, kurį triumvira nusiuntė ieškoti Alicijos įrašų, veikiai išaugo pasinaudodamas "Loreano" metalu, užmegzdamas ryšį su automatinėmis replikavimo bei remonto sistemomis - po antpuolio dauguma jų nepersikrovė. Netrukus sparčiai didėjanti mechanizmų armija užsiims laivo vidaus bei korpuso transformacijomis. Vargu ar pašalinis stebėtojas ką nors įžiūrėtų, visgi stropiai plušančios mašinos pakėlė aplinkos temperatūrą, ir mažumėlę sušilęs išorinis "Loreano" sluoksnis bylojo, jog laivo gelmėje kunkuliuoja įnirtinga veikla.

Voljova brūkštelėjo per savo apyrankę, dar sykį patikrino visus rodmenis. Procesas, kurio jai nelemta sustabdyti, prasidės po akimirkos.

- O Dieve, - išspaudė Hegazis.

"Loreanas" keitėsi akyse: jis nusimetė viršutinį savo apvalkalą. Nusilupo ištisi akrai pažeisto korpuso, ir laivą apsupo pamažu storėjantis atplaišų sluoksnis. Pro jį buvo matyti tas pats subjaurotas šviesaeigio pavidalas, bet nūnai kiaurymes dengė aptakūs šarvai tarytum nauja gyvatės oda. Remontuoti pradaužas sekėsi gana lengvai - skirtingai nuo "Begalybės", "Loreanas" nesigrūmė su transformacijomis paleisdamas į darbą savaime besidauginančius virusus, nesipriešino nagingoms Voljovos rankoms. Jei pastangos perdirbti "Begalybę" panėšėjo į mėginimus suteikti naują formą liepsnoms, tai kitas laivas priminė minkštą molį.

Vaizdo kampas pakito, nes dėl daugėjančių šiukšlių "Loreanas" ėmė suktis aplink ilgąją ašį. Jungėjų varikliai tebeveikė. Dabar triumvira juos kontroliavo per savo apyrankę. Tie agregatai nebeturėjo pakankamai galios, kad priverstų erdvėlaivį skristi beveik šviesos greičiu, tačiau Voljovai to nė nereikėjo. Jo laukė paskutinė kelionė - tokiam laivui tiesiog užgauliai trumpa. "Loreanas" didžiąja dalimi tapo tuščiaviduris, nes vidines pertvaras mašinos primontavo prie kūginio korpuso sienų. Šviesaeigio apačia buvo atvira, todėl jis atrodė kaip gigantiškas antpirštis.

- Denai, - prabilo moteris, - mano zondai aptiko Alicijos ir kitų įgulos narių kūnus. Didžiuma maištininkų gulėjo šaldikliuose... bet netgi jie neišgyveno antpuolio.

- Ką turi omenyje?

- Jei nori, galėčiau juos atgabenti į "Begalybę". Sugaišime truputį daugiau laiko, nei numatėme, nes teks nusiųsti keltą į "Loreaną".

Ji nesitikėjo, jog Silvestis taip greitai atsakys. Manė, kad mažiausiai valandą laužys galvą. Tačiau jis atšovė:

- Ne, dabar gaišti nevalia. Tu teisi - Cerberis neabejotinai užfiksavo mūsų veiklą.

- Ką darysime su kūnais?

Kai Silvestis atsiliepė, jo intonacija liudijo, jog kitokia įvykių eiga neįmanoma:

- Lai keliauja kartu su laivu.

22
Cerberio/Hado orbita, Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Procesas prasidėjo. Sudėjęs stogeliu pirštus Silvestis sėdėjo priešais švytinčią nemenką jo apartamentų dalį užimančią holografinę projekciją. Iš Paskalės, pusiau nugrimzdusios į šešėlį, beliko abstraktūs virš jųdviejų lovos nubraižyti kontūrai. Jis pats kiurksojo ant tatamio, sukryžiavęs kojas, apsvaigęs nuo poros taurelių laivo distiliuotos degtinės, kuri maloniai nutvilkė gomurį. Dėl ilgus metus užsitęsusios priverstinės abstinencijos Silvesčio organizmas visiškai netoleravo alkoholio, bet šiuo atveju ištvermės stoka suteikė daugiau naudos nei problemų, nes padėjo sparčiau nutolti nuo išorinio pasaulio. Degtinė nenutildė vidinių kuždesių, veikiau atvėrė aidinčią ertmę, kurioje balsai skambėjo primygtiniau. Vienas jų, išsiskyręs iš bendro šurmulio, drįso paklausti, ką jis vylėsi surasti Cerberyje ir kuo grindė savo tikslą. Silvestis neturėjo nė menkiausio supratimo. Negalėdamas atsakyti į klausimus, jis tarsi leidosi laiptais tamsoje - tiksliai nežinojo, kiek pakopų įveikė, todėl bet kurią akimirką tikėjosi pastatyti koją ant grindų ir netikėtai pajusti širdį stingdantį svaigulį.

Lyg šamanas, pirštais ore piešiantis dvasias, Silvestis privertė kosmoso projekciją atgyti. Hologramа atspindėjo Hadą supančios erdvės diagramą, kurioje jis matė Cerberio orbitą ir šios pakraštyje link planetos skriejančias žmonių mašinas - pastarosios jau išniro iš už asteroido priedangos. Geometriniame centre žvilgėjo Hadas, raudonas it išpurtęs pūlinys. Miniatiūrinė neutroninė žvaigždė tebuvo kelių kilometrų skersmens, tačiau galingas lyg viesulas jos gravitacinis laukas įtakojo visus aplinkinius dangaus kūnus.

Objektai, kuriuos nuo pulsaro skyrė du šimtai dvidešimt tūkstančių kilometrų, apskriedavo žvaigždę du sykius per valandą. Kruopščiau ištyrę Alicijos įrašus jie išsiaiškino, jog šalia tos ribos buvo sunaikinti kiti žvalgybiniai zondai, todėl Silvestis pažymėjo spindulį raudona mirties linija. Cerberis juos susprogdino, tarytum mažajam pasaulėliui būtų magėję išsaugoti ne tik savo,

bet ir Hado paslaptis. Štai dar viena mįslė - ar iš jos galima išpešti kokios nors naudos? Atsakymo Silvestis nežinojo. Tačiau dėl vieno dalyko nekilo jokių abejonių: vietiniame kosmoso sektoriuje vyko tai, ko neįmanoma numatyti ar bent logiškai pagrįsti. Šią tiesą reikės prisiminti, jeigu jis nori atlikti užduotį, kurios neįveikė nei kvailos mašinos, nei žmona.

Cerberis skriejo nutolęs nuo Hado per devynis šimtus tūkstančių kilometrų, kiekvienam ratui paaukodavo keturias valandas šešias minutes. Silvestis pažymėjo orbitą smaragdine spalva - pakankamai saugia, jei tiktai laikydavaisi atokiau nuo pačios planetos.

Voljovos ginklas, kitados buvęs "Loreanu", įsiveržė į Cerberio orbitą, bet iki šiol iš planetos nesulaukė jokios reakcijos. Vis dėlto Silvestis galėjo lažintis, jog kažkas apačioje, užfiksavęs svečius ir jų ginklą, lūkuriuoja pokyčių.

Jis sumažino diagramą, kol akiratyje pasirodė šviesaeigis, lekiantis už dviejų milijonų kilometrų nuo neutroninės žvaigždės, vos už šešių šviesos sekundžių... šūvis, paleistas iš energetinių pabūklų, nesunkiai įveiktų tokį atstumą. Bet, norint išskaidyti laivą į molekules, vien taikymo vektoriai turėtų būti kilometrų pločio. Materialūs ginklai "Begalybės" įgulos nepasiektų, nebent Cerberis išspjautų spiečių smulkesnių, kone šviesos greičiu skriejančių užtaisų. Ne, mažai tikėtina - "Loreano" nukenksminimas įrodė, jog planeta veikia apdairiai ir žaibiškai, užuot demonstravusi šaunamąją galią, kuri išduotų dirbtinę plutos prigimtį.

O taip, pagalvojo jis, visa tai galima nuspėti. Tačiau nederėtų užmiršti spąstų.

- Denai, - prabilo pabudusi Paskalė. - Jau vėlu. Prieš rytojų tau reikia pailsėti.

- Aš kalbėjau su savimi?

- Kaip tikras beprotis. - Jos žvilgsnis nervingai šmaižė po kambarį, kol sustingo ties holografiniu erdvėlapiu. - Tai tikrai įvyks? Viskas atrodo taip nerealu.

- Apie ką šneki: "Loreaną" ar kapitoną?

- Ir viena, ir kita. Vargu ar galime atskirti šiuos du dalykus. Jie tarpusavyje susiję. - Moteris nutilo, o Silvestis, prisėdęs ant lovos, paglostė jos veidą. Iš sąmonės gelmių išniro prisiminimai,

kurie Resurgame, per visus įkalinimo metus, buvo šventi ir neliečiami. Paskalė atsakė į glamones, ir po kelių minučių juodu jau mylėjosi, karštai, kaip žmonės, nujaučiantys istorinės reikšmės įvykius - būgštaujantys, jog daugiau jiems neteks atsiduoti vienas kitam, todėl branginantys kiekvieną sekundę. - Amarantinai labai ilgai laukė, - galų gale pratarė Paskalė. - Ir tas vargšelis, kuriam turėtum padėti... Gal mums reikėtų atsisakyti savo planų?

- Kodėl?

- Nes man nepatinka, kaip tu pasikeitei. Negi nejauti, jog tave čia atviliojo - kad kiekvieną tavo poelgį nulemia kažkas kitas?

- Dabar per vėlu sustoti.

- Ne, tu klysti ir pats tai žinai. Liepk Sadžakiui atsisakyti savo užmačių. Jei labai nori, pasiūlyk išgydyti kapitoną, tik, man rodos, triumviras taip išsigandęs, jog sutiks su bet kokiomis sąlygomis. Nešdinkimės tolyn nuo Cerberio/Hado, antraip žūsime kaip Alicija.

- "Loreano" įgula nesitikėjo antpuolio. O mes būsime tam pasiruošę. Štai kas svarbiausia. Tiesą sakant, pulsime pirmi.

- Neįsivaizduoju, ką tikiesi ten aptikti, tačiau dėl to neverta rizikuoti gyvybėmis. - Ji suėmė delnais Silvesčio veidą. - Nejau nesupranti, Denai? Tu laimėjai. Įrodei esąs teisus. Gavai, ko visada troškai.

- To nepakanka.

Paskalė atšlijo, tačiau nesitraukė nuo lovos, kol jis budriai snūduriavo. Galima sakyti, kad ji nesuklydo. Mintys apie amarantinus nuolat sukdavosi Silvesčio sąmonėje. Tad paklusti žmonos norui ir visiems laikams juos užmiršti niekaip nepavyks. Ypač dabar. Sunkiai sekėsi išmesti iš galvos amarantinus netgi kelioms valandoms. Nūnai Silvestis juos sapnavo. Kai pakirsdavo - ganėtinai dažnai, - už žmonos silueto išvysdavo, kaip ant sienų atgyja tarpusavyje susipynę grėsmingi sparnai.

Sparnai, kurie laukė to, ką žadėjo būsimi įvykiai.

- Tu nieko nepajusi, - tarė Sadžakis.

Triumviras nemelavo, bent jau iš pradžių. Prasidėjus smegenų nuskaitymui, Kihurė nejautė nieko, išskyrus švelnų šalmo

spaudimą. Metalinis galvos apdangalas prilipo prie skalpo, idant skenavimo sistemos funkcionuotų kuo tiksliau. Ji išgirdo tiktai spragtelėjimus ir tylų zvimbimą. Odos netgi nenudegino peršulys.

- Tai visiškai nebūtina, triumvire.

Sadžakis nustatė paieškos parametrus - įvedė komandas stuksendamas pirštais per groteskiškai antikinį prietaisų skydą. Aplik jį nušvito neryškūs kadrai, kuriuose buvo matyti Kihurės galvos skerspjūviai.

- Vadinasi, tau nėra, ko bijoti. Šią procedūrą derėjo atlikti, kai tik tave užverbavome. Aišku, tam prieštaravo mano kolegė...

- Kodėl dabar? Kuo nusipelniau tavo dėmesio?

- Artėja lemiamas momentas, Kihure. Man norėtųsi šimtu procentų pasikliauti įgulos nariais.

- Bet jei pačiurkinsi mano implantus, aš tapsiu nebenaudinga.

- O, tu per daug prisiklausei baisių Voljovos pasakėlių. Mūsų bičiulė tenorėjo nuslėpti nuo manęs savo amato paslaptis tam atvejui, jei nuspręsčiau, jog ginklų specialisto darbą esu pajėgus atlikti geriau už ją. - Skeneris užfiksavo Kihurės implantus, geometriškai taisyklingų pavidalų saleles, plytinčias amorfinėje smegenų masėje. Sadžakis nuspaudė klaviatūroje nurodymus, ir skeneris pritraukė vieno implanto vaizdą. Moters skalpą persmelkė tvilkčiojimas. Nusilupant struktūrų sluoksniams, akiratyje atsivėrė įmantrūs mechanizmo viduriai, panašūs į miestą, kai iš kosmoso jį filmuojantis žvalgybinis palydovas iš pradžių parodo rajonus, paskui gatves ir galiausiai pastatus su visomis smulkmenomis. Kažkur tame painiame labirinte, vienoje iš materialių detalių, slypėjo duomenys, kuriuose buvo užkoduota Madmuazelės simuliacija.

Paskutinį kartą ji teikėsi pasirodyti labai seniai. Resurgame, audros verpete, šmėkla pranešė pralaiminti kovą prieš Saulės Vagį ir mirštanti. Negi keistoji esybė pasiekė pergalę? O gal nuolatinė tyla liudijo, jog Madmuazelė sutelkė visas jėgas pastangoms pratęsti karą? Nagornis išsikraustė iš proto, kai tik Saulės Vagis įsitvirtino jo galvoje. Nejau panašus likimas grėsė ir Kihurei? Nors nevertėjo atmesti tikimybės, kad svetimas padaras ta-

po gerokai atsargesnis. Galbūt po Nagornio jis pasimokė iš savo klaidų? Tokia mintis nedavė ramybės. Ir įdomu, kiek informacijos Sadžakiui pateiks skenavimo procedūra?

Triumviras išsivedė Kihurę iš jos kajutės kartu su Hegaziu. Dabar pastarasis išsinešdino, bet, nors Sadžakis liko vienas, moteris nė nesvarstė galimybės jam pasipriešinti. Voljova minėjo, esą šitas tipas kur kas stipresnis, nei atrodė iš pažiūros, ir artimoje kovoje ją pranoktų. Bent jau Kihurė tuo beveik neabejojo.

Skenavimo patalpoje tvyrojo kankinimo kameroms būdinga atmosfera. Kitados, gal prieš dešimtmečius, čia vyko siaubingi dalykai, kurių prisiminimų taip lengvai neištrinsi. Smegenų skeneris buvo antikvarinis, gremėzdiškas monstras, kaip ir visa kita laive. Net jei originali įranga šiek tiek modifikuota, ji niekuomet neprilygs rafinuotiems instrumentams, kuriuos Skajaus Persvaroje turėjo žvalgybos padalinys. Sadžakiui priklausantis agregatas per skenavimo procesą pažeisdavo smegenis ir šiuo atžvilgiu priminė svetimus namus įnirtingai naršantį vagį. Savo technologiniu lygiu jis nedaug kuo pranoko pragaištingus skenerius, kuriais Kalas Silvestis naudojosi per Aštuonių Dešimčių eksperimentą.

Bet dabar triumviras ją pričiupo. Sunkė duomenis apie implantus, atskleidė jų sandarą, nuskaitė užkoduotą informaciją. Baigęs šį darbą Sadžakis sureguliuos mašiną taip, kad toji išnagrinėtų smegenų žievės pavyzdžius, iš kaukolės iškrapštytų neuroninių jungčių tinklus. Iš žmonių, dirbančių žvalgyboje, Kihurė nemažai girdėjo apie sąmonės skenavimą. Topologinėse struktūrose glūdėjo ilgalaikė atmintis, į kurią įsipynusius asmenybės bruožus buvo labai sunku išskirti. Visgi, net jei Sadžakio įrangos niekaip nepavadinsi viena iš pažangiausių technologijų, egzistavo didelė tikimybė, kad jis turės kokius nors algoritmus, pajėgiančius išgauti prisiminimų pėdsakus. Per šimtmečius, susiejant smegenų struktūrą su patirtimi, statistiniams modeliams pavyko ištirti atminties terpes, priklausančias dešimčiai milijardų žmonių. Tam tikri įspūdžiai įsirėžė į panašias struktūras - vidines savybes, - atstojančias funkcinius blokus, kurie jungėsi į sudėtingesnius prisiminimus. Kiekvienoje sąmonėje tos savybės skyrėsi (su itin retomis išlygomis), tačiau nedrastiškai, kadangi gamta nie-

kuomet neatsisakydavo minimalių energijos sąnaudų reikalaujančių sprendimų. Statistiniai modeliai identifikuodavo vidinių savybių pavyzdžius ir užfiksuodavo sąsajas, kurios sujungdavo prisiminimus. Sadžakiui tereikėjo išskirti pakankamą kiekį savybių struktūrų ir hierarchinius jų ryšius, o paskui leisti savo algoritmams apdoroti gautą informaciją. Persijojęs Kihurės atmintį triumviras galėjo apie ją sužinoti, ką tik norėjo.

Suzvimbė pavojaus signalas. Sadžakis pakėlė akis į vieną hologramą, kurioje pamatė, jog moters implantai nusidažė raudoniu, pamažu slenkančiu į aplinkinius smegenų plotus.

- Kas atsitiko? - paklausė ji.

- Indukcinis karštis, - nerūpestingai atsakė triumviras. - Tavo implantai truputį įkaito.

- Gal skenavimą jau derėtų nutraukti?

- Dar ne. Esu tikras, kad nuo elektromagnetinių impulsų Voljova juos apsaugojo. Terminė perkrova tau pernelyg nepakenks.

- Bet man skauda galvą... kažkas čia negerai.

- Nesijaudink, Kihure, tu ištversi procedūrą.

Migrenos pliūpsnis perskrodė pakaušį visiškai netikėtai. Skausmas tapo bemaž nepakeliamas, tarytum Sadžakis būtų spaudęs jos galvą replėmis. Matyt, kaukolės gelmes degino kur kas stipresnis karštis nei tas, kurį rodė skeneriai. Sadžakis, niekada per daug nesijaudinantis dėl klientų poreikių, akivaizdžiai pareguliavo ekranus taip, kad jie nerodytų smegenims mirtinos temperatūros. Dar akimirka, ir jai galas...

- Ne, Judži-san. Kihurė neištvers. Patrauk nuo jos šalmą.

Sunku tuo patikėti, tačiau balsas priklausė Voljovai. Sadžakis nukreipė akis į duris. Regis, pastebėjo ją anksčiau už Kihurę, bet netgi dabar, žvelgdamas į triumvirą, spinduliavo abejingumą.

- Kas yra, Ilja?

- Pats puikiai viską supranti. Liaukis skenavęs, antraip ją nužudysi. - Voljova pasirodė akiratyje. Ji šnekėjo nutaisiusi valdingą intonaciją, nors Kihurė matė, kad moteris neginkluota.

- Iki šiol nieko vertinga neišsiaiškinau, - atsiliepė Sadžakis. - Man prireiks dar kelių minučių...

- Kurios ją pribaigs. - Su sau būdingu dalykiškumu triumvira pridūrė: - Be to, nepataisomai sugadinsi implantus.

Antroji pastaba privertė Sadžakį labiau sunerimti negu pirmoji. Jis barkštelėjo per prietaisų skydą, ir kruvinas raudonis išblyško iki ne tokio pavojingo rausvo atspalvio.

- Aš maniau, jog saugumo priemonėmis pasirūpinai.

- Tai viso labo prototipai, Judži-san. - Voljova žengė artyn prie ekranų ir įbedė į juos skvarbias akis. - O ne... koks tu kvailys, Sadžaki. Prakeiktas kvailys. Kertu lažybų, kad implantams jau pakenkei. - Rodės, kad ji šneka su savimi.

Sadžakis akimirką tylėjo. Kihurė neįučia ėmė spėlioti, ar tik jis neketina užmušti Voljovos vienu žaibišku judesiu. Tačiau triumviras tik nuožmiai suraukė antakius, subarbenęs per prietaisų skydą išjungė ekranus ir nuėmė šalmą nuo Kihurės galvos.

- Triumvira, aš tau patarčiau kalbėti maloniau... ir apdairiau rinktis žodžius. - Jis kyštelėjo ranką į kelnių kišenę ir kažką palietė - sprendžiant iš objekto kontūrų, greičiausiai švirkštą.

- Tu vos nenumarinai mūsų artileristės, - atkirto Voljova.

- Aš dar su ja padirbėsiu. Ir su tavimi, jeigu jau apie tai prakalbome. Skeneryje instaliavai signalizaciją, kuri tau pranešė, jog aparatas įjungtas, ar ne? Labai sumanu.

- Tiesiog norėjau apsaugoti laivo turtą.

- Taip, žinoma... - nutęsė Sadžakis. Ore pakibo užslėptas grasinimas. Po sekundės triumviras tylėdamas išdrožė iš kambario.

23
Cerberio/Hado orbita, Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Keista dabartinės padėties simetrija kėlė Silvesčiui nerimą. Po kelių valandų Voljovos pabūklai susirems su imunologinėmis po Cerberio pluta glūdinčiomis sistemomis; virusas prieš virusą, dantis už dantį. O šviesaeigyje prieš pat antpuolį jis ruošėsi susigrumti su Mišinio maru, kuris ėdė kapitoną... arba groteskiškai didino - viskas priklausė nuo požiūrio. Pastebėjus šią simetriją atrodė, kad ją nulėmė kažkokia pamatinė tvarka, su kuria Silves-

tis tiktai iš dalies buvo susipažinęs. Jis jautėsi taip, lyg dalyvautų žaidime iki galo neįsisavinęs taisyklių. Toks pojūtis anaiptol nedžiugino.

Tam, kad Kalvino beta lygio simuliacija galėtų į jį persikūnyti, Silvestis privalėjo nugrimzti į pusiau sąmoningą, lunatizmą primenančią būseną. Kalas valdys savo sūnų gaudamas sensorinius duomenis tiesiogiai per jo akis ir ausis, prisijungs prie nervų sistemos, idant galėtų judinti galūnes. Netgi kalbės Silvesčio lūpomis. Pradėjus veikti smegenų veiklą slopinantiems vaistams, kūną sukaustė paralyžius. Toks pat nemalonus, kaip ir praėjusį kartą.

Silvestis įsivaizdavo save kaip mašiną, kurioje Kalvinas taps vaiduokliu...

Rankose jis gniaužė instrumentus, analizuojančius ataugų pakraščius. Artintis prie branduolio nedrįso, būgštaudamas užkrėsti maru savuosius implantus. Aišku, kažkuriuo momentu - gal per šį patikrinimą, gal per kitą - neišvengiamai teks ištirti šerdį, tačiau apie tai galvoti jam nė kiek nesinorėjo. Dabar, kai reikėdavo nusigauti arčiau kriokameros, Kalvinas naudodavosi paprastais, bukapročiais iš kitų laivo sektorių atsiųstais zondais. Vis dėlto netgi jie buvo imlūs užkrato poveikiui. Viena mašina sugedo šalia kapitono, ir ją kaipmat apraizgė sidabrinės gijos. Nors aparatas neturėjo jokių molekulinių komponentų, marui jis suteikė medžiagas, reikalingas transformacinei kapitono matricai - pakurstė Branigano karštinę. Kalvinas turėjo tenkintis primityviais instrumentais, bent jau laikinai. Netolimoje ateityje juodu privalės paleisti į darbą retrovirusą, vienintelį, kuris savo plėšrumu prilygo marui.

Savo galvoje Silvestis jautė viena kitą vejančias Kalvino mintis. Tai neturėjo nieko bendra su tikra sąmone - kūną valdanti simuliacija tebuvo mimezė*. Tačiau per sąsajas, prijungtas prie jo nervų sistemos... na, atrodė, tarytum chaotišką periferinių minčių šėlsmą kažkas būtų sutramdęs. Tą neigė tiek teorijos, tiek jo paties išankstiniai nusistatymai, bet kaip kitaip įmanoma paaiškinti keistą dvilypumo jausmą? Silvestis nedrįso klausti Kalvino, ar jo potyriai panašūs. Vis vien nebūtų patikėjęs jokiu atsakymu.

- Sūnau, - prabilo Kalas. - Mudviem reikėtų kai ką aptarti.

*Mimezė (gr. - sekimas), estetikoje - sekimas tikrove, bet ne kopijavimas.

Man ramybę drumsčia vienas dalykas, apie kurį nenorėjau šnekėti mūsų... hmm... klientų akivaizdoje.

Silvestis suprato, jog tėvo balsą girdi tik jis vienas. Atsakymą teko perduoti mintimis, o Kalvinas trumpam turėjo perleisti sūnui balso kontrolę.

- Pasirinkai ne patį tinkamiausią metą. Jei dar nepastebėjai, dabar operuojame.

- Būtent apie tai ir privalome pakalbėti.

- Ką gi, kalbėk. Tik greičiau.

- Aš abejoju, ar mūsų pastangas lydės sėkmė.

Silvestis pamatė, kad jo rankos, kontroliuojamos Kalvino, nė sekundei nesiliovė dirbusios. Akies krašteliu regėjo netoliese stovinčią, nurodymų laukiančią Voljovą.

- Ką, po šimts, čia tauški? - mintyse pasiteiravo.

- Man regis, Sadžakis - labai pavojingas žmogus.

- Nuostabu, dabar mūsų nuomonės sutampa. Įdomu, kodėl sutikai su juo bendradarbiauti?

- Na, visų pirma jaučiausi dėkingas, - pripažino Kalvinas. - Galų gale jis mane išgelbėjo. Bet paskui ėmiau spėlioti, kaip padėtis atrodo žiūrint triumviro akimis. Paklausiau savęs, ar jis kartais nekuoktelėjo. Bet kuris sveiko proto žmogus būtų leidęs kapitonui numirti prieš daugelį metų. Sadžakis, kurį kadaise pažinojau, puoselėjo Braniganui beatodairišką ištikimybę, bet anuomet jo kryžiaus žygis turėjo tam tikrą prasmę. Mes pagrįstai tikėjomės, jog kapitoną sugebėsime išgelbėti.

- Dabar vilties neliko?

- Braniganas užsikrėtęs virusu, kurios neįveiktų visi Geltakmenio sistemos ištekliai. Pati sistema irgi nukentėjo nuo maro, tačiau šis ilgą laiką nepajėgė prasiskverbti į izoliuotus anklavus. Ten gyvenę žmonės pasitelkė sudėtingiausias technologijas, kad sukurtų vaistus. Deja, jiems nepasisekė. Mes netgi nežinome, kurie tyrimai vedė į akligatvį ir kurie galėjo užsibaigti sėkmingai, jei tiktai mokslininkai būtų turėję daugiau laiko.

- Aš sakiau Sadžakiui, jog mums prireiks stebuklo. Jis pats kaltas, jei manimi nepatikėjo.

- Bėda ta, kad jis, iš visko sprendžiant, patikėjo. Štai kodėl mūsų operacijai nelemta pasisekti.

Nūnai, Kalvinui pakoregavus vaizdo kampą, Silvestis stebeilijosi tiesiai į kapitoną. Kai akiratyje išdygo kriokamera, jis intuityviai pajuto, jog tėvo simuliacija teisi. Jie atliks preliminarias procedūras, nustatys, kokią kapitono organizmo dalį pasiglemžė maras, bet toliau nepasistūmės. Kad ir kokių konceptualiai stulbinančių priemonių imsis, jos neduos jokių rezultatų. Arba, kas dar svarbiau, gydymo procesui bus kliudoma, tad apie sėkmę nevertėjo nė svajoti. Šioji mintis neramino labiausiai, gal todėl, kad ją pakuždėjo Kalvinas, kuris matė tai, ko nesugebėjo išvysti Silvestis. Bet dabar viskas stojo į savo vietas.

- Manai, jis mums trukdys?

- Jau pradėjo. Abu žinome, jog nuo tada, kai patekome į laivą, kapitono ataugos ėmė vešėti sparčiau. Nekreipėme į šią reikšmingą smulkmeną jokio dėmesio. Tačiau tai ne sutapimas ir ne mūsų vaizduotės padarinys. Esu tikras, kad Sadžakis leido jam sušilti.

- Taip... aš pritariu tokiai išvadai. Bet tai dar ne viskas, ar ne?

- Pameni, prašiau audinių pavyzdžių?

Silvestis žinojo, ką tėvo simuliacija turi omenyje. Zondą, nusiųstą išgauti ląstelių pavyzdžius, jau perpus sudorojo maras.

- Tu abejoji, kad jis iš tiesų sugedo. Tavo manymu, čia nagus prikišo Sadžakis.

- Arba kažkas iš jo įgulos narių.

- Ji?

Silvestis nejučia žvilgtelėjo į moterį.

- Ne, - atsakė Kalvinas visai be reikalo sumurmėdamas. - Tai nereiškia, kad aš pasitikiu triumvira. Kita vertus, man ji nepanaši į paklusnų Sadžakio tarną.

- Ką jūs aptarinėjate? - žengdama link Silvesčio paklausė Voljova.

- Nesiartink, - perspėjo Kalvinas savo sūnaus balsu, ir kurį laiką Silvestis net mintyse neįstengė suformuluoti žodžių. - Kol tyrinėjome ataugas, aplinkui pasklido maro sporos. Tu nenorėtum jų įkvėpti.

- Man jos nepakenks, - atšovė Voljova. - Aš esu *brezgatnik* - neturiu jokių kibernetinių dalių, kurias galėtų apkrėsti maras.

- Tuomet kodėl stovi nuošalyje?

- Nes man šalta, *svinja*. - Ji trumpam prikando liežuvį. - Minutėlę. Su kuo aš kalbu? Su tavimi, Kalvinai? Na, tau derėtų parodyti daugiau pagarbos. Juk mus šantažuoja tavo sūnus.

- Kaip malonu tai girdėti, - atgavęs amą burbtelėjo Silvestis.

- Tikiuosi, jūs sumąstėte strategiją? Triumviras Sadžakis neapsidžiaugs, jei įtars, kad judu nesilaikote sandėrio sąlygų.

- Gali būti, jog triumviras Sadžakis pats sukuria mums problemų, - atsiliepė Kalvinas.

Dabar ji stypsojo visai šalia Silvesčio. Pastarasis buvo įsisiautęs į terminius drabužius, kurių nevilkinti moteris drebėjo visu kūnu.

- Nelabai supratau, ką bandai tuo pasakyti.

- Nejau nuoširdžiai manai, kad jam rūpi pagydyti kapitoną?

Voljova atrodė taip, tarsi kažkas būtų tėškęs jai antausį.

- Kodėl turėtų nerūpėti?

- Per tiek laiko jis įprato vadovauti. Jūsiškis triumviratas - grynas farsas. Sadžakis seniai vykdo kapitono pareigas, nors titulo ir nepasisavino. Judu su Hegaziu puikiai tą žinote. Be kovos jis neatsisakys valdžios.

Pro jos lūpas išsprūdęs atsakymas nuskambėjo pernelyg audringai, kad būtų įtikinamas.

- Tavimi dėta, sutelkčiau dėmesį į darbą ir nustočiau kvaršinti galvą, ko geidžia triumviras. Šiaip ar taip, jis tave surado. Ieškojo daugybę metų, sukorė ne vieną šviesmetį. Vargu ar žmogus, kuris nenorėtų atgaivinti kapitono, taip elgtųsi.

- Sadžakis pakreips įvykių eigą taip, kad mums nieko neišdegtų. Tačiau nesėkmėje įžiūrės vilties kibirkštį - kažką, kas galėtų pagydyti Braniganą. Nespėsi nė apsidairyti, ir jūs vėl leisitės į kitą šimtmetį užtruksiančią kelionę.

- Jeigu tu teisus, - moteris prašneko lėtai, lyg bijodama pakliūti į spąstus, - kodėl Sadžakis iki šiol neužmušė kapitono ir tokiu būdu neįtvirtino savo valdžios?

- Nes tada jam reikėtų sumąstyti, kaip išnaudoti tave.

- Išnaudoti?

- Taip. Tik pagalvok. - Kalvinas nuleido instrumentą ir pasi-

traukė nuo sidabrinių ataugų nelyginant aktorius, pasirengęs žengti į rampų šviesą, idant ištartų savo monologą. - Jūs teturite vienintelį siekį - išgydyti kapitoną. Galbūt kitados bandėte įgyvendinti didingesnį tikslą... kuriam dabar nebeteikiate jokios reikšmės. "Begalybėje" netrūksta ginklų. Žinau apie juos visus, netgi apie tavo nutylimus pabūklus. Jie praverčia tuomet, kai bandote kažką gauti - kai jums prireikia tokio žmogaus kaip aš, kuris apsimestų gydąs kapitoną, bet iš tiesų nieko dora nenuveiktų. - Silvestį pradžiugino tai, jog Kalvinas nutarė porą sekundžių patylėti. Jam reikėjo atgauti kvapą ir liežuviu suvilgyti gomurį. - Taigi kas būtų, jei Sadžakis netikėtai taptų kapitonu? Ginklai niekur nedingtų, bet į ką juos nukreiptumėte? Priešus privalėtumėte išrasti. Jie veikiausiai nė neturėtų, ko jūs norėtumėte. Kam reikia smulkmenų, jei tau priklauso šviesaeigis? Susirastumėte ideologinių priešų? Labai abejotina. Nepastebėjau, kad triumvirato nariai būtų prisirišę prie kokios nors ideologijos. Jums rūpi tiktai išlikimas. Manau, giliai širdyje Sadžakis žino, kas jums grėstų. Supranta, kad jeigu jis oficialiai perimtų kapitono pareigas, anksčiau ar vėliau jūs pasinaudotumėte ginklais. Vien todėl, jog šie egzistuoja. Aš nešneku apie minimaliai kenksmingą intervenciją, kurios griebėtės Resurgame. O ne, jūs paleistumėte į darbą visus tuos siaubingus pabūklus.

Žaibiška Voljovos reakcija, kaip ir anksčiau, padarė Silvesčiui įspūdį.

- Vadinasi, mes turėtume padėkoti triumvirui Sadžakiui. Palikdamas kapitoną gyvą jis neleidžia mums nugarmėti į prarają. - Sprendžiant iš balso intonacijos, moteris bandė pakurstyti diskusiją, nors pati anaiptol nepritarė tokioms erezijoms.

- Taip, - dvejodamas atsakė Kalvinas. - Gali būti, kad tu teisi.

- Tavo šnekos manęs neįtikino, - nelauktai aistringai pareiškė Voljova. - Jei būtum vienas iš mūsų, vien tokios mintys prilygtų išdavystei.

- Kaip žinai. Bet mes jau matėme įrodymą, jog Sadžakiui knieti sabotuoti operaciją.

Vieną sekundės dalį triumviros veide blykstelėjo smalsumas, kurį ji sėkmingai užgniaužė.

- Manęs nedomina tavo paranoja, Kalvinai - jei tik su tavimi kalbuosi. Aš įsipareigojusi Denui nugabenti jį į Cerberį. Tau privalau padėti gydyti kapitoną. Mums visiškai nebūtina aptarinėti kitų temų.

- Tu, žinoma, atsinešei retrovirusą?

Voljova įgrūdo ranką į kišenę ir iš jos iškrapštė ampulę.

- Jis veikia mano izoliuotus maro pavyzdžius. Kaip įtakos *šitai*, neturiu nė menkiausio supratimo.

Silvestis pajuto, kaip mėšlungiškai sutrūkčiojo jo rankos, gaudančios triumviros sviestą miniatiūrinę stiklinę ampulę. Vieną akimirką šioji priminė tą, kurią jis turėjo prieš vestuves.

- Man malonu tvarkyti su tavimi reikalus, - tarė Kalvinas.

Voljova atsisveikino su Kalvinu arba Denu Silvesčiu - ji tiksliai nežinojo, su kuo bendravo, - tačiau prieš tai perdavė tikslias instrukcijas dėl retroviruso pritaikymo. Triumvirą ir nelemtą pasipūtėlį siejo panašūs ryšiai, kaip vaistininką ir chirurgą. Ji pagamino serumą, kurio veiksmingumą įrodė laboratorinėmis sąlygomis, galėjo apytikriai nurodyti, kaip naudoti vaistus, bet galutinius sprendimus, mirties ir gyvenimo klausimus, derėjo palikti chirurgui. Voljova nė kiek netroško kištis į operacijos procesą. Šiaip ar taip, jeigu ji viena būtų įstengusi susigrumti su maru, įgulai nebūtų reikėję atsigabenti Silvesčio į laivą. Be to, retrovirusas atstos tik vieną iš gydymo elementų, nors galbūt jis ir pasirodys lemtingas.

Triumvira liftu grįžo į tiltelį vydama iš galvos Kalvino (vis dėlto greičiausiai šnekėjo su juo) žodžius, išsakytus apie Sadžakį. Pastangos sutelkti dėmesį į kitus dalykus nedavė jokių rezultatų. Jo pastebėjimai buvo pernelyg logiški. Kaipgi tariamą sabotažą reikėtų suprasti? Voljova norėjo dar šiek tiek pakalbėti su Kalvinu, tačiau būgštavo išgirsianti tai, ko negalės paneigti. Kaip pati užsiminė, vien tokios mintys prilygo išdavystei.

Tiesą sakant, išdavikės vaidmens jai teko imtis jau ne kartą.

Voljovos atžvilgiu Sadžakis pradėjo puoselėti tam tikrus įtarimus, dėl to nekilo jokių abejonių. Viena buvo nepritarti Kihurės sąmonės skenavimui, ir visiškai kas kita - prijungti prie mašinos signalizaciją, kuri praneštų, jog triumviras ėmėsi darbo. Tokie

drastiški veiksmai bylojo ne apie profesinį smalsumą. Veikiau apie paranoją, sumišusią su baime ir neapykanta. Laimei, jį laiku pavyko sustabdyti. Skenavimas nepadarė nepataisomos žalos; Sadžakis panaršė tik menką smegenų dalį, todėl vietoj rimtų inkriminuojančių prisiminimų teišskyrė miglotus įspūdžius. Nūnai triumviras bus atsargesnis, nes nenorės prarasti artileristės. O jeigu įtarimų strėles nukreips į Voljovą? Jos sąmonėje Sadžakis knaisiotųsi be jokio sąžinės graužimo, visiškai nesijaudindamas, kad procedūra sunaikintų iki šiol tarp jųdviejų egzistavusią lygybę. Ji neturėjo lengvai pažeidžiamų implantų ir dabar, "Loreane" knibždant automatams, kurie visas užduotis atliko savarankiškai, nebegalėjo suteikti maksimalios naudos.

Triumvira pasitarė su apyranke. Mažoji skeveldra kėlė didesnį galvos skausmą, nei ji tikėjosi. Nustačiusi cheminę šipulio sudėtį, daugiau ar mažiau išsiaiškinusi, kokie aplinkos veiksniai sąlygojo jo formą, Voljova paprašė erdvėlaivio savojoje duomenų bazėje surasti panašios medžiagos pavyzdį. Moteris beveik neabejojo, jog šią dovanėlę išties paliko Manukianas, nes, sprendžiant iš tyrimų, skeveldra atsidūrė Kihurės kūne ne Skajaus Persvaroje. Šiuo metu "Begalybė" vis dar rausėsi savo atminties gelmėse, tikrino informaciją, įrašytą prieš du šimtmečius. Tokio antikvariato ieškoti lyg ir absurdiška... antra vertus, kam sustoti? Po valandos kitos laivas nusigaus iki kolonijos įkūrimo laikų, iki duomenų fragmentų, išlikusių nuo amerikanų eros. Ji bent jau galės pranešti Kihurei, jog atliko nuodugnų tyrimą, net jei paieškų nevainikuos sėkmė.

Voljova įžengė į tiltelį.

Milžiniškoje patalpoje viešpatavo tamsa, šią truputį prasklaidė blizganti projekcijos sfera, kurioje atsispindėjo dvinarės Povo-Hado sistemos diagrama. Kitų įgulos narių (gyvųjų mažumos, pamanė ji) triumvira neišvydo, o mirusiųjų iš archyvų niekas neiškvietė, idant jie pasidalintų savo nuomonėmis burbuliuodami tokiomis kalbomis, kurias visi seniai užmiršo. Voljova apsidžiaugė likusi viena. Dabar nė kiek netroško bendrauti su Sadžakiu (ypač su juo), o Hegazio draugija niekuomet nesuteikdavo malonumo. Ji netgi nenorėjo šnekėtis su Kihure. Tik ne šiuo momentu. Artileristės vaizdas pakurstydavo per daug klausimų, privers-

davo mąstyti tokiomis temomis, kurių triumvira baidėsi. Kelias minutes jai niekas netrukdys. Savo stichijoje Voljova bent trumpam užmirš - nors tai ir kvaila - viską, kas baudėsi paversti tvarką chaosu. Galės pabūti su savo nuostabiaisiais ginklais.

Transformuotas "Loreanas" nusileido į dar žemesnę orbitą - tokiu būdu aiškiai provokavo Cerberį sureaguoti. Nuo planetos paviršiaus jį skyrė tiktai dešimt tūkstančių kilometrų. Gigantišką kūgį triumvira praminė placdarmu, nes būtent tokią funkciją jis atliko. Kitų požiūriu, tai tebuvo viso labo eilinis Voljovos pabūklas. Objekto ilgis siekė keturis kilometrus, kiek ir šviesaeigio, iš kurio jį perdirbo triumviros mechanizmai. Vienu dideliu ginklu virtusio laivo sienas išvarpė poros, o šias dengė masės karinių kibervirusų, savo struktūra panašių į retrovirusą, kuriuo Silvestis ketino pasinaudoti gydydamas kapitoną. Sienų nišose tūnojo stambesni energetiniai ir šaunamieji ginklai. Visą placdarmą gaubė keleto metrų storio hiperdeimanto sluoksnis, kuris nusilups laivui susidūrus su planeta. Tuomet jo paviršių užlies smūginės bangos, bet pastarųjų energiją pjezoelektriniai kristalai išsklaidys ir nukreips į ginklų sistemą. Placdarmas skverbsis į Cerberį palyginti lėtai, mažesniu nei kilometro per sekundę greičiu, nes prieš įsirėždamas į planetą gerokai sulėtins skrydžio tempą. Plutos pasipriešinimą susilpnins ne tik priešakiniai jo ginklai - Voljova pasitelks į pagalbą tiek pabūklų, tūnančių saugykloje, kiek tiktai išdrįs.

Per savo apyrankę triumvira apklausė placdarmą. Pokalbis anaiptol nesužavėjo. Įtaisą kontroliuojanti programa teturėjo intelekto užuomazgas. Galų gale ji buvo sukurta vos prieš porą dienų. Tiesą pasakius, programinei esybei nė nereikėjo proto, kurio perteklius, ko gero, priverstų ją spyriotis. Be to, priminė sau Voljova, placdarmui neteks ilgai mėgautis dirbtine sąmone.

Sferoje nušvitę skaitmeniniai duomenys pranešė apie kovinę perdirbto "Loreano" parengtį. Triumvira turėjo pasikliauti ataskaitomis, kadangi pati nebuvo kaip reikiant susipažinusi su ginklu. Voljova tiesiog pateikė bendrus reikalavimus, o visus darbus atliko autonominės projektavimo programos, kurios neinformuodavo apie pasitaikančias problemas ir rastus jų sprendimo būdus. Gryna tiesa, triumvira stokojo gilių žinių apie placdarmo

sandarą, visgi šiuo atžvilgiu ji nedaug kuo skyrėsi nuo motinos, dovanojančios kūdikiui gyvybę, bet nenutuokiančios, kur tiksliai atžalos kūne vingiuoja arterijos, kaip sudaryta nervų sistema... ir net nesuprantančios biocheminių medžiagų apytakos smulkmenų. Tačiau tai nereiškė, kad vaikas jai nepriklausė.

Vaikas, kuriam Voljova nulėmė ankstyvą, pasibaisėtiną, bet anaiptol ne beprasmišką mirtį.

Suzirzė apyrankė. Moteris nuleido akis tikėdamasi išvysti techninės informacijos srautą, atplūstantį iš placdarmo. Naujienas, susijusias su korekcijomis, kurias paskutiniu momentu atliko "Loreano" gelmėse tebeplušančios replikacinės sistemos.

Paaiškėjo, kad ryšį užmezgė šviesaeigis. "Begalybė" rado tapatų skeveldros atitikmenį. Tam, kad sėkmingai baigtų užduotį, privalėjo ištirti bylas, įrašytas į duomenų bazę anksčiau nei prieš porą šimtmečių. Nekreipiant dėmesio į aplinkos veiksnius, paklaidos ribose jis buvo visiškai identiškas Kihurės kūne aptiktam šipuliui.

Kol kas tiltelyje Voljova buvo viena.

- Parodyk hologramą, - liepė ji.

Sferoje sužibo skeveldros atvaizdas, kuriam palaipsniui didėjant, projekcijoje pasirodė mikroskopinės sumaitotos kristalo struktūros. Šioms augant, nušvito migloti, vieni su kitais susilieję atomai. Kristalografinės Rentgeno spindulių ir masės spektrometrų diagramos tvykstelėjo atskiruose languose, užliedamos triumvirą techninių ataskaitų gausa. Į rezultatus Voljova nė nepažvelgė. Žinojo juos mintinai, nes pati buvo atlikusi visus apskaičiavimus.

Netrukus holograma pasislinko į vieną šoną, ir prie pat jos užsižiebė kita projekcija su panašiais grafiniais duomenimis, kurie supo medžiagos atplaišą, atomų sandara tapačią originalui. Cheminė struktūra, izotopų proporcijos, gardelių savybės atrodė identiškos: daugybė fulerenų, įsiliejusių į struktūrinius alotropus, sudariusių nepaprastai įmantrią suslėgtų metalo sluoksnių ir keistų lydinių matricą. Diagramose buvo matyti skandžio bei itrio smaigės, papildytos aibe stabilių transurano elementų salelių, ko gero, turinčių suteikti skeveldrai smūginio tąsumo. Voljova prisiminė, jog laive egzistavo ir keistesnių medžiagų - kai kurias ji

pati susintetino. Šipulys gal ir neįprastas, bet akivaizdu, kad jis priklausė žmogaus rankų darbui. Plaušelių pavyzdžiuose aiškiai pastebimi demaršistų pėdsakai, o stabilios transurano salelės buvo ypač madingos dvidešimt ketvirtajame ir penktajame amžiuose.

Regis, skeveldra atskilo nuo erdvėlaivio, surėsto toje eroje, korpuso.

Taip manė ir "Begalybė". Iš kur Kihurės kūne atsirado korpuso dalelė? Kokią žinią Manukianui magėjo perduoti? Galbūt ji klydo, ir Manukianas čia niekuo dėtas. Gal tai paprasčiausias atsitiktinumas? Nebent toji atplaiša - konkretaus erdvėlaivio...

Kaip pirštu į akį pataikyta. Technologijos, rodos, būdingos demaršistų epochai, bet tiriamo pavyzdžio medžiaga buvo unikali, gerokai atsparesnė aplinkos veiksniams nei tos, kurias naudodavo kariškiai. Apdorodama rezultatus Voljova susiprotėjo, jog šipulys galėjo atsilupti nebent nuo vieno tipo erdvėlaivio: Silvesčio institutui priklausiusio kontaktinio laivo.

Izotopų proporcijų subtilybės paliudijo, jog medžiagos pavyzdys gautas iš vieno konkretaus kontaktinio laivo: to, kuris nuskraidino Silvestį iki Laskajo Miglyno ribos. Atradimas taip pritrenkė Voljovą, kad akimirką jai daugiau nieko nesinorėjo tyrinėti. Viskas sukosi ratu: ji gavo patvirtinimą, jog Madmuazelė iš tikrųjų kažkaip susijusi su Silvesčiu, bet Kihurė tą žinojo... vadinasi, šia skeveldra mėginta perduoti kur kas svarbesnę žinią. Triumvira pamažu ėmė suvokti, kur slypi esmė, bet nuo tokių šiurpių minčių net krūptelėjo. Negali būti, jog čia *ji*. Ta moteris niekaip nebūtų išgyvenusi Laskajo Miglyne. Visgi Manukianas tvirtino Kihurei, esą jis rado savo darbdavę kosmose. Gal tūnodama hermetiko neštuvuose ji slėpė sužalojimus, nepalyginti bjauresnius už maro ataugas...

- Parodyk man Kariną Lefevrą, - Voljova ištarė pavardę moters, kuri turėjo žūti Miglyno apylinkėse.

Sferoje diagramas pakeitė moters veidas, milžiniškas tarsi deivės. Sprendžiant iš tų smulkmenų, kurias pavyko įžiūrėti po kaklu, ji vilkėjo drabužius, atėjusius į madą Geltakmenyje nuostabiojoje epochoje - auksiniame amžiuje, egzistavusiame prieš Mišinio marą. Nušvitę bruožai buvo pažįstami, bent jau tiek, kad Voljova suprastų regėjusi jų savininkę anksčiau. Triumvira matė

moters veidą tuzine istorinių dokumentų, ir kiekvienas iš jų teigė, kad ją seniai užmušė svetimos, sveiku protu nesuvokiamos jėgos.

Dabar aišku, kokie aplinkos veiksniai pakoregavo šipulio kontūrus. Materiją deformavo gravitacinės bangos, vilnijančios aplink Laskajo Miglyną.

Visi manė, jog panaši mirtis užklupo ir Kariną Lefevrą.

- *Svinja*, - suurzgė triumvira Ilja Voljova ūmai įsisąmoninusi tiesą.

Dar vaikystėje Kihurė pastebėjo, jog netyčia palietus deginančiai karštą objektą, pavyzdžiui, visą apkabą iššaudžiusio ginklo vamzdį, atsitikdavo keistas dalykas. Pirštus nutvilkydavo peršėjimas, pranašaujantis, jog netrukus užplūs tikras skausmas. Smilkulys atslūgdavo, ir akimirką Kihurė nieko nejusdavo: tuo momentu ji atitraukdavo ranką nuo karščio šaltinio. Tačiau pavėluodavo. Tikro skausmo neišvengdavo, nors ir būdavo jam pasiruošusi kaip namų šeimininkas, kurį įspėja apie svečių atvykimą. Aišku, dygsniai nesukeldavo rimtų fizinių kančių, ant pirštų nė nelikdavo randų, bet ji nejučia imdavo spėlioti - jei peršulys priversdavo patraukti ranką, tuomet kam reikalingas skausmo cunamis? Kodėl, net ir paklusus įspėjimui, jis užliedavo galūnę? Vėliau Kihurė sužinojo, jog tokią keistą padėtį nulemia fiziologinės priežastys, bet tai vis vien atrodė pasibjaurėtina.

Būtent taip moteris jautėsi sėdėdama kambaryje-vore kartu su Voljova, kuri ką tik paskelbė numananti, kam priklausė veidas. Karinai Lefevrai, štai kam. Kihurę persmelkė nuostaba, įspėjanti, kokį sukrėtimą bus lemta patirti. Pojūtis išblėso, ir kuriam laikui jos viduje žiojėjo tuštuma.

Po sekundės Kihurė suakmenėjo, užvaldyta šoko būsenos.

- Iš kur tu traukei, jog čia ji? - išspaudė moteris, kai sukrėtimas, užuot atlėgęs, įsiliejo į bendrą emocinį foną. - Kažkokia nesąmonė. Tai neįmanoma.

- Dar ir kaip įmanoma, - paprieštaravo Voljova. - Ir puikiai dera su faktais. Man rodos, mums nevalia į tai numoti ranka.

- Bet ji negyva! Tą žino ne tik Geltakmenio žmonės, bet ir pusė kolonijų. Ilja, toji moteris žuvo. Negali būti, jog čia ji.

- Gali. Manukianas minėjo aptikęs savo darbdavę kosmose. Tikriausiai taip ir atsitiko. Spėju, kad jis rado Kariną Lefevrą ne-

toli Laskajo Miglyno užsimanęs panaršyti Silvesčio institutui priklausiusios tyrimo stoties nuolaužas. Manukianas ją išgelbėjo ir nuskraidino į Geltakmenį. - Voljova nutilo, bet, Kihurei nespėjus nė išsižioti, vėl pratęsė: - Argi tai ne logiška? Bent jau žinome, kaip ji susijusi su Silvesčiu ir kodėl nori mūsų svečią nužudyti.

- Ilja, aš skaičiau, kokio likimo ji sulaukė. Kariną sudraskė į skutelius gravitaciniai potvyniai, šėlstantys aplink Miglyną. Iš jos praktiškai nieko neliko.

- Greičiausiai... nebent Silvestis melavo. Nepamiršk, apie tai, kas įvyko šalia Miglyno, sužinojome tiktai iš *jo*. Mes negavome jokios informacijos, kuri būtų užfiksuota įrašymo sistemose.

- Sakai, kad Karina Lefevra gyva?

Voljova kilstelėjo ranką - tokį gestą parodydavo kiekvieną sykį, kai Kihurei nepasisekdavo atspėti jos minčių.

- Ne... nebūtinai. Gal ji ir žuvo, tik ne taip, kaip nupasakojo Silvestis. Kita vertus, gal ji nemirė mums įprasta prasme, tačiau vis tiek nepriklauso gyvųjų gretoms - kad ir ką tu matei.

- Labai nedaug. Tiktai dėžę, kurioje ji lindėjo.

- Tu pamanei susidūrusi su hermetiku, nes Lefevra tūnojo neštuvų dėžėje. Galbūt ji bandė tave suklaidinti?

- Ji niekaip nebūtų išgyvenusi gravitacinių jėgų uragane.

- O jeigu Miglynas jos nenudaigojo, Kihure? Visai įmanoma, jog Lefevrą siaubingai sumaitojo, bet vėliau ją kažkas išgelbėjo.

- Silvestis tai žinotų.

- Net jei nedrįsta sau pripažinti. Privalome su juo pašnekėti. Šiame kambaryje, kur mums netrukdys Sadžakis. - Voljovai tariant paskutinį žodį, jos apyrankė ėmė zvimbti, ir ekranėlyje pasirodė žmogaus veidas tuščiomis akimis. - Vilką mini, vilkas čia, - burbtelėjo triumvira. - Kas yra, Kalvinai? Juk aš kalbu su Kalvinu, ar ne?

- Bent jau dabar, - atsakė vyriškis. - Nors bijau, jog Sadžakiui iš manęs veikiai nebus jokios naudos.

- Dėl Dievo, ką tai reiškia? - ji skubiai pridūrė: - Norėčiau šnektelti su Denu. Mums reikėtų aptarti svarbius reikalus.

- Mano žinia gerokai svarbesnė, - atsakė Kalvinas. - Tavo vaistai, Voljova... retrovirusas, kurį sukūrei...

- Kas atsitiko?

- Na, jis veikia ne visai taip, kaip mes tikėjomės. - Žmogus žengė atatupstas, ir už jo nugaros Kihurė išvydo kapitoną, sidabrinį ir gleivėtą, tarytum statulą, kurią išraizgė sraigių palikti dryžiai. - Tiksliau sakant, maras ėmė dar sparčiau jį žudyti.

24
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Silvesčiui nereikėjo ilgai laukti. Voljovą atlydėjo Kihurė, moteris, Resurgame išgelbėjusi jos gyvybę. Jei triumvirą jam daugiau ar mažiau pavyko perprasti, tai šiuo atžvilgiu artileristė įkūnijo juodąją skylę. Visiškai neaišku, kam ji puoselėjo ištikimybę - Voljovai, Sadžakiui ar kažkam kitam. Dabar Silvestis pasistengė nuslopinti neramias mintis ir leido Kalvinui pasidalinti anaiptol nedžiuginančiomis naujienomis.

- Ką turėjai omenyje tvirtindamas, kad "maras ėmė dar sparčiau jį žudyti"?

- Tai, ką girdėjai, - privertė jį atsiliepti Kalvinas anksčiau, nei abi moterys spėjo įkvėpti. - Mes tiksliai vykdėme tavo instrukcijas. Susidaro įspūdis, lyg būtume suleidę marui arklišką adrenalino dozę. Jis plinta greičiau nei kada nors anksčiau, tarytum retrovirusas atstotų savotišką katalizatorių.

- Kad aš apsitriesčiau, - suniurnėjo Voljova. - Nekreipk į tai dėmesio. Pastarosios pora valandų mane kaip reikiant išsekino.

- Daugiau nieko nepasakysi?

- Retrovirusas sėkmingai paveikė izoliuotus maro pavyzdžius, - teisindamasi atkirto triumvira. - Aš nežadėjau, kad jis pribaigs visas ataugas, bet tikėjausi, jog pačiu blogiausiu atveju apribos jų vešėjimą. Priešindamasis vaistų poveikiui maras turėjo paaukoti bent *dalį* savo energijos, kurią būtų skyręs plėtrai. Širdyje vyliausi, jog virusas jį pribaigs ar bent suteiks tokią formą, kuria galėtume manipuliuoti. Nors buvau nusiteikusi pesimistiškai, maniau, kad "peršalęs" maras plis lėčiau.

- Mes regime ką kita, - pastebėjo Kalvinas.

- Ji teisi, - įsiterpė Kihurė. Silvestis nejučia dėbtelėjo į moterį tarsi klausdamas, ko jai čia prisireikė.

- Ką jūs matote? - pasiteiravo Voljova. - Patys suprantate, klausiu ne vien iš smalsumo.

- Mes nustojome leisti vaistus, - atsiliepė Kalvinas, - todėl augimas stabilizavosi. Tačiau kai apkrėtėme kapitoną retrovirusu, jo gijos ėmė sparčiai vešėti. Regis, į savo matricą greičiau įtraukė viruso masę negu laivo materiją.

- Absurdas, - atšovė triumvira. - Laivas netgi nesipriešina marui. Klausantis tavęs, Kalvinai, atrodo, kad virusas pats transformavosi nelaukdamas, kol ataugos jį perdirbs.

- Kaip frontininkai, pereinantys į priešų pusę anksčiau, nei išgirsta jų propagandą, - pridūrė Kihurė.

- Būtent, - linktelėjo Voljova, ir Silvestis pirmą kartą pajuto, jog moteris sieja kažkas įtartinai panašu į abipusę pagarbą. - Tačiau tai neįmanoma. Nebent maras būtų įsilaužęs į replikacines programas taip lengvai, tarsi šios savaime būtų jam atsivėrusios. Aš tau sakau - tai neįmanoma.

- Pati pabandyk suleisti retrovirusą.

- Ne, ačiū. Nenoriu tvirtinti, esą tavimi netikiu, bet... pažvelk į viską mano akimis. Tokia įvykių eiga man rodos mažų mažiausiai nelogiška. Juk *aš* sukūriau vaistus.

- Dar viena smulkmena... - nutęsė Kalvinas.

- Kokia?

- Gal kaltinti reikėtų sabotažą? Kaip jau minėjau, kai kas nenorėtų, jog ši operacija būtų sėkminga. Tu žinai, apie ką kalbu. - Jis stengėsi per daug neprišnekėti Kihurės akivaizdoje, be to, būgštavo, jog žodžius gali nugirsti Sadžakio pasiklausymo įranga. - Nenustebčiau, jei tavo virusą kažkas bandė pakoreguoti.

Silvestis išnaudojo ne visą ampulės turinį, todėl Voljova galėjo patikrinti jos ir kitų, laboratorijoje likusių, pavyzdžių molekulines struktūras. Į pagalbą pasitelkė tuos pačius instrumentus, kuriais tyrinėjo iš poodinio Kihurės sluoksnio iškrapštytą atplaišą. Kruopščiai atlikusi užduotį triumvira pamatė, jog kvantinio tikslumo požiūriu pavyzdžiai vieni kitiems identiški. Retrovirusas, suleistas į kapitono ataugas, niekuo nesiskyrė nuo to, kurį Voljova sukūrė: nei cheminėmis jungtimis, nei pačiais nereikšmingiausiais atomais ar mažiausiais molekuliniais elementais.

Triumvira palygino retroviruso struktūrą su įrašais ir pastebėjo, kad ji nė trupučio nenukrypusi nuo ilgus metus galvoje brandintos vaistų sandaros. Nė per nago juodymą. Prie viruso pašaliniai rankų nekišo ir niekas nebandė ištraukti jo nuodingo danties. Iš Kalvino sumąstytos sabotažo teorijos beliko šnipštas. Voljovą užvaldė palengvėjimas - ji nenorėjo patikėti, jog Sadžakis trukdė gydymo procesui. Tvirtinimas, esą jis sąmoningai siekė pratęsti kapitono negalę, buvo pernelyg šiurpus, todėl triumvira džiaugėsi, jog dabar, ištyrusi retrovirusą, mintis apie diversiją ji galės išmesti iš galvos. Nuogąstavimų dėl kolegos Voljova neatsikratė, tačiau bent jau neaptiko jokių įrodymų, kad jis iš tikrųjų tapo tokiu monstru.

Tiesa, egzistavo dar viena galimybė.

Triumvira išdrožė iš laboratorijos ir grįžo pas kapitoną plūsdama save, kad nepagalvojo apie tai anksčiau. Silvestis paklausė, ko jai prireikė. Prieš atsakydama moteris stebeilijosi į jį kelias ilgas sekundes. Taip, visi šie įvykiai neabejotinai susiję su Laskajo Miglynu. Gal Madmuazelė tiesiog troško keršto - norėjo atsilyginti už bailumą, išdavystę ar dar kažką, dėl ko ji vos nežuvo Miglyno pakraštyje? O gal padėtis kur kas sudėtingesnė, įtakojama nežmogiškų esybių - senovinių, globėjiškų protų, kurie užmezgė ryšį su Laskajumi per žvalgomąjį šio skrydį. Ar jie susidūrė su paprasta žmogaus neapykanta, ar su svetimais padarais, atkakliai siekiančiais kažkokio tikslo ir savo amžiumi prilygstančiais patiems Miglynams? Voljovai reikėjo daug ką aptarti su Silvesčiu... tačiau kalbėtis teks saugiame kambaryje-vore.

- Man būtinas dar vienas pavyzdys, - atsakė triumvira. - Iš retrovirusu apkrėstos zonos. - Ji brūkštelėjo lazeriniu grandikliu ir išpjautą ataugos gabalėlį - it kokį metalinį šašą - įmetė į lūkuriuojantį autoklavą.

- Ką sužinojai iš tyrimų? Retrovirusas pakoreguotas?

- Jo niekas nelietė. - Voljova išjungė silpną grandiklio spindulį, kuriuo laivo grindyse, prieš pat maro gijas, išraižė miniatiūrines raideles. Sadžakis nespės perskaityti žinutės, nes kapitono ataugos ją ištrins nelyginant potvynio banga.

- Ką tu darai? - nustebo Silvestis.

Tylėdama, nelaukdama kitų klausimų, ji pasišalino.

* * *

- Tu neklydai, - pareiškė Voljova, kai jie atsidūrė už "Begalybės nostalgijos" ribų, saugioje patalpoje, prilipusioje prie korpuso išorės tarsi plieninis parazitas. - Tai buvo sabotažas. Tik ne toks, kokį mes įsivaizdavome.

- Ką turi omenyje? - pasitikslino Silvestis, kuris, nors ir nenoromis, sau pripažino, jog kambario-voro egzistavimas padarė jam įspūdį. - Aš maniau, kad sulyginai retrovirusą su kitais mėginiais, kurie sėkmingai įveikė mažus maro pavyzdžius.

- Taip ir padariau. Bet, pakartosiu, neaptikau jokių skirtumų. Tada patikrinau dar kai ką...

Ore pakibo tyla. Pirmoji ją nutraukė Paskalė.

- Kapitoną paskiepijo, štai kas atsitiko, ar ne? Kažkas pavogė tavo retrovirusą, pakeitė natūralias jo savybes - pašalino mirtį sėjančius aspektus, poreikį daugintis - ir parodė Mišinio marui.

- Kitokio paaiškinimo nėra, - sutiko Voljova.

- Manai, jog tai Sadžakio darbas? - paklausė Kihurė atsisukdama į Silvestį.

Jis linktelėjo.

- Kalvinas numatė, jog Sadžakis bandys sužlugdyti operaciją.

- Nesuprantu, - palingavo galva Kihurė. - Jūs kalbate, jog kapitonas paskiepytas. Argi tai ne puiki žinia?

- Tik ne šiuo atveju. Skiepai paveikė ne kapitoną, o jį apkrėtusį virusą, - atsiliepė Voljova. - Mes visada žinojome, jog Mišinio maras pernelyg gerai prisitaiko prie aplinkos. Štai kodėl kiekvieno molekulinio ginklo, kuriuo naudojomės, poveikį maras apdorodavo agresyviu savo puolimu. Vyliausi, jog šį kartą būsime pranašesni. Retrovirusas buvo neįtikėtinai galingas, todėl egzistavo didelė tikimybė, jog tie vaistai sugebės apmalšinti ataugų vešėjimą. Deja, priešas sulaukė progos apžiūrėti mūsų ginklus anksčiau, nei spėjome juos paleisti į darbą. Jis smulkmeniškai ištyrė nukenksminto retroviruso struktūrą. Tuo metu, kai Kalvinas apkrėtė vaistais marą, pastarasis jau buvo išsiaiškinęs visus mūsų ginklo triukus, todėl lengvai įtikino retrovirusą prie jo prisijungti pats neišeikvodamas daug energijos. Taigi kapitono gijos ėmė augti dar sparčiau.

- Kas galėjo tai padaryti? - paklausė Kihurė. - Aš maniau, jog tu vienintelė laive įstengtum atlikti tokią užduotį.

Silvestis sulinksėjo.

- Nors man labai knieti tikėti, jog operaciją mėgino sabotuoti Sadžakis... neatrodo, kad jis čia būtų prikišęs rankas.

- Pritariu, - tarstelėjo Voljova. - Sadžakis stokoja atitinkamų įgūdžių.

- O kaip kitas žmogus? - priminė Paskalė. - Chimera?

- Hegazis? - Voljova papurtė galvą. - Nekreipk į jį dėmesio. Hegazis keltų problemų, jei kas nors iš jūsų užsimanytų pakenkti triumviratui, bet šioje srityje jam, kaip ir Sadžakiui, trūksta žinių. Ne, žiūrint mano akimis, "Begalybėje" atrastume tik tris žmones, kurie pajėgtų susidoroti su šiuo darbu. Aš esu viena jų.

- Kas kiti du? - pasidomėjo Silvestis.

- Kalvinas, - atsakė triumvira. - Bet jį galima pašalinti iš įtariamųjų rato.

- O trečiasis?

- Čia ir yra visa bėda. Vienintelis asmuo, gebantis taip pakoreguoti kibervirusą - tas, kurį mes visą laiką bandome pagydyti.

- Kapitonas?

- Jis įstengtų apdoroti retrovirusą... teoriškai, žinoma. - Voljova prunkštelėjo. - Jei tiktai būtų gyvas.

Kihurė sekundę spėliojo, kaip sureaguos Silvestis, tačiau šiam, regis, triumviros žodžiai didelio įspūdžio nepadarė.

- Koks skirtumas, kas sumąstė diversiją? Jei ne Sadžakis, tuomet kažkas kitas, vykdantis jo pavedimus. - Silvestis kreipėsi į Voljovą: - Kiek suprantu, dabar tu tiki sabotažo teorija?

Ji teikėsi linktelėti.

- Deja, taip. Kokią naudą tu su Kalvinu iš to išpešite?

- Kokią naudą? - klausimas Silvestį nustebino. - Visiškai jokios. Aš niekada nežadėjau, jog mes pastatysime kapitoną ant kojų. Sakiau Sadžakiui, kad ši užduotis neįmanoma, ir nė kiek neperdėjau. Kalvinas sutiko su mano nuomone. Atvirai kalbant, vargu ar triumvirui išvis reikėjo sabotuoti operaciją. Net jei retrovirusas nebūtų nukenksmintas, maras greičiausiai be didelio vargo jam pasipriešintų. Taigi kas pasikeitė? Mudu su Kalvinu ir

toliau apsimesime gydą kapitoną, ir kada nors netolimoje ateityje paaiškės, kad mums nieko neišdegs. Jokiu būdu neleisime Sadžakiui suprasti, jog žinome apie jo diversiją. Pyktis su tuo tipu anaiptol negeidžiu - tik ne dabar, kai netrukus užpulsime Cerberį. - Silvestis taikiai šyptelėjo. - Beje, manau, triumviras nebus itin nusivylęs, kai išgirs, kad mūsų pastangos nuėjo perniek.

- Anot tavęs, niekas nepasikeis? - Kihurė apsidairė vildamasi, jog kiti ją parems, tačiau teišvydo jausmus slepiančias veido išraiškas. - Netikiu.

- Kapitonas jam nerūpi, - prabilo Paskalė. - Negi tau neaišku? Jis tiesiog pareigingai vykdys sandėrio sąlygas. Deną domina tiktai Cerberis. Planeta jį traukia kaip magnetas. - Moteris kalbėjo apie savo vyrą taip, tarytum jo čia nebūtų.

- Džiaugiuosi, jog pokalbis pakrypo šia tema, - tarė Voljova, - nes man ir Kihurei reikia su jumis kai ką aptarti. Tai susiję su Cerberiu.

- Ką gi jūs žinote apie Cerberį? - Silvesčio lūpas perkreipė pašaipi šypsena.

- Pernelyg daug, velniai rautų, - atkirto artileristė.

Kihurė pradėjo porinti nuo to, kaip atsigavo Geltakmenyje, tapo žudike, dalyvaujančia Gaudynių žaidime, kaip Madmuazelė ją užverbavo ir kokiu būdu privertė paklusti iškeltoms sąlygoms.

- Kas ji tokia? - paklausė Silvestis išklausęs istorijos įžangą. - Ir ko jai iš tavęs reikėjo?

- Netrukus sužinosi, - pažadėjo Voljova. - Kantrybės.

Kihurė pratęsė. Pakartojo Silvesčiui tai, ką ne taip seniai išklojo triumvirai - dabar rodės, jog abi išpažintis skyrė amžinybė. Ji papasakojo, kaip įsiskverbė į laivą, prieš tai apmulkinusi Voljovą, kuriai verkiant reikėjo naujo artileristo. Paaiškino, kad jos galvoje tūnojo implantas su Madmuazelės aspektu, parūpindavęs tiktai informacijos nuotrupas. Kai triumvira prijungė Kihurę prie ginklinės sistemos, šioje Madmuazelė aptiko keistą programinę esybę, besivadinančią Saulės Vagimi.

Paskalė nukreipė akis į savo vyrą.

- Tas vardas... - sumurmėjo. - Jis... kažką reiškia. Galėčiau

prisiekti, jog esu jį girdėjusi anksčiau. Nejau neprisimeni?

Silvestis pažvelgė į žmoną, tačiau nutylėjo.

- Tas padaras mėgino ištrūkti iš ginklinės įsibraudamas į prieš mane Voljovos užverbuoto artileristo galvą, - tęsė Kihurė. - Išvarė vargšelį iš proto.

- Kuo aš čia dėtas? - atsiliepė Silvestis.

Kihurė jam paaiškino.

- Madmuazelė sužinojo, kad jis pakliuvo į ginklinę tam tikru metu.

- Supratau. Tęsk.

- Per praėjusią tavo viešnagę laive.

Ji neretai spėliodavo, ko reikia, kad pavyktų priversti pasipūtėlį netekti amo ar bent ištrinti iš jo fizionomijos pranašumo išraišką. Nūnai Kihurė priskyrė šį pasiekimą vienam iš smulkių ir netikėtų gyvenimo malonumų. Žavinga akimirka nutrūko, kai Silvestis, demonstruodamas stebėtiną šaltakraujiškumą, pasiteiravo:

- Ką tai reiškia?

- Pats žinai, tik nenori pripažinti, - išrėžė Kihurė. - Kad ir kas būtų Saulės Vagis, *tu* jį atnešei į laivą.

- Kažkoks parazitas, lindėjęs nervų sistemoje, - pridūrė Voljova, perėmusi iš Kihurės aiškintojos naštą. - Jis atsidūrė "Begalybėje" drauge su tavimi, paskui įsismelkė į laivo sistemas. Matyt, tūnojo tavo implantuose ar net sąmonėje, nepriklausomas nuo jokios techninės įrangos.

- Koks absurdas, - atšovė Silvestis, tačiau jo prieštaravimas nuskambėjo neįtikinamai.

- Jei savyje Saulės Vagies nejautei, galbūt jį nešiojais daugelį metų, - spėjo triumvira. - Nuo tada, kai grįžai.

- Iš kur?

- Iš Laskajo Miglyno, - atsakė Kihurė, ir jos žodžiai antrą kartą nutvilkė Silvestį lyg šalto lietaus šuorai. - Pagal chronologinius aspektus viskas sutampa. Neaišku, su kuo tu susidūrei priartėjęs prie Miglyno, bet toji esybė liko tavyje, kol atvykai į "Begalybę". Gal net tavęs neapleido. Nutarė apsidrausti ir perkėlė į šviesaeigio sistemas tiktai dalį savęs.

Silvestis atsistojo ir mostu paragino žmoną kilti nuo krėslo.

- Eime. Aš daugiau neketinu klausytis šitų kvailysčių.

- Verčiau paklausyk, - įspėjo Kihurė. - Tu dar ne viską žinai apie Madmuazelę. Mes nepapasakojome, ko ji iš manęs reikalavo.

Kurį laiką jis dvejojo, varstydamas artileristę pasibjaurėjimo sklidinu žvilgsniu. Galop - maždaug po minutės - sudribo į savo vietą.

25
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

- Atleiskite, - tarė Silvestis, - bet to žmogaus neįmanoma pagydyti.

Neskaitant kapitono, jam draugiją palaikė tiktai porelė triumvirato narių.

Arčiausiai, priešais Branigano kriokamerą, stovėjo Sadžakis, susinėręs rankas ant krūtinės, pakreipęs galvą kaip žmogus, spoksantis į iššaukiančiai modernią freską. Hegazis stypsojo atokiau, už trijų ar keturių metrų nuo suvešėjusių ataugų periferijos. Jis kiek įmanydamas stengėsi dėtis abejingu, tačiau sąlygiškai menkuose organiniuose veido lopinėliuose atsispindėjo baimė, kuri krito į akis nelyginant tatuiruotė.

- Jis negyvas? - paklausė Sadžakis.

- Ne, ne, - paskubomis atsakė Silvestis. - Anaiptol. Esmė ta, kad visos gydomosios priemonės mus apvylė. Vieninteliai lyg ir patikimi vaistai labiau pakenkė, nei padėjo.

- Vieninteliai patikimi vaistai? - it papūga pakartojo Hegazis, ir jo balsas aidu sugrįžo nuo sienų.

- Iljos Voljovos retrovirusas. - Silvestis žinojo, jog dabar turėtų labai atsargiai rinktis žodžius. Nieko gera nebus, jei Sadžakis supras, kad jo diversija iškilo aikštėn. - Neaišku kodėl, bet vaistų poveikis buvo kiek kitoks, nei vylėmės. Aš nekaltinu triumviros. Ji tyrė tik mažus pavyzdžius, todėl negalėjo tiksliai nuspėti, kaip reaguos didžiosios ataugos.

- Išties negalėjo. - Pasigirdus Sadžakio balsui Silvestis nusprendė, kad jis mirtinai nekenčia triumviro. Nors tuo pačiu

neabejojo - su šita pasišlykštėjimą keliančia žmogysta įmanoma bendradarbiauti. Nūnai jokie trikdžiai nenutrauks Cerberio taranavimo. Tiesą sakant, padėtis daug geresnė, negu buvo galima tikėtis. Suvokęs, jog Sadžakis netrokšta pagydyti kapitono, Silvestis galės sutelkti visą dėmesį į neišvengiamą antpuolį. Kurį laiką, kol tęsis nelemta šarada, teks kęsti galvoje tūnantį Kalviną, tačiau jis tam neprieštaravo. Šiuo metu, vienam įvykiui vejant kitą, netgi džiaugėsi turįs galimybę pasitarti su jo sąmonėje parazituojančia tėvo simuliacija, išklausyti žinių nuotrupų bei išvadų.

- Tas niekšas meluoja, - sukuždėjo Kalvinas. - Anksčiau nebuvau atsikratęs visų abejonių, bet dabar esu tuo tikras. Nekantraudamas laukiu, kada maras praris kiekvieną laivo atomą. Kartu su triumviru. Jis nusipelnė tokios lemties.

Silvestis kreipėsi į Sadžakį:

- Na, mes dar neatsisakėme vilčių. Mudu su Kalu toliau bandysime...

- Darykite, ką galite, - nukirto Sadžakis.

- Tu leisi jiems tęsti tyrimus? - apstulbo Hegazis. - Po to, kai savo vaistais jie vos nepribaigė kapitono?

- Kas tau nepatinka? - atšovė Silvestis. Pokalbis jam priminė surežisuotą vaidinimą, kurio baigtis seniai visiems aiški. - Jei mes nerizikuosime...

- Silvestis teisus, - pareiškė Sadžakis. - Niekas tiksliai nežino, kaip kapitonas reaguotų į pačias nekalčiausias gydymo procedūras. Maras - gyvas organizmas, ir jis nebūtinai paklūsta logikos dėsniams. Todėl kiekvienas mūsų veiksmas susijęs su rizika. Net ir iš pirmo žvilgsnio nekenksmingi mėginimai paveikti jį magnetiniu lauku, kurį maras tikriausiai palaikytų augimą skatinančiu stimulu. Antra vertus, toks bandymas galbūt sutrintų ataugas į dulkes. Deja, kapitonas neišgyventų nei vienu, nei kitu atveju.

- Tuomet mums išvis reikėtų atsisakyti gydymo, - pastebėjo Hegazis.

- Ne, - atsakė Sadžakis taip šaltai, jog Silvestis išsigando dėl jo kolegos gyvybės. - Pasiduoti nevalia. Mums reikalinga nauja paradigma - kažkas, kas nesusiję su chirurgine intervencija. Už-

duoties ėmėsi talentingiausias kibernetikas, užgimęs nuo Transšvietimo laikų. Be to, aš nepažįstu nė vieno žmogaus, išmanančio molekulinius ginklus geriau už Ilją Voljovą. Laive sumontuotos pažangiausios gydymo sistemos. Visgi sėkmė nuo mūsų nusigręžė. Priežastis labai paprasta: mes susidūrėme su gerokai stipresniu, labiau prisitaikančiu prie aplinkos, nei galėjome įsivaizduoti, organizmu. Įtarimai, jog Mišinio maras neturi nieko bendra su žmonijai pažįstamais virusais, pasitvirtino. Kitaip tariant, jis nežemiškos prigimties. Todėl visą laiką mus nugalės. Nebent pasistengtume grumtis su maru jo primestomis sąlygomis.

Štai ir spektaklio epilogas, pagalvojo Silvestis.

- Apie kokią paradigmą tu kalbi?

- Pateiksiu jums vienintelį logišką atsakymą, - tarė Sadžakis tokiu balsu, lyg tai, ką jis ketintų atskleisti, būtų visiškai akivaizdu. - Svetimos kilmės negalę pajėgtų įveikti tik kitų rasių sukurti vaistai. Būtent juos ir privalėsime rasti, kad ir kaip ilgai užtruktų paieškos - kad ir kaip toli teks keliauti.

- Svetimų rasių sukurti vaistai... - nutęsė Hegazis, tarsi mėgindamas įsisąmoninti išgirstus žodžius. - Ką turi omenyje?

- Iš pradžių aplankysime sąmonės žonglierius. - Regis, dabar Sadžakis šnekėjo su savimi. Mąstė balsu. - Jeigu jie nepagelbės, ieškosime kitų. - Staiga triumviras dėbtelėjo į Silvestį. - Žinai, mudu su kapitonu sykį pas žonglierius viešėjome. Ne tau vienam nusišypsojo laimė ragauti jų vandenyno sūrymo.

- Kai tik galėsime, traukimės šalin nuo to psichopato, - pasiūlė Kalvinas, ir Silvestis netardamas nė žodžio linktelėjo.

Voljova vėl įsmeigė akis į apyrankę, gal šeštą ar septintą kartą per vieną valandą, nors jokių naujų duomenų negavo. Ekranėlyje nušvito ta pati, jau žinoma, informacija: katastrofiškas placdarmo ir Cerberio susidūrimas įvyks beveik po pusdienio. Niekas tam neprieštaravo ir niekas nebandė nutraukti pragaištingų jungtuvių.

- Kas sekundę žvilgčiodama į savo žaisliuką neką tepakeisi, - pratarė Kihurė, kuri drauge su Voljova ir Paskale liko kambaryje-vore. Pastarąsias porą valandų šis praleido korpuso išorėje. "Begalybės" viduje buvo pasirodęs tik tam, kad sugrąžintų į

laivą Silvestį, privalėjusį susitikti su kitais triumvirais. Sadžakis nesiaiškino, kodėl pokalbyje nedalyvavo Voljova: turbūt manė, jog kolegė baigia tobulinti antpuolio strategiją. Tačiau po valandos kitos jai reikės parodyti savo veidą, idant išvengtų nereikalingų įtarimų. O paskui teks pradėti plutos minkštinimo procedūrą, nukreipus saugyklos pabūklus į tą planetos tašką, su kuriuo susidurs placdarmas. Jai dirstelėjus į apyrankę, šįsyk nesąmoningai, Kihurė paklausė:

- Ko tu viliesi?

- Kažko netikėto - man visiškai tiktų pražūtingas ginklo gedimas.

- Vadinasi, tu nenori, kad mums pasisektų? - nustebo Paskalė. - Prieš porą dienų nenustygai vietoje, tarytum šiandien būtų turėjusi išmušti tau lemtinga valanda. Sakyčiau, tavo požiūris radikaliai pakito.

- Nes sužinojau, kas tokia Madmuazelė. Jei būčiau gavusi informaciją anksčiau... - triumvira pajuto nenumananti, kaip pratęsti. Akivaizdu, kad ginklo panaudojimas prilygo beprotiškai nutrūktgalviškam elgesiui, deja, supratimas nepadės nieko pakeisti. Negi ji troško sukurti pabūklą vien todėl, kad pajėgė - vien todėl, kad jis buvo elegantiškas, o Voljova užsimanė pademonstruoti savo bendražygiams, kokie nuostabūs dalykai, kokie įmantrūs kariniai projektai galėjo užgimti jos galvoje? Tokia mintis kėlė pasišlykštėjimą, tačiau atrodė daugiau ar mažiau tikėtina. Ji *būtų* suteikusi gyvybę placdarmui su viltimi, jog vėliau, kažkuriuo momentu, sutrukdys ginklui užbaigti savo misiją, ir būtų atsidūrusi lygiai tokioje pačioje padėtyje, su kuria turėjo taikstytis dabar.

Transformuotas "Loreanas" lėtindamas tempą artėjo prie Cerberio. Prieš susidūrimą jis tejudės kulkos greičiu - kulkos, sveriančios milijonus tonų. Jei Voljovos pabūklas įsirėžtų paprasčiausiai planeton, jo kinetinė energija sėkmingai pavirstų karščiu: nugriaudėjęs sprogimas bematant sunaikintų jos žaisliuką. Tačiau Cerberis anaiptol ne paprasta planeta. Sprendžiant iš gausybės simuliacijų, ginklo masės pakaks, kad jis prasiskverbtų pro ploną dirbtinės plutos sluoksnį, užklojusį vidinę pasaulio erdvę. Voljova neįsivaizdavo, kas įvyks vėliau, kai perdirbtas "Loreanas" prakiurdys viršutinį Cerberio apdangalą.

Nūnai moteris jautėsi nežmoniškai išsigandusi. Silvesčio norą dalyvauti šioje tiriamoje ekspedicijoje pakurstė intelektinė savimeilė - o gal dar kažkas, - tačiau ji iš dalies leidosi užvaldoma panašaus postūmio. Voljova pyko ant savęs, jog taip rimtai ėmėsi projekto ir taip kruopščiai stengėsi atlikti jai patikėtą užduotį. Jau verčiau būtų pasirūpinusi, kad placdarme netrūktų silpnų, pažeidžiamų vietų. Triumvirą nukratydavo šiurpas vien pagalvojus, kas atsitiks, jeigu jos kūdikis pateisins viltis.

- Gavusi informaciją anksčiau... - pakartojo ji. - Nežinau... šiaip ar taip, aš nieko nenutuokiau apie Madmuazelę.

- Tau derėjo paklausyti, ką sakiau, - papriekaištavo Kihurė, - ir nutraukti šitas kvailystes. Bet ne, mano žodžių tau nepakako. O dabar graužies nagus.

- Aš neketinau konfliktuoti su Sadžakiu tik todėl, kad ginklinėje matei viziją. Kertu lažybų, jis būtų pribaigęs mus abi. - Tiesa, šiuo momentu Voljova galvojo, kad joms vis vien reikėjo pasipriešinti triumvirui. Iš kambario-voro neką tepavyks nuveikti. Gan greitai neužteks ir tų priemonių, kurių jos galėtų griebtis.

- Kodėl tiesiog nenusprendei manimi pasitikėti? - sumurmėjo Kihurė.

Kitomis aplinkybėmis Voljova būtų nuožmiai užsipuolusi bendražygę. Tačiau ji sutramdė tokį norą ir švelniai atsakė:

- Apie pasitikėjimą reikėjo kalbėti prieš meluojant ir apgaulės būdu įsiskverbiant į laivą.

- Aš neturėjau kitos išeities! Madmuazelės rankose liko mano vyras.

- Ar tikrai? - Voljova pasviro į priekį. - Tu esi tuo garantuota? Ar išties jį matei, o gal tai tebuvo eilinė Madmuazelės suktybė? Atsiminimus nesunku implantuoti.

Kihurė atsiliepė tyliu balsu, tarytum jos nebūtų apsimainiusios piktomis replikomis:

- Ką nori pasakyti?

- Visai įmanoma, kad jis neišgyveno. Nejau niekada apie tai nepagalvojai? Galbūt tave *privertė* patikėti, kad jis irgi išvyko iš Skajaus Persvaros.

Tarp jųdviejų įsiterpė Paskalės veidas.

- Klausykite, nustokite kivirčytis. Jei netrukus įvyks kažkas

siaubinga, privalome laikytis išvien. Gal kartais nepastebėjote, bet aš esu vienintelė visame laive, kuri nė kiek netroško čia pakliūti.

- Ką gi, tau nepasisekė, - burbtelėjo Kihurė.

Paskalė nudelbė ją kreivu žvilgsniu.

- Na, tai ne visai tiesa. Man šio to *reikia*. Aš nenoriu, kad puoselėdamas beprotiškus tikslus mano vyras nukentėtų arba sužalotų aplinkinius. Jūs abi man reikalingos, nes dėl vieno dalyko mūsų trijų nuomonės sutampa.

- Kokio dalyko? - pasitikslino Voljova.

- Supratau, jog ateitis nežada nieko gera dar tada, kai paminėjai tą vardą.

Triumvira kaipmat susigaudė, apie ką Paskalė šnekėjo.

- Man susidarė įspūdis, kad jį atpažinai.

- Mums abiem jis girdėtas. Saulės Vagimi vadinasi vienas iš amarantinų dievų, mitinė figūra, gal net išties egzistavęs individas. Tačiau Denas pernelyg užsispyręs arba išsigandęs, kad tai pripažintų.

Voljova vėl nukreipė akis į apyrankę. Neišvydusi jokių naujienų sutelkė dėmesį į Paskalės istoriją. Moteris pasakojo nesigilindama į smulkmenas - nevargino jų įžanga, nebandė paruošti dirvos, tiesiog atrinko tam tikrus faktus, meniškai glaustai supažindino su svarbiausiais įvykiais, iš kurių Voljova lengvai susidarė bendrą vaizdą. Dabar paaiškėjo, kodėl Paskalė savaip interpretavo Silvesčio biografiją. Ji supažindino klausytojas su amarantinais, Resurgame gyvenusiomis, nūnai išnykusiomis paukštiškomis būtybėmis. Iš paties Silvesčio išgauta informacija kuo puikiausiai derinosi su jo žmonos žodžiais, vis dėlto sąsajos su amarantinais kurstė nerimą. Galų gale Voljovai nedavė ramybės mintis, kad jos pačios problemos kažkaip susijusios su migločiais. Šiuo atžvilgiu bent jau egzistavo aiškūs priežastiniai ryšiai. O amarantinai? Kaip jie čia įsipainioję? Kas jungė dvi visiškai nepanašias svetimų padarų rūšis, kurios seniausiai pasišalino iš galaktikos scenos? Drastiškai skyrėsi netgi jų gyvavimo laikotarpiai: Laskajas tvirtino Silvesčiui, esą migločiai pradingo (arba pasislėpė pertvarkyto erdvėlaikio sferose) milijonais metų anksčiau, nei išsivystė amarantinai, pasiėmę artefaktus ir technologi-

jas, kurios keltų grėsmę galaktikai, jeigu jas užvaldytų gyvenimiškos patirties stokojančios rasės. Būtent šie žinių lobynai ir atviliojo Silvestį bei Lefevrą prie Miglyno ribos. Nieko bent iš dalies primenančio migločius - košmaruose užgimusias šarvuotas pabaisas su daugybe galūnių - žmonijai neteko regėti. Tuo tarpu keturias galūnes turintys, dvikojai, iš paukščių kilę amarantinai neatrodė stulbinančiai svetimos prigimties.

Jungtį atstojo Saulės Vagis. Laivas nuskrido į Resurgamą tik tuomet, kai įgula sužinojo, jog planetoje apsistojo Silvestis, o pačioje "Begalybėje" žmonės, gerai susipažinęs su amarantinų praeitimi, anksčiau neviešėjo. Tačiau Saulės Vagis pasirodė Voljovos gyvenime prieš kelerius metus, skaičiuojant subjektyviu jos laiku, arba keletą dešimtmečių, kurie praėjo planetoje. Atsakymą į mįslę galėjo pateikti Silvestis, bet šiuo metu triumvira neįstengė aptikti jokio loginio ryšio.

Kol Voljova bandė surikiuoti mintis, Paskalė papasakojo apie užkastą miestą, gigantišką amarantinų struktūrą, atrastą per Silvesčio įkalinimą, milžinišką bokšto smailę ir ant šios tupinčią keistą būtybę - amarantino bei angelo hibridą, kurį sukūręs skulptorius pedantiškai kreipė dėmesį į anatominius suvaržymus. Rodės, jog sparnuotasis padaras galėjo skraidyti.

- Tai Saulės Vagis? - paklausė Kihurė, apimta pagarbios baimės.

- Nežinau, - atsakė Paskalė. - Mes supratome tik tiek, kad Saulės Vagis nebuvo įprastas amarantinas. Jis sutelkė atskalūnų būrį - tapo naujo socialinio renegatų sluoksnio pirmapradininku, jeigu jums labiau patinka toks terminas. Mūsų nuomone, šią grupę sudarė eksperimentatoriai, abejoję mitais, tyrinėję pasaulio prigimtį. Pasak Deno teorijos, Saulės Vagis domėjosi optika, kūrė veidrodžius ir lęšius. Tiesiogine prasme bandė nugvelbti saulę. Greičiausiai mėgino ir skraidyti: montavo paprastas mašinas ir sklandytuvus. Žodžiu, puoselėjo erezijas.

- Ką reiškė toji statula?

Paskalė išklojo likusią istorijos dalį - kaip atskalūnai buvo praminti tremtiniais ir kaip jie tūkstančiams metų pradingo iš amarantinų visuomenės.

- Norėčiau įterpti pastabą į tavo teoriją, - prabilo Voljova. -

Ar gali taip būti, jog tremtiniai pasislėpė atokiame planetos kampelyje, kur tobulino savo technologijas?

- Ir Denas taip manė. Jo nuomone, atskalūnai visa galva pasinėrė į mokslus, kol tapo tokie galingi, jog sugebėjo pasišalinti iš Resurgamo. Bet vieną dieną, likus nedaug laiko iki Įvykio, jie sugrįžo. Tuo metu, palyginti su dauguma amarantinų, tremtiniai įkūnijo tikras dievybes. Štai kokia statulos paskirtis - ji pagerbė naujuosius dievus.

- Dievus, kurie virto angelais? - Kihurės antakiai šoktelėjo aukštyn.

- Genetiškai save modifikavę, - atsakė Paskalė aiškiai įsitikinusi savo teisumu. - Tie sparnai negalėjo pakelti tremtinių į orą, antra vertus, jie jau buvo įveikę traukos jėgą, sugebėję įvaldyti kosminius skrydžius.

- Kas gi atsitiko?

- Po šimtmečių ar net tūkstančių metų Saulės Vagies sekėjai grįžo į Resurgamą. Prieš pat katastrofą. Mes nieko daugiau neišsiaiškinome nes archeologiniu požiūriu tas laikotarpis pernelyg trumpas. Tačiau susidaro įspūdis, jog būtent tremtiniai jį pakurstė.

- Ką pakurstė? - nesuprato Kihurė.

- Įvykį. Tai, kas Resurgame sunaikino gyvybę.

Maknodama per nuotėkas, užliejusias koridorių iki kulkšnių, Kihurė paklausė:

- Ar kaip nors įmanoma neleisti tavo ginklui pasiekti Cerberį? Juk tu jį tebevaldai, teisingai?

- Ša! - sušnypštė Voljova. - Visus mūsų žodžius... - neužbaigusi sakinio ji pamojo į sienas, kur veikiausiai tūnojo pasiklausymo įranga, priklausanti Sadžakio žvalgybos tinklui - bent jau triumvira taip galvojo.

- Gali nugirsti kiti triumvirato nariai. Na, ir kas? - tyliai prašneko Kihurė. Ji nenorėjo be reikalo rizikuoti, tačiau užsičiaupti irgi neketino. - Jeigu įvykiai toliau taip klostysis, mums teks jiems pasipriešinti. Beje, Sudžika minėjo, jog Sadžakio pasiklausymo sistema ne taip išplėtota, kaip tu manai. Net jeigu ji klydo, dabar triumviras užsiėmęs kitais reikalais.

- Tai pavojinga... pernelyg pavojinga. - Matyt, suvokdama, jog Kihurė kalba protingai - kažkuriuo momentu, netolimoje ateityje, joms iš tikrųjų reikės atsisakyti gudrybių ir atvirai maištauti, - Voljova trūktelėjo aukštyn rankovę ir parodė bendražygei apyrankę, kurios ekranėlyje žvilgėjo diagramos ir lėtai slenkantys skaitmeninį pavidalą įgavę duomenys. - Su šiuo daikčiuku galėčiau kontroliuoti praktiškai bet ką. Tik kokia man iš to nauda? Nusprendęs, jog mėginu sabotuoti operaciją, Sadžakis mane užmuš. Jis iš karto pastebėtų, jei ginklas nukryptų nuo nustatyto kurso. Be to, neužmiršk, kad esame Silvesčio įkaitai. Aš neįsivaizduoju, kaip *jis* sureaguotų.

- Turbūt neapsidžiaugtų. Tačiau tai nieko nekeičia.

Į jųdviejų pokalbį įsiterpė Paskalė:

- Denas netesės savo grasinimų. Pats man sakė, jog akyse neturi jokių sprogstamųjų užtaisų. Anot jo, blefas turėjo išdegti, nes Sadžakis nė už ką nedrįstų rizikuoti laivu.

- Ar esi tikra, kad jis tau nemelavo?

- Koks čia klausimas?

- Visiškai normalus tokiomis aplinkybėmis. Sadžakis man kelia baimę, bet, iškilus būtinybei, su juo susiremti išdrįsčiau. Kas kita - stoti skersai kelio tavo vyrui...

- Jis nesiims jokių drastiškų veiksmų, - tvirtai atsakė Paskalė. - Patikėkite manimi.

- Lyg turėtume iš ko rinktis, - purkštelėjo artileristė. Moterys nusigavo iki lifto. Durims atsidarius, jos žengė į kabiną. Spyriais į sieną nuo batų nupurčiusi gleives Kihurė tarė: - Ilja, tu privalai sustabdyti savo ginklą. Jeigu jis pasieks Cerberį, mums galas. Būtent todėl Madmuazelė norėjo, jog nudėčiau Silvestį. Numanė, kad jis vienaip ar kitaip bandys prasibrauti iki šios planetos. Gal ir ne viską suprantu, bet dėl vieno dalyko man nekyla jokių abejonių. Madmuazelė žinojo, jog įgyvendinę jo sumanymą mes pakliūsime į rimtą bėdą. *Velniškai* rimtą bėdą.

Liftas nušvilpė aukštyn, bet kelionės tikslo Voljova kol kas jam nenurodė.

- Atrodo, tarsi jį pirmyn stumtų Saulės Vagis, - pratarė Paskalė. - Pakuždėtų mintis, nulemtų jo ateitį.

- Mintis? - perklausė Kihurė.

- Pavyzdžiui, apie kelionę į šitą sistemą, - pagyvėjo Voljova. - Kihure, pameni, kaip žiūrėjome įrašą apie pastarąją Silvesčio viešnagę laive? - artileristė linktelėjo. Ji puikiai prisiminė žvelgusi į holografinio Silvesčio akis ir įsivaizdavusi, kaip užmuša tikrą žmogų. - Jau tada jis užuominomis šnekėjo, jog pradėjo mąstyti apie ekspediciją į Resurgamą. Tai nedavė mums ramybės, nes anuomet jie negalėjo žinoti apie amarantinus. Ką gi, dabar viskas aišku. Paskalė sako tiesą. Kaltinti reikėtų Saulės Vagį, kuris pastūmėjo Silvestį atvykti į čionykštę sistemą. Jis, ko gero, nė nenutuokė, jog padėtį visą laiką kontroliavo tas padaras.

- Atrodo, Saulės Vagis ir Madmuazelė jau seniai kariauja tarpusavyje ir dvikovoje naudojasi mumis. Ji įkalinta neštuvų dėžėje, negali pasitraukti iš Geltakmenio, o Vagis - kažkokia programinė esybė... ir vienas, ir kitas pavertė mus savo marionetėmis.

- Manau, tu teisi, - sutiko Voljova. - Man neramu dėl Saulės Vagies. Labai neramu. Nuo tada, kai ėmė maištauti pabūklas, jis dingo kaip į vandenį.

Kihurė nieko neatsakė. Moteris žinojo, jog paslaptingoji būtybė įsismelkė į jos galvą per paskutinį apsilankymą ginklinėje. Prieš išnykdama Madmuazelė perspėjo, kad po kelių valandų - arba dienų - Vagis galutinai užvaldys sąmonę. Bet šis pokalbis įvyko prieš kelias savaites. Pagal visus apskaičiavimus Madmuazelė jau turėtų būti sunaikinta, o neprašytas svečias - pasiekęs šlovingą pergalę. Tačiau Kihurė nepastebėjo jokių pokyčių. Tiesą sakant, smegeninėje tvyrojo tokia ramybė, kokios ji nejautė nuo tų laikų, kai atsipeikėjo Geltakmenyje. Jokių su Gaudynių žaidimu susijusių implantų, kurie užfiksuodavo netoliese besislapstančią auką, jokių vidurnaktį suraibuliuojančių šmėklų. Galbūt, pamanė ji, Saulės Vagis nusibaigė triumfo akimirką? Ne, mažai tikėtina. O kad jis vengė išnirti į sąmonės paviršių, dar labiau slėgė, nes Kihurė nujautė, jog keistoji esybė galų gale pasirodys ir jos draugija bus ne tokia maloni kaip Madmuazelės.

- Kurių galų Vagis turėtų reikštis? - gūžtelėjo Paskalė. - Juk jis beveik laimėjo.

- *Beveik* laimėjo, - pabrėžė Voljova. - Bet mūsų veiksmai privers jį įsikišti. Turėtume būti tam pasiruošusios. Ypač tu, Kihure. Žinai, Saulės Vagis rado būdą, kaip įsiskverbti į Borisą

Nagornį. Patikėk manimi, nė vienam iš jų simpatijos nejaučiau.

- Kol dar nevėlu, gal tau derėtų mane kur nors užrakinti. - Kihurė ilgai apie tai mąstė ir dabar anaiptol nejuokavo. - Aš kalbu rimtai, Ilja. Nė kiek netrokštu, kad mane vėliau nušautum. Mieliau kiurksočiau užrakinta kajutėje.

- Taip ir padaryčiau, - atsakė triumvira, - jei turėtume kiekybinę persvarą prieš kitus. Šiuo momentu Sadžakiui ir Hegaziui pasipriešinsime tiktai trise. Vienas Dievas žino, kurią pusę pasirinks Silvestis.

Paskalė nutylėjo.

Trijulė pasiekė karinį archyvą, Voljovos pasirinktą kelionės tikslą, apie kurį ji nekalbėjo, kol jos nenusigavo į vietą. Kihurė niekuomet nesilankė šiame laivo sektoriuje, tačiau žinojo, kur esanti. Ginklų sandėliuose buvojo ne kartą, todėl pažino tik jiems būdingą kvapą.

- Mes įbridome į gilią mėšlo krūvą, tiesa? - paklausė ji.

Didžiuliame pailgame kambaryje Kihurė pamatė archyvo ekraną ir paskirstymo zoną, kur išvydo maždaug tūkstantį į stelažus sustatytų ginklų. Dar dešimtys tūkstančių galėjo būti kaipmat pagaminti pagal brėžinius, holografiškai perduodamus iš kitų laivo sričių.

- Taip, - atsakė Voljova su nerimą keliančiu pasigėrėjimu. - Todėl mums derėtų įsigyti velniškai galingas šaudykles. Pademonstruok savo įgūdžius, Kihure, elkis savo nuožiūra, bet aprūpink mus padoriais ginklais. Siūlyčiau paskubėti - juk tu nenorėtum, kad Sadžakis mus užkluptų anksčiau, nei įgyvendinsime savo sumanymą?

- Tu mėgaujiesi šia pavojinga padėtimi, ar ne?

- Taip. Ir žinai kodėl? Galbūt tai savižudybė, gal ir ne, bet mes pagaliau kažko griebiamės. Visai įmanoma, jog mums lemta žūti - kitaip tariant, jokios naudos neišpešime, - tačiau prieš atsisveikindamos su gyvybėmis bent jau pakovosime.

Kihurė lėtai sulinksėjo. Išklausiusi Voljovos atsakymo suprato, kad triumvira teisi. Kariškis visada privalėjo įsikišti į jo netenkinančią įvykių eigą, net jei pastangos ką nors pakeisti būtų bergždžios. Triumvira skubiai parodė, kaip naudotis elementa-

riausiomis archyvo funkcijomis (laimei, šį darbą buvo galima atlikti kone intuityviai), čiupo Paskalę už alkūnės ir apsisuko ketindama nešdintis iš patalpos.

- Kur susiruošei?

- Į tiltelį. Sadžakis pageidaus, jog iš ten pradėčiau plutos skaldymo operaciją.

26
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Ilgą laiką nematęs žmonos, Silvestis nusprendė, kad Paskalei neteks išvysti jo siekių kulminacijos. Iki to momento, kai Voljovos pabūklas taranuos Cerberį, beliko vos dešimt valandų. Mažiau nei po šešiasdešimties minučių prasidės antpuolis, turėsiantis suminkštinti planetos plutą. Turbūt reikšmingą įvykį jis stebės be Paskalės draugijos.

Laivo kameros nuolat spiginosi į perdirbtą "Loreaną", ir netgi dabar jis švytėjo projekcinėje tiltelio sferoje, tarytum sklęstų už poros kilometrų, o ne už milijono. Žiūrovai regėjo pabūklo šoną, kadangi transformuotas laivas artėjo prie trojėno taško, tuo tarpu šviesaeigis Hado ir jo slapuko planetinio bičiulio atžvilgiu tebebuvo pakrypęs devyniasdešimties laipsnių kampu pagal laikrodžio rodyklę. Nė viena iš mašinų neskrido normaliomis orbitomis, tačiau dėl silpno gravitacinio Cerberio lauko pastangos išsaugoti dirbtines trajektorijas reikalavo minimalių energijos sąnaudų.

Silvesčiui draugiją palaikė Sadžakis su Hegaziu, kurie skendėjo rausvoje iš hologramos plūstančioje šviesoje. Dabar viskas paraudonavo. Ganėtinai arti žibantis Hadas priminė purpurinį taškelį; nors ir blyški, Povo Delta rusvai nutvieskė kiekvieną objektą, esantį jos orbitoje. Patalpoje šviesos šaltinį įkūnijo tiktai projekcinė sfera, todėl raudonis prasismelkė ir į tiltelį.

- Kur, po velnių, dingo toji *brezgatnik* Voljova? - suurzgė Hegazis. - Aš maniau, kad prakeikta karvė turėtų mums parodyti, ką sugeba jos siaubo kambarys.

Nejau triumvira tikrai nutarė krėsti kvailystes, pagalvojo Silvestis, ir sabotuoti antpuolį, kurį pati suorganizavo? Jei tai tiesa,

vadinasi, jis apsiriko vertindamas Voljovą. Triumvira pasidalino nuogąstavimais, kuriuos pakurstė Kihurės iliuzijos, bet negali būti, kad šiomis rimtai tikėjo. Matyt, pritarė priešingam požiūriui mėgindama išsiaiškinti, ar jis tikras savimi.

- Belieka viltis, sūnau, jog tu teisus, - pastebėjo Kalvinas.

- Jau pradėjai skaityti mano mintis? - balsu atsiliepė Silvestis, neketindamas nieko slėpti nuo porelės triumvirato narių. - Tobulini įgūdžius?

- Tarkim, jog aš vis labiau prisitaikau prie tavo nervų sistemos, - atsakė balsas. - Pasak visų teorijų, jei pakankamai ilgai lindėsiu tavo galvoje, kažkas panašaus neišvengiamai turi atsitikti. Paprasčiau kalbant, aš tik bandau sukurti tikroviškesnį procesų, vykstančių tavo smegenyse, modelį. Iš pradžių tegalėjau suvokti tavo mintis iš reakcijų. Dabar man nereikia laukti, kol sureaguosi, kad suprasčiau, ką galvoji.

Štai tau dar viena mintis, pamanė Silvestis. *Atsiknisk.*

- Jei norėjai manimi atsikratyti, reikėjo tai padaryti prieš kelias valandas, - pratarė Kalvinas. - Regis, mano kompanija tau prie širdies.

- Kuriam laikui, - atkirto Silvestis. - Patarčiau prie to neįprasti, Kalai. Aš nesirengiu tau leisti amžinai manyje parazituoti.

- Tavo žmona kelia man nerimą.

Silvestis nukreipė akis į triumvirus. Staiga jis pajuto nebenoris, kad jo pokalbį su simuliacija girdėtų aplinkiniai, todėl pateikė atsakymą mintimis.

- Man irgi dėl jos neramu, tačiau tai ne tavo reikalas.

- Kai klausėmės Voljovos ir Kihurės, užfiksavau jos reakciją.

Ir kas galėtų Paskalę kaltinti, pamanė Silvestis. Jis pats jautėsi nesmagiai, kai triumvira mestelėjo Saulės Vagies vardą it kokią giluminę bombą. Aišku, Voljova nežinojo, koks reikšmingas šis vardas - tuo momentu jis tikėjosi, jog žmona neprisimins, kur girdėjo apie Saulės Vagį. Tačiau Paskalei smegenų vingių nestigo, ir tai viena iš priežasčių, dėl kurios Silvestis ją mylėjo.

- Vargu ar mano žmona patikėjo tos porelės kalbomis.

- Džiaugiuosi, jog esi toks tikras.

- Ji nė už ką nebandytų manęs sustabdyti.

- Viskas priklauso nuo aplinkybių, - paprieštaravo Kalvinas. - Jei Paskalė nuspręs, jog tavo gyvybei gresia rimtas pavojus - ir jeigu ji nuoširdžiai tave myli, - tuomet norą tau trukdyti įtakos ne sveikas protas, o jausmai. Gal ne vien meilė. Žinoma, tai nereiškia, kad ji netikėtai ims tavęs nekęsti arba mėgausis galimybe sužlugdyti tavo ambicijas. Veikiau priešingai. Tokia įvykių eiga Paskalę skaudintų.

Silvestis vėl pažvelgė į projekciją, į kūginį Voljovos placdarmo pavidalą.

- Spėju, jog mums gali grėsti rimtesnės problemos, nei atrodo iš pirmo žvilgsnio, - pratęsė Kalvinas, - todėl derėtų imtis visų atsargumo priemonių.

- Argi aš ne apdairus?

- Be abejo, ne. Aš puikiai tave suprantu. Tave žavi ir stimuliuoja pavojaus galimybė, teisingai? Kiekvienas priešininkų argumentas tik sustiprins tavo pasiryžimą. Nes tu jauti žinių badą, kurio nepajėgi numalšinti, nors ir žinai, kad būsima puota gali tave pražudyti.

- Pats geriau nepasakyčiau, - sutiko Silvestis ir sekundę padvejojęs kreipėsi į Sadžakį: - Velniai rautų, kur prapuolė ta prakeikta moteris? Negi ji nesuvokia, kad mūsų laukia darbas?

- Aš jau čia, - nuskambėjo Voljovos, drauge su Paskale įžengiančios į tiltelį, balsas. Abi moterys sėdo į krėslus, o šie savo ruožtu prisijungė prie kitų pakildami į kambario viršų, iš kur atsivėrė geriausias vaizdas į projekcinę sferą.

- Lai prasideda mūšis, - tarė Sadžakis.

Voljova užmezgė ryšį su pabūklų saugykla pirmą kartą nuo tada, kai subruzdo vienas iš ginklų.

Anot sąmonės kamputyje sukirbėjusios minties, panašiai maištauti - išsivaduoti iš jos kontrolės ir veikti savarankiškai - galėtų bet kuris pabūklas. Tokios tikimybės atmesti nevalia, tačiau Voljova buvo pasiruošusi surizikuoti. Jei Kihurė sakė tiesą, tuomet Pasiutėlį užvaldžiusią Madmuazelę sunaikino Saulės Vagis. Dabar bent jau ne ji bandys užgrobti ginklus.

Triumvira atrinko pustuzinį pabūklų, kurie savo galia buvo gerokai silpnesni už kitus saugykloje tūnančius agregatus (ji taip

vylėsi), bet pranoko įprastas "Begalybės" šaudykles. Atgiję šeši ginklai pranešė apie savo kovinę parengtį - Voljovos apyrankėje įniko pulsuoti šiurpūs kaukolės formos simboliai. Įtaisai nuslinko bėgiais, išniro iš saugyklos į mažesnę šliuzo kamerą, iš kur persikėlė šviesaeigio išorėn praktiškai tapdami automatiniais, perdėm militarizuotais erdvėlaiviais. Šeši pabūklai priminė vieni kitus tik bendrais visiems pragaro klasės ginklams būdingais kontūrais. Pora jų funkcionavo kaip raketų, lekiančių kone šviesos greičiu, paleidimo įrenginiai, tačiau panėšėjo į tokių ginklų prototipus, kuriuos sumontavo tarpusavyje konkuruojančios projektuotojų komandos. Savo pailgais cilindrais ir pagalbinėmis sistemomis nukarstytais vamzdžiai jie panėšėjo į antikines haubicas. Likusią ketveriukę sudarė gama spindulių lazeris (gerokai galingesnis už laivo atitikmenis), supersimetrinis spinduliasvaidis, paspartintos antimaterijos projektorius ir kvarkais šaudantis prietaisas. Nė vienas nebūtų sunaikinęs planetos kaip Pasiutėlis, kurį bandė paleisti į darbą Madmuazelė, kita vertus, niekam nesinorėtų priešais juos atsidurti... arba kiūtoti šių ginklų akiratyje esančiame pasaulyje. Be to, priminė sau Voljova, "Begalybės" įgula, užuot ketindama išskaidyti Cerberį į molekules, tiesiog rengėsi pralaužti jo plutą. Tokią užduotį derėjo atlikti subtiliai.

O taip, ypač subtiliai.

- Duok ginklą, kuriuo galėtų naudotis naujokas, - tarė Kihurė neryžtingai mindžikuodama šalia karinio archyvo paskirstytojo. - Tik nerodyk žaisliukų. Man reikia šio to rimtesnio.

- Pageidausite spindulinio ar šaudančio kulkomis, madam?

- Mane patenkins nedidelio galingumo spinduliasvaidis. Nė kiek netrokštu, kad Paskalė prakiurdytų laivo korpusą.

- Nuostabus pasirinkimas, madam. Gal madam norėtų prisėsti ir pailsėti, kol surasiu ginklą, atitinkantį jūsų reikalavimus?

- Jei tu neprieštarauji, madam pastovės.

Ją aptarnavo paskirstytojo gama lygio esybė - krūtinės aukštyje virš stalo su žiojinčia prorėža iškilusi holografinė galva. Iš pradžių Kihurė dairėsi tiktai į ginklus, išrikiuotus palei sieną, paslėptus už stiklinių vitrinų, ant kurių puikavosi plokštelės su smulkiais jų eksploatacijos aprašymais, pagaminimo data ir isto-

rija. Iš esmės Kihurę tai tenkino, todėl gana greitai ji jau laikė lengvus sau ir Voljovai skirtus ginklus. Išsirinko porą elektromagnetinių adatinių, savo išvaizda primenančių Gaudynių žaidimo dalyvių mėgstamas šaudykles.

Voljova bloga lemiančiu balsu užsiminė, kad joms prireiks sunkesnės artilerijos, todėl Kihurė ir tuo pasirūpino, bet šį kartą ne viską gavo iš vitrinų. Nūnai rankose gniaužė žavingą greitaciklį plazmasvaidį, pagamintą prieš tris šimtmečius, bet anaiptol ne pasenusį. Dėl taikymo sistemos, užmezgančios tiesioginį ryšį su šaulio smegenimis, jis labai pravers artimoje kovoje. Pakėlusi gan lengvą ginklą moteris pasijuto taip, tarsi būtų gimusi šaudyti plazmasvaidžiu. Žvilgsnį traukė tiesiog nepadoriai kerintis juoda oda aptrauktas jo karkasas. Pro ertmes, prapjautas blizgančiame apdangale, žvilgėjo ekranėliai, kuriuose slinko rodmenų eilutės, kyšojo valdymo prietaisai ir jungčių mechanizmai. Ginklas jai tiks, tačiau ką surasti Voljovai? Kihurė žvalgėsi po lentynas tiek laiko, kiek drįso sugaišti (neilgiau kaip penkias minutes), bet nerado nieko panašaus į tai, ką regėjo mintyse, nors aplinkui netrūko intriguojančių ir netgi pribloškiančių technologijų.

Teko kreiptis pagalbos į karinio archyvo duomenų bazę. Kihurė žinojo, kad joje įmanoma aptikti keturis milijonus per dvylika amžių sukurtų rankinių ginklų pavyzdžių - nuo primityviausių, kibirkštimi užžiebiamų, kulkomis šaudančių muškietų iki kraupiausių, technologiškai pažangiausių mirtį nešančių pabūklų.

Ir taip nemenką asortimentą neapsakomai praplėsdavo kūrybinės archyvo galios. Gavęs konkrečias instrukcijas jis persijodavo turimus brėžinius, suliedavo optimaliausias jau egzistuojančių ginklų savybes ir per kelias sekundes susintetindavo visiškai naują, individualiam vartotojui pritaikytą šaunamąjį įtaisą.

Pasibaigus sintezės procedūrai - kaip ir dabar, kai Kihurė paprašė pistoleto, kurį ketino įteikti Paskalei, - stalo viršuje atsiverdavo išpjova, ir archyvo kūrinys pakildavo aukštyn ant pailgos lėkštutės spinduliuodamas ultrasterilų blizgesį, vis dar įkaitęs nuo gamybinio proceso karščio.

Moteris kilstelėjo Paskalės pistoletą, nužvelgė vamzdį, pasvėrė ginklą rankoje, pirštais perbraukė per spindulio galingumą nustatančius į rankeną įmontuotus mygtukus.

- Jis puikiai jums dera, madam, - tarė paskirstytojas.

- Ginklas skirtas ne man, - atsakė Kihurė paslėpdama pistoletą kišenėje.

Šeši Voljovos pabūklai išpurškė dujų čiurkšles ir sparčiai nutolo nuo laivo, skriedami įmantriais viražais link tų kosminės erdvės taškų, iš kurių, nors ir netiesiogiai, rengėsi užlieti Cerberį ugnimi. Tuo tarpu placdarmas, vis mažindamas greitį, artėjo prie planetos paviršiaus. Triumviros manymu, pasaulis jau turėjo užfiksuoti, kad atvykėlis - tai milžiniškas dirbtinis objektas. Gal net atpažino, jog šis kitados buvo "Loreanu". Dabar mechanizmais prisotintoje plutoje tikriausiai vyko įnirtingai ginčai. Vieni komponentai ragino tučtuojau užpulti objektą, šiam dar netapus rimta problema. Kiti siūlė neprarasti atsargumo ir tvirtino, esą nekviestą svečią nuo Cerberio dar skiria pakankamai didelis atstumas, todėl, bandant jį žaibiškai sunaikinti, reikėtų surengti itin galingą antpuolį, tačiau toks atviras jėgos demonstravimas galbūt patrauktų nepageidaujamą dėmesį. Maža to, ko gero, teigė pacifistinės sistemos, kol kas objektas nerodė jokio priešiškumo. Turbūt nė neįtaria apie dirbtinę Cerberio prigimtį. Tiesiog apšniukštinės pasaulį ir paliks jį ramybėje.

Voljova nė kiek netroško pacifistų pergalės. Ji norėjo, kad lemiamą žodį tartų koncentruoto prevencinio puolimo šalininkai, ir kuo greičiau, per artimiausią minutę. Triumvirai magėjo išvysti, kaip Cerberis pavers placdarmą dulkėmis. Tuomet galas visoms bėdoms. Lygiai taip pat jau buvo sunaikinti Silvesčio zondai, tad jų padėtis veikiausiai niekaip nepasikeis. Gal užtektų atsakomojo Cerberio smūgio, kad išsipildytų Madmuazelės noras, ir prie nelemto pasaulio Silvestis daugiau nekištų nagų. Šiaip ar taip, į planetą niekas neįstengtų įsiskverbti. Jie pripažintų pralaimėjimą ir keliautų namo.

Deja, nieko panašaus neįvyks.

- Tu ketini iš čia aktyvuoti savo pabūklus, Ilja? - Sadžakis kryptelėjo galva į projekciją.

- Kodėl gi ne?

- Aš maniau, jog tuo užsiims Kihurė. Iš ginklinės. Argi ne tokios pareigos priklauso artileristei? - jis atsigręžė į Hegazį ir

sušnibždėjo taip garsiai, kad visi išgirdo: - Pradedu spėlioti, kurių velnių ją užverbavome... ir kodėl Voljova neleido nuskenuoti jos smegenų.

- Matyt, ji vis dėlto atneša kažkokios naudos, - atsiliepė chimera.

- Kihurė sėdi ginklinėje, - pamelavo Voljova. - Palikau ją atsargai. Iškviesiu tiktai pačiu blogiausiu atveju. Būkime sąžiningi. Juk tie ginklai priklauso ir man. Kodėl negaliu jais naudotis, kai padėtis visiškai kontroliuojama?

Apyrankės rodmenys, iš dalies atspindintys informaciją, pateikiamą projekcijos sferoje, viduryje tiltelio, pranešė, jog po trisdešimties minučių pabūklai pasieks taškus, iš kur pradės šaudyti į planetą. Nuo laivo ginklai bus nutolę per ketvirtį milijono kilometrų, ir tuomet nebeliks jokios priežasties, dėl kurios jie negalėtų paleisti ugnies.

- Gerai, - tarė Sadžakis. - Trumpam išsigandau, jog tu ne visa siela atsidavusi mūsų siekiams. Bet, klausydamasis tavo žodžių, išgirdau šnekant senąją Voljovą.

- Nuostabu, - sumurmėjo Silvestis.

27
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Juodi pabūklų simboliai nenumaldomai artėjo link jiems skirtų taškų, iš kur, gavę atitinkamus nurodymus, visa savo siaubinga jėga ruošėsi smogti Cerberiui. Planeta niekaip į juos nereagavo ir neišsidavė esanti kažkuo daugiau nei paprasčiausias pasaulis. Ji tik kybojo erdvėje, pilka ir nusėta siūlėmis tarytum maldai palenktas kaukolės kiaušas.

Galų gale, sulaukus lemtingo momento, nuo projekcinės sferos teatsklido švelnus zvimbimas, ir hologramoje nušvito nuliai, kuriuos netrukus turėjo pakeisti augančios skaitmenų reikšmės.

Pirmasis prasižiojo Silvestis. Jis atsisuko į sustingusią Voljovą.

- Kodėl nieko nevyksta? Kodėl tavo ginklai nešaudo?

Triumvira, sutelkusi dėmesį į apyrankės rodmenis, kilstelėjo galvą lyg žmogus, kuris ką tik atsigavo iš transo būsenos.

- Nes aš neperdaviau jokio įsakymo, - atsiliepė taip tyliai, kad aplinkiniai privalėjo įtempti ausis, idant išgirstų jos žodžius. - Neliepiau pabūklams šaudyti.

- Nesupratau? - nuskambėjo Sadžakio balsas.

- Tu ne kurčias, - garsiau prabilo Voljova. - Aš neliepiau jiems šaudyti.

Kaip įprastai Sadžakio spinduliuojama šalta ramybė atrodė kur kas grėsmingesnė nei teatrališki riksmai.

- Mums liko pakankamai minučių, per kurias galėtume pradėti antpuolį, - pratarė jis. - Kol dar įmanoma, siūlau tau apsigalvoti.

- Ko gero, - įsiterpė Silvestis, - mes jau nebeturime jokių galimybių.

- Tai triumvirato reikalas, - pareiškė Hegazis. Ant krėslo ranktūrių sublizgo plienu apkalti jo krumpliai. - Ilja, jei dabar įsakysi, galbūt mums pavyks...

- Nieko nebus, - atkirto ji. - Vadinkite tai maištu arba išdavyste. Man nusispjaut. Aš daugiau neketinu dalyvauti šioje beprotystėje. - Staiga Voljova tūžmingai dėbtelėjo į Silvestį. - Neapsimetinėk, kad nenutuoki, kodėl taip elgiuosi.

- Ji teisi, Denai.

Į pašnekesį įsijungė Paskalė, ir akimirkai visų žvilgsniai nukrypo į ją.

- Tu žinai, kad Ilja sako tiesą. Mes neturime teisės rizikuoti, kad ir kaip to trokštum.

- Kihurė įtikino ir tave. - Naujiena, jog žmona perėjo Voljovos pusėn, ne itin nustebino ir nepakurstė tokio kartėlio, kokio jis tikėjosi. Silvestis suvokė, kad nepajėgs išsivaduoti iš savo įnorių pančių, bet vis vien ja žavėjosi.

- Ji žino tai, apie ką mes neturime jokio supratimo, - pridūrė Paskalė.

- Po velnių, kuo čia dėta Kihurė? - gižliai suurzgė Hegazis įsmeigdamas akis į Sadžakį. - Kam rūpi toji juodadarbė? Ar būtinai privalome įterpti ją į pokalbį?

- Deja, taip, - atsakė Voljova. - Viskas, ką girdėjai, yra grynа tiesa. Jei mėginsime įgyvendinti savo sumanymą, tai bus baisiausia klaida mūsų gyvenime.

Sadžakio krėslas nutolo nuo Hegazio ir priartėjo prie Voljovos.

- Jeigu nesiruoši įsakyti pabūklams pulti, leisk juos kontroliuoti man. - Jis rankos mostu paragino nusisegti ir atiduoti apyrankę.

- Verčiau jam paklusk, - tarė Hegazis. - Antraip tau geruoju nesibaigs.

- Nė kiek tuo neabejoju, - atšovė Voljova ir staigiu judesiu nusiplėšė apyrankę. - Tu nieko nepeši, Sadžaki. Pabūklai klauso tik mano arba Kihurės instrukcijų.

- Duokš ją man.

- Perspėju, tu pasigailėsi.

Vis dėlto triumvira ištiesė savo papuošalą, ir Sadžakis čiupo jį tarsi vertingą auksinį amuletą. Sekundę kitą vartė apyrankę rankose, galop užsisegė ją ant riešo. Įbedė žvilgsnį į ekranėlį, kuriame užsižiebė diagramos, prieš akimirką švytėjusios ant Voljovos rankos.

- Kalba triumviras Sadžakis, - paskelbė jis, prieš kiekvieną žodį lyžtelėdamas lūpas, akivaizdžiai mėgaudamasis valdžia. - Nesu tikras, kokias procedūras turėčiau atlikti, todėl paprašysiu bendradarbiauti. Noriu, kad šeši aktyvuoti pabūklai pradėtų...

Neužbaigęs sakinio Sadžakis išsprogino akis į savo riešą. Iš pradžių žvilgsniu spinduliavo sąmyšį, kurį neilgai trukus pakeitė kažkas labai artima baimei.

- Tu, klastinga sena pasalūne, - neslėpdamas nuostabos iškošė Hegazis. - Visada galvojau, kad savo rankovėje slepi kozirį, bet nemaniau, jog tiesiogine prasme.

- Aš nelinkusi į dviprasmybes, - atšovė Voljova.

Sadžakio fizionomiją perkreipė skausmas, nes apyrankė aiškiai įsikirto į riešą. Surakinta ranka išblyško ir įgavo vaško atspalvį. Laisvos rankos pirštai nuožmiai draskė pančius. Bergždžios pastangos. Ji tuo pasirūpino. Sagtis užsiplombavo, ir dabar, įsitempiant plastiko polimerų grandinėms, prasidėjo skausmingas, lėtas amputacijos procesas. Įkalinusi savyje riešą apyrankė kaipmat užfiksavo, jog DNR nepriklauso jos savininkei, tačiau

ėmė pjauti plaštaką tik tuomet, kai Sadžakis pabandė perimti laivo sistemų kontrolę. Galima sakyti, jog šiuo atžvilgiu Voljova pademonstravo atlaidumą.

- Patrauk ją, - sulemeno triumviras. - Patrauk ją... tu, sumauta kale... maldauju...

Voljovos apskaičiavimais, praeis dar pora minučių, kol apyrankė nukirs ranką - dar pora minučių, kol kambaryje pasigirs kaulo traškesys, su sąlyga, kad jo nenustelbs Sadžakio inkštimas.

- Kokios prastos tavo manieros, - priekaištingai tarstelėjo ji. - Argi taip reikia prašyti? Bent jau dabar galėtum prisiminti mandagumą...

- Liaukis, - nutraukė ją Paskalė. - Nežinau, kas čia vyksta, bet meldžiu... užtenka.

Voljova patraukė pečiais ir kreipėsi į chimeriškąjį triumvirą:

- Gali ją pašalinti, kol neaptiškome krauju. Esu tikra, jog turi reikalingus instrumentus.

Hegazis pažiūrėjo į vieną plieninę savo ranką tarsi norėdamas įsitikinti, kad ji neorganinės kilmės.

- Patrauk ją! - suspigo Sadžakis. - Tučtuojau!

Nuvairavęs krėslą prie bendražygio triumviro Hegazis kibo į darbą. Regis, demontavimo procesas sukėlė dar didesnį skausmą nei amputacija.

Silvestis tylėjo.

Kai Hegazis nulupo apyrankę, metalinės jo rankos buvo paraudusios nuo žmogaus kraujo. Pančių likučiai išslydo iš pirštų ir įveikę dvidešimties metrų atstumą pokštelėjo į grindis.

Vis dar aimanuodamas Sadžakis su pasibjaurėjimu nudelbė savo riešą. Apyrankė nenukirto plaštakos, bet šleikščiose žaizdose buvo matyti kaulai ir sausgyslės; link tolimų grindų purpurinėmis gijomis tekėjo kraujo lašai. Nenorėdamas nukraujuoti triumviras prispaudė sužalotą galūnę prie pilvo. Galų gale jis užsičiaupė, ilgokai tylėjo, po to išbalusį veidą atsuko į Voljovą.

- Tu už tai sumokėsi, - ištarė. - Prisiekiu.

Būtent tuo momentu šaudyti pradėjo patalpoje išdygusi Kihurė.

* * *

Be abejo, planą ji turėjo, nors ir ne itin aiškų. Tačiau įžengusi į tiltelį ir pamačiusi iš viršaus tekančią kraujo srovelę, Kihurė negaišo laiko apmąstymams, kaip derėtų pakoreguoti savo veiksmus. Tiesiog paleido šūvius į lubas, idant atkreiptų aplinkinių dėmesį.

Ilgai neužtruko.

Ji nutarė pasinaudoti plazmasvaidžiu. Visų pirma pareguliavo ginklą taip, kad šis funkcionuotų mažiausiu galingumu. Atjungė greito šaudymo režimą, todėl turėjo spūsčioti gaiduką leisdama plazmos impulsus. Pirmasis lubose išgraužė metro skersmens kraterį, ir iš viršaus pliūptelėjo dantytų, apsvilusių atplaišų liūtis. Nė kiek negeisdama pradeginti skylės laivo korpuse, antrąjį impulsą ji nukreipė šiek tiek dešiniau. Viena skeveldra nušvilpė kiaurai projekcinę sferą, tad hologramа akimirkai suraibuliavo. Taip prisistačiusi Kihurė išjungė ginklą ir užsimetė jį ant peties. Voljova, kuri akivaizdžiai numatė kitą bendrininkės žingsnį, nukreipė link jos savo krėslą. Kai tarp moterų beliko penki metrai, Kihurė sviedė jai vieną iš adatinių šaudyklių, aptiktų karinio archyvo stelažuose.

- Įteik šitą Paskalei, - sušuko švystelėdama spindulinį pistoletą. Voljova vikriai sugavo abu ginklus ir vieną jų perdavė Silvesčio žmonai.

Jau spėjusi įvertinti padėtį Kihurė pastebėjo, jog kraujas, kuris pagaliau nustojo lietis, tiško iš Sadžakio. Triumviras atrodė prastai - glaudė ranką prie savęs, tarsi ši būtų sulaužyta arba jam kažkas būtų smogęs į pilvą.

- Ilja, tu pradėjai linksmintis be manęs, - papriekaištavo Kihurė. - Aš jaučiuosi nuvilta.

- Kaltink ne mane, o aplinkybes.

Artileristė pažvelgė į sferą mėgindama susigaudyti, kas vyksta už laivo ribų.

- Ginklai iššovė?

- Ne, tokio įsakymo jiems neperdaviau.

- Dabar ji nė to nebegali padaryti, - įsiterpė Silvestis. - Hegazis sunaikino triumviros apyrankę.

- Jis perėjo į mūsų pusę?

- Ne, - papurtė galvą Voljova. - Tiesiog nepakenčia kraujo vaizdo. Ypač kai kruvinos žaizdos atsiveria Sadžakiui.

- Jam reikia pagalbos, - susirūpino triumviru Paskalė. - Dėl Dievo meilės, neleiskite jam nukraujuoti.

- Nieko mūsų bičiuliui neatsitiks, - užtikrino Voljova. - Jis chimeriškos prigimties kaip Hegazis, tik gal ne taip akivaizdžiai. Sadžakio kraujotakos sistemoje jau ėmė darbuotis medi-mašinos, kurios pagreitintu režimu atkurs pažeistas ląsteles. Net jei apyrankė būtų nupjovusi ranką, jis užsiaugintų naują, ar ne, Sadžaki?

Išsekusi sužeistojo fizionomija bylojo, jog dabar jam nepakaktų jėgų atsiauginti nago, ką jau kalbėti apie ranką. Pagaliau triumviras linktelėjo.

- Kam nors reikėtų mane nuvesti į izoliatorių. Medi-mašinos - ne stebukladarės. Jų galios ribotos. O mano skausmo receptoriai, patikėkite, veikia visu pajėgumu.

- Jis teisus, - pritarė Hegazis. - Nepervertink jo mechanizmų. Nori, kad Sadžakis mirtų? Verčiau apsispręsk. Aš galiu palydėti jį izoliatoriun.

- Ir pakeliui užsuktumėte į karinį archyvą? - Voljova krestelėjo galva. - Dėkui, bet ne.

- Tuomet *aš* jį nuvesiu, - pasisiūlė Silvestis. - Juk kol kas manimi pasitikėjai.

- Susikišk mano pasitikėjimą į vieną vietą, *svinja*, - atkirto triumvira. - Antra vertus, tu nežinosi, ką veikti archyve, net jeigu ten nusigausi. Sprendžiant iš Sadžakio būsenos, nieko protinga jis negalės pasiūlyti.

- Ar tai reiškia, kad sutinki?

- Tik paskubėk, Denai. - Voljova pabrėžė savo žodžius bakstelėdama adatiniu; prie gaiduko priglaustas jos pirštas įsitempė. - Jei negrįši po dešimties minučių, liepsiu Kihurei tave surasti.

Po minutės abu vyrai pasišalino iš tiltelio. Sadžakis vilko kojas kone užgriuvęs ant Silvesčio. Be šio pagalbos greičiausiai nebūtų įstengęs žengti nė žingsnio. Kihurė nejučia ėmė spėlioti, ar

triumviras sugebės pasiekti izoliatorių sąmoningos būklės, tačiau netrukus suprato, kad jai tai nė velnio nerūpi.

- Jeigu jau prakalbome apie archyvą... - nutęsė moteris, - tau nereikėtų jaudintis, jog kas nors mėgins juo pasinaudoti. Ištaškiau sumautą paskirstytoją, kai tik gavau, ko norėjau.

Voljova apsvarstė išgirstus žodžius ir pritardama linktelėjo.

- Mąstei taktiškai, Kihure.

- Nieko panašaus. Mane suerzino tą vietą valdanti esybė. Nusprendžiau ją išskrosti ir pasvilinti.

- Vadinasi, mes laimėjome? - pasiteiravo Paskalė. - Įgyvendinome savo tikslą?

- Atrodo, taip, - atsakė Kihurė. - Sadžakis iš žaidimo iškrito, mūsų draugužis Hegazis vargu ar kels rūpesčių. O tavo vyras... nemanau, kad jis tesės pažadą ir visus mus išžudys.

- Kaip gaila, - burbtelėjo Hegazis.

- Aš jums sakiau, kad jis blefavo, - priminė Paskalė. - Taigi... mes vis dar galime atšaukti ginklus, ar ne? - moteris pažvelgė į Voljovą, kuri akimoju linktelėjo.

- Žinoma. - Iš savo striukės kišenės ramybę spinduliuojanti triumvira išsitraukė naują apyrankę ir užsisegė ją ant riešo. - Nejau manėte, kad būsiu tokia kvaila ir neturėsiu pakaitalo?

- Tik ne tu, Ilja, - atsiliepė Kihurė.

Voljova mažne priglaudė apyrankę prie lūpų ir išdrožė į mantras panašias komandas, kuriomis apėjo įvairius saugumo lygius. Galų gale, kai aplinkiniams nusibodo laukti, ji tarė:

- Visiems pabūklams įsakau grįžti į laivą. Kartoju, visiems pabūklams įsakau grįžti į laivą.

Jokių pokyčių jos nesulaukė - netgi tuomet, kai praslinko pakankamai sekundžių, per kurias ginklai būtų nusigavę atgal į šviesaeigį, - išskyrus tai, kad juodi pabūklų simboliai paraudo ir ėmė ritmiškai blykčioti.

- Kas atsitiko, Ilja? - paklausė Kihurė.

- Pabūklai rengiasi šauti, - atsakė ji šaltu balsu, lyg nebūtų labai nustebusi. - Gan greitai sulauksime siaubingai nemalonių įvykių.

28
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Ji vėl nebekontroliavo padėties.

Voljova bejėgiškai stebėjo, kaip pabūklai apšaudo Cerberį. Pirmieji taikinį kliudė spindulinių ginklų impulsai, ir pilką pasaulio foną - tame paviršiaus taške, kurį veikiai taranuos placdarmas - nudažė melsvai balzganas švytėjimas. Projekciniai pabūklai truputį vėlavo - žinia apie sėkmingus jų šūvius pasiekė tiltelį po kelių sekundžių. Žiūrovų akiratyje pasipylė įspūdinga gausa pliūpsnių, į planetą įsirėžė neutroniniai ir antimaterijos užtaisai. Triumvira nesiliovė riaumojusi įsakymų į apyrankę, reikalavo nusiginkluoti, tačiau viltis, jog pasiseks ką nors pakeisti, nenumaldomai seko. Vieną sekundę ji net pagalvojo, jog atsarginė apyrankė sugedusi, bet, žinoma, ginklai funkcionavo autonomiškai ne dėl šios priežasties. Jie pliekė anaiptol ne padrikai. Rodės, tarytum vykdytų instrukcijas, sklindančias iš laivo gelmių.

Iš Voljovos kažkas perėmė kontrolę.

- Kas čia vyksta? - sušuko Paskalė tokiu balsu, lyg nesitikėtų normalaus atsakymo.

- Spėju, jog viskuo kaltas Saulės Vagis, - atsiliepė triumvira, numojusi ranka į apyrankę, galutinai praradusi viltį, kad ginklai jai paklus. - Tikrai ne Kihurės Madmuazelė. Net jei pajėgtų užvaldyti pabūklų saugyklą, ji kiek įmanydama stengtųsi užkirsti kelią puolimui.

- Matyt, jo dalis liko ginklinėje. - Regis, Kihurė pasigailėjo tai ištarusi, nes ūmai nutilo. Pridūrė tiktai po kurio laiko: - Na, mes visada žinojome, jog Vagis sugebėtų kontroliuoti ginklinę. Štai kodėl jis priešinosi Madmuazelei, kai šioji bandė užmušti Silvestį.

- Bet aš praradau visas galias. - Voljova palingavo galva. - Ne visas savo komandas perduodavau per ginklinę. Žinojau, jog taip rizikuoti nederėtų.

- Kiti kanalai irgi neveikia?

- Bent taip rodos.

Sferoje buvo matyti, jog išeikvoję energijos bei amunicijos

atsargas pabūklai nustojo šaudyti. Dabar sklendė Hado orbita - ten išliks milijonus metų, kol gravitaciniai trikdžiai nukreips juos į Cerberį arba link trojėnų taškų, kur ginklų lauks mirtinas Povo Deltos, raudonosios milžinės, glėbys. Mintis, kad jų daugiau nebus įmanoma panaudoti (pavyzdžiui, prieš "Begalybės nostalgiją") suteikė Voljovai šiokią tokią paguodą. Visgi ji nejautė didelio džiaugsmo. Cerberiui kaip reikiant pakenkta, todėl placdarmo niekas nesustabdys. Projekcijoje triumvira išvydo antpuolio padarinius: dulkėmis paversto regolito sruogas, besiveržiančias į kosmosą aplink susidūrimo tašką.

Silvestis nusigavo iki medicinos centro jausdamas, kad Sadžakio kūnas vis labiau slegia pečius. Pagal savo liauną sudėjimą tas tipas svėrė gerokai per daug. Turbūt didžiąją masės dalį sudarė mašinos, plaukiančios jo kraujotakos sistemoje, tūnančios kiekvienoje ląstelėje ir lūkuriuojančios, kol jas pažadins štai tokia krizė. Nuo Sadžakio trenkė karštis, liudijantis, jog medi-mašinos triūsia avariniu režimu, bendromis jėgomis bando susidoroti su nelaime, mobilizuoja molekules iš "normalių" audinių, idant būtų pašalintas pavojus gyvybei. Nenoriai žvilgtelėjęs į sudraskytą triuviro riešą, Silvestis pamatė, jog kraujas liovėsi plūdęs, o šiurpią žaizdą aptraukė plėvelė, pro kurią sklido blyškus gintarinis tviskėjimas.

Iš izoliatoriaus vidurio atkurnėję mechaniniai patarnautojai perėmė naštą ir paguldė Sadžakį ant kušetės. Minutę kitą automatai bruzdėjo prie ligonio; sumontuoti ant ilgų, į gulbės kaklus panašių stipinų, virš gulto pakibo ekranai; skalpą aplipo monitoriai, perduodantys duomenys apie smegenų veiklą. Gydomosios sistemos, matyt, jau užmezgė ryšį su medi-mašinomis, todėl šioje stadijoje papildomos intervencijos kol kas nereikėjo. Nors triumviras atrodė išsekęs, sąmonės jis neprarado.

- Tau nederėjo pasikliauti Voljova, - piktai išrėžė Silvestis. - Viskas žlugo, nes dabar ji pernelyg galinga. Tai lemtinga tavo klaida, Sadžaki.

Sužeistasis atsiliepė vos girdimu balsu:

- Kodėl mes turėjome nepasikliauti Ilja? Juk ji viena iš mūsų, kvaily! Triumvirato narė! - krenkštelėdamas pridūrė: - Ką tu žinai apie Kihurę?

- Ji - diversantė. Įsiskverbė į laivą, kad surastų mane ir nudėtų.

Sadžakis sureagavo taip, tarytum žinia mažumėlę būtų jį pralinksminusi.

- Tik tiek?

- Kita informacija nepatikėjau. Neįsivaizduoju, kas ir kodėl pasiuntė Kihurę, tačiau absurdiškus jos pasiteisinimus Voljova ir mano žmona, regis, priėmė už gryną pinigą.

- Viskas dar priešakyje, - sumurmėjo Sadžakis išplėtęs geltonais dryžiais apvestas akis.

- Ką nori tuo pasakyti?

- Aš tiesiog žinau. - Triumviras užsimerkė ir atsipalaidavo. - Tai ne pabaiga.

- Sadžakis išgyvens, - paskelbė Silvestis įžengdamas į tiltelį, aiškiai nenutuokdamas, kas čia įvyko.

Jis apsidairė. Voljova numanė, koks sąmyšis apėmė pasipūtėlį. Iš pirmo žvilgsnio per tą laiką, kol Silvestis lydėjo triumvirą izoliatoriun, niekas nepasikeitė - tie patys žmonės laikė tuos pačius ginklus, - bet dabar patalpoje tvyrojo visiškai kitokia atmosfera. Pavyzdžiui, Hegazis, į kurį vis dar buvo nukreiptas Kihurės adatinis, nespinduliavo jokio pralaimėjimo kartėlio. Bet ir netryško džiaugsmu.

Mes nebevaldome padėties, sukirbėjo mintis Voljovos sąmonėje, ir Hegazis tai žino.

- Kažkas atsitiko? - paklausė Silvestis sferoje išvydęs Cerberį. - Tavo pabūklai pradėjo šaudyti, kaip mes ir planavome?

- Atleisk, - krestelėjo galva triumvira, - aš nieko nedariau.

- Verčiau jos paklausytum, - įsikišo Paskalė. - Kad ir kas čia vyksta, mes nenorėtume į tai veltis. Tai, su kuo susidūrėme, pernelyg rimta. Netgi tau, Denai.

Silvesčio veidą perkreipė paniekinantis vypsnys.

- Negi dar nesuvokei? Būtent to Voljova siekė.

- Tu kuoktelėjai, - pastebėjo triumvira.

- Galų gale sulaukei progos pamatyti, kaip tavieji pabūklai apdoroja planetą, - pratęsė Silvestis, - ir sugebėjai nuraminti sąži-

nę, pavėluotai pademonstravusi atsargumą. Prisiekiu, aš sužavėtas.

- Prisiekiu, tu tuojau pakratysi kojas, - atkirto Voljova.

Triumvira įniršo išgirdusi tokius žodžius, bet giliai širdyje turėjo pripažinti, kad kaltinimus gana sunku paneigti. Ji būtų padariusi viską, idant sustabdytų ginklus... po velnių, ji *padarė* viską, tačiau niekas nepadėjo. Be to, galėjo guldyti galvą, jog Saulės Vagis ir be pašalinės pagalbos būtų sumąstęs, kaip iškrapštyti pabūklus iš saugyklos. Nūnai, prasidėjus antpuoliui, Voljovą apėmė savotiškas fatališkas smalsumas. Placdarmas taranuos planetą numatytu momentu, nebent pasisektų sugalvoti, kokiu būdu nutraukti jo misiją. Deja, triumviros neaplankė jokia geniali idėja. Kadangi susidūrimo nepavyks išvengti, tam tikra prasme Voljova ėmė laukti šio įvykio. Ne tiek norėjo gauti naujos informacijos, kiek panūdo sužinoti, ar jos kūdikis ištvers išbandymus. Kad ir kas nutiks - kad ir kokių klaikių padarinių reikėtų tikėtis, - ji nujautė stebėsianti labiausiai kerintį reiškinį per visą savo gyvenimą. Ir galbūt patį baisiausią.

Dabar beliko lūkuriuoti.

Valandos slinko nei lėtai, nei greitai, kadangi būsimas įvykis kurstė ne tik smalsumą, bet ir baimę. Tūkstančio kilometrų aukštyje virš Cerberio placdarmas paskutinį kartą sumažino greitį. Planetą nušvietė du jungėjų varikliai, žibantys it pora miniatiūrinių saulių, ir dabar, įsmeigę akis į projekcinę sferą, žiūrovai kuo puikiausiai matė kraštovaizdį, vis didėjančius milžiniškus kraterius bei tarpeklius. Kelias sekundes, tvieskiant negailestingam, akinančiam švytėjimui, pasaulis išties atrodė dirbtinis, tarytum jo kūrėjai būtų pernelyg stengęsi, kad Cerberis panėšėtų į planetą, kurią nuniokojo amžinybę trukę bombardavimai.

Apyrankės ekranėlyje Voljova išvydo naujus vaizdus. Juos atsiuntė žemyn nukreiptos, prie placdarmo šonų primontuotos kameros. Filmavimo įrenginių žiedai buvo išsidėstę kas keturis šimtus metrų palei visą keturių kilometrų ilgio kūgį, todėl, kad ir kaip giliai įsiskverbs transformuotas "Loreanas", kameros atsidurs tiek po pluta, tiek virš jos sluoksnio. Šiuo momentu triumvira žvelgė kiaurai planetos kiautą į tebežiojinčią, pabūklų atvertą žaizdą.

Silvestis nemelavo.

Ten iš tikrųjų kažkas tūnojo. Gigantiški organinės prigimties gyvates primenantys pavidalai. Per antpuolį tvyrojęs karštis jau išsisklaidė. Nors pro skylę tebevirto pilkšvi dūmai, Voljova įtarė, kad juos greičiausiai skleidė ne pradegintos plutos materija, o susvilusių mechanizmų liekanos. Nejudėjo nė vienas iš šliužų formos vamzdžių; nariuotus sidabrinius jų šonus bjaurojo juodos dėmės ir šimto metrų pločio pjūviai, pro kuriuos išsprogo masė mažesnių gyvačių.

Voljova sužeidė Cerberį.

Ji nežinojo, ar žaizda mirtina. Galbūt tai viso labo tebuvo nubrozdinimas, užgysiantis per kelias dienas. Šiaip ar taip, žala padaryta - tokia mintis privertė sudrebėti. Ji pakenkė nežmogiškosios prigimties artefaktui, kuris nedelsdamas ėmėsi atsakomųjų veiksmų.

Sulaukusi lemtingos akimirkos Voljova krūptelėjo, nors sveikas protas tvirtino, esą to reikėjo tikėtis. Nūnai placdarmą nuo planetos paviršiaus skyrė du kilometrai, tiktai pusė perdirbto laivo ilgio.

Žaibiško įvykio nė nepavyko normaliai įžiūrėti. Pluta pakito per vieną sekundės dalį, ir transformacijų sparta tiesiog stulbino. Aplink kilometro skersmens žaizdą, lyg išpurtę akmeniniai pūliniai, pasirodė pilki šašai. Vos tik Voljova pastebėjo keistas ataugas, šios pratrūko ir išspjovė aukštyn mirgančias sporas, sidabrines kibirkštis, nuskriejusias link placdarmo it jonvabalių spiečius. Triumvira neįsivaizdavo, ką reginti - niekuo nedengiamas antimaterijos kruopeles, mažučius sprogstamuosius užtaisus, virusines kapsules ar miniatiūrinius ginklus, - tačiau neabejojo, jog tos spingsulės gali pakenkti jos kūriniui.

- Dabar, - sušnibždėjo moteris. - Dabar...

Ji neliko apvilta. Galbūt širdies gilumoje manė, jog visiems būtų į naudą, jei atsakomasis Cerberio puolimas sunaikintų perdirbtą "Loreaną", bet tuomet Voljova būtų praradusi galimybę pasimėgauti savo kūdikio reakcija. Tokia veiksminga, kokią ji numatė. Žiediniuose placdarmo antbriauniuose sumontuoti ginklai atgijo ir išsprogdino daugumą žiežirbų anksčiau, nei jos palietė hiperdeimantinį kūginio objekto korpusą.

Padidinęs greitį placdarmas įveikė paskutinius du kilometrus

per trečdalį minutės. Plutoje išparpstančios pūslės tebepliekė žėručiais, kuriuos Voljovos taranas sunaikindavo. Tose vietose, kur sporos, trumpam paskleisdamos rožinį tviskėjimą, vis dėlto susidurdavo su korpusu, šis buvo įdubęs, tačiau placdarmui pasisekė išsaugoti savo vientisumą. Aštrus kaip adata tiesiai į žaizdą nutaikytas pirmgalis nėrė po pluta.

Po kelių sekundžių platėjanti ginklo dalis ėmė trintis į dantytą kiaurymės periferiją. Žemė suskeldėjo, tolyn nusidriekė trūkio linijos. Pūliniai vis dar sproginėjo, bet gerokai atokiau nuo žaizdos, tarytum gelmėse būtų sugedę juos kontroliuojantys mechanizmai. Triumviros kūrinys įsiskverbė į Cerberį per šimtus metrų. Smailagalio sukeltos smūginės bangos nuvilnijo per visą pabūklo ilgį, tačiau jas prislopino - pakeitė į energiją, kuri pravertė gynybinio pobūdžio ginklams - į hiperdeimantą integruoti pjezoelektriniai kristalai.

- Pasakyk, kad mes laimime, - pareikalavo Silvestis. - Dėl Dievo meilės, sakyk, kad mes laimime!

Triumvira rijo akimis smulkmeniškas apyrankės ekranėlyje užsižiebiančias ataskaitas. Akimirkai priešiškumą, kurį juodu jautė vienas kitam, ištirpdė smalsumas.

- Padėtis pakenčiama, - atsiliepė Voljova. - Ginklas prasibrovė jau į kilometro gylį. Leidžiasi nuolatiniu vieno kilometro per pusantros minutės greičiu. Varikliai veikia visu pajėgumu. Tai reiškia, kad kelią pastojo mechaninės kliūtys...

- Pro ką jis skverbiasi?

- Neįsivaizduoju, - papurtė galvą moteris. - Anot informacijos, kurią gavome iš Alicijos, dirbtinės plutos storis siekia pusę kilometro. Deja, pabūklo išorėje negalėjome sumontuoti daug sensorių, nes jų gausa būtų sutrukdžiusi apsaugoti ginklą nuo kibernetinių antpuolių.

Laivo kameros į projekcinę sferą perdavė kažką, kas priminė abstrakčios skulptūros vaizdą: pusiau perpjautą kūgį, kurio smailė įsirėmė į grublėtą pilką paviršių. Aplinkui tvyksčiojo desperatiškų kibirkščių raštai, sprogstantys pūliniai laidė sporas kur papuolė, lyg būtų išvestos iš rikiuotės jų taikymo sistemos. Ginklas sumažino greitį, ir nors hologramoje tvyrojo tyla, Voljova numanė, koks džeržgiantis riaumojimas apkurtintų ausis, jei plane-

toje būtų atmosfera, kurioje sklistų garsai. Apyrankė pranešė, jog pasipriešinimas placdarmo pirmgaliui drastiškai susilpnėjo, tarsi pabūklas būtų prasismelkęs pro plutą ir dabar zonduotų sąlygiškai tuščiavidurę sritį - gyvačių teritoriją.

Jis skrido vis lėčiau ir lėčiau.

Apyrankės ekranėlyje nušvitę kaukolės ir sukryžiuotų kaulų simboliai bylojo, jog prieš placdarmą panaudotas kažkoks molekulinis ginklas. Voljova to tikėjosi. Korpusą veikiai užlies antikūnai, kurie susirems su užpuolikais.

Galų gale transformuotas "Loreanas" sustojo.

Giliau įsiskverbti nepavyks. Kilometras trys šimtai metrų kūgio tebekyšojo virš suaižėjusio Cerberio paviršiaus primindamas itin gerai ginkluotą cilindro formos kovinį bokštelį. Korpuso išorėje sumontuoti ginklai vis dar pleškino į sporų užtaisus, bet dabar pastarieji turėjo įveikti dešimtis kilometrų, kad pasiektų taikinį, todėl rimtos grėsmės nekėlė, nebent pluta sugebėtų stulbinančiai greitai regeneruotis.

Placdarmas ruošėsi įsitvirtinti savo vietoje, išanalizuoti molekulinę priešo ginkluotę, su kuria susidūrė, parengti atsakomųjų veiksmų strategiją.

Jis neapvylė Voljovos.

Trumvira atsisuko į kitus ir pastebėjo - regis, pirmą kartą per visą amžinybę, - jog kumštyje tebegniaužia adatinį.

- Mes prasibrovėme, - tarė moteris.

Kihurei dingojosi, tarytum ji stebėtų dievams skirtą biologijos pamoką arba žvelgtų į pornografinę nuotrauką, kuri galbūt suteiktų pasitenkinimą sąmonę turinčioms planetoms.

Po to, kai ginklas pasirūpino įtvirtinimais, ji drauge su Voljova porą valandų neatitraukė akių nuo kintančių, apie vangiai vykstantį mūšį pranešančių duomenų srauto. Žvelgiant į geometrines abiejų protagonistų formas susidarė įspūdis, lyg ji matytų miniatiūrinį kūgio pavidalo virusą, kuris baudėsi apkrėsti gerokai didesnę sferinę ląstelę. Žinoma, Kihurei nuolat teko sau priminti, jog savo apimtimis mažytis kūgis prilygo kalnui, o ląstelę atstojo pasaulis.

Projekcinėje sferoje nieko įsidėmėtina nevyko, nes priešinin-

kai grūmėsi molekuliniame lygyje, o beveik nematomas mūšio laukas tebuvo dešimčių kvadratinių kilometrų ploto. Iš pradžių Cerberis nesėkmingai mėgino nubaidyti atvykėlį entropiniais ginklais, bergždžiai stengėsi paversti priešą megatonas sveriančiomis atominėmis dulkėmis. Nūnai pakeitusi taktiką planeta pradėjo virškinimo procedūras. Sistemingai bandė suskaidyti placdarmą į atomus nelyginant vaikas, kuris, užuot tėškęs įmantrų žaislą į žemę, uoliai jį ardė ir kiekvieną komponentą dėjo į atskirą dėžutę, idant galėtų pasinaudoti detalėmis ateityje, kai užsiims kokiu nors projektu. Toks elgesys visiškai logiškas - šiaip ar taip, keletą kubinių kilometrų pasaulio išsprogdino šeši Voljovos pabūklai, o placdarmo materiją ir planetos plutą sudarė panašūs elementai bei izotopai. Priešas atstojo potencialų remonto darbams reikalingų medžiagų šaltinį, tad Cerberiui nereikėjo eikvoti ribotų savo išteklių. Galbūt jis visuomet ieškojo tokių cheminių nuovarvų, kad galėtų susidoroti su žala, kurią per tūkstančius metų padarydavo krentantys meteoritai arba nuolatinis kosminių spindulių bombardavimas. Gal jis pričiupo pirmąjį Silvesčio zondą iš alkio, o ne todėl, jog siekė išsaugoti savo paslaptį. Apie ateitį negalvojo, tiesiog pasidavė instinktyviam impulsui nelyginant musėgaudis.

Tačiau Voljova sukūrė ginklą ne taip, kad jis leistųsi suvirškinamas be kovos.

- Matai, Cerberis iš mūsų mokosi. - Tebesėdėdama krėsle Voljova nubraižė diagramas, kuriose grafiškai pavaizdavo keletą tuzinų komponentų iš molekulinio pasaulio arsenalo. Tai, ką ji rodė, panėšėjo į puslapį, išplėštą iš etimologijos vadovėlio: gausybę tvarkingai išrikiuotų metalinių konkrečias užduotis atliekančių blakių. Kai kurios, išsiveržusios į priešakines amarantinų gynybinės sistemos pozicijas, vykdė demontavimo darbus. Jos fiziškai puldavo placdarmo paviršių, manipuliatoriais plėšdavo atomus bei molekules, draskydavo chemines jungtis ir, žinoma, įsiveldavo į pjautynes su Voljovos instaliuotomis apsaugos pajėgomis. Išpeštą materiją perduodavo stambesniems, mūšio periferijoje knibždantiems, vabaliukams. Pastarieji tarsi nepailstantys raštininkai rūšiuodavo medžiagą ir skirstydavo ją kategorijomis. Struktūriškai paprastas, tarkim, sudarytas tik iš geležies ar an-

glies, persiųsdavo dar didesnėms blakėms darbininkėms, kurios pagal tuos pačius modelius gamindavo naujus vabaliukus. Jei materija būdavo sudėtingesnės struktūros, ją perdirbdavo ne iš karto. Blakės tyrėjos išardydavo medžiagos gabalėlius ir mėgindavo susigaudyti, ar juose yra naudingų sudedamųjų dalių. Jei taip, su elementais susipažindavo, įsisavindavo informaciją ir šią pateikdavo darbininkėms. Todėl kita pagamintų vabaliukų karta būdavo truputį pažangesnė už ankstesnę. - Mokosi iš mūsų, - pakartojo Voljova, lyg tai ne vien keltų jai nerimą, bet ir žavėtų. - Išnagrinėja mūsų atsakomąsias priemones ir jas įtraukia į savo pajėgas.

- Tau nebūtina taip džiūgauti, - pastebėjo Kihurė ir suleido dantis į laivo užaugintą obuolį.

- Kodėl gi ne? Šioji sistema elegantiška. Aš pati galėčiau daug ko iš jos sužinoti, nors informaciją, suprantama, apdoročiau kiek kitaip. Ten apačioje vyksta begaliniai, metodiški... ir automatiniai procesai, - atsakė Voljova spinduliuodama baimingą pagarbą.

- Kaip įspūdinga, - burbtelėjo Kihurė. - Mechaninė replikacija, kurios neįtakoja jokie sąmoningi veiksmai. Kadangi vienu metu planeta atlieka milijardą tų pačių kopijavimo procedūrų, jos mechanizmai įveiks mus savo gausa. Argi ne taip atsitiks? Kas iš to, kad čia sėdėsi ir kvaršinsi galvą mintimis, kaip apsiginti. Baigtis vis vien aiški. Anksčiau ar vėliau Cerberis išgvildens kiekvieną tavo triuką.

- Ne artimiausiu metu. - Voljova pakreipė galvą į projekcines diagramas. - Nejau galvoji, kad aš kvailė? Manai, jog smogčiau planetai pažangiausiomis mūsų technologijomis? Kare taip niekas nesielgia, Kihure. Priešui išeikvoji tik tiek energijos, kiek to reikalauja aplinkybės. Lygiai taip pat, vos pradėjusi lošti pokerio partiją, neišmeti ant stalo geriausių kortų, o lauki, kada padidės statymai. - Triumvira paaiškino, jog dabartinės atsakomosios priemonės, kurių ėmėsi placdarmas, sukurtos prieš kelis amžius ir neišsiskiria rafinuotumu. Voljova jas aptiko holografinėje karinio archyvo duomenų bazėje. - Mes kalbame apie trijų šimtų metų senienas.

- Tačiau Cerberis jas veikiai perpras.

- Teisingai, bet techninę informaciją jis įsisavina stabiliu greičiu. Gal todėl, kad naudojasi mūsų paslaptimis beatodairiškai. Amarantinų sistemos nedaro jokių intuityvių išvadų, tad jų vystymąsi galima vadinti linijiniu. Įsivaizduok, jog kažkas bando išgliaudyti kodą primityviais apskaičiavimais. Štai kodėl aš pakankamai tiksliai žinau, kiek praeis laiko, kol gynybiniai Cerberio mechanizmai pasieks mūsų technologinį lygį. Kas tris keturias valandas, skaičiuojant laivo laiku, jie patobulėja maždaug dešimtmečiu. Vadinasi, iki įdomiausių įvykių mums lieka šiek tiek mažiau nei savaitė.

- Dabar tau neįdomu? - Kihurė palingavo galva ne pirmą kartą jausdama, jog dauguma atžvilgių ji visiškai nesupranta Voljovos. - Kaip tu modifikuosi atsakomąsias priemones? Tavo ginklas turi karinio archyvo kopiją?

- Ne, tai būtų pernelyg pavojinga.

- O taip. Lyg siųstum visas tavo paslaptis žinantį kareivį į priešų užnugarį. Ką gi tu darai? Perduodi paslaptis ginklui tuomet, kai jų prisireikia? Ar ne per daug rizikuoji?

- Tu tiksliai apibūdinai mano metodą. Bet nesijaudink, jis saugesnis, nei gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Naudodamasi vienkartine pagalbine klaviatūra, transliacijas užšifruoju virtine padrikai generuotų skaitmenų, kurie nurodo, kaip pakeisti kiekvieną neapdoroto signalo bitą - prie jo pridėti vienetą ar nulį. Priešas negalės atkoduoti signalo reikšmės neturėdamas klaviatūros kopijos. Žinoma, pastarosios reikia ir ginklui, tačiau ji slypi po deimanto sluoksniu, kurio storis siekia dešimtis metrų, hipersaugiais optiniais ryšio kanalais prijungta prie asemblerio valdymo sistemos. Grėsmė kopijos saugumui kiltų nebent tada, jei Cerberis pultų mūsų taraną visa jėga, bet tuomet aš paprasčiausiai nesiųsčiau jokių žinių.

Iš Kihurės obuolio liko tik besėklis graužtukas.

- Vadinasi, mes dar galėtume išsigelbėti? - suniurnėjo ji šiek tiek pamąsčiusi.

- Ką turi omenyje?

- Juk mums pavyktų visa tai užbaigti, ar ne?

- Ar ne per vėlu?

- Kas žino? Tarkim, kad ne. Kol kas regėjome maskuotės

sluoksnį ir po juo glūdinčius gynybinės paskirties mechanizmus. Sutinku, jie nuostabūs - iš svetimų rasių sukurtų technologijų galėtume išgauti daug neįkainojamos informacijos, - bet kas tūno giliai po pluta, vis tiek neaišku. - Pabrėždama savo žodžius Kihurė vožė per krėslo ranktūrį ir pralinksmėjo, kai nuo smūgio Voljova krūptelėjo. - Iki tikrų lobių dar nenusigavome, jų neišvydome. Ir nepamatysime... nebent Silvestis nusileis į planetą.

- Jį galima sustabdyti. - Triumvira patapšnojo per adatinį, užkištą už diržo. - Padėtį kontroliuojame mes.

- O jeigu Silvestis ištesės grasinimą ir susprogdins užtaisą savo akyse?

- Paskalė minėjo, kad jis blefavo.

- Esu tikra, kad ji tuo tiki. - Kihurei nereikėjo pratęsti. Sprendžiant iš lėtai pakinkuotos galvos, Voljova suprato užuominą. - Aš žinau geresnį išsigelbėjimo būdą. Suteiksime Silvesčiui progą įgyvendinti savo troškimą, bet pasirūpinsime, kad jam nepavyktų lengvai prasmukti į pasaulio gelmes.

- Tai yra...

- Tebūnie, pasakysiu už tave: teks palikti tavo ginklą likimo valiai. Mes privalome leisti Cerberiui laimėti.

29
Cerberis/Hadas.
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

- Akivaizdu, - prabilo Silvestis, - kad Voljovos ginklas įsiskverbė į viršutinį planetos sluoksnį. Ko gero, iki to lygio, kuriame knibžda mašinos, pastebėtos per pirmąją mano tyrimų stadiją.

Nuo to momento, kai placdarmas įsitvirtino Cerberio žaizdoje, praėjo penkiolika valandų, per kurias Voljova nieko nesiėmė, atsisakydama siųsti pirmąjį savo mechaninį žvalgą. Bent jau iki šiol.

- Rodos, tos mašinos sergi plutos vientisumą, nuolat taiso ją prakiurdžiusias skyles, palaiko realumo iliuziją ir kaupia žaliavą, jei šią aptinka pasaulio apylinkėse. Be to, jos - pirmoji gynybos linija.

- Kas glūdi giliau? - prabilo Paskalė. - Mums nepavyko ge-

riau įsižiūrėti, kai tave užpuolė, bet aš nemanau, jog tie automatai kiurkso ant pamatinės uolienos. Vargu ar po mechanizuotu fasadu slypi tikras akmeninis masyvas.

- Netrukus sužinosime, - iškošė Voljova vos pakrutindama kietai sučiauptas lūpas.

Triumviros žvalgai buvo juokingai primityvūs. Paprastesni net už robotus, kuriais Silvestis ir Kalvinas naudojosi tirdami kapitono būklę. Tokia jos filosofija - Cerberiui derėjo rodyti tik tą technologinį lygį, kurio reikėjo norint atlikti vieną ar kitą užduotį. Placdarmas galėjo pagaminti daugybę zondų. Tiesą pasakius, svarbiau buvo jų kiekis, o ne intelektas. Visi žvalgai, dydžio sulig kumščiu, turėjo pakankamai galūnių, idant sugebėtų savarankiškai judėti, ir užtektinai akių, kad būtų pateisintas jų egzistavimas. Zondai stokojo smegenų, netgi elementariausių sistemų su keliais tūkstančiais neuronų, ir, palyginti su jais, eiliniai vabzdžiai atrodė kaip proto bokštai. Kita vertus, savo verpimo organais žvalgai gebėjo pagaminti saugiame apvalkale įkalintą optinį pluoštą. Juos valdė Voljovos ginklas; visos komandos ir zondų pamatyti vaizdai kursavo kabeliu, užtikrinančiu kvantinio lygio privatumą.

- Man regis, mes aptiksime dar vieną automatų sluoksnį, - tarė Silvestis. - Galbūt kitas gynybines sistemas. Tačiau gelmėse turėtų būti kažkas, ką verta saugoti.

- Tikrai? - purkštelėjo Kihurė, kuri laikė atstačiusi į jį šiurpios išvaizdos plazmasvaidį nuo tos akimirkos, kai prasidėjo pasitarimas. - Iš kur tokios niekuo nepagrįstos prielaidos? Šneki taip, tarsi ten slypėtų turtai, kurie skirti ne mūsų purviniems pirštams. Maskuotė tam ir būtina, kad mes, beždžionės, nemėgintume kaišioti nosies, kur nereikia. O jeigu tai netiesa? O jei ten aptiksime kažką siaubinga?

- Gali būti, kad ji teisi, - prasižiojo Paskalė.

Silvestis mąsliai pažvelgė į plazminį ginklą.

- Nemanyk, kad aš neapsvarsčiau visų galimybių, - atšovė jis, nežinia į ką kreipdamasis - į Voljovos bendražygę ar savo žmoną.

- Tokia mintis nė nešautų man į galvą, - burbtelėjo Kihurė.

* * *

Praėjus devyniasdešimčiai minučių nuo tada, kai pirmasis žvalgas nuvijo savo kabelį ir nėrė į tuščią erdvę, tvyrančią po planetos pluta, Silvestis pagaliau gavo progą pamatyti, kas jo laukė. Iš pradžių nebuvo aišku, kas prieš akis atsivėrė. Gigantiški sugadinti arba tiesiog negyvi gyvatės formos objektai iškilo virš zondų kaip padrikai susiraizgiusios puolusių dievų galūnės. Sunku pasakyti, kiek funkcijų tie mechanizmai atliko, nors akivaizdu, kad svarbiausia milžiniškų sustingusių šliužų užduotis buvo apsaugoti Cerberio plutą. Ko gero, jie ir atgaivino atvykėlius puolusius molekulinius ginklus. Suprantama, pačią plutą irgi sudarė mechanizmai, tačiau šiuos apribojo būtinybė išsaugoti panašumą į planetą. Gyvatės tokių suvaržymų neturėjo.

Silvestis tikėjosi, kad gelmėse bus kur kas tamsiau, nes žaizdos ertmę užkimšo placdarmas. Visgi rodės, jog šliužai spinduliavo kažkokį sidabrinį žvilgesį tarytum jūros gilumoje gyvenančio fosforuojančio padaro viduriai, kurie nusėti tviskančiomis bakterijomis. Švytėjimo funkcijos atspėti nepavyko. Gal jos ir nebuvo. Visai įmanoma, jog tai neišvengiamas pašalinis amarantinų nanotechnologijų produktas. Šiaip ar taip, Silvestis regėjo teritoriją, besidriekiančią dešimtis tūkstančių kilometrų - iki tos vietos, kur išlinkusi pluta susiliedavo su grindų, gyvačių karalystės, horizontu. Nereguliariais intervalais lubas rėmė gembėti, šakoti, medžių kamienus primenantys stulpai. Silvestį apėmė jausmas, lyg jis žvelgtų į mėnulio nušviestą mišką, nepajėgtų įžiūrėti dangaus ir dėl tankaus atžalyno tik vietomis matytų žemę. Grafito spalvos šaknys taip tarpusavyje persipynė, kad virto tikra raizgyne, kuri ir atstojo grindis.

- Įdomu, ką rasime po apačia, - tarstelėjo Silvestis.

Voljova ruošėsi nužudyti savo kūdikį. Nuo tiesos nepabėgsi: neperduodama informacijos, kurios placdarmui reikėjo, idant būtų modifikuojama apsaugos sistema, nukreipta prieš Cerberio mechanizmus, triumvira pasmerks jį lėtam merdėjimui. Be naujausių duomenų, gautų iš laivo, molekuliniai ginklai negalės tobulėti. Jie teįstengs generuoti senamadiškas, prieš porą šimtmečių sukurtas, sporas ir nepajėgs pasipriešinti negailestingai, buka-

protiškai, tačiau nuolat besivystančiai svetimos kilmės gynybinei sistemai, kuri suviršk̇ins žavingąjį nuožmųjį taraną iki paskutinio atomo, išsklaidys Voljovos kūdikį plutos matricoje, kur jo liekanos nesuskaičiuojamą daugybę milijonų metų atliks visiškai kitokią funkciją.

Ji neišvengiamai privalės įvykdyti nemalonią užduotį.

Kihurė teisi: pakreipti įvykių eigą jos sugebėtų tik tuo atveju, jei pakenktų placdarmui. Ginklo susprogdinti nepavyks, nes pabūklų saugyklą dabar kontroliavo Saulės Vagis, kuris nieko neįleis į savo valdas. Todėl taraną pribaigti galėjo tiktai žinių badas - lėta ir nemaloni mirtis.

Nė vienas iš susirinkusių tiltelyje, išskyrus Voljovą, nematė, kaip apyrankės ekranėlyje ėmė pulsuoti ginklo prašymai atsiųsti papildomus duomenis. Placdarmas užfiksavo jų stygių prieš valandą, kai nesulaukė naujausios informacijos. Iš pradžių tiesiog patikrino, ar veikia ryšių sistema. Vėliau reikalavimai įgavo mandagaus primygtinumo atspalvį. Dabar, nusispjovęs į diplomatiją, jis užliejo Voljovą mašinų naudojamais keiksmų atitikmenimis.

Cerberio sistemos dar nepajėgė nukenksminti atsakomųjų placdarmo priemonių, bet ginklas akivaizdžiai sunerimo, netgi pranešė, kiek, remiantis visais apskaičiavimais, liko minučių iki jo žūties. Ne tiek jau daug. Beveik po dviejų valandų savo technologiniu lygiu Cerberis prilygs placdarmui, ir tuomet pastarojo likimą nulems gausios priešo pajėgos. Planeta garantuotai pasieks pergalę.

Mirk greičiau, pagalvojo Voljova.

Tačiau, kai ši mintis sukirbėjo jos galvoje, įvyko kažkas neįtikėtina.

Triumviros veido spinduliuojamos ramybės likučius ūmai ištirpdė baimė.

- Kas yra? - susirūpino Kihurė. - Atrodai taip, lyg būtum išvydusi...

- O taip, išvydau, - išlemeno Voljova. - Vaiduoklį, vardu Saulės Vagis.

- Kas atsitiko? - paklausė Silvestis.

Nukorusi žandikaulį moteris pakėlė akis nuo apyrankės.

- Jis ką tik atnaujino transliacijas į placdarmą. - Triumvira vėl nukreipė žvilgsnį ekranėlin tarsi vildamasi, jog prieš akimirką regėjo paprasčiausią miražą. Bet jos veido išraiška liudijo, kad nelaimę pranašaujanti žinia niekur nedingo.

- Gal visų pirma paaiškintum, ką reikėjo atnaujinti? - paprašė Silvestis.

Kihurė tvirčiau sugniaužė šiltą oda aptrauktą plazmasvaidžio buožę. Nemaloni padėtis slėgė ir anksčiau, bet tie pojūčiai tebuvo niekis, palyginti su siaubo dūriu, kuris ją pervėrė.

- Ginklui trūksta protokolų, kurie padėtų jam atpažinti savo moralinį susidėvėjimą, - atsiliepė Voljova ir sudrebėjo tarytum mėgindama nusipurtyti šleikštulį keliančius jausmus. - Ne... tai yra... ginklui leidžiame sužinoti tam tikrus dalykus, kai reikia... - ji prikando liežuvį, nerimastingu žvilgsniu nudelbė bendražygius, matyt, spėliodama, ar tie ką nors suprato. - Tobulinti gynybinę sistemą placdarmas privalo tuomet, kai technologiniu lygiu Cerberis jį pasiveja. Svarbiausia laiku nusiųsti naujus duomenis...

- Mėginai numarinti jį badu, - susigaudė Silvestis. Šalia sėdintis Hegazis nieko neatsakė, bet įvertino jo pastabą vos įžiūrimu galvos linktelėjimu nelyginant despotiškas valdovas, pareiškiantis savo nuomonę.

- Ne, aš...

- Neatsiprašinėk, - nutraukė ją Silvestis. - Jei aš norėčiau to paties, ko ir tu - sabotuoti operaciją, - esu tikras, kad elgčiaus panašiai. Puikiai viską apskaičiavai. Kurį laiką stebėjai savo darbo rezultatus. Palaukei, kol įsitikinai, jog tavo žaisliukas funkcionuoja.

- Koks tu mulkis, - įsiterpė Kihurė. - Siauraprotis, egoistiškas mulkis.

- Sveikinu, - išsišiepė Silvestis. - Dabar galėsi mokytis žodžių, kuriuos sudaro daugiau nei penki skiemenys. Tik prieš tai gal malonėtum nukreipti nuo mano veido tą atgrasią šaudyklę.

- Mielai, - atsakė artileristė neleisdama ginklui nė suvirpėti. - Jau turiu numačiusi kitą anatominę sritį.

Hegazis atsisuko į triumvirą.

- Po velnių, paaiškink, kas čia vyksta.

- Regis, Saulės Vagis kontroliuoja laivo ryšių sistemas, - at-

sakė Voljova. - Tik tokiu būdu jis galėjo anuliuoti mano komandą, įsakančią nutraukti informacijos atnaujinimą. - Betardama paskutinius žodžius moteris krestelėjo galvą. - Ne, tai neįmanoma. Mes žinome, kad Vagis įkalintas ginklinėje ir fiziškai nepajėgus prisijungti pre ryšių sistemos.

- Matyt, pasikeitė aplinkybės, - suniurnėjo Kihurė.

- Jei tu teisi, vadinasi... - Voljova užvertė akis, ir dabar šiose tebuvo matyti baltymai, prieblandoje ryškiai švytintys pusmėnuliai. - Vadinasi, jis nesunkiai įsibraus ir į likusias laivo dalis. Jei Saulės Vagis įstengė taip toli nusigauti, jis užvaldys visą "Begalybę".

Tiltelyje ilgam įsiviešpatavo tyla, tarytum kiekvienam iš jų, įskaitant ir Silvestį, reikėjo laiko, kad įsisąmonintų padėties rimtumą. Kihurė mėgino suprasti, ką galvoja Paskalės vyras, tačiau netgi dabar nebuvo aišku, kuo jis tikėjo. Turbūt iki šiol manė, kad ją apniko paranojinės fantazijos, kuriomis užsikrėtė ir Voljova, ir pastaruoju metu jo žmona.

Gal Silvestis paprasčiausiai nenorėjo tikėti jokiais įrodymais?

Kokiais įrodymais? Apie tai, kad Saulės Vagis išsiveržė už ginklinės ribų, bylojo tik atsinaujinęs signalas. Vis dėlto jeigu jam išties pasisekė ištrūkti...

- Tu, - nutraukė tylą Voljova įbesdama ginklo vamzdį į Hegazį. - Tu, *svinja*, dalyvauji šiame žaidime. Sadžakis sužeistas, o Silvestis neturi reikiamų įgūdžių. Lieki tiktai tu.

- Nesuprantu, apie ką kalbi.

- Apie pagalbą Saulės Vagiui. Tik nesakyk, kad aš klystu.

- Tvardykis, triumvira.

Kihurė nejučia ėmė svarstyti, kur link jai nukreipti savo plazmasvaidį. Netikėti Voljovos kaltinimai pribloškė tiek Hegazį, tiek Silvestį.

- Klausyk, - prabilo moteris. - Nors triumviras laižė Sadžakio pasturgalį nuo tada, kai atsidūriau laive, tai dar nereiškia, kad jis galėtų iškrėsti tokią kvailystę.

- Rodos, turėčiau tau padėkoti, - atsiliepė Hegazis.

- Nemanyk, kad jau išsisukai, - perspėjo Voljova. - Aš nenuleisiu nuo tavęs akių. Kihurė teisi. Tik idiotas susidėtų su Saulės Vagimi, o tau proto nestinga. Tačiau mano įtariamųjų sąraše vis

vien išlieki, nes turi pakankamai įgūdžių, kurių reikėjo šiam darbui. Be to, esi chimeriškos prigimties - galbūt Vagis įsiskverbė ir į tave. Jei taip, tuomet tu mums keli rimtą pavojų. - Triumvira linktelėjo Kihurei. - Palydėk mūsų bičiulį į oro šliuzą.

- Tu mane užmuši, - ištarė Hegazis. Tuo tarpu Kihurė plazmasvaidžio vamzdžiu baksnojo triumvirui į nugarą ragindama kulniuoti apsemtu koridoriumi. Priešakyje jiems iš kelio spruko žiurkės-prižiūrėtojos. - Ketini mane pribaigti. Išspirsi į atvirą kosmosą.

- Voljova tik nori, kad tupėtum saugioje vietoje, kur negalėtum krėsti jokių šunybių, - atkirto Kihurė, nenusiteikusi plepėti su kaliniu.

- Kad ir ką ji galvoja, aš nieko nepadariau. Apgailestaudamas turiu pripažinti, jog man stinga įgūdžių, apie kuriuos užsiminė Voljova. Ar dabar patenkinta?

Hegazis pradėjo Kihurę erzinti, tačiau moteris jautė, jog triumviras užsičiaups, jeigu ji ką nors atsakys.

- Aš nesu tikra, ar tu kuo nors nusikaltai. Juk tau būtų reikėję organizuoti diversiją anksčiau, nei susiprotėjai, jog Voljova ruošiasi pasmerkti savo ginklą myriop. Vėliau negalėjai nė piršto pajudinti, nes kiurksojai tiltelyje.

Juodu pasiekė artimiausią oro šliuzą - ankštą patalpą, kurioje tilpo vos vienas į skafandrą įsisupęs žmogus. Kaip ir visa kita laive, durų valdymo prietaisus dengė purvas, rūdys ir kažkokios grybelinės ataugos. Keista, bet prietaisai vis dar funkcionavo.

- Kodėl gi su manim taip elgiesi? - paklausė Hegazis, kai sužūsios atsivėrė durys ir Kihurė įstūmė jį į blausiai apšviestą šliuzą. - Jei nepritari Voljovos nuomonei?

- Nes tu man nepatinki, - atšovė moteris ir užtrenkė duris.

30
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

Jiems likus vieniems savo kajutėje, Paskalė tarė:

- Denai, nedrįsk kvailioti. Ar supranti, ką sakau?

Silvestis jautėsi išsekęs, tačiau, smegeninėje įnirtingai kun-

kuliuojant mintims, nejuto jokio noro sumerkti akių. Vis dėlto jei placdarmas išsilaikys pakankamai ilgai, kad jo nusileidimas į Cerberį vyktų pagal numatytą planą, nūnai derėjo išmiegoti dešimtis valandų ar net kelias dienas. Kitos tokios progos nebus. Prieš bandant įsiskverbti į svetimą pasaulį, reikės sukaupti tiek energijos, kiek jos neturėjo per visą savo gyvenimą. Deja, dabar Paskalė akivaizdžiai mėgins jį atkalbinėti.

- Jau per vėlu, - nuvargusiu balsu atsiliepė Silvestis. - Mes pakenkėme Cerberiui. Planeta pastebėjo, kad ją aplankė neprašyti svečiai. Gavo šiokių tokių duomenų ir apie mūsų prigimtį. Mano nusileidimas nepakeis padėties. Svarbiausia, jog sužinosiu kur kas daugiau, nei man galėtų papasakoti išklerę Voljovos žvalgai.

- Tu nenumanai, ką rasi apačioje, Denai.

- Numanau. Atsakymą, kas nutiko amarantinams. Nejau nesuvoki, kad ši informacija būtina žmonijai?

Rodės, jog šiuo atžvilgiu Paskalė jam pritarė. Bent jau teoriškai. Visgi žmona paprieštaravo:

- O jeigu juos pražudė smalsumas, panašus į tavąjį? Pats matei, kas liko iš "Loreano".

Silvestis vėl pagalvojo apie Aliciją, kuri žuvo per antpuolį. Kas būtent pakurstė nenorą iš nuolaužų perkelti jos palaikus į "Begalybę"? Netgi dabar, prisiminus, su kokiu šaltu abejingumu jis liepė palikti buvusios žmonos kūną placdarme - tarsi pats būtų gavęs nurodymą iš kažkokios esybės (bet ne Kalvino), slypinčios sąmonės gelmėse, - Silvestį nukratė šiurpas. Jis išvijo iš galvos krūptelėti privertusią mintį lyg nubaidydamas prie ausies įkyriai zyziantį vabzdį.

- Tuomet mes žinosime tiesą, - pratarė. - Pagaliau ją išsiaiškinsime. Net jeigu žūsime, informacija pasieks kitus žmones, gyvenančius Resurgame arba aplinkinėse sistemose. Privalai suprasti, Paskale. Aš įsitikinęs, jog rizikuoti verta.

- Jei neklystu, kaltinti reikėtų ne vien smalsumą? - žmona varstė savo vyrą įdėmiu žvilgsniu; greičiausiai vylėsi išgirsti kokį nors atsakymą. Silvestis irgi į ją spoksojo puikiai žinodamas, kokios gąsdinančios gali būti dirbtinės jo akys. Po pauzės Paskalė pratęsė: - Kihurė sakė prisišliejusi prie laivo įgulos, nes ją nu-

samdė tave užmušti. Anot Voljovos, visai įmanoma, kad profesionalę žudikę atsiuntė Karina Lefevra.

- Triumviros tvirtinimai ne tik laužti iš piršto, bet ir užgaulūs.

- Tarkim, jog tai tiesa. Galbūt Kihurės darbdavys siekia ne vien asmeninio keršto. Gal Lefevra vis dėlto žuvo, bet kažkas perėmė jos išvaizdą arba paveldėjo kūną - kažkas žinantis, su kokiais pavojingais dalykais tu susidūrei. Kodėl neapsvarstai šios galimybės bent teoriniu požiūriu?

- Tai, kas įvyko prie Laskajo Miglyno, neturi nieko bendra su amarantinais.

- Kodėl tu toks tikras?

Silvestis piktai atrėžė:

- Todėl, kad aš ten buvau! Kaip ir Laskajas, lankiausi Apreiškimų Erdvėje. Kaip ir Laskajas, išvydau tuos pačius vaizdus. - Jis pasistengė aprimti, suėmė Paskalės rankas. - Migločiai gerokai senesni už žmones ir visiškai mums svetimi. Jie palietė mano sąmonę. Aš mačiau tas būtybes... jos nė trupučio nebuvo panašios į amarantinus.

Pirmą kartą nuo tada, kai išvyko iš Resurgamo, Silvestis prisiminė stulbinančios apvaizdos sekundę, kurios jis sulaukė apgadintam kontaktiniam moduliui skriejant palei Miglyną. Senos it fosilijos migločių sąmonės įsismelkė į jo galvą ir akimirkai užliejo beribėmis žiniomis. Laskajas nemelavo. Migločių išorė kurstė instinktyvų pasibjaurėjimą - gal todėl, kad nesiderino su žmonių samprata apie fizinį protingų būtybių pavidalą, - tačiau minčių dinamika tie padarai buvo artimesni žmonijai, nei atrodė regint klaikias jų formas. Dichotomijos keistumas trumpam sukėlė nerimą... antra vertus, argi žonglieriai galėtų pakoreguoti sąmonę taip, kad jis mąstytų kaip miglotis, jeigu esminiai minčių modeliai nebūtų panašūs? Silvestis pagalvojo apie šleikštulį, kuris apniko užmezgus ryšį su svetimomis esybėmis, ir jį užtvindžiusį atsiminimų srautą, neaprėpiamos migločių istorijos dalelę. Prieš milijonus metų jie naršė gerokai jaunesnę galaktiką, rinko išmestus ir pavojingus kitų, senesnių, civilizacijų žaisliukus. Dabar tie stebuklai buvo pasiekiami ranka, po Miglyno apvalkalu, pro kurį jam beveik pasisekė prasiskverbti.

Tuo metu įvyko dar kai kas...

Jis užfiksavo kažką šmėkštelint tarytum properšą debesyse - kažką tokį trumpalaikį, kad Silvestis iki šiol buvo tai užmiršęs. Kažką, kas turėjo išlikti paslaptyje, tūnoti po tapatybės sluoksniais. Kažką, kas susiję su seniai mirusios rasės atsiminimais, kurie įkūnijo maskuotę...

Ir dar šį tą Miglyno viduje; visiškai kitą jo egzistavimą nulėmusią priežastį.

Neryškūs prisiminimai išsprūdo iš mentalinių gniaužtų, ir Silvestis, tejausdamas abejonės nuosėdas, vėl išvydo save stovintį prie Paskalės.

- Pažadėk, jog niekur nevyksi, - paprašė ji.

- Viską aptarsime ryte, - atsakė Silvestis.

Jis pabudo savo kajutėje, tačiau budraus snaudulio neužteko, kad iš kūno išgaruotų nuovargis.

Iš pradžių nebuvo aišku, kokie trikdžiai išblaškė miegą, nes Silvestis nieko negirdėjo. Bet netrukus išvydo, jog holografinis ekranas, esantis šalia lovos, žvilga it prieš mėnulį atsuktas veidrodis.

Tyliai, kad neprikeltų Paskalės, jis įjungė ryšio kanalą. Laimei, žmona miegojo kietai. Atrodo, pašnekesys suteikė jai dvasios ramybę.

Holoekrane, izoliatoriaus įrangos fone, nušvito Sadžakio veidas.

- Ar tu vienas? - paklausė jis.

- Su žmona, - sušnibždėjo Silvestis. - Ji miega.

- Aš kalbėsiu trumpai. - Sadžakis apžiūrėjo savo sužalotą ranką ir parodė jam blizgančią plėvelę, kuri sugrąžino riešui įprastą pavidalą. Tiesa, po perregima oda tebekirbėjo tvyksčiojantys mechanizmai. - Aš pakankamai gerai jaučiuosi, kad galėčiau atsisveikinti su gydomuoju skyriumi. Bet labai nenorėčiau sulaukti Hegazio likimo.

- Ką gi, tu susidūrei su rimtomis problemomis. Voljova su Kihure turi visus ginklus - jos pasirūpino, kad negautume likusių. - Silvestis prabilo dar tyliau: - Neabejoju, jog, esant reikalui, aš irgi atsidurčiau uždaroje patalpoje. Mano grasinimai susprogdinti laivą nepadarė jai jokio įspūdžio.

- Voljova galvoja, kad nedrįsi tesėti savo žodžio.

- O jeigu ji teisi?

Sadžakis papurtė galvą.

- Dabar tai nesvarbu. Po dienos kitos - daugiausia po penkių - jos ginklas pradės byrėti. Per tą laiką galėtum prasmukti į planetą. Tik neapsimetinėk, jog tau užteks žinių, kurias suteiks mažieji Voljovos robotai.

- Be abejo, ne.

Šalia pasimuistė Paskalė.

- Tuomet priimk mano pasiūlymą, - pratęsė Sadžakis. - Aš pagelbėsiu tau įsibrauti į Cerberį. Keliausime tik mudu. Su skafandrais. Tais pačias, kurie atskraidino tave į "Begalybę". Laivo mums neprireiks. Iki Cerberio nusigausime greičiau nei per dvidešimt keturias valandas. Pirmas dvi dienas skverbsies vidun, trečiąją žvalgysies, ketvirtąją, jau žinodamas maršrutą, išnirsi atgal į kosmosą.

- O kaipgi tu?

- Aš tave lydėsiu. Jau sakiau, kokių, mano nuomone, priemonių derėtų imtis, kad išgelbėtume kapitoną.

Silvestis linktelėjo.

- Tu manai, jog Cerberyje aptiksi kažką, kas jį pagydys.

- Tiesiog pradėsiu paieškas ir, jei nieko nerasiu, trauksiu kitur.

Silvestis apsidairė. Sadžakio balsas priminė vėją, šiurenantį medžių lapus. Kambarys atrodė antgamtiškai tykus it paveikslėlis, regimas pro stebuklingą žibintą. Jis pagalvojo apie audrą, nūnai šėlstančią Cerberyje, įnirtingai puolančias mašinas, nors dauguma šių buvo mažesnės už bakterijas, todėl žmogus nepajėgė išgirsti jų keliamo triukšmo. Šiaip ar taip, Sadžakis teisus: po kelių dienų nesuskaičiuojama gausa Cerberiui ištikimų mechanizmų ims ardyti galingą apgulčiai naudojamą Voljovos agregatą. Kuo ilgiau jis gaiš, tuo daugiau paaukos laiko, kurį galėtų praleisti planetoje. Sulig kiekviena uždelsta sekunde menks tikimybė sėkmingai sugrįžti į šviesaeigį, nes atgal vedantis tiltas nenumaldomai braškės ir trupės. Paskalė vėl krustelėjo, bet Silvestis jautė, jog žmona vis dar giliai miega ir ją prikelti būtų neką lengviau nei paukščius, kurių mozaikos puošė kambario sienas.

- Tavo pasiūlymas labai netikėtas, - sumurmėjo jis.

- Tu laukei šio momento visą gyvenimą, - šiek tiek garsiau atsiliepė Sadžakis. - Nejau atsisakysi tokios progos? Negi pabūgai to, ką galėtum aptikti?

Silvestis žinojo privaląs apsispręsti, kol nespėjo galutinai susigaudyti, kodėl dabartinė padėtis įkvepia nerealumo pojūtį.

- Kur mes pasimatysime?

- Laivo išorėje. - Triumviras paaiškino, jog taip bus geriau, nes jeigu juodu tarsis susitikti kur nors šviesaeigyje, jis, Sadžakis, rizikuos įsirėžti į Voljovą, Kihurę ar net Silvesčio žmoną. - Jos tebemano, jog aš negaluoju. - Vyriškis patrynė sužalotą, membrana apgaubtą riešą. - Jei sugaus mane už izoliatoriaus ribų, įkalins, kaip ir Hegazį. Dabar pasiekčiau skafandrą per porą minučių. Nė nereikėtų traukti į tas laivo dalis, kurios galėtų mane užfiksuoti.

- Kaip elgtis man?

- Keliauk link artimiausio lifto. Kabina nugabens tave prie skafandro. Jis viskuo pasirūpins. Tau neteks nieko daryti.

- Sadžaki, aš...

- Būk išorėje po dešimties minučių. Mūsų skafandrai suras vienas kitą. - Prieš nutraukdamas ryšį triumviras šyptelėjo: - Beje, primygtinai rekomenduoju nežadinti žmonos.

Įvykiai klostėsi taip, kaip juos nupasakojo Sadžakis. Ir lifto kabina, ir skafandras tiksliai žinojo, kur Silvestis turi nusigauti. Kelio nepastojo nė gyva dvasia. Niekas netrukdė ir tuomet, kai skafandras išmatavo žmogų, prisitaikė prie kūno formų ir švelniai jį įtraukė savo glėbin.

Laivas, regis, nepastebėjo, kaip atsivėrė oro šliuzas, ir niekaip nesureagavo, kai Silvestis išniro į atvirą kosminę erdvę.

Voljova krūptelėjusi pakirdo; kažkas išblaškė nespalvotus jos sapnus apie siautėjančias vabzdžių armijas.

Duris griausmingai trankė Kihurė. Negana to, artileristė šaukė, bet apsnūdusi triumvira kol kas nepajėgė suprasti žodžių reikšmės. Ji atidarė duris ir suvokė spoksanti tiesiai į oda aptraukto plazmasvaidžio vamzdį. Prieš nuleisdama ginklą Kihurė

padvejojo vieną sekundės dalį, tarsi nebūtų buvusi tikra, ką išvys kitoje slenksčio pusėje.

- Kas nutiko? - paklausė Voljova.

- Paskalė... - sušvokštė Kihurė. Jos kakta žvilgėjo nuo prakaito, kuris nublizgino ir glotnias plazmasvaidžio rankenas. - Pabudusi išvydo, jog Silvestis dingęs.

- Dingęs?

- Štai ką jis paliko. Paskalė gerokai susikrimtusi, bet norėjo, kad tau parodyčiau. - Kihurė įkišo ginklą į movą, kišenėje sužvejojo popieriaus lapą.

Voljova pasitrynė akis ir čiupo popiergalį. Prisilietimas aktyvavo įrašytą žinutę; nupieštų paukščių fone pasirodė tamsūs Silvesčio veido kontūrai.

- Deja, aš tau melavau, - nuskambėjo vyriškio balsas. - Atleisk, Paskale... tu turi teisę manęs nekęsti, bet nuoširdžiai viliuosi, jog man neapykantos nejauti, tik ne po to, ką mudu patyrėme. - Silvestis prašneko tyliau: - Tu prašei pažadėti, kad nemėginsiu nukakti į Cerberį, bet aš išvykau. Tuo metu, kai rasi šitą raštelį, jau būsiu sukoręs nemenką kelio dalį, ir manęs nepavyks sustabdyti. Jokio pateisinimo savo veiksmams sugalvoti negaliu. Tiesiog jaučiu, kad privalau įsiskverbti į planetą. Manau, tu visada tai žinojai, jei tik mudu buvome pakankamai artimi. - Jis trumpam užsičiaupė. Galbūt norėjo atsikvėpti, o gal svarstė, ką sakyti toliau. - Paskale, tu vienintelė atspėjai, kas iš tiesų įvyko prie Laskajo Miglyno, todėl ir kėlei man susižavėjimą. Būtent dėl šios priežasties nebijojau tau pripažinti tiesos. Prisiekiu, tuo metu aš nemelavau. Pasakojau įvykius iš savo pozicijų. O dabar toji moteris, Kihurė, tvirtina gavusi iš savo darbdavio, tikriausiai Karinos Lefevros, nurodymą mane užmušti, kad neiškrėsčiau kažkokios kvailystės.

Silvestis vėl patylėjo.

- Elgiausi taip, lyg man mėgintų pūsti miglą į akis, Paskale. Turbūt iš tikrųjų taip galvojau. Privalau nutildyti nelemtus vaiduoklius ir įsitikinti, jog Cerberis niekaip nesusijęs su tuo, kas atsitiko Miglyno apylinkėse.

Tu mane supranti, tiesa? Turėsiu dar truputį pasistengti, kad galutinai užčiaupčiau šmėklas. Man, ko gero, derėtų padė-

koti Kihurei. Ji suteikė priežastį, paskatinusią žengti lemtingą žingsnį tuo momentu, kai labiausiai bijojau būsimų atradimų. Netikiu, kad ji ir kiti įgulos nariai būtų blogi. Jau nekalbant apie tave, Paskale. Tu nesi kalta dėl to, jog leidaisi jų įtikinama. Bandei atkalbėti nuo kelionės į Cerberį, nes mane myli. Aš nuolat graužiausi dėl to, ką ketinau padaryti, nes žinojau, kad išduodu tavo meilę.

Ar tu susigaudai, ką mėginu pasakyti? Ar galėsi man atleisti, kai sugrįšiu? Ilgai neužtruksiu, Paskale. Viso labo penkias dienas, gal mažiau. - Patylėjęs Silvestis pridūrė paskutinius žodžius: - Laive Kalvino, žinoma, nepalikau. Jis tūno manyje. Meluočiau, jei tvirtinčiau, jog mūsų santykiai neįkopė į naują stadiją... jog mes nepasiekėme tam tikros pusiausvyros. Jis man pravers.

Vaizdas popieriuje išblėso.

- Žinai, - prabilo Kihurė, - protarpiais beveik jausdavau Silvesčiui simpatiją. Bet dabar jis rimtai susimovė.

- Sakei, jog Paskalė nusiminė.

- Kaip pati reaguotum?

- Viskas priklausytų nuo aplinkybių. Galbūt Silvestis teisus, ir ji nuo pat pradžių žinojo, kas atsitiks. Gal Paskalei derėjo gerai pagalvoti, prieš ištekant už to *svinja*.

- Kaip manai, ar jis labai nutolęs nuo laivo?

Voljova vėl dirstelėjo į lapą, tarytum vildamasi, jog suglamžytas popierius pateiks kokių nors užuominų.

- Matyt, Silvestis sulaukė pagalbos. Iš mūsų nedaug kas būtų galėjęs jam padėti. Tiksliau, niekas, jei neskaičiuosime Sadžakio.

- Gal mums nevertėtų atmesti triumviro? O jeigu medi-mašinos pagydė jį greičiau, nei manėme?

- Ne. - Voljova patapšnojo į savo stebuklingąją apyrankę. - Aš tiksliai žinau, kur yra kiekvienas triumvirato narys. Hegazis tebekiurkso oro šliuze. Sadžakį rastume izoliatoriuje.

- Ar neprieštarautum, jei savo akimis tuo įsitikinsime?

Voljova apsirengė šiltesnius drabužius, kad nesužvarbtų tuose laivo sektoriuose, kuriuose palaikomas normalus oro slėgis. Adatinį užsikišo už diržo, ant peties užsimetė stambaus kalibro iš

karinio archyvo gautą ginklą. Kihurė parūpino jai abiejomis rankomis gniaužiamą dvidešimt trečiajame šimtmetyje pagamintą hipergreitomis kulkomis pliekiantį šautuvą - pirmųjų Europos demaršistų produktą, kurį puošė juoda neopreno plakiruotė bei šonuose inkrustuoti, aukso ir sidabro gijomis spindintys, rubino akimis žėrintys kiniški drakonai.

- Mielai tave palydėsiu, - atsakė triumvira.

Jos nukulniavo link oro šliuzo, kur įkalintas Hegazis tegalėjo mėgautis savo atvaizdu, žvilgančiu plieninėse sienose. Bent taip manė Voljova, jei retsykiais teikdavosi pagalvoti apie triumvirą. Moteris nepuoselėjo Hegaziui neapykantos ir net antipatijos. Silpnavalis tipas, saugiai besijaučiantis tik Sadžakio šešėlyje, nebuvo vertas jos dėmesio.

- Ar jis nekėlė rūpesčių? - pasiteiravo Voljova.

- Ne. Tik be paliovos tvirtino esąs nekaltas. Aiškino, kad Saulės Vagį iš ginklinės išleido ne jis. Man pasirodė, jog kalbėjo nuoširdžiai.

- Tai senovinis metodas, Kihure. Jis vadinamas apgaule.

Voljova nusipurtė nuo pečių kiniškais drakonais besipuikuojantį ginklą, praskėstas kojas tvirtai įrėmė į dumblinas grindis ir nuleido kumščius ant rankenos, idant atidarytų vidines šliuzo duris.

Nieko neįvyko.

- Aš negaliu jų atverti.

- Leisk man pabandyti. - Kihurė švelniai nustūmė ją į šoną, pati ėmė spūsčioti rankeną. - Nieko nebus, - sušvokštė galų gale pasidavusi. - Durys užsikirtusios.

- Tikiuosi, tu jų neužlitavai?

- Ach, kokia aš kvailė! Kaip galėjau užmiršti?

Voljova pabeldė į metalo plokštę.

- Hegazi, ar girdi mane? Ką padarei durims? Jos neatsidaro.

Triumviros žodžius lydėjo tyla.

- Jis tikrai sėdi ten, - suniurnėjo moteris vėl pasitarusi su apyranke. - Per tuos šarvus tikriausiai mūsų negirdi.

- Man tai nepatinka, - atsiliepė Kihurė. - Durys veikė nor-

maliai, kai jį čia palikau. Mums reikėtų išsprogdinti spyną. - Nelaukdama Voljovos pritarimo ji riktelėjo: - Hegazi, jei mane girdi, pasitrauk nuo įėjimo. Mums teks šaudyti bandant pas tave prasibrauti.

Kihurės rankoje žaibiškai pasirodė plazmasvaidis, nuo ginklo svorio įsitempė dilbio raumenys. Ji pakreipė galvą ir kitu delnu prisidengė akis.

- Luktelėk, - suturėjo bendražygę Voljova. - Tu pernelyg skubi. Galbūt atsivėrė išorinės durys, ir vakuumas, atjungęs slėgio sensorius, užtrenkė vidines.

- Tuomet dėl Hegazio galėsime nebekvaršinti galvos. Nebent jis pajėgtų kelioms valandoms sulaikyti kvapą.

- Sutinku... bet mums vis tiek nesinorėtų prakiurdyti durų, ar ne?

Kihurė žengė arčiau šliuzo.

Jei duryse ir buvo ekranas, kuris rodė slėgio lygį, jis slypėjo po purvo sluoksniu.

- Sureguliuosiu ginklą taip, kad jis šaudytų pačiu siauriausiu spinduliu. Pragręšiu adatos smaigalio dydžio skylutę.

- Gerai, imkis darbo, - padvejojusi linktelėjo Voljova.

- Hegazi, pasikeitė mūsų planai. Durų viršuje išdeginsiu mažytę skylę. Jei stovi, siūlyčiau prisėsti. Gali pamąstyti apie savo ateitį.

Vis dar jokio atsakymo.

Prašyti plazmasvaidžio atlikti tokio tikslumo reikalaujančią operaciją prilygo įžeidimui, pamanė Voljova. Tarsi pramoniniu lazeriu pjaustytum vestuvių tortą. Tačiau Kihurė atliko užduotį nepriekaištingai. Ginklas sutraškėjo išspjaudamas į duris žaibo blyksnį. Iš prakirstos ertmės, dydžio sulig kirmino urveliu, ėmė rangytis dūmai.

Bet po sekundės į koridorių lanku plūstelėjo tamsi, šnypščianti čiurkšlė.

Ji negaišo laiko gremždama duryse didesnę skylę. Nei Kihurė, nei Voljova nesitikėjo aptikti oro šliuze jokios gyvybės. Arba Hegazis mirė (tik neaišku kaip), arba paspruko iš vienutės, šita aukšto slėgio srove nusprendęs paerzinti savo įkalintojas.

Kihurė vėl paleido šūvį, ir čiurkšlė virto trykštančia rankos storio srove, kuri išsiveržė su tokia jėga, kad partrenkė moterį ant dumblinų grindų; plazmasvaidis tėškėsi į kulkšnis siekiančias nuotėkas. Palietę karštus ginklo nasrus, maurai ėmė įnirtingai šnypšti. Kai moteris pagaliau sugebėjo atsistoti, nuožmus srautas jau buvo susilpnėjęs iki srovelės, triukšmingai pliurpsinčios pro išgremžtas duris. Kihurė stvėrė plazmasvaidį, nukratė purvą spėliodama, ar ginklas veiks.

- Laivo gleivės, - ištarė Voljova. - Tos pačios, kuriose mes stovime.

- Šliuzas užtvindytas gleivėmis?

- Neklausk manęs, kaip tai atsitiko. Tiesiog pradegink platesnę skylę.

Kihurė taip ir padarė. Galų gale ji įkišo ranką pro atsivėrusią angą, pakankamai erdvią, kad oda nesiliestų prie metalo, nuo plazmos įkaitusio iki raudonumo, ir įniko bilsnoti per vidinius durų valdymo prietaisus. Voljova buvo teisi manydama, jog užrakto mechanizmui pakenkė slėgis. Patalpa prisipildė gleivėmis iki pat lubų.

Durys atsivėrė, ir į koridorių ištekėjo paskutiniai glitėsiai.

Kartu su Hegazio liekanomis. Nežinia, kas kaltas - slėgis, kuris jį sudraskė, ar sprogstamasis nuotėkų išsiveržimas, - tačiau metalinės ir organinės triumviro dalys išsiskyrė anaiptol ne draugiškai.

31
Cerberis/Hadas,
Povo Deltos heliosferos pakraštys, 2566-ieji

- Man reikia cigaretės, - išspaudė Voljova, bet akimirką negalėjo prisiminti, kur nukišo savo rūkalus. Pagaliau rado juos retai naudojamoje striukės kišenėje, tačiau neskubėjo atplėšti pakelio ir iškrapštyti vienos iš sumaigytų geltonų lazdelių. Kurį laiką pastovėjo nejudėdama, tuomet lėtai į plaučius įtraukė dūmą, leido savo nervams aprimti tarsi pūgai plunksnų, kurios pamažu nusėda ant žemės.

- Laivas jį užmušė, - tarė triumvira spoksodama į Hegazio

palaikus, tačiau iš visų jėgų mėgindama negalvoti, į ką nukreiptos akys. - Kito paaiškinimo nėra.

- Užmušė? - Kihurė tebelaikė plazmasvaidį, atstačiusi vamzdį į Hegazio liekanas, kurios plūduriavo palei kojas, lyg būgštaudama, kad atskiros dalys galėtų susijungti ir atgyti. - Tavo nuomone, tai nėra nelaimingas atsitikimas?

- Bent aš taip manau. Hegazis priklausė Sadžakio ir tuo pačiu Silvesčio komandai. Bet Saulės Vagis jį nudėjo. Yra apie ką pagalvoti, ar ne?

- Aha.

Kihurė veikiausiai ir pati viską suprato, bet Voljova vis tiek nusprendė paaiškinti, ką joms žada ateitis.

- Silvestis iškeliavo į Cerberį. Kadangi man nepasisekė pakenkti ginklui, niekas jam nesutrukdys prasmukti į planetos gelmes. Ar suvoki, ką tai reiškia? Saulės Vagis laimėjo. Pasiekė galutinę pergalę. Nuo šiol tenorės, kad padėtis nesikeistų. Kas laive kelia tam grėsmę?

- Mes, - dvejodama atsakė Kihurė nelyginant protinga mokinė, norinti pasirodyti prieš mokytoją, tačiau bijanti sulaukti patyčių iš klasiokų.

- Ne tik mudvi drauge su Paskale. Saulės Vagies požiūriu, Hegazis taip pat įkūnijo grėsmę. Vien todėl, kad jis buvo žmogus. - Triumvira spėliojo, žinoma, bet tokia hipotezė atrodė labai tikėtina. - Tai esybei žmogiškasis lojalumus - pernelyg miglota, chaotiška sąvoka. Vagis pergudravo Hegazį, tiksliau, tuos, kuriems triumviras jautė ištikimybę. Bet ar suprato, kas šią nulemia? Abejoju. Hegazis atstojo komponentą, kuris, jau tapęs nenaudingas, ateityje galėjo trukdyti. - Nuo tokių išvedžiojimų Voljovą nukratė šaltukas. Panašios mintys retai kada atklysdavo į galvą. - Todėl jis turėjo mirti. Dabar, beveik įgyvendinęs tikslą, Saulės Vagis mėgins atsikratyti ir mumis.

- Jeigu jam išties knietėjo mus pribaigti...

- Kodėl anksčiau to nepadarė? Kas žino, gal ir bandė. Centrinei valdymo sistemai nebepaklūsta ištisi laivo sektoriai, todėl Saulės Vagies veikla gerokai apribota. Įsivaizduok, kad jis kontroliuoja pusiau paralyžiuotą kūną.

- Koks poetiškas palyginimas. Man įdomu, kas gresia mums?

Voljova prisidegė kitą cigaretę, surūkiusi pirmąją iki pat galiuko.

- Jis stengsis mus nužudyti, tik neaišku, kokiais būdais. Išhermetizuoti viso laivo neįmanoma, nes kontrolės sistemoje stinga atitinkamų kanalų, kuriais būtų galima perduoti komandas. Netgi aš nepajėgčiau atlikti šios užduoties, nebent rankomis atidaryčiau šliuzus. Bet pirmiausia privalėčiau atjungti tūkstančius elektromechaninių saugiklių. Vargu ar jis sugebės užtvindyti teritoriją, didesnę nei oro šliuzas, tačiau esu tikra, jog ką nors sugalvos.

Staiga, bemaž instinktyviai, ji čiupo savąjį stambaus kalibro ginklą ir nukreipė vamzdį į tamsų, apsemtą koridorių.

- Kas yra?

- Nieko, - atsakė Voljova. - Truputį išsigandau. Kad ir kaip būtų keista. Spėju, kad jokių pasiūlymų neturėsi, Kihure?

Tiesą sakant, ji turėjo.

- Verčiau suraskime Paskalę. Ji nepažįsta laivo taip gerai kaip mes. Jei pavojų neišvengsime...

Voljova sutrynė cigaretės nuorūką į ginklo buožę.

- Tu teisi. Mums derėtų laikytis išvien. Taip ir bus. Kai tiktai...

Kažkas atbildėjo iš prieblandos ir sustojo už dešimties metrų nuo moterų.

Triumvira akimoju nusitaikė į atėjūną, bet neiššovė. Kažkoks instinktas pakuždėjo, jog atvykėlis neketino jų pulti. Bent jau ne dabar. Priešais kėpsojo vienas iš mechaninių bėgiu čiuožiančių patarnautojų, kuriais Silvestis naudojosi tirdamas kapitoną - vienas iš bukapročių laivo valdomų robotų.

Metalinis padaras įsmeigė masyvius ant korpuso sumontuotus sensorius į moteris.

- Jis neginkluotas, - šnipštelėjo Voljova, nors ir suvokė, jog kuždėti nebūtina. - Matyt, atlieka žvalgo funkcijas, nes pats laivas negali įžiūrėti, kas vyksta šiame sektoriuje.

Patarnautojas pakrypčiojo į šonus savo sensorius, tarsi mėgindamas nustatyti tikslias porelės koordinates, ir lėtai ėmė slinkti atgal į tamsą.

Kihurė spūstelėjo plazmasvaidžio gaiduką.

- Kam to reikėjo? - paklausė Voljova, kai nutyko sprogimo aidas ir išblėso akį rėžiančios, mechanizmo liekanas laižančios liepsnos. - Visus duomenis jis jau spėjo perduoti laivui. Veltui eikvoji užtaisus.

- Man nepatiko, kaip tas padaras į mus spoksojo, - iškošė Kihurė ir susiraukusi pridėjo: - Be to, kuo jų mažiau, tuo mums geriau.

- O taip, - atsiliepė triumvira. - Žinant, kaip greitai laivas sugeba pagaminti tokį elementarų zondą, jis bus atkurtas po dešimties dvidešimties sekundžių.

Kihurė dėbtelėjo į bendražygę, lyg būtų išgirdusi anekdotą, bet nesupratusi jo esmės. Visgi Voljova kalbėjo rimtai. Tai, ką dabar triumvira išvydo, sukrėtė ją labiau nei mašinos pasirodymas. Galų gale laivas elgėsi logiškai siųsdamas zondus rinkti informacijos. Nieko nuostabaus, jei bandys sumontuoti mechanizmus, kurie pajėgs išpjauti likusius įgulos narius ir keleivius. Anksčiau ar vėliau ji būtų nuspėjusi tokią įvykių eigą. Tačiau šito nesitikėjo - tik ne pilko iš glitėsių išnirusio padaro. Po akimirkos, savo juodomis akutėmis pastebėjęs Voljovą, graužikas švystelėjo uodega ir nuplaukė į tamsą.

Nūnai triumvira prisiminė, jog laivas kontroliavo ir žiurkes-prižiūrėtojas.

Atgavęs sąmonę - sekundę kitą Silvestis nė neįstengė prisiminti, kada ją prarado, - jis pamatė prieš akis šokčiojančias išskydusias žvaigždes. Šleikštulį būtų sukėlęs vien jų vaizdas, jei tik skrandžio jau nebūtų sutraukęs mėšlungis. Ką jis čia veikė? Kodėl taip keistai jautėsi? Rodės, jog į kiekvieną kūno ląstelę kažkas įspraudė vatos gumulėlius. Atsakymas paprastas: Silvestis tūnojo viename iš ypatingųjų įgulai priklausančių skafandrų, kuris perkėlė jį iš Resurgamo į "Begalybę" ir kuris dabar užpildė plaučius skystu oru.

- Kas čia vyksta? - paklausė jis mintimis žinodamas, jog žodžius užfiksuos elementarus šalme instaliuotas sąmonės skeneris.

- Aš keičiu skrydžio kryptį, - informavo skafandras. - Verčiuosi aplink ilgąją savo ašį.

- Kur mes, po velnių, esame? - pastangos iš sąmonės gelmių išgriebti atsiminimų draiskanas atrodė lyg bandymas rasti suraizgytos virvės galą. Jis nenutuokė, nuo ko pradėti.

- Nuo laivo nutolę daugiau kaip per milijoną kilometrų. Iki Cerberio liko šiek tiek mažesnis atstumas.

- Jei sukorėme tokį kelią, vadinasi... - jis patylėjo. - Minutėlę, aš neturiu nė menkiausio supratimo, kiek laiko praėjo.

- Iš "Begalybės nostalgijos" išskridome prieš septyniasdešimt keturias minutes. - Maždaug prieš valandą, pamanė Silvestis. Tiesa, jis nebūtų suabejojęs skafandru, net jeigu tas būtų paskelbęs, jog praėjo visa diena. - Mūsų pagreitis siekia 10 *g*. Triumviras Sadžakis liepė man paskubėti.

Taip, dabar sąmonė truputį prašviesėjo. Silvestis prisiminė, kaip vidurnaktį kalbėjosi su Sadžakiu, o paskui lėkė į skafandrų saugyklą. Miglotai prisiminė palikęs žmonai raštelį. Tik tokiu būdu drįso pranešti Paskalei, kur iškeliavo. Šiaip ar taip, ilgiau ruoštis žygiui nebuvo jokios prasmės. Papildomų duomenų arba įrašymo prietaisų nereikėjo - jis galėjo naudotis skafandro informacijos šaltiniais ir integruotais sensoriais. Kiek Silvestis žinojo, skafandrai pakankamai gerai ginkluoti, kad apsisaugotų nuo tokių pačių antpuolių, kuriuos stengėsi nukenksminti Voljovos ginklas. Jie nestokojo mokslinėms analizėms skirtų instrumentų; gautus pavyzdžius slėpdavo savyje sukurtose talpyklose. Be to, funkcionavo kaip erdvėlaiviai. Ne, pasitaisė Silvestis, jie *buvo* erdvėlaiviai - gebėdavo skraidinti vos vieną keleivį, tačiau lengvai prisitaikydavo prie naujų sąlygų ir, esant reikalui, virsdavo atmosferoje skraidančiais kosminiais keltais arba orlaiviais, kurie pajėgdavo sklęsti prie pat planetos paviršiaus. Logiškai mąstant, niekaip kitaip prasibrauti į Cerberį nepavyktų.

- Gerai, kad didėjant pagreičiui visą laiką miegojau, - pratarė Silvestis.

- Jūs neturėjote kitos išeities, - abejingai atsiliepė skafandras. - Sąmonės procesus teko užblokuoti. Prašyčiau pasirengti greičio mažinimo stadijai. Kai atsigausite, mes jau būsime prie pat kelionės tikslo.

Silvestis bandė suformuluoti galvoje klausimą, pasiteirauti, kodėl draugijos nepalaiko Sadžakis, kuris garantavo, kad prie jo

prisijungs už laivo ribų. Tačiau, nespėjus perduoti skeneriui konkrečios minties, skafandras vėl nugramzdino jį į tamsias besapnio miego gelmes.

Kol Kihurė ieškojo Paskalės Silvesti, Voljova grįžo į tiltelį. Ji nedrįso kilti liftais. Laimei, įveikti reikėjo mažiau nei dvidešimt lygių. Kelionė ganėtinai varginanti, bet pakenčiama. Ir sąlygiškai saugi: laivas negalėjo nusiųsti į laiptatakius nei zondų, nei mašinų, kurioms sklęsti koridoriuose padėjo superlaidūs magnetiniai laukai. Vis dėlto kopdama spiraliniais laiptais ginklą triumvira laikė prieš save. Retsykiais stabtelėdavo, sulaikydavo kvapą ir mėgindavo įsiklausyti į garsus, kuriuos galėtų skleisti iš paskos sekantys arba viršuje tykantys padarai.

Kildama aukštyn Volova apsvarstė gausybę būdų, kuriais "Begalybė" galėtų ją nudaigoti. Bandymai patikrinti savo žinias apie laivą taip, kaip niekada anksčiau nė nebūtų šovę į galvą, prilygo įdomiam protiniam žaidimui. Privertė kitomis akimis pažvelgti į dabartinę padėtį. Kartą, ne taip seniai, ji turėjo užsiimti panašia veikla, kaip ir šviesaeigis. Triumvira norėjo užmušti Nagornį ar bent jau užsitikrinti, kad jis nebekels grėsmės, kas, praktiškai, buvo tas pats. Galop teko jį pribaigti, kadangi artileristas pirmas mėgino ją sudoroti. Dabar galvoje sukosi mintys apie jo egzekuciją. Voljova nužudė Nagornį taip staigiai didindama ir mažindama "Begalybės" pagreitį, kad sutraiškė jį į košę. Anksčiau ar vėliau šviesaeigis neabejotinai užsimanys pasinaudoti šituo metodu. Tuo momentu būtų išmintingiausia laive nebekiurksoti.

Triumvira nukako į tiltelį be jokių trukdžių, tačiau pastarųjų stoka neatšaldė jai noro patikrinti kiekvieną šešėlį, įsitikinti, kad juose neslypi mašinos arba, kas dar blogiau, žiurkės. Nežinia, ką šios galėtų jai padaryti, tačiau Voljova anaiptol netroško to išsiaiškinti.

Tiltelyje nebuvo nė gyvos dvasios, kaip ir prieš išeinant. Lubas tebebjaurojo Kihurės šūvio paliktas krateris, ant didžiosios sferos grindų rudavo džiūstantis Sadžakio kraujas. Viršuje vis dar švytėjo holografinė projekcija, nuolat pranešanti naujausią informaciją, kaip sekasi Cerberį taranavusiam placdarmui. Aki-

mirkai kaip tikra savininkė ji įsmeigė akis į ginklą, kuris iki šiol narsiai gynėsi nuo antibiotinių svetimo pasaulių pajėgų. Nors ir užlietai pasididžiavimo, Voljovai magėjo, kad planeta greičiau įveiktų priešininką ir neleistų Silvesčiui į save įsibrauti. Jei tik jis dar nepasiekė tikslo.

- Ko čia atėjai? - paklausė balsas.

Moteris apsisuko lyg įgelta ir išvydo figūrą, žvelgiančią žemyn nuo vieno iš viršutinių tiltelio lygių. Nepažįstamą vyriškį tamsiu apsiaustu, kuris stovėjo susinėręs ant krūtinės rankas, nutaisęs niaurią veido išraišką. Triumvira iššovė, tačiau pavidalas niekur nedingo, nors jį kiaurai perskrodė ginklo užtaisai, kurie po savęs paliko jonų brydes, suplazdėjusias ore nelyginant vėliavos.

Šalia pirmosios figūros išdygo kita, kiek kitaip apsirengusi.

- Iš tavęs atimta valdymo teisė, - paskelbė ji tokiu senovišku ispanglų kalbos variantu, kad Voljova ne iš karto įsisąmonino žodžių prasmę.

- Privalai suprasti, triumvira, jog šios teritorijos tau nebepriklauso, - ištarė trečiasis vaiduoklis, atgijęs priešingame patalpos šone, besipuikuojantis fantastiškai antikiniu skafandru, kurio liemenį išvagojo aušinimo linijos ir deformavo gremėzdiški priedai. Jis prabilo senovine, vos suvokiama, rusanglų tarme.

- Ko tu tikiesi pasiekti? - paklausė pirmoji figūra. Tuo pat metu prie jos pasirodė penkta pamėklė, kuri kreipėsi į Voljovą, paskui šešta ir septinta... iš visų pusių ją užgauliojo praeityje gyvenusių žmonių šmėklos.

- Tai pasibaisėtina... - sakinio pabaigą užgožė kitos, iš dešinės surikusios, figūros balsas.

- ...tavo įgaliojimai panaikinti, triumvira. Privalau pasakyti...

- ...piktnaudžiavai savo valdžia, ir dabar turėsi ją perleisti...

- ...labai nusivylėme tavimi, Ilja, todėl mandagiai reikalaujame...

- ...atsisakytum... privilegijų...

- ...visiškai nepriimtina...

Kai balsų šurmulys virto bereikšmiu riaumojimu, Voljova suspigo. Mirusiųjų sambūris užpildė visą patalpą. Kad ir kur pažvelgtų, ji tematė daugybę praeityje egzistavusių veidų. Kiekvienas vaiduoklis energingai žiopčiojo, tarytum negirdėtų aplinkinių

balsų ir manytų, jog tik jis vienas prikaustė į save moters dėmesį. Rodės, lyg tos figūros jai melstųsi... lyg, jų nuomone, Voljova būtų visažinė. Melstųsi ir tuo pačiu reikštų nepasitenkinimą. Niurzgų bambėjimą veikiai pakeitė neapykantos ir paniekos sklidinos intonacijos, tarsi triumvira ne tik būtų karčiai apvylusi pamėkles, bet ir prikrėtusi neapsakomai siaubingų dalykų, apie kuriuos jos tepajėgė užsiminti perkreiptomis, pasišlykštėjimą spinduliojančiomis lūpomis bei apmaudo kupinais žvilgsniais.

Ji kilstelėjo ginklą, užvaldyta nenumaldomo troškimo ištuštinti į vaiduoklius apkabą. Užmušti jų nesugebėtų, tačiau galėtų rimtai pakenkti projekcinėms sistemoms. Voljova atsispyrė pagundai, nes žinojo, kad, Kihurei išsprogdinus karinį archyvą, jai reikėjo saugoti amunicijos atsargas.

- Pasitraukite! - užstaugė triumvira. - Nešdinkitės!

Mirusieji vienas po kito nutilo ir išnyko. Bet prieš pradingdamas kiekvienas su kartėliu palinguodavo galvą - matyt, tokiu būdu norėjo pasakyti, kad jam nesinori nė sekundės ilgiau praleisti Voljovos akivaizdoje. Galų gale visi išgaravo. Dabar jos krūtinė įnirtingai kilnojosi. Triumvirai reikėjo susitvardyti, todėl ji prisidegė cigaretę, lėtai šią sutraukė, per kelias atokvėpio minutes nuslopino sąmonėje šėlstančių minčių uraganą. Gniauždama delne šautuvą džiaugėsi, kad nepaleido vėjais apkabos, nors tai ir būtų suteikę trumpalaikį malonumą. Kihurė parinko jai puikų ginklą, kurio šonus puošė auksu ir sidabru žvilgantys kiniški drakonai.

Iš projekcinės sferos atsklido balsas.

Voljova pakėlė akis ir susidūrė su Saulės Vagies veidu.

Po to, kai Paskalė išaiškino, kuo reikšmingas nelemtos esybės vardas, triumvira, regis, nujautė, ką pamatysianti. Atsivėręs vaizdas pranoko visus lūkesčius, nes Voljova išvydo padarą tokį, kokiu jis save įsivaizdavo. Nekilo jokių abejonių, kad jo sąmonė pakrikusi. Moteris prisiminė Nagornį ir suvokė, kaip artileristas kuoktelėjo. Vargu ar galima jį kaltinti - nelaimėlis gyveno su keistąja jo galvoje tūnančia esybe, tačiau neturėjo nė menkiausio supratimo, iš kur ji atsirado ir ko jai reikėjo. Ne, dabar triumvira nuoširdžiai užjautė žuvusį vargšą artileristą. Ji pati taptų psichopate, jei tiek miegodama, tiek būdraudama nuolat regėtų šios pamėklės fizionomiją.

Galbūt anksčiau Saulės Vagis priklausė amarantinų rasei. Bet jis transformavosi, tikriausiai specialiai - pasitelkęs genetinę inžineriją pavertė tremtinių brolių naujos rūšies atstovais. Perdirbo savo anatomiją, idant galėtų skraidyti, būdamas nesvarumo būklės, užsiaugino milžiniškus sparnus, kuriuos Voljova matė virš glotnios link jos pasvirusios galvos.

Tiesą sakant, sferoje nušvito kaukolė, spindinti bespalviu blizgesiu. Akiduobės neatrodė tuščios, veikiau be galo juodos ir gilios it Miglyno apdangalas.

- Kad ir ką sakiau anksčiau, - prabilo ji, kai sukrėtimas atslūgo ar bent gerokai priblėso, - tu jau galėjai rasti būdą, kaip mane pribaigti. Jei išties būtum to troškęs.

- Tu neįsivaizduoji, ko man reikia.

Jam atsiliepus, Voljovai susidarė įspūdis, tarsi žodžiai būtų išrėžti iš tylos. Įmantrūs padaro žandikauliai nė nesukrutėjo. Kiek triumvira prisiminė, kalbėjimas niekada nebuvo pagrindinis amarantinų bendravimo aspektas. Jų visuomenė labiau rėmėsi vaizdiniais. Šių perteikimas atstojo esminį gebėjimą, kurį Saulės Vagies šalininkai išsaugojo netgi tuomet, kai pasišalino iš Resurgamo ir taip radikaliai transformavosi, kad vėliau, tremtiniams grįžus į savo pasaulį, juos palaikė sparnuotais dievais.

- Aš žinau, ko tu nenori, - pareiškė Voljova. - Nenori, kad mes neleistume Silvesčiui įsiskverbti į Cerberį. Štai kodėl mums lemta mirti, nebent sumąstytume, kaip tau pasipriešinti.

- Jo misija man labai svarbi, - atsakė Saulės Vagis. Po pauzės pasitaisė: - Svarbi mums visiems, kurie išgyveno.

- Ką išgyveno? - pasitikslino Voljova suvokdama, kad kitos progos išsiaiškinti tiesą ji galbūt neturės. - Katastrofą, kuri pražudė amarantinus? Jums pavyko rasti būdą, kaip išsigelbėti?

- Tu žinai, kokioje vietoje aš įsismelkiau į Silvestį, - veikiau teigdamas negu klausdamas atsiliepė Saulės Vagis. Voljova nejučia ėmė spėlioti, ar jų pokalbio daugiau niekas negirdi.

- Laskajo Miglyne, - pareiškė triumvira. - Tai vienintelis logiškas atsakymas. Nors tenka pripažinti, kad nesusigaudau, kas tave sieja su Miglynais.

- Mes ten slėpėmės ištisus devynis šimtus devyniasdešimt tūkstančių metų.

Sutapimas badyte badė akis.

- Nuo tada, kai Resurgame išnyko gyvybė.

- Tu teisi... - nutęstas paskutinis garsas virto švilpimu. - Miglynus sukūrėme mes. Tai paskutinė desperatiška mūsų iniciatyva. Jos turėjome imtis po to, kai pelenais virto visi, likę planetos paviršiuje.

- O Laskajo pasakojimas ir Silvesčio atradimai...

- Jie nežinojo tiesos. Laskajui parodėme fikciją - visiškai į mus nepanašią, kur kas senesnei kultūrai pirklausiusią būtybę. Tikrojo Miglynų tikslo neatskleidėme. Pamelavome, kad jis priviliotų kitus.

Voljova perprato apgaulės esmę. "Sužinojęs", jog Miglynuose slypi kenksmingos, bet žmonijos slapta geidžiamos technologijos - pavyzdžiui, žinios, kaip skraidyti greičiau už šviesą, - Laskajas perdavė informaciją Silvesčiui ir tik pakurstė šio norą įsibrauti į Miglyną. Jo ekspediciją rėmė visa demaršistų bendruomenė, įsikūrusi Geltakmenio sistemoje, nes pirmieji, kurie išgvildentų svetimosios rasės paslaptis, sulauktų stulbinančio, sveiku protu nesuvokiamo atlygio.

- Vadinasi, jūs melavote... - sumurmėjo ji. - Kokia gi tikroji Miglynų paskirtis?

- Jie buvo slėptuvės, triumvira Voljova, - atsakė Saulės Vagis, regis, mėgaudamasis jos sąmyšiu. - Mes sukūrėme prieglobsčius, pertvarkyto erdvėlaikio zonas.

- Nuo ko jūs slapstėtės?

- Nuo tų, kurie išliko po Aušros karo. Nuo tų, kuriems suteiktas slopintojų vardas.

Voljova linktelėjo. Ji daug ko nesuprato, bet vienas dalykas vis dėlto paaiškėjo. Kihurės istorija - ginklinėje regėto keisto sapno nuotrupos - buvo panaši į tiesą. Bendražygė neprisiminė visko, ir atskiri pasakojimo fragmentai protarpiais atrodė tarpusavyje nesusiję. Greičiausiai todėl, kad ji nesugebėjo įsisąmoninti perdėm svetimų visatą aprėpiančių apokaliptinių vaizdų. Kihurė stengėsi, kiek galėjo, tačiau to nepakako. Dabar triumvirai buvo suteikta proga atidengti užverstas mozaikos dalis ir iš ganėtinai keisto taško pažvelgti į visą paveikslą.

Su Aušros karu Kihurę supažindino Madmuazelė, kuri

anaiptol netroško, kad Silvestis įgyvendintų užsibrėžtą tikslą. Tuo tarpu Saulės Vagis geidė būtent tokios baigties.

- Ką reiškia tavo pasirodymas? - kreipėsi ji į kaukolę. - Man aišku, ko sieki. Bandai mane sulaikyti, nes kuo puikiausiai suvoki, jog noriu išgirsti atsakymus. Tam tikra prasme tu teisus. Aš privalau viską sužinoti.

Saulės Vagis lūkuriavo tylėdamas. Tuomet teikėsi atsakyti į triumviros klausimus.

Kai jis baigė šnekėti, Voljova nusprendė, kad gali paaukoti vieną užtaisą. Iššovus į gigantišką stiklinį rutulį, šis sprogo į milijardą blykčiojančių šukių. Tuo pačiu sutrupėjo ir Saulės Vagies fizionomija.

Kihurė ir Paskalė nudrožė į izoliatorių aplinkiniais keliais, vengdamos liftų ir prižiūrimų koridorių, kuriais lengvai galėjo klaidžioti zondai. Ginklų nepaleido iš rankų. Šaudė į bet kokius įtartinus pavidalus, net jei vėliau tie pasirodydavo besantys šešėliai arba sienas subjaurojusios keistai deformuotos rūdžių sąnašos.

- Ar jis tave įspėjo, kad taip greitai išvyks? - paklausė Kihurė.

- Ne. Aš nujaučiau, jog Denas kada nors mėgins ištrūkti iš laivo, ir bandžiau jį atkalbėti.

- Kaip tu jautiesi?

- Ką turėčiau atsakyti? Jis buvo mano vyras. Mes mylėjome vienas kitą. - Paskalė vos nesusmuko, ir Kihurė ištiesė ranką, idant ją prilaikytų. - Aš nekenčiu Deno už tai, ką jis iškrėtė - ir tu nekęstum. Negaliu suprasti, kodėl taip pasielgė, bet vis vien jį myliu. Nuolat svarstau... galbūt Denas jau žuvo. Tokia galimybė įmanoma, ar ne? Net jeigu jis gyvas, nėra jokios garantijos, jog mudu dar pasimatysime.

- Toji vieta, kur Silvestis iškeliavo, švelniai tariant, nesaugi, - pastebėjo Kihurė mintyse spėliodama, kas dabar kelia didesnį pavojų - Cerberis ar laivas.

- Žinau. Vargu ar net Denas suvokia, kas jam ir mums visiems gresia.

- Tačiau tavo vyras išskirtinis. Juk mes kalbame apie Silvestį. - Kihurė priminė Paskalei, jog Denas gimė laimės kūdikiu, tad

būtų keista, jei sėkmė nuo jo nusigręžtų tuo momentu, kai viso gyvenimo tikslas pasiekiamas ranka. - Tokio slidaus tipo man anksčiau neteko pažinti. Sakyčiau, egzistuoja didelė tikimybė, kad jis sugalvos, kaip nenusvilti nagų.

Paguodžiantys žodžiai mažumėlę apramino Paskalę.

Bet po akimirkos Kihurė išklojo, kaip ji drauge su Voljova aptiko negyvą Hegazį, ir pridūrė, jog, iš visko sprendžiant, laivas baudžiasi užmušti visus savo keleivius.

- Sadžakio negali būti laive, - tarė Paskalė. - Denas nežinotų, kaip nusigauti į Cerberį. Jam prireiktų vieno iš jūsų.

- Taip manė ir Voljova.

- Tuomet kodėl mes čia atėjome?

- Spėju, jog Ilja ne visiškai pasitikėjo savo instinktais.

Kihurė pastūmė duris, iš dalinai apsemto koridoriaus vedančias į izoliatorių, tuo pačiu nuspyrė šalin žiurę-prižiūrėtoją. Akimoju užuodė negerą iš patalpos sklindantį kvapą.

- Paskale, ten atsitiko kažkas bjauraus.

- Aš... ką man reikėtų dabar atsakyti? Kad tave pridengsiu? - Silvesčio žmona spaudė rankose silpno galingumo spindulinį ginklą nelabai nutuokdama, ką su juo veikti.

- Taip, - atsiliepė Kihurė. - Pridenk. Puiki mintis.

Ji žengė izoliatoriun prieš save nukreipusi plazmasvaidžio vamzdį.

Kihurei pajudėjus, kambarys užfiksavo žmogų ir įjungė apšvietimą. Gydymo centre ji lankė Voljovą po to, kai šią sužeidė Sudžika, todėl daugiau ar mažiau buvo susipažinusi su patalpos konfigūracija.

Moteris pažvelgė į lovą, kur neabejojo išvysianti Sadžakį. Virš gulto kybojo įmantrus rinkinys mechaninių medicinos instrumentų, kurie kyšojo iš vieno centrinio taško ir priminė mutavusią, per daug pirštų (visus su ilgais kreivais nagais) turinčią, ranką.

Kiekvieną metalo colį dengė sukrešėjęs į vašką panašus kraujas.

- Paskale, aš nemanau...

Staiga ji pamatė, kas tyso po mechanizmais - skerdiena, ki-

tados besivadinusi Sadžakiu. Ant lovos irgi nepastebėjo nė vieno colio, kuris nebūtų nudažytas raudonai. Sunku pasakyti, kur užsibaigė triumviras ir kur prasidėjo išskrostos liekanos. Jis atrodė kaip kapitonas, tik sidabrinės pastarojo ataugos buvo virtusios purpurinėmis gijomis, tarytum kažkoks dailininkas būtų panūdęs ta pačia tema nutapyti paveikslą raudonais atspalviais. Antrąją liguistos sąmonės sukurto dipticho dalį.

Išpurtusi Sadžakio krūtinė pūpsojo virš lovos, lyg ji iki šiol būtų varstoma elektros srovės. Nuo pilvo iki krūtinkaulio driekėsi tuščiaviduris gilus krateris, kuriame susikaupė krešuliai. Dalį jo tarsi išplėšė žemyn nusileidusi plieninė ranka. Galbūt taip ir įvyko. Gal prieš virsdamas skerdiena ultranautas nė nespėjo atsibusti. Norėdama patvirtinti šią teoriją Kihurė nudelbė Sadžakio veidą įdėmiu žvilgsniu, bet po kraujo šydu jo išraiškos neįžiūrėjo.

Ne. Per kruviną operaciją triumviras garantuotai būdravo.

Moteris pajuto, kaip iš užnugario priėjo Paskalė.

- Neužmiršk, kad su mirtimi man jau teko susidurti, - pratarė Silvesčio žmona. - Mačiau, kaip užmušė mano tėvą.

- Bet nieko panašaus į šitą vaizdelį dar nesi regėjusi.

- Taip, tu teisi. Nesu.

Jo krūtinė išsprogo. Kažkas iš jos stryktelėjo. Pavidalą iš pradžių slėpė kraujo fontanas, tačiau, jam nusileidus ant slidžių krauju ištepliotų grindų, sumataravus vingria it kirminas uodega ir nurūkus šalin, Kihurė suprato, į ką žiūrinti. Iš Sadžakio snukius kyštelėjo dar trys žiurkės, kurios pauostė orą ir įsmeigė į moteris savo juodas akutes. Jos irgi persirito per šonkaulius, tūptelėjo ant grindų ir nusekusios paskui pirmąjį graužiką pranyko tamsiose kambario nišose.

- Keliaujame iš čia, - pasiūlė artileristė. Tačiau jai betariant paskutinį žodį kažkas sujudėjo: netikėtai įsijungė kumštis plieniniais pirštais, kuris mitriai nėrė link moterų ir taip žaibiškai ištiesė link Kihurės porą savo nagų su deimantiniais antgaliais, kad ji nė nespėjo surikti. Instrumentų smaigaliai perdrėskė striukę, įsikibo į medžiagą, tad, mėginant jų atsikratyti, teko pasitelkti visas jėgas.

Kihurei pavyko išsivaduoti, deja, vėliau, nei nagai nustvėrė ginklą ir nuožmiai išplėšė jį iš pirštų. Sudribusi ant grindų moteris

pastebėjo, kad švarką išsiterliojo Sadžakio krauju. Šiek tiek ryškesnės raudonos pro pjūvius trykštančios srovelės, matyt, priklausė jai pačiai.

Chirurginė mašina aukštyn iškėlė ginklą, tarsi didžiuodamasi medžioklės trofėjumi. Dar keliais mikliais manipuliatoriais įniko tyrinėti ginklo valdymo prietaisus, su keistu susižavėjimu paglostė odinį apdangalą ir lėtai - labai lėtai - ėmė kreipti vamzdį Kihurės pusėn.

Paskalė iššovė iš savo spindulinio pistoleto ir išdraskė instrumentų rinkinį į gabalėlius. Ant Sadžakio liekanų pažiro metalo atskalos. Pajuodavęs, dūmais rūkstantis plazmasvaidis tėškėsi į grindis. Suplyšęs aptaisas pratrūko šaudyti melsvomis kibirkštimis.

Kihurė atsistojo nekreipdama dėmesio į purvą, kuriuo visa išsitepliojo.

Sugadintas plazminis ginklas tūžmingai dūzgė. Žiežirbos blykčiojo vis energingiau.

- Jis tuojau sprogs, - perspėjo bendražygę Kihurė. - Mes privalome dingti iš izoliatoriaus.

Moterys apsisuko ir sekundei suakmenėjo išvydusios, kas užblokavo išėjimą. Laivo gleivėse vibždėjo tūkstančiai pilkų padarėlių; atskiriems individams gyvybė nerūpėjo, nes dabar jie tenkino bendrus bukaprotės masės poreikius. Iš kitų koridorių veržėsi dar daugiau - šimtai tūkstančiai - žiurkių, milžiniška graužikų banga, kuri ketino užlieti izoliatoriun vedantį tarpdurį, plūstelėti pirmyn kaip visagriaunantis cunamis.

Kihurė ištraukė iš dėklo vienintelį likusį ginklą, mažutį adatinį, kurį panaudodavo tik tais atvejais, kai privalėdavo atlikti ypatingo kruopštumo reikalaujančias užduotis. Ji paleido čiurkšles į žiurkių masę, tuo tarpu Paskalė čiršKino jas savuoju neką galingesniu spinduliniu ginklu. Ten, kur į graužikus pataikydavo šūviai, jie sproginėjo ir užsiplieksdavo liepsnomis, tačiau žuvusiųjų vietą užimdavo kiti padarai, ir dabar pirmosios pilkųjų baidyklių gretos pamažu persirito per izoliatoriaus slenkstį.

Koridorių nutvieskė ryškus žybsnis, kurį palydėjo keletas pokšėjimų, kone susiliejusių į vieną griausmą. Triukšmas ir šviesos pliūpsniai pamažu artėjo. Sprogimai švystelėdavo žiurkes į

orą. Šnerves nutvilkė susvilusių padarų tvaikas, gerokai bjauresnis negu izoliatoriuje pakibusi smarvė. Galų gale graužikų gretos praretėjo ir išsisklaidė.

Tarpduryje išdygo Voljova, iš jos ginklo virto dūmai, vamzdis buvo įgavęs lavos spalvą. Už moterų porelės ūmai nustojo zvimbti Kihurės plazmasvaidis, ir patalpoje įsiviešpatavo grėsminga tyla.

- Metas nešdintis, - paragino triumvira.

Jos nukūrė koridoriumi traiškydamos negyvas žiurkes ir tas, kurios tebešmaižė po kojomis. Kihurė pajuto, kaip į nugarą tvokstelėjo deginančiai karšto vėjo šuoras. Atplėšta nuo grindų, ji akimirką skriejo pirmyn.

32
Artėjant prie Cerberio paviršiaus, 2566-ieji

Šį kartą sąmyšis tęsėsi ne taip ilgai, nors priešais atsivėrė tokie sveiku protu sunkiai suvokiami vaizdai, kokių Silvestis nė sykio nebuvo regėjęs anksčiau.

- Leidžiamės link placdarmo, - pranešė skafandras maloniu, abejingu balsu, tarytum kelionės tikslas nebūtų niekuo įsidėmėtinas. Antveidžiu ėmė slinkti grafiniai duomenys, tačiau Silvesčio akys nepajėgė jų įžiūrėti, todėl jis liepė skafandrui perduoti informaciją tiesiai į sąmonę. Vaizdiniai kaipmat paryškėjo. Dirbtinį, milžinišką, nūnai pusę dangaus užpildžiusį, paviršių vagojo vyšninės linijos. Ringiuoti tariami geologiniai sluoksniai priminė smegenis. Šviesą teskleidė migloto, rusvo Hado ir kur kas toliau spingsinčios Povo Deltos švyturėliai. Tačiau skafandras kompensavo apšvietimo stoką, pakeisdamas beveik infroraudonus fotonus į žmogaus akims matomą dažnį.

Virš horizonto jis išvydo kyšant kažkokį žalsvą objektą.

- Placdarmas, - pratarė Silvestis. Tik tam, kad išgirstų žmogišką balsą. - Aš jį matau.

Miniatiūrinis Voljovos ginklas panėšėjo į šipulį, suteršusį Dievo statulą. Cerberio skersmuo siekė du tūkstančius kilometrų, placdarmas tebuvo keturių kilometrų ilgio, ir didžiuma jo glūdėjo po pluta. Tam tikra prasme menkutis įtaiso dydis, palyginti su

pasaulio apimtimis, geriausiai liudijo, kokia Voljova naginga. Gal jis ir mažas, bet erzinančio spyglio, įsmigusio į Cerberį, funkciją atliko kuo puikiausiai. Netgi žvelgdamas iš toli Silvestis matė, jog pluta aplink placdarmą tvieskia raudoniu, kurio nepajėgė nuslopinti jokie planetos gelmėse sumontuoti mechanizmai. Keliolikos kilometrų spinduliu nuo ginklo pasaulio paviršius atsisakė pretenzijų atrodyti tikroviškai ir dabar veikiausiai įgavo natūralų pavidalą: šešiakampio tinklelio, kurio pakraščiai išskydo uolienos sluoksniuose, formą.

Po minutės kitos skafandras atsidurs virš kūgio kiaurymės. Nors ir apsaugotas skysto oro, Silvestis jautė, kaip gravitacija įsikimba į jo vidaus organus. Traukos jėga buvo keturis kartus silpnesnė negu Žemėje, tačiau, lekiant žemyn iš dabartinio aukščio ir įsirėžus į planetos paviršių, garantuotai tektų atsisveikinti su gyvybe. Neišgelbėtų net jį įsupęs kokonas.

Artimojoje erdvėje Silvestis pagaliau užfiksavo dar vieną objektą. Paryškinęs vaizdą, išvydo kitą skafandrą, nakties fone tvyksčiojantį taškelį. Jis skriejo priešakyje, tokia pačia trajektorija artėjo prie apvalios Voljovos ginklo ertmės. Mes kaip pora jūros maisto kąsnelių, toptelėjo jam, kuriuos netrukus praris milžiniški placdarmo nasrai ir suviršKins Cerberio gelmė.

Atgal kelio nėra, suprato Silvestis.

Trys moterys driuokė koridoriumi, nuklotu negyvomis žiurkėmis ir sustingusiais pajuodavusiais objektais, kurie anksčiau, matyt, buvo graužikai. Lavonų vaizdas nepakurstė jokio noro įdėmiau juos ištirti. Trijulė teturėjo vieną rimtą ginklą, pajėgų sudoroti laivo atsiųstus mechaninius patarnautojus. Juos galėtų pribaigti ir mažieji pistoletai, tačiau tik tuo atveju, jeigu ginklus savo rankose gniaužtų patyrę šauliai, kuriuos, be visa ko, lydėtų sėkmė.

Protarpiais po kojomis erzinančiai suvirpėdavo grindys.

- Kas čia vyksta? - paklausė šlubčiojanti Kihurė. Po sprogimo bangos, atplūdusios iš izoliatoriaus, ji stipriai susimušė koją. - Ką visa tai reiškia?

- Saulės Vagis eksperimentuoja. - Mažne po kiekvieno žodžio Voljova padarydavo pauzę, idant atgautų kvapą. Jos šoną varstė deginantis skausmas. Triumvirai dingojosi, jog tuojau atsi-

vers visos po kelionės į Resurgamą užgydytos žaizdos. - Kol kas jis naudojosi ne pačiomis pavojingiausiomis sistemomis. Robotais arba, pavyzdžiui, žiurkėmis. Kai galutinai perpras variklio funkcijas ir išmoks saugiai jį valdyti, nudės mus per kelias sekundes, staigiai didindamas ir mažindamas laivo pagreitį. - Už poros žingsnių Voljova švokšdama pridūrė: - Būtent taip užmušiau Nagornį. Saulės Vagis dar nesusipažino su visomis "Begalybės" sistemomis, nors ir kontroliuoja laivą. Jis pamažu koreguoja variklį, bando suvokti, kaip tas veikia. Ir galiausiai...

- Ar įmanoma nusigauti į kokią nors saugią vietą? - nutraukė ją Paskalė. - Ten, kur mūsų nepasiektų žiurkės ir mašinos?

- Taip. Deja, pagreičio pokyčiai vis vien mus sutraiškys.

- Vadinasi, mums reikės sprukti iš laivo?

Triumvira sustojo, apsidairė ir nusprendusi, jog šiame "Begalybės" sektoriuje pasiklausymo įranga neinstaliuota, tarė:

- Nepuoselėkite kvailų iliuzijų. Iš čia pasprukusios atgal nesugrįšime. Antra vertus, mums reikia sustabdyti Silvestį, jei tokia galimybė išvis egzistuoja. Privalome atlikti pareigą, net jeigu pačios žūsime.

- Kaip mes pasieksime Deną? - akivaizdu, jog, Paskalės manymu, mėgindamos užkirsti Silvesčiui kelią, jos paprasčiausiai stengsis jį atkalbėti nuo beprotiško poelgio. Voljova turėjo omenyje ką kita, tačiau atverti moteriai akių neketino, bent jau ne dabar.

- Man rodos, tavo vyras pasisavino vieną iš mūsų skafandrų, - atsakė triumvira. - Anot apyrankės, nepajudintas nė vienas kosminis keltas. Be to, Silvestis stokoja piloto įgūdžių.

- Gal jam padėjo Saulės Vagis, - įsiterpė Kihurė. - Klausykite, siūlau keliauti pirmyn. Aš žinau, kad mes nepasirinkome konkrečios krypties, bet jausčiaus velniškai smagiau, jei netrypčiotume vietoje.

- Denas skafandrą paėmė, - užtikrino Paskalė. - Tai atitinka jo stilių. Tačiau vienas pats niekada nebūtų to daręs.

- Ar jis galėjo priimti Saulės Vagies pagalbą?

Silvesčio žmona papurtė galvą.

- Nė už ką. Visų pirma jis netikėjo Vagies egzistavimu. Jei Denas būtų įtaręs, kad jam kažkas nepastebimai vadovauja... ne, tuomet pagalbos nebūtų priėmęs.

- Nenustebčiau, jeigu jis neturėjo kitos išeities, - tarstelėjo Kihurė. - Tebūnie. Tarkim, Silvestis nušvilpė skafandrą. Ar kaip nors įmanoma jį sugauti?

- Nebent tada, kai nusigaus iki Cerberio. - Apie tai nevertėjo net galvoti. Voljova žinojo, kaip mitriai žmogus sugebėtų įveikti milijoną kilometrų kosminės erdvės, jei tiktai pajėgtų ištverti 10 *g* pagreitį. - Naudotis skafandrais, tokiais pat, kokį prigriebė tavo vyras, būtų pernelyg rizikinga. Teks vykti keltu. Skrisime lėčiau, užtat bus saugiau, nes Saulės Vagis nedrįs brautis į kontrolinę mūsų laivo matricą.

- Kodėl?

- Viskuo kalta klaustrofobija. Technologiniu požiūriu skafandrai trimis šimtmečiais pranoksta kosminius keltus.

- Ir tai mums padės?

- Patikėk, kai turi reikalų su parazitinėmis svetimoms rasėms priklausančiomis sąmonėmis, patartina naudotis pačia primityviausia įranga. - Šaltai, tarsi pabrėždama savo žodžius, ji paleido iš adatinio šūvį, kuris perskrodė žiurkę, drįsusią nukurnėti koridoriumi.

- Aš prisimenu šitą vietą, - pratarė Paskalė. - Atvedei mus čia, kai...

Kihurė atšovė duris, pažymėtas vos įžiūrimu voru.

- Drožk vidun, - paragino. - Jauskis kaip namuose. Ir melskis, kad prisiminčiau, kaip Ilja valdė šį žaisliuką.

- Kur ji su mumis susitiks?

- Už laivo ribų. Belieka tikėtis, jog taip ir bus. - Sulig paskutiniu žodžiu Kihurė uždarė duris ir atsisuko į bronzinius kontrolinius prietaisus nuoširdžiai vildamasi, kad sugebės juos atpažinti.

33
Cerberio/Hado orbita, 2566-ieji

Priartėjusi prie kapitono Voljova išsitraukė iš dėklo pistoletą.

Triumvira žinojo privalanti kuo skubiau grįžti į angarą, kol Saulės Vagis nespėjo sumąstyti, kaip ją nudaigoti, bet iš pradžių turėjo atlikti vieną užduotį. Logiškai nebūtų paaiškinusi, kodėl

taip elgėsi, tiesiog pakluso savo instinktams. Iki Branigano lygio, kur tvyrantis šaltis kone atėmė jai žadą, Voljova nusileido laiptais. Aplinkui nepastebėjo jokių žiurkių: pernelyg žvarbu. Klaidžioti Branigano valdose nerizikavo ir mechaniniai patarnautojai, nes juos galėjo praryti maras.

- Ar girdi mane, šunsnuki? - triumvira liepė apyrankei atšildyti kapitoną tiek, kad funkcionuotų jo sąmonė. - Jei taip, patarčiau įdėmiai klausytis. Laivas užgrobtas.

- Mes tebeskrendame Seliavos apylinkėse?

- Ne... iš ten pasišalinome prieš daugelį metų.

Braniganas prabilo po pauzės:

- Sakai, laivą užgrobė? Kas?

- Svetimos rasės esybė su nesveikomis ambicijomis. Dauguma mūsiškių žuvo - Sadžakis, Hegazis, kiti tavo pažinoti įgulos nariai, - o tie, kurie išgyveno, iš "Begalybės" bandys išsinešdinti. Nesitikiu čia sugrįžti, štai kodėl griebsiuos veiksmų, kurie tau gali pasirodyti truputį drastiški.

Voljova nutaikė adatinio vamzdį į suskeldėjusį, deformuotą kapitono šaldiklį.

- Aš tave atšildysiu, supratai? Pastaruosius keletą dešimtmečių kiek įmanydami stengėmės palaikyti žemą tavo temperatūrą, tačiau tai nepadėjo. Galbūt mes nuo pat pradžių elgėmės neteisingai. Gal dabar reikia leisti tau užvaldyti prakeiktą laivą.

- Nemanau...

- Man nerūpi, ką tu manai, kapitone. Aš vis vien tai padarysiu.

Jos pirštas įsitempė prigludęs prie pistoleto gaiduko. Mintyse triumvira jau skaičiavo, kokiu greičiu išplis atgaivintas maras, ir gauti rezultatai atrodė neįtikėtini... tiesa, anksčiau niekas iš įgulos nė nesvarstė galimybės tokiu būdu užbaigti kapitono dienas.

- Maldauju, Ilja...

- Klausyk, *svinja*, - pagaliau tarė Voljova. - Gal mano sumanymas išdegs, gal ir ne. Bet jeigu aš tau buvau ištikima - jei tu išvis mane prisimeni, - teprašau, kad atsidėkotum ir mums padėtum.

Triumvira ketino iššauti, jau ruošėsi paleisti adatinio užtaisą į šaldiklį, tačiau sudvejojo.

- Norėčiau pasakyti dar vieną dalyką. Aš žinau, kas, po velnių, tu esi. Tiksliau, kuo, po velnių, tu tapai.

Voljova pajuto, kaip džiūsta burna, suvokė tuščiai gaištanti laiką, bet kažkas privertė ją tęsti.

- Ką turi galvoje?

- Drauge su Sadžakiu keliavai pas sąmonės žonglierius, ar ne? Tik neaiškink, kad klystu. Įgula dažnai apie tai kalbėdavo. Apie jūsų ekspediciją buvo užsiminęs ir pats Sadžakis. Bet niekas nedrįso aptarinėti, kas jums ten nutiko. Kaip žonglieriai judu pakeitė. O taip, gandų sklandė įvairiausių, tačiau juos sukūrė Sadžakis, kad nukreiptų mane nuo tiesos kelio.

- Žonglierių pasaulyje nieko neįvyko.

- Neskiesk. Tu nudėjai Sadžakį.

Kapitonas perklausė, tarytum būtų blogai ją nugirdęs:

- *Aš* nudėjau Sadžakį?

- Privertei žonglierius ištrinti triumviro sąmonę ir perkėlei į jį savąją. Tu juo *tapai*.

Voljova nutilo ir giliai įkvėpė, nors šnekėti beveik baigė.

- Vieno gyvenimo tau neužteko - matyt, jau tada jautei, jog tavo kūno dienos suskaičiuotos. Juk aplinkui knibždėjo tiek daug virusų. Todėl ir nutarei įsikūnyti į adjutantą. Žonglieriai suteikė pagalbą, nes jie tokios svetimos prigimties, kad nė nepajėgė įsisąmoninti žmogžudystės sąvokos. Gal aš neteisi?

- Ne...

- Užsičiaupk. Štai kodėl Sadžakis nenorėjo, kad pasveiktum - į jį įsikūnijus, tau nebereikėjo jokio gydymo. Dėl tos pačios priežasties Sadžakis įstengė pakeisti mano retroviruso, kuriuo rengiausi apkrėsti maro ataugas, savybes. Jis gi perėmė visus tavo įgūdžius. Už tokias išdaigas privalėčiau tave numarinti, *svinja*, nors... tu ir taip negyvas, nes Sadžakio likučiai puošia gydymo centrą.

- Sadžakis... miręs? - regis, anksčiau jis negirdėjo, jog kiti įgulos nariai prarado gyvybes.

- Tavo atžvilgiu teisingumas triumfavo, ar ne? Dabar likai vienas. Visiškai vienas. Apsisaugoti nuo Saulės Vagies galėsi tiktai augdamas. Leisdamas marui suvešėti.

- Ne... maldauju.

- Ar tu užmušei Sadžakį, kapitone?

- Visa tai įvyko... taip seniai... - jo balso intonacijoje Voljova neišgirdo nuoširdaus neigimo. Moteris spūstelėjo gaiduką, ir kriokamerą pervėrė adatinio užtaisai. Ji matė, kaip sublyksėjo ir užgeso keli tebeveikę šaldiklio indikatoriai, jautė, kaip atlėgsta žvarba. Po sekundės, sušilus kapitono kamerai, ėmė blizgėti karkasą aplipęs ledo sluoksnis.

- Aš išeinu, - tarė Voljova. - Tiesiog norėjau sužinoti tiesą. Turbūt turėčiau palinkėti tau sėkmės, kapitone.

Ji apsisuko ir leidosi tekina, bijodama net pažiūrėti, kas vyksta už nugaros.

Leidžiantis į placdarmo piltuvėlį, Sadžakis tebesklendė Silvesčio priešakyje. Prieš kelias minutes perpus į plutą susmigęs apvirtęs kūgis atrodė mažytis, o dabar, be jo, nieko daugiau nebuvo regėti. Visomis kryptimis, kiek akys tematė, horizontą užstojo statūs pilki Voljovos ginklo šonai. Retsykiais placdarmas sudrebėdavo, ir Silvestis sau primindavo, kad perdirbtas "Loreanas" nesiliauja kovojęs su gynybinėmis Cerberio sistemomis, todėl jo apsauga aklai pasikliauti nevertėtų. Jei sugestų kurios nors placdarmo sistemos, pasaulis jį surytų per porą valandų. Žaizda plutoje užsitrauktų, ir Silvestis liktų įkalintas planetoje.

- Man būtina papildyti branduolinei reakcijai reikalingą masę, - pranešė skafandras.

- Ką?

Pirmą kartą nuo tada, kai jie išspruko iš laivo, prašneko Sadžakis:

- Denai, mes išeikvojome per daug energijos, kol čia nusigavome. Braunantis į priešišką teritoriją, reikia turėti atsargų su kaupu.

- Iš kur jų gausime?

- Praplėsk akis. Aplinkui masės apstu.

Gryna tiesa. Niekas jiems netrukdė pasinaudoti paties placdarmo ištekliais. Silvestis nesispyriodamas leido Sadžakiui perimti jo skafandro valdymą. Vis labiau artėjo vienas iš stačių, įgaubtų, ornamentais ir padrikais mechanizmų spiečiais nusėtų Voljovos ginklo šonų. Objekto dydis buvo pribloškiantis. Jis pa-

nėšėjo į sieną, kuri sukosi ratu, kol susidurdavo abu jos galai. Kažkur toje sienoje, pamanė Silvestis, slypi Alicijos ir jos bendražygių maištininkų kūnai.

Nuo aiškiai jaučiamos traukos jėgos galvą persmelkė svaigulys, kurį sustiprino tai, kaip placdarmas, primindamas be galo gilią šachtą, į apačią siaurėjo. Maždaug už kilometro prie jo šono prilipo žvaigždės formos taškelis - Sadžakio skafandras. Neilgai trukus Silvestis nutūpė ant siauros atbrailos, kyšančios iš sienos netoliau kaip per metrą. Kai kojos prisilietė prie tvirto pagrindo, jis ūmai pajuto, jog tuojau praras pusiausvyrą ir nugarmės į nebūtį.

- Ką man daryti?

- Nieko, - atsakė Sadžakis. - Tavo skafandras tiksliai žino, kokias procedūras teks atlikti. Siūlyčiau pradėti juo pasitikėti. Kas kitas, jei ne jis, padeda tau išsaugoti gyvybę?

- Tavo žodžiai turėtų mane padrąsinti?

- Nejau manai, jog šiuo momentu pulčiau tave drąsinti? Tu atsidursi vienoje iš keisčiausių, svetimų rasių sukurtų aplinkų, su kokia žmogus yra susidūręs. Dabar tau anaiptol nereikia padrąsinimo.

Silvestis matė, kaip iš skafandro krūtinės išniro žarna, kuri susijungė su siena ir įniko tvinkčioti siurbdama į save materijos gumulus.

- Šlykštu, - sumurmėjo Silvestis.

- Jis doroja sunkiuosius placdarmo elementus, - atsiliepė Sadžakis. - Ginklas lengvai juos atiduoda, nes pripažįsta skafandrą saviškiu.

- Kas bus, jeigu Cerberyje mums pritrūks energijos?

- Tu žūsi kur kas anksčiau, nei skafandrui dėl galios stokos iškils sunkumų. Masė būtina varikliams. Jis turi užtektinai energijos, bet, norint išvystyti greitį, vis vien reikalingi atomai.

- Nesu tikras, jog man tai patinka. Kalbu apie savo mirtį.

- Dar ne vėlu sugrįžti.

Sadžakis mane bando, pagalvojo Silvestis, tačiau svarstė pasiūlymą neilgiau kaip kelias sekundes. O taip, jis jautėsi išsigandęs - labiau nei kada nors anksčiau per visą gyvenimą, labiau nei tada, kai artėjo prie Laskajo Miglyno. Bet, kaip ir anuomet,

Silvestis žinojo, jog baimę galima įveikti tiktai pratęsiant žygį, tiesiogiai susiduriant su tuo, kas ją kurstė. Visgi, kai baigėsi energijos kaupimo procesas, jam prireikė visų valios jėgų, kad nužengtų nuo atbrailos ir tęstų skrydį placdarmo piltuvėliu.

Porą ilgų, užsitęsusių akimirkų jie nėrė žemyn, kol pagaliau pristabdė kritimą trumpais išmetamųjų dujų pliūpsniais. Sadžakis grąžino Silvesčiui jo skafandro valdymą, po truputį mažindamas autonominį savojo dominavimą. Pereinamasis laikotarpis buvo beveik nepastebimas. Nūnai juodu leidosi trisdešimties metrų per sekundę greičiu, bet, placdarmo kūgiui siaurėjant, rodės, jog skrydžio tempas didėja. Sadžakis lėkė vos už poros šimtų metrų, tačiau jis tūnojo beveidžiame skafandre, kuris nespinduliavo jokios draugiškos šilumos. Silvestis jautėsi siaubingai vienišas. Ir ne veltui, sukirbėjo jo galvoje mintis - visai įmanoma, jog taip tyrinėti Cerberio neteko jokiam protingam padarui, bent jau nuo tų laikų, kai planetoje lankėsi amarantinai. Kokie vaiduokliai čia sklandė per tuos tūkstančius šimtmečių?

- Artėjame prie inžektoriaus, - įspėjo Sadžakis.

Dabar kūgio skersmuo siekė tiktai trisdešimt metrų; vertikalias, žemyn smingančias jo sienas prarijo aklina tamsa. Silvesčio skafandras nė neprašomas pasislinko arčiau žiojinčios angos vidurio. Sadžakis truputį nuo jo atsiliko.

- Nė už ką neatimčiau iš tavęs garbės pirmajam įsibrauti į pasaulį, - tarė triumviras. - Juk šios progos taip ilgai laukei.

Juodu atsidūrė siauriausioje šachtos dalyje. Užfiksavę skafandrus, sienų nišose užsižiebė raudoni prožektoriai. Statmeno nusileidimo greitis taip išaugo, kad skrandį sutraukė spazmai. Silvestis jautėsi taip, lyg būtų patekęs į švirkštą. Jis prisiminė, kaip Kalvinas rodė endoskopą, vingiuojantį tėvo paciento organizme. Senovinį chirurginį instrumentą su vaizdo kamera, pritvirtinta viename ilgos žarnelės gale, kuris veržliai judėjo palei arteriją. Prisiminė, kaip, suimtas obelisko kasimvietėje, naktį skrido į Kiuvjė ir kaip orlaivis nardė tarpekliais lėkdamas į Resurgamo sostinę, kur jo keleivio laukė politinė Nemezidė. Įdomu, pamanė Silvestis, ar aš kada nors tiksliai žinojau, ką išvysiu, kai išgaruos pro šalį lekiančios sienos?

Staiga šachta pranyko, ir jie nėrė į tuštumą.

* * *

Nusigavusi iki angaro Voljova stabtelėjo prie apžvalgos lango, suskaičiavo kosminius keltus, idant įsitikintų, kad į apyrankę atsiųstų duomenų nepakoregavo Saulės Vagis. Plazmasparniai, transatmosferiniai laivai stūksojo savo vietose, iškilę aptvaruose lygiomis eilėmis nelyginant strėlių antgaliai juos gaminančio meistro dirbtuvėje. Triumvira galėjo vieną jų aktyvuoti per apyrankę, tačiau tokia procedūra patrauktų nepageidaujamą Saulės Vagies dėmesį. Šiuo momentu Voljovai negrėsė pavojai, nes ji sėkmingai išvengė - bent taip vylėsi - tų laivo sektorių, kuriuos zondavo Vagies sensoriai.

Triumvira numanė, jog prasmukti iki keltų nebus lengva - įprastus takus užkirs mechaniniai patarnautojai ir žiurkės-prižiūrėtojos, palaikančios tiesioginį biocheminį ryšį su svetimos prigimties programine esybe. Ji telaikė rankose adatinį, nes stambaus kalibro ginklą atidavė Kihurei. Voljova puikiai gebėjo valdyti pistoletą, tačiau žinojo, kad, siekiant tikslo, ne visada užtenka įgūdžių bei ryžto. Ypač kai laivas, turėdamas pakankamai laiko, galėjo susintetinti visą armiją mašinų.

Taigi ji buvo priversta traukti į oro šliuzą, kuris, užuot vedęs į atvirą kosminę erdvę, atsivėrė į išhermetizuotą angarą. Patalpoje, iki kelių užtvindytoje nuotėkomis, neveikė nei apšvietimo, nei šildymo sistemos. Puiku. Saulės Vagis neįstengs jos stebėti, tiksliau sakant, nė nenutuoks, jog Voljova tūno šitame šliuze. Spintelėje išvydusi lengvasvorį, iš pirmo žvilgsnio nuo laivo glitėsių nenukentėjusį skafandrą moteris su palengvėjimu atsiduso. Jis buvo ne toks gremėzdiškas kaip tas, kuriuo naudojosi Silvestis, ir, žinoma, ne toks protingas, be jokių pagalbinių sistemų ar integruoto variklio. Prieš lįsdama į skafandrą triumvira perdavė apyrankei mintinai iškaltus žodžius, tuomet pasirūpino, kad jos žaisliukas reaguotų tiktai į balsu tariamus nurodymus ir nekreiptų dėmesio į duomenis, gautus per akustinius sensorius. Paskui pritvirtino prie skafandro kilnojamą variklį, sekundę kitą spoksojo į šio valdymo prietaisus, tarytum vien valios pastangomis iš atminties gelmių būtų pajėgusi iškrapštyti informaciją, kaip jais naudotis. Galop nusprendė, jog, esant reikalui, pagrindus prisimins. Pistoletą užkišo už išorinio instrumentų diržo, įsisupo į skafandrą ir iš kameros be jokio vargo nusklendė į angarą. Tuo pačiu pro

žemyn nukreiptą išmetamųjų dujų angą purškė silpno galingumo čiurkšlę, kad neišsitėkštų ant grindų. Šiuo metu nesvarumo būsena išnyko iš visų "Begalybės" sektorių, nes laivas neskriejo Cerberio orbita, o kybojo viename erdvės taške, teišeikvodamas minimalų variklių energijos kiekį.

Voljova išsirinko keltą: rutulio formos "Išvykimo melancholiją". Nuo vienos angaro sienos, pajudėję iš savo vietų, link jos nedrąsiai ėmė sėlinti du žalsvi patarnautojai - skraidančios sferos su atsikišusiais nagais, rėžtuvais ir kitais aštriais instrumentais, kuriais jos remontuodavo transatmosferinius laivus. Matyt, angaras buvo jutiminė Saulės Vagies zona. Na, dabar nieko nepakeisi. Juk ji pasiliko pistoletą ne tam, kad įtikintų bukaprotes mašinas leistis į subtilias derybas. Voljova nupylė mechanizmus, nors mėgindama pažeisti svarbiausias jų sistemas į kiekvieną turėjo paleisti daugiau nei po vieną šūvį.

Abi mašinos rūkdamos dūmais lėtai nudreifavo šalin.

Triumvira įniko maigyti variklio valdymo prietaisus, kol privertė skafandrą skristi greičiau. Artėjanti "Melancholija" taip išaugo, kad triumvira įžiūrėjo jos fiuzeliažą išmarginusius mažyčius įspėjimo ženklus ir techninius terminus, dauguma kurių buvo parašyti pasenusiomis kalbomis.

Už laivo išlinkio sklendė dar vienas zondas, savo dydžiu pranokstantis pabaidytą porelę. Elipsės pavidalo korpusas žvilgėjo sulankstomais manipuliatoriais bei sensoriais.

Jis kažką nutaikė į triumvirą.

Aplinka ūmai tvykstelėjo tokia ryškia žaluma, kad Voljovai panižo nagus iš akiduobių išsiplėšti akių obuolius. Mechaninis padaras spjovė į ją lazerinį spindulį. Moteris nusikeikė - skafandras laiku tapo matinis, tačiau šūvis spėjo ją apspiginti.

- Saulės Vagie, - pareiškė triumvira nujausdama, jog šviesaeigį valdanti esybė ją girdi. - Tu darai labai rimtą klaidą.

- Būčiau linkęs tuo suabejoti.

- Kaip matau, tavo žodynas praturtėjo, - murmtelėjo moteris. - Anksčiau šnekėjai ne itin natūraliai. Kas atsitiko? Aptikai tobulesnes vertimo programas?

- Kuo daugiau laiko praleidžiu tarp jūsų, tuo geriau jus pažįstu.

Skafandro antveidis vėl virto perregimu.

- Na, bent jau ne taip stipriai nukentėjau kaip Nagornis, kurį tu nukamavai.

- Aš nenorėjau, kad jį kankintų košmarai. - Saulės Vagies balsas vis dar priminė statinių trukdžių slopinamą kuždesį.

- Nė kiek tuo neabejoju. - Ji pliaukštelėjo liežuviu. - Užmušti manęs irgi nenori. Galbūt kitus, bet ne mane. Tik ne dabar, kai placdarmo priežiūrai reikia mano įgūdžių.

- Laikotarpis, kai tu galėjai praversti, jau praėjo, - atsakė Vagis. - Silvestis įsiskverbė į Cerberį.

Žinia nekokia... visiškai nekokia, nors sveikas protas tvirtino, jog tai turėjo įvykti prieš kelias valandas.

- Vadinasi, egzistuoja kita priežastis, kodėl pageidauji, kad placdarmas išliktų atviras. Tau nė motais, ar Silvestis pajėgs sugrįžti. Tikrai ne. Jei mano ginklo veikla sutriks, tu negausi informacijos, į kokias gelmes mūsų bičiuliui pavyko nusileisti. Juk tau knieti sužinoti, kaip giliai jis įstengs prasibrauti, teisingai?

Voljovos žodžius pasitikusi tyla bylojo, kad jos spėjimas daugiau ar mažiau panašus į tiesą. Galbūt svetimos prigimties esybė dar neįsisavino gudrybių meno, kuris veikiausiai būdingas tiktai žmonijai, todėl jai visiškai naujas.

- Leisk man išskristi keltu, - pareikalavo moteris.

- Tokios konfigūracijos laivas pernelyg didelis, kad įsiskverbtų į Cerberį, net jei ketini vytis Silvestį.

Negi prakeiktas mulkis tikrai tikėjo, kad ji apie tai nepagalvojo? Akimirkai Voljova pajuto gailestį Saulės Vagiui, kuris iki šiol nepajėgė suvokti, kaip funkcionuoja žmogaus sąmonė. Tam tikrame lygyje jis rodė stebėtiną nuovoką; žinodavo, kada verta gąsdinti, o kada - žadėti atlygį. Paprasčiau kalbant, mokėjo pasinaudoti emocijomis. Be abejo, Vagis pasikliovė logika ir tuo pačiu aiškiai pervertino jos svarbą žmonių reikaluose. Tarytum nurodžius Voljovai savižudišką būsimos misijos prigimtį, ji atsisakytų savo užmačių ir mielai pereitų į priešo pusę. Ach tu vargšas, apgailėtinas monstre, pamanė triumvira.

- Pasakysiu tau vieną žodį, - atsiliepė ji artėdama prie šliuzo ir būgštaudama, kad zondas gali užkirsti kelią. Visų pirma Voljova išrėžė preliminarius užkeikimus, kurių reikėjo, kad žodis su-

veiktų. Tuomet ištarė ir jį patį. Niekada anksčiau nesitikėjo, jog tuos kelis skiemenis pavartos šiame kontekste. Jau kartą teko sakyti nelemtą žodį... argi ne keista? Nemažiau stebino ir tas faktas, kad jį iš viso pavyko prisiminti. Triumvira nusprendė, jog savo lūkesčius seniai derėjo užmiršti.

Paralyžius. Štai koks buvo jos žodis.

Jis gana įdomiai paveikė mechaninį patarnautoją. Užuot bandžiusi pulti Voljovą, kai moteris pro oro šliuzą smuko į "Melancholiją", mašina porą sekundžių pakybojo ore ir nėrė sienos kryptimi - ji nelauktai prarado ryšį su laivu, todėl dabar tegalėjo pasikliauti ribotais savo elgsenos režimų ištekliais. Patarnautojas nė trupučio nenukentėjo, kadangi Paralyžiaus programa pažeidė tiktai šviesaeigio sistemas. Vienas pirmųjų "lūžo" radijo/optinis zondus jungęs ryšio tinklas. Pokyčių nepastebėjo tiktai autonomiškai funkcionuojančios mašinos, o jų, suprantama, Saulės Vagis nekontroliavo. Nūnai visame laive tūkstančiai patarnautojų bildės link terminalų, per kuriuos jie tiesiogiai prisijungs prie valdymo sistemos. Sąmyšis apims netgi žiurkes, nes Paralyžius sutrikdys ir aerozolių, išsklaidančių biochemines instrukcijas, veiklą. Išsivadavę nuo mechanizmų priežiūros, graužikai vis labiau panėšės į laukinius savo protėvius.

Voljova uždarė oro šliuzą ir apsidžiaugė pajutusi, jog keltas automatiškai atgyja. Ji nuslinko į piloto kabiną, kurioje navigaciniai prietaisai jau keitė pavidalą prisiderindami prie triumviros įgeidžių: suskystėję paviršiai pamažu įgavo naują formą.

Dabar jai tereikėjo ištrūkti iš "Begalybės".

- Pastebėjai, kaip sukratė laivą? - paklausė Kihurė, įsitaisiusi prabangiame, metalu ir aksomu išpuoštame kambaryje-vore. - Lyg per žemės drebėjimą?

- Manai, čia Iljos darbas?

- Ji liepė atsiplėšti nuo šviesaeigio, kai sulauksime signalo. Sakė, kad šis bus velniškai akivaizdus. Ką dar krestelėjimas galėtų reikšti, jei ne ženklą?

Moteris suprato, jog dar šiek tiek uždelsusi pradės abejoti savo nuojauta ir ims svarstyti, ar "Begalybė" išties virpėjo. Tuomet bus per vėlu ką nors pakeisti, nes Voljova aiškiai nurodė,

kad po signalo būtina kuo skubiau pasitraukti nuo laivo. Jos turės labai mažai laiko, tvirtino triumvira.

Taigi ji nutarė atsišvartuoti.

Kihurė iš visų jėgų pastūmė dvi žalvarines svirtis, kyšančias prietaisų skyde. Ne todėl, kad matė, kaip tai darė Voljova. Paprasčiausiai vylėsi, jog tokie netikėti, drastiški ir tikriausiai kvaili veiksmai garantuos įprastomis aplinkybėmis nepageidaujamus padarinius, pavyzdžiui, privers jų buveinę išsiskirti su laivu. Būtent tokių rezultatų Kihurė ir tikėjosi.

Kambarys-voras atitrūko nuo korpuso.

- Kitos kelios sekundės, - pratarė ji jausdama, kaip dėl netikėtai įsivyravusios nesvarumo būsenos skrandį suspaudė mėšlungis, - nulems mūsų likimą. Jei išties sulaukėme Iljos signalo, mudviem nieko bloga nenutiks. Bet jeigu suklydau, netrukus atsidursime laivo ginklų akiratyje.

"Begalybės nostalgijai" po truputį tolstant, Kihurė turėjo prisimerkti, kad jos nespigintų jungėjų varikliai, dirbantys tuščiąja eiga, bet vis vien žėruojantys nelyginant skaisčios saulės. Ji žinojo, jog kambario langus įmanoma kažkaip užtemdyti, tačiau neįstengė prisiminti, kokius mygtukus reikėtų paspausti, idant būtų aktyvuota langinių funkcija.

- Kodėl jis iš karto į mus nešaudo?

- Kad nepakenktų sau pačiam. Ilja minėjo, kad ginklų panaudojimą ribojantys draudimai instaliuoti techninėje įrangoje. Juos pakeisti - ne Saulės Vagies jėgoms. Ką gi, gana greitai atsidursime pabūklų taikiklyje.

- Kas, tavo manymu, atstojo signalą? - ko gero, Paskalei magėjo tęsti pokalbį.

- Programa, - atsakė Kihurė. - Paslėpta "Begalybės" gilumoje, kur Vagis jos nė už ką nerastų. Susieta su tūkstančiais taškų, kuriuose galima automatiškai pertraukti elektros grandinę. Kai Voljova įjungė tą programą - jei tik įjungė, - ji kaipmat išvedė iš rikiuotės tūkstančius sistemų. Vienu triuškinančiu smūgiu. Štai ką reiškė drebėjimas.

- Sugadino ir ginklus?

- Na, ne visai. Jeigu teisingai pamenu jos žodžius, sutriko kai kurių sensorių ir galbūt nusitaikymo sistemų veikla, tačiau gedi-

mai aplenkė ginklinę. Dėl to nė kiek neabejoju. Antra vertus, laive įsiviešpatavo toks chaosas, kad Saulės Vagis paaukos nemažai laiko, kol apsitvarkys ir susiorientuos, kas vyksta. Tuomet pradės šaudyti.

- Ginklai gali atgyti bet kuriuo momentu?

- Todėl ir privalome paskubėti.

- Mes dar kalbamės. Ar tai reiškia...?

- Taip. - Kihurės veidą perkreipė maniakiška šypsena. - Aš teisingai supratau signalą. Mūsų gyvybėms pavojus negresia... kurį laiką, žinoma.

Paskalė garsiai atsiduso.

- Ką darysime dabar?

- Ieškosime Iljos. Užduotis nesudėtinga. Triumvira sakė, jog mums tereikia laukti signalo, po kurio ji pati... - Kihurė neužbaigė sakinio ir susirūpinusiu žvilgsniu įsistebeilijo į šviesaeigį, kuris kybojo virš jų lyg ore sklendžianti katedros smailė.

Kažkas sudrumstė jo simetriją.

Kažkas pro korpusą veržėsi išorėn.

Iš pradžių ji pastebėjo trūkio linijas; rodės, jog iš kiaušinio mėgina išsikrapštyti viščiukas, snapu kapojantis lukštą. Po akimirkos blykstelėjo balta šviesa, o šią palydėjo sprogimai. Atvipusias korpuso nuoplaišas čiupo gravitacijos gniaužtai, veikiai pašalinę lūžgalių šydą ir atidengę skylutę, kuri žiojėjo "Begalybės" šone. Ertmė atrodė mažytė bet, kadangi laivas buvo milžiniškas, jos skersmuo, ko gero, siekė iki šimto metrų.

Pro atsivėrusią angą išniro Voljovos keltas. Jis truputį pasisukiojo palei didįjį šviesaeigį ir piruetais nuskriejo link kambario-voro.

34
Cerberio/Hado orbita, 2566-ieji

Kihurė leido Voljovai atlikti sunkiausią užduotį - pasirūpinti, kad daugiakojė triumviros slaptavietė atsidurtų "Melancholijoje". Operacija buvo sudėtingesnė, nei galėjo pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Ne todėl, kad kambarys-voras netilpo į laisvą krovininį kelto skyrių. Bėda ta, jog kadaruojančios jo kojos atsisakė susi-

lankstyti ir trukdė užtrenkti išorines laivo duris. Galų gale, tepraėjus maždaug minutei nuo darbų pradžios, Voljova įsakė grupei mechaninių patarnautojų įstumti nelemtas kambario galūnes į "Melancholiją". Jei procedūrą stebėtų pašalinis žiūrovas (šio vaidmenį dabar galėjo atlikti tiktai pusiau suparalyžiuotas šviesaeigis), jis veikiausiai įsivaizduotų regįs būrį elfų, į papuošalų dėžutę mėginančių įgrūsti vabzdį.

Pagaliau Voljova uždarė duris, ir iš akiračio pranyko žvaigždės, kurios buvo matyti siaurėjančiame tarpdurio stačiakampyje. Kelto interjeras nušvito, ir neilgai trukus pasigirdo hermetizacijos gausmas, persmelkęs metalinį kambario-voro korpusą. Į krovinių skyrių vėl sulėkusios mašinos pritvirtino "Melancholijos" laimikį prie grindų. Po minutės išsinėrusi iš skafandro pasirodė Voljova.

- Sekite paskui mane, - skambiu balsu liepė ji. - Mums derėtų kuo skubiau išsinešdinti iš ginklų akiračio.

- Koks jų šaudymo nuotolis? - pasiteiravo Kihurė.

- Tiksliai nežinau.

- Tu smogei Saulės Vagiui savo programa, - tarė Kihurė, kai visos trys moterys nuslinko kelto kabinos pusėn. - Šauniai padirbėjai, Ilja. Netgi mes pajutome, kaip atjungei sistemas.

- Man regis, aš jam gerokai pakenkiau, - atsakė triumvira. - Po to, kai įveikėme pabūklą, programą atnaujinau dar keliomis pertrauktimis. Šįsyk sąstingis apėmė ne vien paviršutines sistemas. Gaila, kad nesumąsčiau aplink jungėjų variklius instaliuoti sprogstamųjų užtaisų. Mes būtume sudorojusios laivą ir pasprukusios.

- Tačiau tokiu atveju atgal grįžti negalėtume.

- Greičiausiai. Užtat būtume pribaigusios Saulės Vagį. - Tarsi kažką prisiminusi ji pridūrė: - Ir ne tik. Be šviesaeigio pagalbos, be informacijos, kurią siunčia karinis archyvas, placdarmas neatsilaikytų prieš Cerberio pajėgas. Mes pasiektume pergalę.

- Tai pati optimistiškiausia baigtis, kokia tau šauna į galvą? Voljova neatsiliepė.

Jos nusigavo iki piloto kabinos, Kihurės džiaugsmui, pakankamai šiuolaikiškos: baltos ir sterilios nelyginant dantisto kabinetas.

- Klausyk, - kreipėsi triumvira į Paskalę. - Nežinau, ar tu suvoki, bet jei Cerberis įveiks placdarmą - ko mes norime, - tavo vyrui gresia rimti nemalonumai.

- Su sąlyga, kad jis jau prasmuko į planetą.

- O, tokia prielaida labiau nei tikėtina.

- Kita vertus, - įsiterpė Kihurė, - jeigu Silvestis tūno Cerberyje, placdarmo sunaikinimas nieko nepakeis. Tiesiog neteksime progos jo pasivyti. - Kiek patylėjusi moteris pasitikslino: - Argi ne to mes siekiame? Reikėtų bent pabandyti.

- Kažkam būtinai reikės, - linktelėjo Voljova, įsitaisė vienąme iš krėslų, prisisegė diržus ir nuleido pirštus virš jos mėgstamo archajiško, į lytėjimą reaguojančio prietaisų skydo. - Primygtinai rekomenduoju atsisėsti, kadangi mes pasistengsime kiek įmanoma labiau nutolti nuo šviesaeigio sugaišdamos kuo mažiau laiko.

Sulig paskutiniu žodžiu varikliai atgijo, riaumojimu pranešė apie savo parengtį, ir anksčiau išskydusių formų sienos, grindys bei lubos nelauktai įgavo apibrėžtus kontūrus.

Šachtai pranykus, jie nulėkė į tuštumą, o Silvestį užvaldė įsitikinimas, jog vertikalus greitis ūmai sumažėjo iki nulio; jo kūnas įsitempė lūkuriuodamas menamo spaudimo. Tai viso labo tebuvo iliuzija: juodu krito dar greičiau nei lėkdami pro placdarmą, bet judėjimo pojūtis išsisklaidė dėl neapsakomai nutolusių orientacinių taškų.

Jis atsidūrė Cerberyje.

- Na, - prabilo Kalvinas, regis, pirmą kartą po daugelio dienų, - ar tikėjais kažko panašaus?

- Tai menkniekis, - atsakė Silvestis. - Tik įžanga.

Vis dėlto jis žvelgė į keisčiausią dirbtinę struktūrą, kokią buvo matęs per savo gyvenimą. Įkalintą keisčiausioje vietoje, kokioje teko lankytis. Virš galvos plytėjo plutos skliautas, pasaulį gaubiantis stogas, kurį prakiurdė smailasis placdarmo galas. Blausų aplinkinį švytėjimą spinduliavo milžiniškos ant grindų (būtent šiuo žodžiu jis apibrėžė apatinę dangą) susirangiusios gyvatės. Organiniai ir gembėti medžių kamienai kilo aukštyn iki pat lubų. Palyginti su tuo, ką perduodavo automatiniai zondai, vaizdas

gerokai paryškėjo, todėl jam susidarė įspūdis, jog medžius primenantys ramsčiai išaugo iš lubų, o ne atvirkščiai. Jų šaknys susiliejo su grindimis. Vainikai atrodė negyvi, tarsi būtų kristaliniai. Praregėjimo akimirką Silvestis suvokė, kad apatinė danga kur kas senesnė už viršutinę, nes lubos užklojo pasaulį tuomet, kai grindys seniai buvo baigtos. Jam dingojosi, jog abi struktūros užgimė per skirtingas amarantinų mokslo stadijas.

- Tikrinu mūsų skrydžio tempą, - pasigirdo Sadžakio balsas. - Juk mes nenorėtume pernelyg greitai atsitrenkti į grindis arba susidurti su kokia nors gynybine sistema, kurios placdarmas nespėjo neutralizuoti.

- Manai, jog mūsų tebetykos priešiški elementai?

- Gal ne šiame lygyje, - atsiliepė triumviras, - o žemiau. To derėtų tikėtis. Apsaugos priemonės nenaudotos pastarąjį milijoną metų, todėl nenustebčiau, jeigu jos būtų... - jis nutilo tarytum ieškodamas tinkamo žodžio. - Aprūdijusios.

- Arba veikia be priekaištų.

- Visko gali būti.

Kartu su padidėjusia varomąja skafandro jėga sustiprėjo ir gravitacijos pojūtis. Tik ketvirčiu žemiškosios traukos. Kad ir kaip ten būtų, skliautinės lubos atstojo šiurpinančių apimčių artefaktą. Nuo atviros kosminės erdvės Silvestį skyrė kilometro storio pluta, kurią reikės įveikti, panorėjus grįžti atgal. Po kojomis žiojėjo dar tūkstantis kilometrų gelmės, bet jis nenutuokė, kiek laiko turės leistis į planetos gilumą, kol ras, ko ieškojo. Vylėsi, jog neilgai, antraip penkių dienų, skirtų kelionei ir sugrįžimui, galėjo nepakakti. Laive Silvestis lengvai sutiko, kad Voljovos apskaičiavimai teisingi ir atitinka tikrovę. Bet čia, kur triumviros lygtis įkūnijančios jėgos kristalizavosi į gigantiškas grėsmingas struktūras, pasitikėjimas jos prognozėmis stipriai susvyravo.

- Tu velniškai išsigandęs, - tarstelėjo Kalvinas.

- Jau sugebi perprasti mano emocijas?

- Ne. Tiesiog tavo emocijos turėtų atspindėti manąsias. Mudu mąstome panašiai. Ypač dabar. - Kalvinas patylėjo. - Aš nuoširdžiai pripažįstu - man labai labai baisu. Nė nežinau, ar programa turi teisę jausti tokią stingdančią baimę. Kokia įdomi mintis, tiesa?

- Pataupyk savo giliamintiškas replikas ateičiai. Guldau galvą, jog dar sulauksi progos jomis pasidalinti.

- Mano nuomone, tu jautiesi nereikšmingas, - įsiterpė Sadžakis, tarytum būtų klausęsis jųdviejų pokalbio. - Tavo pojūčiai suprantami. Tu iš tikrųjų esi nereikšmingas. Štai ką priverčia suvokti šios vietos didybė. Nejau norėtum, kad viskas būtų kitaip?

Grindys, nusėtos geometrinių formų šiukšlėmis, taip priartėjo, kad ėmė zvimbti skafandre instaliuotas pavojaus signalas. Iki apatinės dangos beliko kilometras, bet ji atrodė pasiekiama ranka. Silvesčio skafandras ėmė koreguoti savo pavidalą, idant prisitaikytų prie antžeminių operacijų. Šimtas metrų. Jie leidosi link plokščio kristalo luito, matyt, atskilusio ir žemyn nušvilpusio lubų gabalo. Dydžio sulig pokylių sale. Silvestis pastebėjo, kaip marmurinį paviršių nutvieskė ugninės jo skafandro paleistos dujų čiurkšlės.

- Išjunk variklį likus penkioms sekundėms iki susidūrimo, - perspėjo Sadžakis. - Mums nesinorėtų, kad sureaguotų kokios nors slaptos gynybinės sistemos.

- Ne, - pritarė Silvestis. - Nė trupučio nesinorėtų.

Jis numanė, jog skafandras neleis susižeisti, tačiau, vykdant Sadžakio nurodymą ir persiorientuojant į laisvo kritimo režimą penkiomis sekundėmis anksčiau, nei kojos turėtų paliesti kristalą, prireikė sukaupti visas valios pastangas. Skafandras mažumėlę išsipūtė, apsigaubė smūgį švelninančiomis plokštėmis. Drebutienos pavidalo oras taip sutankėjo, kad žmogus vos neprarado sąmonės. Užtat sąlyčio su grindimis beveik nepajuto.

Silvestis mirktelėjo ir staiga susiprotėjo nudribęs ant nugaros. Nuostabu, pamanė, koks orus nusileidimas. Po akimirkos skafandras pakėlė savo šeimininką ant kojų.

Jis stovėjo Cerberio gelmėse.

35
Cerberyje, 2567-ieji

- Ar ilgai mes keliaujame?

- Maždaug dieną, - pasigirdo tylus, lyg iš toli atsklidęs Sadžakio balsas, nors jo skafandrą nuo Silvesčio teskyrė pora dešimčių metrų. - Nesijaudink, turime pakankamai laiko.

- Aš tavimi tikiu. Tačiau dalis manęs nėra garantuota, jog tu teisus.

- Tikriausiai kalbi apie mane, - sukuždėjo Kalvinas. - Nes aš asmeniškai netikiu, kad laiko mums liko su kaupu. Tokios galimybės atmesti nederėtų, bet ji labai menkutė, jeigu atsižvelgsime į tai, kiek mažai mes žinome.

- Jei tu bandai įkvėpti pasitikėjimą...

- Nė nesitikėk.

- Tuomet užsičiaupk ir tylėk, nebent sumąstytum pasakyti ką nors naudinga.

Įsiskverbę į antrąjį Cerberio sluoksnį jie sukorė keliolika kilometrų. Pažanga nebloga - įveiktas vertikalus atstumas pranoko aukščiausius Žemės kalnus, - bet vis tiek per lėta. Skriedami tokiu tempu jie niekaip nespės grįžti laiku, net jeigu sugebės pasiekti tikslą. Tuo momentu nepailstančios plutą sergėjančios sistemos jau bus suviršinusios placdarmą arba išspaudusios jį nelyginant spuogą.

Antrasis sluoksnis, kuriame raitėsi gyvatės ir į kurį įsišaknijo stogą remiantys medžiai, buvo kristalinės konfigūracijos ir nė iš tolo neprimine jį užklojusių pseudoorganinės išvaizdos struktūrų. Silvesčiui ir Sadžakiui teko skverbtis gilyn pro siaurus kristalų tirštumą išvarpiusius plyšius it skruzdėlėms, ropojančioms plytų mūre. Lėtas žygis veikiai ištuštindavo skafandrų energijos atsargas, nes judėjimą žemyn jie nuolat koreguodavo išmetamųjų dujų čiurkšlėmis. Vienu metu Silvestis pasiūlė naudotis monosiūliais čiuptuvais (skafandrai galėjo juos užsiauginti, o gal paprasčiausiai išstumti iš slaptų savo saugyklų - tokios smulkmenos jam nerūpėjo), tačiau Sadžakis tam nepritarė: šios priemonės padėtų išsaugoti energiją, bet itin pristabdytų nusileidimą, o jų dar laukė šimtai kilometrų kelio. Negana to, juodu tegalėtų judėti vertikaliai, todėl taptų puikiais taikiniais hipotetinėms apsaugos sistemoms. Taigi didžiąją laiko dalį jie skrido. Stabtelėdavo tik tada, kai prisireikdavo įsisavinti menkučius Cerberio medžiagos kiekius, nes kristaluose netrūko sunkiųjų elementų, būtinų skafandrų varikliams. Laimei, kol kas planeta nekreipė jokio dėmesio į vampyrišką jų veiklą.

- Regis, pasaulis dar nežino, jog mes prasmukome į jo vidurius, - sumurmėjo Silvestis.

- Gal ir nežino, - atsiliepė Kalvinas. - Į tokias funkcionuojančios atminties gelmes nedaug kas pajėgtų prasismelkti. Sistemos, kurios turėtų užfiksuoti įsibrovėlius ir apginti Cerberį, nuo dyko buvimo greičiausiai atrofavosi... žinoma, jeigu jos išvis egzistavo.

- Kodėl man atrodo, jog tu mėgini pakelti man nuotaiką?

- Tiesiog nuoširdžiai rūpinuosi tavo gerove. - Silvestis neabejojo, jog dabar vizualinis Kalvino komponentas būtų nusišypsojęs. - Visgi manau, kad esu teisus. Kuo giliau leisimės, tuo labiau tikėtina, jog mūsų nepalaikys priešiškais elementais. Šiuo atžvilgiu Cerberis panašus į žmogaus kūną - daugiausia skausmo receptorių slypi odoje.

Prisiminęs, kaip jam sutraukė skrandį, kai sykį, iškeliavęs prasiblaškyti už Bedugnės miesto ribų, išgėrė per daug šalto vandens, Silvestis neatsispyrė norui paspėlioti, ar Kalvino žodžiuose glūdi bent krislas tiesos. Tiesą sakant, ūpą jie pakėlė. Bet nejau tai reiškė, jog pasaulio gilumoje mechanizmai snūduriuos - negi galingosios gynybinės plutos sistemos prarado savo prasmę, nes planetoje tūnančios technologijos nebeatliko funkcijų, kurias numatė amarantinai? Galbūt Cerberis tapo panašus į lobių skrynią, užrakintą ir nublizgintą, tačiau tesaugojančią rūdijantį šlamštą?

Taip galvoti nederėjo. Jei lemtis neapgaus ir jei pastarieji penkiasdešimt gyvenimo metų (gal net daugiau) nebuvo praleisti iliuzijų šešėlyje, jis neabejotinai atras kažką vertinga. Silvestis negalėjo rasti žodžių, kuriais nupasakotų savo pojūčius, bet žinojo, jog nuojauta jo neapgauna.

Praėjo dar viena diena. Protarpiais jis miegodavo. Jeigu akiratyje pasirodydavo kas nors įsidėmėtina arba jeigu išoriniai vaizdai drastiškai pakisdavo ir neatitikdavo leistinų nuokrypių, instaliuotų skafandre, šis bematant prižadindavo savo šeimininką. Silvestis nenutuokė, ar Sadžakis buvo bent kartą sumerkęs akis. Jei ir ne, tokią padėtį galima lengvai paaiškinti keista triumviro fiziologija: kraujotakos sistemoje nardančios medi-mašinos apvalydavo organizmą nuo susikaupusių nuodų, žonglierių transformuota sąmonė pajėgdavo ištverti be miego galybę valandų. Kai žygis tapdavo lengvesnis, kitaip tariant, jei po kojomis atsiverda-

vo bedugnė šachta, nusileidimas paspartėdavo iki maksimalaus vieno kilometro per minutę greičio. Grįžti atgal, suprantama, bus lengviau, nes skafandrai mintinai žinos visus kelio vingius, nebent juos pakoreguotų netikėti pokyčiai Cerberio struktūroje. Dabar juodu dažnai skriedavo keliolika kilometrų, kol įsirėždavo į aklavietę arba kol šachta taip susiaurėdavo, kad iškildavo grėsmė jų saugumui. Tuomet abu kildavo viršun iki paskutinio išsišakojimo ir rinkdavosi kitą tunelį. Teko remtis bandymų ir klaidų metodu, nes skafandrų sensoriai, kuriems trukdė kristalinių elementų masė, veikė tiktai poros šimtų metrų nuotoliu. Vis dėlto jie po truputį skverbėsi gilyn, kilometrą po kilometro, skendėdami šleikščioje žalsvai melsvoje kristalų skleidžiamoje šviesoje.

Pamažu aplinkinių objektų struktūra ėmė keistis. Dabar priešakyje plytėjo daugybės kilometrų skersmens žalsvu atspalviu spinduliuojančios medžiagos luitai, kurie kybojo sustingę it ledynai. Visi kristalai tarpusavyje jungėsi, tačiau žiūrint į juos skiriančius skliautinius tarpeklius ir galvos svaigulį keliančias proplaišas rodės, tarsi tos plokštumos sklęstų erdvėje nebyliai besipriešindamos gravitaciniam pasaulio laukui. Kas gi tai, pagalvojo Silvestis. Negyva kristališka materija ar šis tas keisčiau? Gal jis regėjo komponentus, kurie priklausė pasaulį aprėpusiam mechanizmui - perdėm gigantiškam ir sudėtingam, kad jį būtų galima suprasti? Jei čia išties mašinos, jos, ko gero, panirusios į miglotą kvantinės realybės būseną, kur tokios sąvokos, kaip šiluma ir energija, paprasčiausiai neegzistavo. Terminiai skafandro sensoriai patvirtino, jog tie luitai šalti kaip ledas, bet po permatomais jų paviršiais Silvestis kartkartėmis užfiksuodavo judesius. Tuomet apimdavo jausmas, tarytum jis žvelgtų į laikrodžio sraigtelius, tiksinčius po plastiko plėvele. Deja, paprašius skafandro ištirti, kas slypi tuose kristaluose, Silvestis tesulaukė pernelyg neapibrėžtų, sunkiai suvokiamų rezultatų.

Klajonės žemyn truko keturiasdešimt valandų, kol jie padarė itin reikšmingą ir naudingą atradimą. Kažkuriuo momentu kristalinė matrica išskydo - toje zonoje atsivėrė platesnės ir gilesnės šachtos negu tos, kurias teko įveikti anksčiau. Kiekvieno iš dešimties Silvesčio bei Sadžakio apžiūrėtų statmenų tunelių skersmuo siekė porą kilometrų; jie driekėsi kelis šimtus kilometrų,

kol susiliedavo kažkur Cerberio gelmėje. Sienos skleidė pykinantį žalsvą švytėjimą, kaip ir kristaliniai elementai. Po paviršiais nuvilnijantys virpesiai bylojo, jog šachtos priklauso tiems patiems mechanizmams, nors ir atliko visiškai kitokias funkcijas. Iš savo atminties kertelių Silvestis iškrapštė informaciją apie didžiąsias Egipto piramides. Prisiminė, kad jos būdavo išvarpytos tuneliais, kurie suteikdavo galimybę kapavietėje įkalintiems darbininkams prasmukti išorėn. Galbūt čionykščių šachtų paskirtis tokia pati, o gal pro jas šilumos perteklių išspinduliuodavo nūnai aprimę varikliai.

Aptikus vertikalius erdvius tunelius gerokai išaugo nusileidimo greitis, bet netikėtą sėkmę lydėjo ir tam tikri pavojai. Įkalinti tarp šachtos sienų, jie niekur nepasislėptų nuo antpuolio ir tegalėtų sprukti dviejomis kryptimis - aukštyn arba žemyn. Tačiau delsti irgi nevalia: placdarmui subyrėjus, Silvestis su Sadžakiu amžiams įstrigtų Cerberyje. Tokia lemtis anaiptol nepriimtina. Taigi jie nutarė surizikuoti.

Laisvo kritimo teko atsisakyti. Skafandrai lėkdavo apačion išjungę variklius, kai statmenų tunelių ilgis siekdavo nedaugiau kaip kilometrą. Dabar dėl įspūdingo šachtų dydžio iškilo nenumatytų keblumų. Kažkodėl bendražygius nenuṃaldomai traukė link sienų, tad, nenorėdami išsitėkšti į vertikalų šleikščios nefrito spalvos paviršių, jie turėdavo koreguoti skrydžio kryptį išmetamųjų dujų pliūpsniais. Žinoma, viskuo kalta Koriolio jėga - ta pati, kuri aplink savo ašį besisukančioje planetoje iškreipdavo vėjų srautus. Čionykštėje aplinkoje Koriolio jėga trukdė tiesiam nusileidimui, nes Cerberis irgi sukosi. Štai kodėl Silvestis ir Sadžakis, artėdami prie pasaulio branduolio, buvo priversti atsikratyti kampinio pagreičio pertekliumi. Visgi, palyginti su ankstesniais vėžlio žingsniais, kelionės sparta pastebimai išaugo.

Juodu nuskriejo žemyn šimtą kilometrų, kai pagaliau sulaukė antpuolio.

- Jis juda, - pranešė Voljova.

Nuo tada, kai kosminis keltas išsiveržė iš "Begalybės nostalgijos", praėjo jau dešimt valandų. Triumvira spėjo truputį numigti, bet vis vien jautėsi išsekusi. Nepadėjo netgi supratimas, jog ne-

ilgai trukus ji turės sukaupti visas likusias jėgas. Tam, kad atslūgtų per pastarąsias dienas patirta fizinė ir psichinė įtampa, reikėjo šio to daugiau nei trumpo pasiutmiegio. Nūnai Voljova būdravo, tarytum nuovargio iškankintas kūnas būtų nenorom suteikęs leidimą naudotis slaptomis energijomis atsargomis. Be abejo, ilgam jų nepakaks, ir už atokvėpio akimirkas teks sumokėti dar didesnę kainą. Tačiau dabar triumvira džiaugėsi, jog bent kuriam laikui galės išsaugoti žvitrumą.

- Kas juda? - paklausė Kihurė.

Voljova pamojo galva į akinančiai baltą pasagos formos prietaisų skydą, kuriame nušvito parodymų ekranai.

- Kas kitas, jei ne prakeiktas laivas?

Joms bešnekant, pabudo ir nusižiovavo Paskalė.

- Kas girdėti?

- Nieko gera. - Voljova subarbeno pirštais per klaviatūrą, idant iš informacinės sistemos gelmių ištrauktų kitus rodmenis, nors ir neabejojo sulauksianti blogų žinių. - Atgijo šviesaeigis. Mes galime padaryti dvi nemalonias išvadas. Pirma, Saulės Vagis jau perinstaliavo pagrindines sistemas, kurias išvedė iš rikiuotės Paralyžius.

- Na, per dešimt valandų mes sukorėme nemenką kelią. - Paskalė linktelėjo į artimiausią "Melancholijos" padėtį erdvėje rodantį ekraną - keltas jau buvo įveikęs trečdalį atstumo, skiriančio "Begalybę" nuo Cerberio.

- O antra? - paragino Kihurė.

- Iš visko sprendžiant, Saulės Vagis išmoko manipuliuoti varikliais. Anksčiau tik atsargiai juos tyrinėjo, nes baiminosi pakenkti laivui.

- Ką tai reiškia?

Voljova dūrė pirštu į tą patį ekraną, į kurį dėmesį atkreipė ir Paskalė.

- Tarkim, jis pagaliau perprato, kaip valdyti variklius. Turint omenyje skrydžio kryptį ir trajektoriją, tampa akivaizdu, jog šviesaeigis mėgins užkirsti mums kelią. Paprasčiau kalbant, Vagis bandys mus pasivyti, kol nepasiekėme Deno ar bent placdarmo. Šiuo momentu "Melancholija" - nekoks taikinys. Iššauti spinduliai pernelyg išsisklaidytų, todėl laivui nepakenktų. O užtaisų, le-

kiančių kone šviesos greičiu, mes išvengtume įjungusios padriko manevravimo režimą. Bet gana greitai šviesaeigis priartės tiek, kad šūviai, paleisti iš jo ginklų, neabejotinai mus kliudys.

- Kiek laiko mums liko? - Silvesčio žmonos kaktoje įsirėžė raukšlelės. Įprotis raukytis anaiptol nežavėjo Voljovos, bet ji sugebėjo išsaugoti šaltą veido išraišką. - Argi mes neįgavome pranašumo?

- O taip, įgavome, tačiau dabar niekas nesutrukdys Saulės Vagiui išvystyti dešimtis *g* siekiančio pagreičio. Šis sutraiškytų mus į košę. Tuo tarpu jam tai nė motais. Laive nebetūno jokie gyvi padarai, neskaitant keturkojų graužikų, kurie cypia ir blaškosi koridoriais, kai mėgini juos nupilti.

- Ir galbūt kapitono, - pridūrė Kihurė. - Nors mažai tikėtina, kad Vagis atsižvelgtų į jo poreikius.

- Aš klausiau, kiek liko laiko? - neatlyžo Paskalė.

- Jei mums pasiseks, gal sugebėsime nusigauti iki Cerberio, - atsakė Voljova. - Bet ilgai žvalgytis ir dvejoti negalėsime. Teks smukti į planetą, kad paspruktume nuo šviesaeigio ginklų. Ir netgi tuomet mums reikės įsibrauti kuo giliau, jei norėsime išnešti sveikus kailius. - Iš jos gerklės išsprūdo kimus prunkštimas. - Rodos, tavo vyras nuo pat pradžių elgėsi teisingai. Dabar jam gerokai saugiau negu mums. Bent jau kurį laiką.

Šachtos sienose nušvito raštai, ryškiau sužvilgo milžiniški kristalo plotai. Silvestis ne iš karto suprato matąs gigantiškus amarantinų grafinius ženklus. Ji glumino ne tiek apimtys, kiek tas faktas, kad simboliai ne itin priminė tuos, kuriuos regėjo anksčiau, tarytum jie atspindėtų visiškai kitą kalbą. Intuicija pakuždėjo, jog tokius rašmenis naudojo tremtiniai, į žvaigždes pakilę Saulės Vagies sekėjai. Šiuos ženklus nuo Resurgame rastų pavyzdžių skyrė dešimtys tūkstančių metų, todėl keista, kad išvis pavyko juos suprasti.

- Ką įskaitei? - pasiteiravo Kalvinas.

- Mes čia nepageidaujami, - atsakė Silvestis nustebęs, jog simbolių prasmė jam daugiau ar mažiau aiški. - Švelniai tariant.

Atrodo, Sadžakis irgi užfiksavo mintyse suformuluotus jo žodžius.

- Kas tiksliai parašyta ant sienų?

- Žinia, kad šitą lygį sukūrė amarantinai.

- Pagaliau tavo teorijos įrodytos, - pastebėjo Kalvinas. - Visa tai iš tiesų yra būtybių, kurias tyrinėjai, rankų darbas.

- Kitomis aplinkybėmis mielai už pergalę išgerčiau, - atsiliepė Silvestis tik iš dalies kreipdamas dėmesį į pokalbį. Jį sukrėtė užrašai ir mintys, ūmai atklydusios į galvą. Panašūs pojūčiai apimdavo šifruojant amarantinų grafinius ženklus Resurgame, visa galva pasinėrus į darbą, bet anksčiau Silvestis niekada nesijausdavo garantuotas dėl žodžių reikšmių. Dabar sklandus vertimas vienu metu žavėjo ir gąsdino.

- Prašyčiau pratęsti, - paragino Sadžakis.

- Na, mus perspėja, kad nedrįstume leistis gilyn...

- Vadinasi, tikslas nebetoli.

Silvestis irgi taip manė, nors negalėjo pasakyti kodėl.

- ...nes apačioje slypi šis tas, ko mums nederėtų matyti.

- Matyti? Taip ir parašyta?

- Amarantinai dėsto savo mintis labai aiškiai, Sadžaki. Neįsivaizduoju, ką rasime Cerberio gilumoje, bet jie nenori, jog mes priartėtume prie to objekto.

- Tikriausiai todėl, kad jis be galo vertingas.

- O jeigu mus iš tikrųjų bando perspėti? - įsiterpė Kalvinas. - Kalbu ne apie grasinimus. Gal mūsų nuoširdžiai meldžia pasitraukti šalin? Ar kontekstas pateikia tokias užuominas?

- Aš galėčiau atsakyti į tavo klausimą, jei skaityčiau įprastą amarantinų raštą. - Silvestis nepridūrė, jog pritaria tam, ką Kalvinas norėjo pasakyti, nors logiškai nebūtų paaiškinęs, kas pakurstė keistą nuojautą. Užuot ją nuslopinęs, nejučia ėmė spėlioti, kas privertė amarantinus taip elgtis. Kokias baisybes reikėjo įkalinti dirbtiniame pasaulyje ir apsaugoti pačiais galingiausiais galaktikoje egzistuojančiais ginklais? Nejau tie dalykai tokie kraupūs, kad jų neįmanoma sunaikinti? Kokį monstrą jie sukūrė?

O gal rado?

Į galvą toptelėjusi mintis, rodės, aptiko tuščią sąmonės ertmę, kurioje jai ir buvo vieta. *Saulės Vagies sekėjai kažką rado vietinės sistemos pakraštyje.*

Silvestis tebesvarstė, kodėl jis taip pasitikėjo savo nuojauta,

kai artimiausias grafinis ženklas atsiskyrė nuo sienos, šioje palikdamas tuščią nišą. Įkandin jo sekė ištisi žodžiai, frazės, sakiniai - dydžio sulig milžiniškais pastatais, - kurie atsiplėšė nuo vertikalių paviršių ir įniko sukti ratus aplink porą skafandrų, kantriai nelyginant plėšrūs paukščiai. Jie sklendė erdvėje, padedant kažkokiems neįsivaizduojamiems ir skafandrams nepastebimiems mechanizmams. Nepavyko užfiksuoti jokių gravitacinių ar magnetinių svyravimų. Silvestį pritrenkė svetima šitų objektų prigimtis, tačiau nuostaba tetruko akimirką, nes jis susiprotėjo, jog grafiniai simboliai elgiasi logiškai. Kas čia keista, jei įspėjantis pranešimas, kurio atvykėliai nepaiso, bando jėga primesti savo valią?

Staiga paaiškėjo, jog metas apmąstymams baigėsi.

- Apsaugines skafandrų sistemas perjunk į automatinį režimą, - įprastai ramus Sadžakio balsas nuskambėjo oktava aukščiau. - Mano nuomone, tie ženklai mėgins mirtinai mus sutraiškyti.

Tarytum tai nebūtų akivaizdu.

Apsupę jį iš visų pusių sklendžiantys žodžiai ėmė spiralėmis nerti artyn. Silvestis leido skafandrui pačiam gintis. Antveidis bematant užtamsėjo, apsaugodamas akių tinklaines nuo svilinančių plazmos pliūpsnių. Rankinio valdymo teko laikinai atsisakyti: skafandrui visiškai nereikėjo, kad žmogus imtųsi darbo, kurį pats galėjo atlikti daug geriau. Deja, apsauginiai sluoksniai ne itin padėjo - Silvesčio akiratyje sproginėjo saliutai, akių schemoms gerokai pakenkė fotonų srautai, be to, jis nujautė, jog po skafandro apdangalu įsismelkė deginantis daugiaspektrinis spinduliavimas. Kūną supurtė staigūs judesiai, tokie galingi postūmiai aukštyn žemyn, kad Silvestis nugrimzdavo į tamsią nebūtį ir atsigavęs vėl išvysdavo šviesą nelyginant traukinys, bildantis geležinkeliu, kuris dažnai prasmegdavo tuneliuose. Matyt, skafandras stengėsi pasprukti nuo ore pakibusių žodžių, tačiau sulig kiekvienu jų puolimu turėdavo žaibiškai sumažinti savo greitį.

Galų gale žmogus ilgam prarado sąmonę.

Voljova privertė "Melancholijos" variklius veikti visu pajėgumu, todėl dabar laivas skriejo nuolatiniu 4 *g* pagreičiu. Retsykiais, vykdydamas užprogramuotas instrukcijas, jis blaškydavosi

erdvėje padrikais vingiais - tam atvejui, jei šviesaeigį kontroliuojanti esybė nutartų pasinaudoti kinetiniais ginklais. Būdamos be skafandrų ar apsauginių šarvų, moterys neištvertų didesnio pagreičio. Tačiau ir šiuo metu skrydis nekurstė jokių malonių jausmų, ypač Paskalei, kuri prie tokių perkrovų buvo netgi mažiau įpratusi negu Kihurė. Joms teko kiurksoti savo krėsluose ir maksimaliai apriboti rankų judesius. Antra vertus, trijulė galėjo šnekėtis ir palaikyti daugiau ar mažiau rišlų pokalbį.

- Ar tu bendravai su Saulės Vagimi? - paklausė Kihurė. - Supratau iš tavo veido, kai izoliatoriuje išgelbėjai mus nuo žiurkių. Aš teisi?

Voljova atsiliepė kimoku balsu, tarsi ją kažkas būtų lėtai smaugęs.

- Jei tavo istorija ir kėlė man šiokių tokių abejonių, jos visos išnyko, kai pamačiau prakeikto padaro veidą. Man tapo aišku, jog susidūriau su svetimos rasės būtybe. Tuo momentu bent iš dalies supratau, ką patyrė Borisas Nagornis.

- Tiksliau sakant, kas išvarė jį iš proto.

- Patikėk, jei į mano galvą įsibrautų tokia bjaurastis, aš irgi kuoktelėčiau. Man kelia nerimą tai, jog dalis Boriso pamišimo persidavė Saulės Vagiui.

- Kaip, tavo manymu, *aš* turėjau jaustis? - atšovė Kihurė. - Juk toji esybė gyveno mano smegeninėje.

- Nieko panašaus. - Voljova papurtė galvą - 4 *g* pagreičiu skriejančioje aplinkoje toks gestas bylojo apie apdairumo stoką. - Taip, kurį laiką jis išties tūnojo tavo galvoje. Bet sunaikinęs Madmuazelės likučius išsikraustė.

- Kada?

- Kai Sadžakis naršė tavo sąmonę. Aš pati viskuo kalta. Man nederėjo leisti jam įjungti skenerio. - Kaip žmogus, sutinkantis, kad klydo, ji neatrodė itin atgailaujanti. Regis, Voljovai pakako vien prisipažinimo. - Triumvirui tiriant tavo smegenis, Saulės Vagis užsikodavo duomenų sraute ir drauge su juo persikėlė į skenavimo mechanizmą, iš kurio lengvai nusigavo į kitas laivo sistemas.

Jos virškino Voljovos žodžius tylėdamos. Galop Kihurė pratarė:

- Tai, kad leidai Sadžakiui kapstytis mano sąmonėje, nebuvo protingiausias tavo poelgis, Ilja.

- Be abejo, - triumviros balsas nuskambėjo taip, tarsi ši mintis ką tik toptelėjo jai į galvą, - tavo tiesa.

Kai Silvestis atsipeikėjo - gal po dešimčių sekundžių, gal po dešimčių minučių, - antveidis jau buvo tapęs perregimas, o jis pats be jokių trukdžių krito į šachtos gilumą. Kilstelėjęs akis į viršų išvydo susirėmimo, įvykusio keliolika kilometrų aukščiau, padarinius: blankiai švytinčias energijos impulsų apdegintas ir išvarpytas sienas. Kai kurie žodžiai tebesuko ratus erdvėje, tačiau jų reikšmių perprasti nebepavyko, nes atsakomieji skafandro šūviai nuskėlė ištisas simbolių dalis. Lyg suvokdami, jog įspėjimo prasmė beviltiškai iškraipyta, žodžiai nustojo būti ginklais. Silvesčiui bežiūrint, jie grįžo į nišas tarsi paniurę varnai, skriejantys atgal į savo lizdus.

Vis dėlto nuojauta tvirtino, jog įvyko kažkas negera.

Kur pradingo Sadžakis?

- Kas, po velnių, atsitiko? - suriko jis vildamasis, kad skafandras teisingai interpretuos klausimą. - Kur Sadžakis išnyko?

- Autonominei apsaugos sistemai teko atremti puolimą, - pranešė skafandras, abejingai lyg komentuodamas šio ryto orą.

- Ačiū, tiek ir pats supratau. Kur prapuolė Sadžakis?

- Manevruodamas jo skafandras pavojingai nukentėjo. Šifruoti telemetriniai duomenys liudija, jog rimtai, ko gero, nepataisomai apgadintos pagrindinės ir pagalbinės variklio sistemos.

- Aš klausiau, kur Sadžakis yra?

- Jo skafandras nepajėgs sumažinti kritimo greičio ar pasipriešinti Koriolio jėgai. Sprendžiant iš telemetrinės informacijos, jis nutolęs nuo mūsų į apačią per penkiolika kilometrų. Vis dar lekia žemyn, tolsta nuo jūsų 1.1 kilometro per sekundę greičiu, kuris nuolat didėja.

- Tebekrenta?

- Galima pagrįstai teigti, kad, neveikiant varikliui ir skafandrui neįstengiant pasinaudoti monosiūlių lynu, jis kris, kol užsibaigs šachta.

- Tai yra mirs?

- Apskaičiavus maksimalų greitį, kurį jis pasieks prieš susidurdamas su kietu paviršiumi, išgyvenimo tikimybė praktiškai lygi nuliui. Žinoma, jei nepaisysime kraštutinių statistinių ribų.

- Kitaip tariant, Sadžakio galimybės išsigelbėti lygios vienam šansui iš milijono, - patikslino Kalvinas.

Silvestis pasisuko taip, kad įžvelgtų šachtos gelmes. Penkiolika kilometrų - septynis kartus daugiau nei vertikalaus tunelio skersmuo. Jis stebeilijosi žemyn skriedamas ta pačia kryptimi, kol kažkuriuo momentu akys lyg ir užfiksavo porą blykstelėjimų. Matyt, Sadžakiui galų gale atsitrenkus į sieną, pažiro kibirkštys. Jos veikiai išblėso, ir dabar Silvestis nematė nieko, išskyrus statmenus šachtos paviršius.

36
Cerberio/Hado orbita, 2567-ieji

- Tu kažką sužinojai, - tarė Paskalė. - Saulės Vagis tau kažką išklojo. Štai kodėl taip desperatiškai sieki jį sustabdyti.

Ji kreipėsi į Voljovą - šiai truputį palengvėjo, kai "Melancholija" įveikė pusę kelio, skiriančio planetą ir tą tašką, kuriame laivas išvystė 4 *g* pagreitį. Variklio išspjautos ugnies čiurkšlės plūdo tolyn nuo bėgles persekiojančio šviesaeigio, todėl pastarajam bus dar sunkiau nusitaikyti į keltą. Kalbant apie neigiamus padėties aspektus, dabar liepsnos krypo į Cerberį, kuris jas galėjo palaikyti ženklu, bylojančiu apie priešiškumą, jei tiktai iki šiol nesusiprotėjo, jog į pasaulį įsibrovusi pora žmonių puoselėjo anaiptol ne draugiškus ketinimus.

Deja, trijulė moterų nieko neįstengė pakeisti.

"Begalybės nostalgija" skriejo 6 *g* pagreičiu, tad atstumas tarp dviejų laivų nenumaldomai mažėjo. Remiantis visais apskaičiavimais, po penkių valandų šviesaeigis priartės prie "Melancholijos" per šūvio nuotolį. Saulės Vagis greičio nedidino, o tai reiškė, kad jis tebetyrė variklių pajėgumą. Aišku, labiau rūpinosi ne savuoju, o "Begalybės" išlikimu, nes jei į gabalus subyrėtų šviesaeigis, placdarmo lauktų tokia pati lemtis. Nors Silvesčiui jau pavyko įsmukti į planetą, keistajai programinei esybei aiškiai knietėjo žinoti, ar tikslas pasiektas. Angą plutoje buvo priversta

išsaugoti, kad pro ją į kosminę erdvę sklistų informacijos signalai. Voljova nė akimirkai netikėjo, jog Saulės Vagis norėjo užtikrinti Silvesčiui galimybę ištrūkti iš Cerberio.

- Ar jo istorija panaši į tai, ką man rodė Madmuazelė? - dėl užsitęsusios perkrovos Kihurė šnekėjo tokiu balsu, lyg būtų ką tik pabudusi po rimtų išgertuvių. - Tuos vaizdus, kurių man niekaip nesisekė prisiminti.

- Sunku pasakyti, - atsiliepė Voljova. - Kažkodėl manau, kad jis sakė tiesą, bet vargu ar kada nors galėsime tai garantuoti.

- Gal jau pradėtum pasakoti? - įsiterpė Paskalė. - Kaip matau, aš esu vienintelė, kuri nieko nežino. Dėl smulkmenų pasiginčysite vėliau.

Suzvimbė prietaisų skydas - per paskutines valandas tokiu garsu jis porą sykių pranešė, jog laivagalį perliejo iš "Begalybės" šovęs radaro spindulys. Nūnai šie duomenys nebuvo itin vertingi, nes žvaigždėlaivis skrido už kelių šviessekundžių nuo kelto, pakankamai toli, kad "Melancholija", iškilus būtinybei, nertų į šoną ir kaipmat pakeistų radaro nustatytas koordinates. Vis dėlto signalas baugino: jis liudijo, jog "Begalybė" išties persekiojo bėglių laivą ir prieš paleisdama šūvius stengėsi kuo tiksliau nusitaikyti. Praeis ne viena valanda, kol reikalai pakryps į blogąją pusę, tačiau grėsmingi Saulės Vagies ketinimai jau dabar badė akis.

- Gerai, pradėsiu nuo to, ką žinau, - atsakė Voljova ir giliai įkvėpė užpildydama plaučius oro atsargomis. - Kadaise galaktika buvo kur kas tankiau apgyvendinta. Milijonais rasių, nors tik nedaugelis iš jų sugebėjo pasiekti technologinių aukštumų. Tiesą sakant, įvairiausių kultūrų neturėtų stigti ir šiais laikais, jei remsimės prielaida, kad galaktikoje Žemės tipo planetų, kuriose yra vandens ir kurios skrieja atitinkamu atstumu nuo G klasės žvaigždės, pasitaiko ganėtinai dažnai. - Ji nukrypo nuo temos, bet Paskalė ir Kihurė nutarė tam neprieštarauti. - Paradoksalu, ar ne? Teorijas apie gyvybės paplitimą paneigia praktika. Hipotezių apie laikotarpius, per kuriuos išsivysto įnagius naudojantys protingi padarai, sukurta dar daugiau, bet jos susiduria su ta pačia problema. Tiesiog nurodo per didelį galimą egzistuojančių kultūrų skaičių.

- Iš to ir kilo Fermio paradoksas, - pridūrė Paskalė.

- Kas? - nesuprato Kihurė.

- Senais laikais pastebėta dichotomija tarp sąlygiškai lengvos galimybės skraidyti kosminėje erdvėje, ypač automatiniams pasiuntiniams, ir tokių žmonijos kultūroms nepriklausančių robotų stoka. Galime daryti vienintelę logišką išvadą, kad kitų rasių, kurios juos išsiųstų, paprasčiausiai nėra.

- Juk galaktika - milžiniška, - paprieštaravo Kihurė. - Galbūt tos kultūros kažkur gyvena, tik mes nieko apie jas nežinome.

- Ne, - kategoriškai nukirto Voljova. Paskalė pritardama linktelėjo. - Galaktikos dydis įspūdingas, tačiau nėra beribis. Maža to, ji labai sena. Jei protingų būtybių rasė nutartų iššauti į kosmosą zondus, likusios kultūros apie juos sužinotų per kelis milijonus metų. Tuo tarpu pati galaktika gerokai senesnė. Suprantama, kol atsirastų užtektinai sunkiųjų elementų, kurie palaikytų naują gyvybę, užgimtų ir išmirtų ne viena žvaigždžių karta. Vis dėlto net ir tuomet, jei mašinas kuriančios rasės atsirastų sykį per milijoną metų, jos turėtų tūkstančius galimybių dominuoti galaktikoje.

- Voljovos paminėtai problemai galėtume pasiūlyti du atsakymus, - pratęsė Silvesčio žmona. - Visų pirma tarkim, jog kitos rasės egzistavo, bet mes jų paprasčiausiai nepastebėjome. Gal tokia teorija buvo tikėtina prieš porą šimtų metų, bet dabar, kai ištyrėme kiekvieną asteroidų žiedo colį šimtinėje sistemų, niekas rimtai jos nevertina.

- Gal kitos kultūros niekuomet neegzistavo?

Paskalė kryptelėjo galva į Kiuhrę.

- Ši išvada irgi atrodė logiška, kol sužinojome daugiau apie galaktiką, kuri įtartinai mielai prisitaiko prie įvairių gyvybės formų, bent jau esminiais faktoriais. Kaip sakė Voljova, tam tikromis žvaigždžių klasėmis, atitinkamomis planetomis ir būtent tokiomis, kokių reikėtų, pastarųjų koordinatėmis. Pagal biologinius modelius pirmapradė gyvybė turėtų kur kas dažniau išsivystyti į protingų būtybių rūšį.

- Vadinasi, tie modeliai neteisingi, - spėjo Kihurė.

- Anaiptol, - vėl prabilo Voljova. - Galų gale pakilę į kosmosą, ištrūkę iš Pirmosios Sistemos, žmonės visur pradėjo rasti ne-

gyvas kultūras. Kai kurios išnyko prieš milijoną metų, kitos dar seniau. Šiaip ar taip, paaiškėjo vienas dalykas. Praeityje galaktikoje netrūko įvairiausių rasių. Kas įvyko, jog dabar ji taip ištuštėjo?

- Karas, - atsiliepė Kihurė, ir porą sekundžių nė viena iš moterų nepratarė nė žodžio. Tylą nutraukė Voljova, prabilusi švelniu, pagarbą spinduliuojančiu balsu, tarsi jos šnekėtų apie kažką siaubinga:

- Aušros karas, štai kaip jį vadino, tiesa?

- Tiek ir pati prisimenu.

- Kada jis kilo? - pasiteiravo Paskalė. Akimirką Voljovą persmelkė užuojauta Silvesčio žmonai, įstrigusiai tarp porelės, kurioms buvo suteikta galimybė žvilgtelėti į neįtikėtinus dalykus ir kurios, užuot rodžiusios susidomėjimą faktų visuma, siekė užpildyti atsiminimų spragas, viena su kita pasidalinti abejonėmis ir klaidingai suprastomis smulkmenomis. Tačiau Paskalė nieko apie tai nežinojo. *Kol kas*.

- Prieš milijardą metų, - atsakė Kihurė. Voljova tiesiog klausėsi leisdama bendražygei pasakoti. - Jis susiurbė į save visas tas kultūras ir išspjovė jas sumaitotas. Vargu ar mes kada nors suprasime, kas pakurstė karą ir kam būtent pasišėkė jį išgyventi. Viena aišku: tie, kurie išliko, labiau priminė mašinas nei gyvus padarus. Tačiau, palyginti su jais, mūsų mechanizmai panašūs į akmens amžiaus įrankius. Tiesa, tos būtybės turėjo vardą. Nepamenu, pačios taip pasivadino ar kažkas jas taip praminė.

- Slopintojai, - įsiterpė Voljova.

Kihurė linktelėjo.

- Visiškai pelnytas vardas.

- Kodėl?

- Todėl, kad po karo jie pradėjo išpažinti itin savotiškas pažiūras ir įtvirtino griežtą valdžią. Aušros karą sukėlė protingos organinės gyvybės rūšys. Slopintojai savo ruožtu įgavo proto po laiko. Kad ir kaip ten būtų, tokia padėtis tik palengvino jų užduotį.

- Apie ką tu šneki?

- Slopinimą, žinoma. Visoje galaktikoje jie neleido vystytis jokioms protingoms gyvybėms, kad nepasikartotų Aušros karas.

Pasakotojos gairelę perėmė Voljova.

- Mes kalbame ne vien apie karą išgyvenusių kultūrų sunaikinimą. Jie nutarė šalinti sąlygas, kurios padėtų užgimti protingoms būtybėms. Ne, pertvarkyti žvaigždžių sistemų nesiruošė - manau, tokie veiksmai būtų prieštaravę jų pačių puoselėjamai apribojimo taktikai, - veikiau užsiėmė menkesnio mastelio slopinimu. Žvaigždės evoliucijos neįtakodavo, nebent kraštutiniais atvejais, pavyzdžiui, kai pakeisdavo kometų orbitas, kad šie dangaus kūnai bombarduotų planetą ilgiau, nei derėtų. Aišku, gyvybės rūšys vis vien sugebėdavo aptikti saugias nišas - giliai po žeme arba hidroterminių angų apylinkėse, - tačiau į sudėtingas kultūras niekada neišsivystydavo. Bent jau ne į tokias, kurios keltų pavojų slopintojams.

- Tu sakei, jog karas įvyko prieš milijardą metų, - priminė Paskalė. - Tačiau mums pavyko nueiti visą evoliucijos kelią, nuo vienaląsčių iki *homo sapiens*. Ar tai reiškia, kad mes prasmukome pro jų tinklą?

- Būtent, - patvirtino Voljova. - Nes tinklas pradėjo trūkinėti.

Kihurė sulinksėjo.

- Slopintojai galaktikoje paskleidė mašinas, kurios, pastebėjusios gyvybės daigus, privalėjo juos užgniaužti. Ilgą laiką taip ir buvo, štai kodėl rasių įvairovė tokia skurdi, nors jų klestėjimą žadėjo visos prielaidos. - Moteris papurtė galvą. - Turbūt atrodo, lyg puikiai išmanyčiau, apie ką kalbu.

- Gal ir išmanai, - gūžtelėjo pečiais Paskalė. - Šiaip ar taip, aš nenorėčiau praleisti pro ausis nė vieno tavo žodžio.

- Gerai jau, gerai. - Kihurė pasimuistė savo krėsle akivaizdžiai kopijuodama tai, ką Voljova veikė pastarąją valandą: mėgindama išvengti spūstelėjimų, kurie persmelktų kūną nusėjusias mėlynes. - Kelis šimtus milijonų metų mašinos funkcionavo be priekaištų, - pratęsė. - Bet paskui kažkas atsitiko. Jos ėmė gesti, prastai atlikti patikėtas užduotis. Todėl galaktikoje pamažu išsivystė protingos kultūros, kurios anksčiau būtų buvusios užgniaužtos gimimo momentu.

Sprendžiant iš Paskalės veido išraiškos, ją ką tik nutvieskė apvaizda.

- Kaip amarantinai...

- Teisingai. Jų rasė ne vienintelė prasprūdo pro tinklo akutes, bet taip jau atsitiko, kad amarantinai gyveno arčiausiai žmonijos, todėl jų likimas stipriai mus... paveikė. - Nūnai kalbėjo Voljova. - Galbūt Slopintojų mašina niekada nestebėjo Resurgamo arba paprasčiausiai sugedo prieš amarantinų atsiradimą. Dėl šios priežasties jie sukūrė civilizaciją ir evoliucionavo į protingų būtybių porūšį, kuris pakilo į žvaigždes, nepatraukdamas Slopintojų dėmesio.

- Saulės Vagis...

- Taip. Jis išsivedė tremtinius į kosmosą, transformavo savo sekėjus ir biologiniu, ir anatominiu požiūriu, tad po kurio laiko su amarantinais, gyvenusiais gimtojoje planetoje, juos besiejo bendra kilmė ir kalba. Aišku, tremtiniai tyrinėjo savo saulės sistemą, kol pagaliau nusigavo į jos pakraštį.

- Ir štai ką aptiko... - Paskalė pakreipė galvą į Cerberio bei Hado atvaizdus. - Turi omenyje *juos?*

Kihurė patvirtindama linktelėjo ir išklojo likusias smulkmenas.

Silvestis nenumaldomai krito žemyn; per skrydį beveik nekreipė dėmesio į tai, kiek praėjo laiko. Galop nusigavo iki tokios vietos, kurią nuo viršutinės šachtos ertmės skyrė daugiau nei du šimtai kilometrų, nuo apatinės - vos pora kilometrų. Po kojomis ėmė tvyksčioti žvaigždynus primenantys taškeliai; akimirką Silvesčiui dingojosi, jog galbūt ten išties švietė žvaigždės, kurias jis, perskrodęs Cerberį kiaurai, netrukus pamatys aiškiau. Toptelėjusi į galvą mintis bematant išgaravo. Tie taškai atrodė pernelyg taisyklingai... pernelyg kryptingai išsidėstę, įgavę tokį raštą, lyg šį būtų sukūrę protingi padarai.

Iš vertikalaus tunelio jis išniro į tuštumą, kaip ir anksčiau, kai prasmuko pro placdarmo angą. Vėlgi, kaip ir anuomet, jis suprato lekiąs milžiniškoje erdvėje, savo apimtimis gerokai pranokstančioje tą, kuri tvyrojo po pluta. Kristalinių grindų ir lubų nejungė jokie gembėti medžių kamienai. Jis abejojo, ar ramsčius būtų pamatęs ir už horizonto išlinkio. Tačiau grindys egzistavo, o niekuo neparemtos lubos, ko gero, gaubė visą pasaulį, tūnantį planetos viduje. Matyt, joms kyboti padėjo absurdiška gravitacinė

atsvara arba kažkas, ko Silvestis nepajėgė suvokti. Dabar jis skriejo link žvaigždėtų grindų, iki kurių liko dešimtys kilometrų.

Surasti Sadžakį pasisekė labai lengvai. Leisdamasis žemyn tebeveikiantis skafandras užfiksavo kritusio bendražygio pėdsakus (o tai reiškė, jog pastarasis išsaugojo tam tikras savo funkcijas), nutupdė Silvestį už kelių dešimčių metrų nuo tos vietos, kur išsitėškė Sadžakis. Akivaizdu, jog triumviras trenkėsi į grindis iš visų jėgų. Antra vertus, kai nevaldomai krenti porą šimtų kilometrų, apie galimybes išsigelbėti neverta nė galvoti. Įsirėžęs į metalines grindis, kuriose įsispaudė skafandro pavidalas, jis atšoko aukštyn ir sudribo veidu į žemę.

Silvestis nesitikėjo išvysti Sadžakio gyvo, bet sumaitoto skafandro vaizdas vis vien pritrenkė. Rodės, tarsi jis regėtų porcelianinę lėlytę, kurią sudaužė pykčio priepuolio apimtas vaikiščias. Skafandras prarado savo spalvą, jo paviršių vagojo dryksniai ir pjūviai, turbūt atsiradę tuomet, kai triumviras beviltiškai grūmėsi su Koriolio jėga, kuri be paliovos talžė auką į šachtos sieną.

Skafandro sistemos sustiprino žmogaus fizinį pajėgumą, todėl Silvestis be vargo atvertė Sadžakį. Jis žinojo pamatysiąs anaiptol ne malonų vaizdą, bet suprato, jog privalės visa tai iškęsti, idant galėtų pratęsti žygį - užbaigti mentalinį skyrių. Tiesą sakant, triumvirui dažniausiai nejausdavo nieko, išskyrus antipatiją, atmiežtą priverstine pagarba to žmogaus sumanumui ir užsispyrimui, kurį jis demonstravo ištisus dešimtmečius ieškodamas Silvesčio. Draugiškų jausmų, žinoma, nepuoselėjo; tiesiog juo žavėjosi kaip nepriekaištingai funkcionuojančiu prietaisu. Būtent tai Sadžakis įkūnijo, pamanė Silvestis: įmantrų, vieninteliam tikslui skirtą įrankį.

Antveidį suskaldė nykščio pločio plyšys. Silvestis nejučia žengė pirmyn, priklupo ir palenkė galvą prie negyvo triumviro.

- Man apmaudu, jog viskas taip užsibaigė, - tarė jis. - Mes nebuvome bičiuliai, Judži; vis dėlto aš norėjau, kad pamatytum tai, ką troškau išvysti. Atradimas neabejotinai būtų padaręs tau įspūdį.

Staiga jis pastebėjo, jog skafandras tuščias. Ant žemės paprasčiausiai drybsojo kevalas.

Štai ką Kihurė žinojo.

Tremtiniai pasiekė saulės sistemos pakraštį praėjus tūkstančiams metų po atsisveikinimo su vyraujančia amarantinų kultūra. Nieko keista, kad jie brovėsi į priekį itin lėtais žingsniais. Saulės Vagies sekėjai stengėsi įveikti ne tik technologinius suvaržymus, bet ir savo psichologinius apribojimus - nugriauti sunkiai pajudinamas užtvaras.

Iš pradžių tremtiniai neatsisakė bandos instinkto. Jie evoliucionavo į visuomenę, itin priklausomą nuo vaizdinio bendravimo, būrėsi į gausius kolektyvus, kuriuose atskiras individas buvo ne toks reikšmingas kaip jų visuma. Praradusį savo padėtį pulke amarantiną apnikdavo savotiška psichozė, numalšinanti bet kokius kitus pojūčius. Vienatvės siaubas kankindavo net mažas grupeles. Todėl amarantinų kultūra buvo neįtikėtinai stabili ir ypač atspari vidiniams sąmokslams bei išdavystėms. Taigi tapę atsiskyrėliais tremtiniai pasmerkė save beprotybei. Jie su tuo susitaikė, transformavosi į kultūrinės sociopatijos sekėjus. Teprireikė kelių šimtų kartų, kad tremtiniai susiskaldytų į grupuotes, kiekvieną iš kurių užvaldė tik jai būdingas pamišimas - bent jau likusių gimtojoje planetoje manymu.

Gebėjimas darbuotis negausiais būreliais suteikė tremtiniams galimybę tirti atokiau nuo Resurgamo išplitusias kosmines erdves, ten, kur bendravimą apribodavo šviesos stygius. Dar didesni bepročiai veržėsi tolyn nuo saulės, kol rado Hadą ir aplink jį skriejantį keistą, nerimą kurstantį objektą. Tuo metu tremtiniai jau buvo išnagrinėję filosofines subtilybes, kurias Voljova ir Paskalė apibendrintai išklojo Kihurei - iškėlę tą pačią teoriją, kad galaktikoje turėtų gyventi gerokai daugiau rasių. Deja, jokių tokią hipotezę patvirtinančių įrodymų rasti nepavyko. Jie bandė klausytis kitų kultūrų balsų radijo bangomis, optiniais, gravitaciniais ir neutrinų dažniais, tačiau pastangas lydėjo nesėkmės. Kai kurie iš jų, labiau linkę į nuotykius (arba labiau kuoktelėję - viskas priklauso nuo požiūrio), netgi pasišalino iš sistemos, bet neaptiko nieko įdomaus, apie ką galėtų pranešti namo, išskyrus

vienos kitos svetimos rasės liekanas ir trikdantį maurų pavidalo lyg ir protingą organizmą, pastebėtą saujelėje vandeninių planetų. Atrodė, tarsi jo pavyzdžiai specialiai būtų įkurdinti tuose pasauliuose.

Visa tai tapo neesminėmis smulkmenomis, kai Saulės Vagies sekėjai pastebėjo objektą, skriejantį Hado orbitoje.

Nekilo jokių abejonių, kad jis dirbtinis, sukurtas kitos civilizacijos prieš nesuskaičiuojamus milijonus metų. Radinys masino atskleisti jo paslaptis, todėl tremtiniai užsiėmė tyrimo darbais.

- Jie rado Slopintojų įtaisą, teisingai? - pasitikslino Paskalė.

- Kuris lūkuriavo milijonus metų, - linktelėjo Kihurė. - Per tą laiką amarantinai evoliucionavo nuo bukapročių padarų, kuriuos mes galėtume vadinti dinozaurais arba paukščiais, iki šiuolaikinio žmogaus protėvio. Nuolat siekė žinių, mokėsi naudotis įrankiais, atrado ugnį...

- Įtaisas tiesiog lūkuriavo, - aidu pakartojo Voljova. Už jos nugaros raudoniu pulsavo taktinių duomenų ekranas, kuris pranešė, jog "Melancholiją" jau galėtų pasiekti, bent teoriškai, šūviai, paleisti iš spindulinių šviesaeigio ginklų. Iš tokio atstumo nupilti auką sudėtinga, tačiau įmanoma, nors prisitaikymo procesas greičiausiai užtruktų. - Laukė, kol apylinkėse pasirodys protingos būtybės, - pratęsė triumvira. - Užuot iš karto sunaikinęs atvykėlius, įviliojo į savo gelmes, kad kuo daugiau apie juos sužinotų. Iš kur jie atkeliavo, kokias technologijas turi, kaip mąsto ir bendrauja.

- Rinko informaciją.

- Taip. - Voljovos balsas skambėjo sielvartingai lyg bažnyčios varpas. - Supranti, Slopintojų įtaisas kantrus. Bet anksčiau ar vėliau jis nusprendė, jog turi užtektinai duomenų. Tik tada pradėjo veikti.

Nūnai visa trijulė žinojo svarbiausius faktus.

- Štai kodėl amarantinai išmirė, - mąsliai pratarė Paskalė. - Slopintojų mechanizmai kažką padarė jų saulei - šios vainikas taip išsiplėtė, kad nuo Resurgamo nušlavė visą gyvybę. Be to, kelis šimtus tūkstančių metų planeta lyg magnetas traukė į save kometas.

- Paprastai Slopintojai nesiimdavo perdėm drastiškų veiksmų, - pridūrė Voljova - Bet šiuo atveju jie per ilgai leido amaran-

tinams vystytis. Žinoma, neužteko netgi šių radikalių priemonių, nes tremtiniai jau buvo pakilę į kosmosą. Juos reikėjo persekioti, surasti ir už dešimčių šviesmečių.

Vėl pasigirdo gausmas, sklindantis nuo korpuso sensorių, kurie pranešė, jog laivą užfiksavo "Begalybės" radaras. Netrukus gaudesys pasikartojo, o tai reiškė, kad šviesaeigis kreipė ginklus į "Melancholiją".

- Hado orbitoje sklendžiantis Slopintojų prietaisas, matyt, užmezgė ryšį su savo antrininkais, - pastebėjo Kihurė stengdamasi nekreipti dėmesio į mechanizuotas neišvengiamos lemties pranašystes. - Perdavė surinktą informaciją, įspėjo juos, kad visur dairytųsi tremtinių.

- Vargu ar tos sistemos nieko neveikdamos laukė, kol jie pasirodys, - tarė Voljova. - Mašinos turbūt iš pasyvaus režimo persijungė į aktyvų - tapo medžioklėmis, užprogramuotomis vaikytis tremtinius. Kad ir kokia kryptimi sprukdavo Saulės Vagies šalininkai, šviesos greičio vis tiek nepajėgdavo išvystyti, todėl Slopintojų sistemos visuomet lenkdavo juos vienu žingsniu.

- Jie neturėjo jokios galimybės išsigelbėti.

- Tačiau tai nebuvo žaibiškas sunaikinimas, - palingavo galva Paskalė. - Tremtiniams pakako laiko sugrįžti į Resurgamą ir išsaugoti kiek galima daugiau senosios kultūros. Net jeigu jie ir žinojo apie medžiotojus... net jei numanė, jog saulė užlies ugnimi gimtąjį pasaulį.

- Galbūt procesas užtruko dešimt metų, o gal šimtmetį. - Voljovos balsas bylojo, kad ji nematė jokio skirtumo. - Mums aišku tik tiek, jog tarp tremtinių atsirado tokių, kurie sugebėjo pasitraukti nuo Resuragamo toliau nei kiti.

- Bet iš jų niekas neišgyveno? - paklausė Paskalė.

- Kai kas išgyveno, - atsiliepė Kihurė. - Tam tikra prasme.

Voljovos užnugaryje visu pajėgumu įniko žviegti taktinių duomenų ekranas.

37
Cerberyje, 2567-ieji

Po paskutiniu kiautu tvyrojo tuščiavidurė ertmė.

Silvesčiui prireikė trijų dienų, kol jį pasiekė. Nuo tada, kai

ant trečiojo kiauto grindų, už penkių šimtų kilometrų į viršų, paliko skafandrą, neva priklausiusį Sadžakiui, praėjo dvidešimt keturios valandos. Jis žinojo, jog pamažu išprotės, jei nenustos mąstyti apie milžiniškus atstumus, todėl šias mintis stengėsi išvyti iš galvos. Užteko ir to, kad nerimą kėlė visiškai svetima aplinka, tad kurstyti baimę papildoma klaustrofobijos doze jis anaiptol netroško. Deja, Silvestis niekaip nepajėgė numalšinti gniuždančio siaubo, jog dėl vieno ar kito jo veiksmo katastrofiškai pakis subtili šios vietovės pusiausvyra ir žvilgsniu neaprėpiamos lubos žnektelės apačion.

Kiekviename Cerberio sluoksnyje jis pastebėdavo, kad amarantinų konstrukcijos šiek tiek keitėsi. Ne vien savo išvaizda, bet ir istoriniu požiūriu. Visgi pokyčiai buvo keistoki. Skverbiantis gilyn, technologinė lygių pažanga neatrodė sisteminga, veikiau atspindėjo skirtingas filosofijas, tarytum pirmieji amarantinai, kurie čia atkeliavo, būtų kažką aptikę (kol kas jis nenutuokė ką) ir nutarę apgaubti radinį kevalu, nestokojančiu ginklų bei gynybinių sistemų. Vėliau pasirodė kita grupelė, kuri nusprendė, jog bus saugiau, jei pirmąjį apdangalą įkalins dar viename kiaute. Trečiojo atsiradimą nulėmė logiškas noras užmaskuoti įtvirtinimus, idant tie neprimintų dirbtinių objektų. Atspėti, kiek laiko tęsėsi sluoksniavimai, buvo neįmanoma, todėl jis vengė apie tai net galvoti. Galbūt amarantinai užklojo kevalus beveik vienu metu, o gal procesai truko tūkstančius metų, nuo tada, kai Saulės Vagis su tremtiniais išvyko iš planetos, iki tų laikų, kai jie grįžo, mažne virtę dievybėmis.

Suprantama, Silvesčio nė trupučio neguodė tai, ką jis pamatė Sadžakio skafandre.

- Jo niekada ten nebuvo, - sūnaus mintis nutraukė Kalvinas. - Nors tu ir manei, jog triumviras tūno skafandre. Nenuostabu, kad jis neleido tau prie savęs priartėti.

- Prakeiktas pasalūnas.

- Sutinku. Bet juk tu kalbi ne apie Sadžakį, ar ne?

Silvestis desperatiškai bandė sumąstyti, kaip paaiškinti paradoksą, tačiau visos pastangos nueidavo perniek.

- Jei ne Sadžakis... - vyriškis prikando lūpą, nes staiga prisi-

minė, jog net prieš pasišalindamas iš laivo nematė bendražygio savo akimis. Sadžakis skambino iš izoliatoriaus, bet dabar aišku kaip dieną, kad šnekėjo ne triumviras.

- Klausyk, kažkas kontroliavo šitą skafandrą, kol jį ištiko katastrofa. - Kalvinas griebėsi savo mėgstamo triuko - nepaisydamas padėties rimtumo, kalbėjo absurdiškai ramiu balsu, bet šįsyk nemėgino puikuotis sumanumu. - Mes galime padaryti vienintelę logišką išvadą.

- Saulės Vagis, - Silvestis ištarė žodžius lėtai lyg manydamas, kad jie sukels pasibjaurėjimą. Tiesą sakant, lūkesčiai pasiteisino su kaupu. - Dėl visko kaltas jis, tiesa? Kihurė man nemelavo.

- Šiuo momentu būtume tikri kvailiai, jei atmestume tokią hipotezę. Nori, kad pratęsčiau?

- Ne, - atsakė Silvestis. - Leisk man pamąstyti; savo išminties perlais galėsi pasidalinti vėliau.

- Apie ką mąstysi?

- Argi tai neakivaizdu? Aš privalau nutarti, ką daryti: tęsti kelionę ar ją nutraukti.

Paaiškėjo, jog apsispręsti ne taip jau lengvą. Nūnai Silvestis žinojo tapęs svetimos esybės marionete. Įdomu, ar manipuliacijos stipriai jį paveikė? Gal net aptemdė sveiką protą? Nejau minčių procesai buvo pajungti vienam tikslui beveik visą gyvenimą, tiksliau sakant, nuo sugrįžimo iš Laskajo Miglyno? Negi jis iš tiesų ten žuvo ir parsibeldė į Geltakmenį paverstas automatu - elgsena ir pojūčiais priminė senąjį Silvestį, tačiau priešais save tematė vieną tikslą, kurį beveik pasiekė. Jei atvirai, koks skirtumas?

Galų gale, kad ir kaip pažiūrėsi, kad ir kokie netikri būtų jausmai, kad ir kokie neracionalūs jo sprendimai, Silvestis visada troško čia patekti.

Trauktis nevalia. Bent jau ne dabar.

Iš pradžių derėtų išsiaiškinti, kas jo laukė priešakyje.

- *Svinja*, sumauta kiaulė, - riktelėjo Voljova.

Pirmasis spindulių pliūpsnis pataikė į kelto pirmgalį praėjus

pusei minutės nuo to momento, kai ėmė staugti apie antpuolį pranešantis pavojaus signalas. Triumvirai vos užteko laiko įkalinti laivą apsauginėje plėvelėje, kuri išskaidytų pirmuosius gama spindulių srautus. Šiek tiek anksčiau, nei piloto kabinos langai tapo matiniai, Voljova pastebėjo sidabrinį blyksnį, po kurio sluoksnis metalinių aukotinų korpuso šarvų išsisklaidė į jonų debesį. Per fiuzeliažą lyg po sprogimo nuvilnijo sukrėtimo banga. Laidotuvių giesmes užtraukė ir kitos sirenos; didžioji dalis taktinių duomenų ekrano persijungė į puolimo režimą, nusiuntė ginklams komandas pasiruošti atsakomiesiems smūgiams.

Bergždžios pastangos. Gynybinės "Melancholijos" sistemos pernelyg silpnos ir veikė pernelyg mažu atstumu, kad sugebėtų pakenkti ją persekiojančiam megatonas sveriančiam šviesaeigiui. Nieko nuostabaus. "Begalybė" turėjo pabūklų, kurie savo dydžiu pranoko patį kosminį keltą, bet kol kas jais nė nesinaudojo.

Žvelgiant iš "Melancholijos", pilkas Cerberio paviršius taip išaugo, jog užėmė trečdalį dangaus. Dabar reikėjo pradėti mažinti greitį, tuo tarpu bėglės gaišo brangias sekundes leisdamos save čiurkinti. Net ir mėgindamos pasipriešinti užpuolikui, jos lėks per greitai...

Išgaravo dar šiek tiek korpuso.

Voljovos pirštai įniko šokčioti per klaviatūrą, užprogramuodami atlikti atsitiktinius manevrus, kurie pagelbės ištrūkti iš spinduliasvaidžio akiračio. Bėda ta, jog, norint pasprukti, reikės išvystyti 10 *g* pagreitį.

Ji įjungė programą ir kone iš karto prarado sąmonę.

Po paskutiniu kevalu Silvestis susidūrė ne vien su tuštuma.

Čionykštė patalpa buvo maždaug trijų šimtų kilometrų pločio. Jam teko spėti, kadangi skafandro radarai užsispyrę atmesdavo visus prašymus pateikti tikslią informaciją. Matyt, sensorinių sistemų veiklą sutrikdė tai, kas pasirodė priešais, gigantiškos patalpos viduryje. Vaizdas paveikė ir Silvestį, tik kiek kitaip nei skafandrą - sukėlė stiprų galvos skausmą.

Tiesą sakant, jis išvydo porą dalykų, ir pats nesuprato, kuris iš jųdviejų keistesnis. Abu judėjo, tiksliau, vienas jų sukosi kito orbitoje. Judantis pavidalas panėšėjo į perlą, įmantrų brangakmenį, kurio kontūrai nuolat keitėsi; retsykiais pakisdavo ir atspalvis

bei žvilgesys. Silvestis nujautė, kad pavidalo skersmuo siekė dešimtis kilometrų, tačiau skafandras vėlgi nepajėgė to patvirtinti ar bent suprantamai atsakyti, tarytum būtų sulaukęs prašymo pakomentuoti haiku stiliumi parašyto eilėraščio potekstę.

Jis bandė pasinaudoti vaizdo didinimo funkcijomis, instaliuotomis į akis, bet nieko nepešė. Užuot išaugę, tuodu objektai net sumažėjo. Erdvėlaikis aplink brangakmenį pasirodė besąs keistai iškrypęs.

Tuomet Silvestis pamėgino užfiksuoti atskirus kadrus privertęs savo akis veikti fotoaparato principu, bet "nuotraukose", kurios išliko sąmonėje, vaizdas atrodė labiau išskydęs nei žiūrint į jį realiuoju laiku, tarsi objektas keistų savo formą greičiau negu per sekundę. Kurį laiką galvoje kirbėjo mintis, kad netrukus paaiškės, ką jis regi, bet suvokimo iliuzija veikiai išblėso.

O nejudantis objektas kėlė dar didesnį sąmyšį.

Jis priminė realybę perskrodusį pjūvį, žiojintį plyšį, iš kurio lyg iš amžinybės nasrų veržėsi baltas, toks akinantis ir tyras, švytėjimas, kokio jis gyvenime nebuvo regėjęs - kažkas panašu į šviesą, kuri nušvinta klinikinės mirties ištiktiems žmonėms. Tviskanti ertmė viliojo ir Silvestį. Ryškus žvilgesys turėjo apspanginti, tačiau kuo įdėmiau jis spoksojo į spindinčias ģelmes, tuo menkiau balta bedugnė rėžė akį.

Prasismelkusi pro brangakmenį šviesa įgaudavo įvairius patalpos sienas nudažiusius atspalvius... žavingus, sodrius, nuolat kintančius.

- Dabar truputis nuolankumo nepakenktų, - prabilo Kalvinas. - Tu pritrenktas, ar ne?

- Be abejo. - Jei Silvestis ir atsiliepė, savo žodžių jis negirdėjo. Tačiau Kalvinas viską suprato.

- To turėtų pakakti. Galų gale tu išsiaiškinai, ką jie nuo mūsų slėpė. Kažką tokį keistą... vienas Dievas žino, ką mes matome.

- Gal būtent Dievą?

- Žvelgdamas į šviesą beveik norėčiau tau pritarti.

- Tu irgi taip jautiesi?

- Aš neįsivaizduoju, ką jaučiu. Ir nesu tikras, jog man tai patinka.

- Kaip manai, amarantinai šiuos dalykus sukūrė ar tiesiog aptiko?

- Tu pirmą kartą klausi mano nuomonės. - Kalvinas padvejojo, bet kai vėl prašneko, jo atsakymas Silvesčio nenustebino. - Ne, Denai, kūrėjų garbė priklauso ne jiems. Amarantinai buvo sumanūs - gal net protingesni už mus, - tačiau ne dievai.

- Vadinasi, kiti.

- Su kuriais nė kiek netrokštu susitikti.

- Tuomet giliai įkvėpk, nes gali būti, kad pasimatymo neišvengsime.

Jis nukreipė skafandrą į patalpos gelmes, link skriejančio perlo ir nuostabios šviesos šaltinio.

Kai Voljova atsipeikėjo, kabinoje vėl staugė pavojaus signalas, pranešantis, jog neilgai trukus "Begalybė" dar sykį užlies keltą gama spinduliavimu. Tiksliai prisitaikys po poros sekundžių. Šūvio nepadės išvengti net padriki "Melancholijos" manevrai. Nukreipusi akis į korpuso būklės indikatorių triumvira pamatė, kad iš apsauginio metalo, kurį dar galima būtų paaukoti, beliko poros milimetrų sluoksnis, o apsauginė plėvelė visiškai ištirpo. Laivas aiškiai neatlaikys daugiau kaip dviejų spindulinių pliūpsnių.

- Mes dar gyvos? - išspaudė Kihurė, rodos, nustebusi, kad jai išvis pavyko suformuluoti klausimą.

Dar vienas smūgis, ir korpuse atsivers skylės, jei tik jis iš karto neišgaruos. Kabinoje pastebimai pakilo temperatūra. Kartu su pirmais dviem šūviais atplūdusį karštį apsauginės sistemos sėkmingai išsklaidė, bet trečiojo nepajėgė lengvai atremti, todėl į laivą ėmė sunktis mirtinai svilinanti energija.

- Slėpkitės voro kabinoje! - sušuko Voljova trumpam sumažindama "Melancholijos" greitį ir tokiu būdu išvengdama papildomo spindulių srauto. - Jos izoliacija apsaugos jus mažiausiai nuo kelių šūvių.

- Ne! - riktelėjo Kihurė. - Niekur mes neisime! Bent jau kol turime galimybę išsigelbėti!

- Ji teisi, - pritarė Paskalė.

- Tokios galimybės neprarasite ir kambaryje-vore, - atšovė

Voljova. - Šansai išgyventi netgi padidės. Kaip taikinys, jis pernelyg mažas. Saulės Vagis šaudys tiktai į "Melancholiją", gal net nutars, jog voras viso labo tėra laivo nuolauža.

- O kaipgi tu?

Voljova įniršo.

- Gal manai, jog pretenduoju tapti didvyre? Aš irgi nešdinsiuos, su jumis arba be jūsų. Bet pirmiausia privalau užprogramuoti skrydžio modelį. Nebent galvoji, kad pati sugebėtum atlikti šią užduotį.

Kihurė padvejojo, lyg triumviros išsakytas pasiūlymas anaiptol nebūtų absurdiškas. Po akimirkos atsisegė diržus, dūrė pirštu į Paskalę ir visu greičiu nėrė iš kabinos, tarytum nuo to priklausytų jos gyvybė.

Logiškai mąstant, taip ir buvo.

Voljova ištesėjo savo pažadą: įvedė į laivo sistemą vingriausius manevrus, kokius tik įstengė sumąstyti. Žinant, jog didžiausias "Melancholijos" pagreitis ištisas sekundes svyruos ties 15 *g* riba, vargu ar jos būtų išgyvenusios. Bet koks dabar skirtumas? Juo labiau kad mirtis, atsėlinusi tuomet, kai dėl perkrovų mažne prarandi sąmonę ir nugrimzti į šiltą, ramybės sklidiną būseną, atrodė patrauklesnė negu nematomas gama spindulių karštis, kuris vakuume sudegintų tave gyvą.

Moteris čiupo šalmą ketindama prisijungti prie bendražygių - mintyse skaičiavo sekundes, likusias iki to momento, kai laivas pradės vykdyti naują skrydžio programą.

Pusiaukelėje iki kambario-voro Kihurė pajuto veidą nutvilkiusią kaitros bangą, kurią lydėjo šiurpus paskutinę dvasią išleidžiančio korpuso girgždesys. Krovinių skyrius skendėjo tamsoje, nes antpuolis sunaikino energetinę "Melancholijos" sistemą. Tačiau iš kambario-voro tebesklido šviesa, ir pro jo apžvalgos langus buvo matyti neįtikėtinai prabangus interjeras.

- Lįsk vidun! - užstaugė artileristė. Nors laivas merdėjo triukšmingai, be to, nuo metalo džeržgesio spengė ausyse, Silvesčio žmona kažkaip sugebėjo išgirsti Kihurę ir nėrė į saugų kambarį. Tuo pačiu metu dalį korpuso (tiksliau, tai, kas iš jo liko) supurtė galinga smogiamoji banga, o voriškasis modulis atsiplėšė

nuo savo stovėjimo vietos, prie kurios jį pritvirtino mechaniniai Voljovos patarnautojai.

Iš kelto gilumos atsklido išorėn besiveržiančio oro gausmas, ir Kihurė ūmai pajuto, kad ją traukia atgal. Kambarys-voras įniko kraipytis ir ėmė it paklaikęs talžyti į denį savo galūnes. Už lango sušmėžavo Paskalė, tačiau šioji niekuo negalėjo pagelbėti, nes buvo dar prasčiau susipažinusi su modulyje sumontuotų prietaisų funkcijomis nei Kihurė.

Ji atsisuko vildamasi, jog pamatys iš paskos atlekiančią Voljovą, kuri žinos, ką daryti, tačiau teišvydo tuščią koridorių. Kaip ir prieš akimirką, girdėjo tiktai klaikų išsiurbiamo oro šniokštimą.

- Ilja...

Įvyko tai, ko Kihurė labiausiai bijojo: nelemta kvaiša liko piloto kabinoje, nors ir tvirtino, kad būtinai jas pasivys.

Prieblandoje ji įžiūrėjo, kaip korpusas virptelėjo nelyginant rezonatorius, ir uraganas, tempęs Kihurę tolyn nuo kambario-voro, staiga nutyko, nes priešingoje krovinių skyriaus pusėje išsprogo skylė. Moteris įsmeigė į ją akis, kurias pamažu ėmė temdyti stingdantis kosmoso šaltis, ir nuskriejo link spragos, sudraskiusios metalinę sieną...

- Kur, po vel...

Vos spėjus prasižioti, Kihurei paaiškėjo, kad ji tūno kambaryje-vore. Šios patalpos su niekuo nebūtų sumaišiusi - juk čia teko praleisti tiek daug laiko. Jaukioje aplinkoje tvyrojo šiluma, tyla ir saugumo atmosfera. Rodės, lyg nuo tos vietos, kurioje Kihurė blaškėsi, kol neteko sąmonės, ji būtų nutolusi per ištisą visatą. Rankas varstė skausmas, tačiau iš esmės moteris jautėsi daug geriau, nei galėjo tikėtis. Keista, turint omenyje, kad galvoje tebešmėkščiojo paskutiniai atsiminimai, kaip iš merdinčio laivo įsčių ji veržėsi į atvirą kosmosą.

- Mes išsigelbėjome, - prabilo Paskalė, bet jos balse nebuvo girdėti triumfo gaidelių. - Kol kas nemėgink judėti. Tu kaip reikiant nušalai rankas.

- Nušalau? - Kihurė tysojo ant vienos iš aksomu aptrauktų palei kambario sieną sustatytų kušečių, padėjusi galvą ant išriesto paminkštinto ranktūrio. - Kas atsitiko?

- Tu atsitrenkei į vorą; prie jo tave pritraukė skersvėjis. Nė nežinau, kaip tau pavyko nusigauti iki oro šliuzo. Alsavai vakuumu mažiausiai penkias šešias sekundes. Metalas taip greitai atvėso, kad, vos jį palietusi, nušalai rankas.

- Aš nieko neprisimenu. - Visgi pažvelgusi į savo delnus ji įsitikino, jog Paskalė sako tiesą.

- Nes įsmukusi vidun kaipmat atsijungei. Nė kiek tuo nesistebiu.

Paskalė vis dar šnekėjo nutaisiusi sielvartingą intonaciją, tarsi visos bendražygės pastangos būtų buvusios bergždžios. Ji, ko gero, teisi, pamanė Kihurė. Geriausiu atveju jos nutūps ant Cerberio ir pabandys kiek įmanoma ilgiau gintis nuo apsauginių plutos sistemų. Na, bent šiokia tokia pramoga. Nors gali būti, jog teks nuobodžiai laukti, kol šviesaeigis aptiks ir nupils jų buveinę. Egzistavo ir trečias variantas: jos mirtinai sušals arba uždus, kai baigsis deguonies atsargos. Kihurė pamėgino prisiminti, kiek laiko, pasak Voljovos, įmanoma išgyventi kambaryje-vore, nepapildžius jo išteklių.

- Ilja...

- Ji nespėjo iki mūsų nusigauti, - atsiliepė Paskalė. - Mačiau, kaip žuvo. Tą pačią sekundę, kai nėrei vidun, laivas sprogo.

- Tavo manymu, Voljova specialiai taip pasielgė? Kad išsigelbėtume? Kad šviesaeigis palaikytų mus nuolauža?

- Jei taip, mes turėtume jai padėkoti.

Kihurė nusivilko striukę, vėl ją užsivilko tuomet, kai atsikratė marškiniais. Šiuos suplėšė į siauras juosteles, kuriomis apsirišo pajuodusius pūslėmis nusėtus delnus. Rankas velniškai graužė, tačiau tai niekis, palyginti su kančiomis, patirtomis per apmokymus, kai, tempiant sunkiąją artilerija, į kūną įsirėždavo virvės. Ji sugriežė dantimis, pasistengė išstumti iš galvos mintis apie perštinčias galūnes ir sutelkti dėmesį į svarbesnius dalykus.

Pagalvojus apie neatidėliotinus reikalus, galimybė nugrimzti į skausmo gelmes pasirodė kur kas labiau viliojanti. Bet moteris sugebėjo atsispirti pagundai. Iš pradžių derėjo pripažinti, jog atsidūrei keblioje padėtyje, net jei nesumoji, kaip iš jos išsisukti. Kihurė žinojo privalanti įsisąmoninti, koks likimas jųdviejų laukia.

- Mes mirsime, ar ne?

Paskalė linktelėjo.

- Tik ne taip, kaip tau rodos.

- Nori pasakyti, jog mes nenusileisime į Cerberį?

- Ne. Net jei mokėtume valdyti šitą agregatą. Į planetą irgi neatsitrenksime. Mūsų greitis per didelis, kad įstrigtume jos orbitoje.

Paskalė neklydo: už apžvalgos lango matomas pasaulio pusrutulis atrodė gerokai toliau nei prieš antpuolį. Jos turbūt prašvilpė palei Cerberį šimtų kilometrų per sekundę greičiu, kurio niekaip neįtakojo kelto pradėtas stabdymo procesas.

- Kas bus dabar?

- Aš tik spėju, bet mes, regis, krentame Hado pusėn. - Paskalė kryptelėjo galva į apžvalgos langą, raudono šviesos taškelio kryptimi. - Jei neklystu, jis - mūsų kelyje.

Kihurei nereikėjo aiškinti, jog Hadas yra neutroninė žvaigždė. Artimas pasimatymas su pulsaru nežadėjo nieko gera. Viena iš dviejų: arba laikaisi nuo tokio dangaus kūno atokiau, arba miršti, ir šios taisyklės neįstengtų pakeisti jokia visatoje egzistuojanti jėga. Lemiamą žodį tardavo gravitacija, kuri nekreipdavo dėmesio į nelemtai susiklosčiusias aplinkybes, kad ir kokios pasibaisėtinos šios būtų, ir paskutiniu momentu nekeisdavo savo dėsnių. Gravitacija traiškydavo bet kokius objektus, o neutroninės žvaigždės paviršiuje ji galėjo ištirpdyti deimantą į skystį, susmulkinti kalną iki vienos milijoninės jo dalies.

Tiesą pasakius, susidurti su visagriaunančiomis jėgomis įmanoma ir priartėjus prie pulsaro per kelis šimtus tūkstančių kilometrų.

- Taip, tu teisi, - atsiliepė Kihurė. - Atrodo, mūsų likimas aiškus.

- Ir aš taip manau, - sutiko Paskalė.

38
Cerberyje, 2567-ieji

Silvesčiui dingojosi, kad jis pateko į stebuklų kambarį.

Nenuostabu: per čia praleistą nepilną valandą (tiesa, tai viso labo spėjimas, nes į laiką jis daug dėmesio nekreipė) akiratyje

neišniro nieko tokio, ko nebūtų galima apibūdinti žodžiu "stebuklingas", ir netgi ši sąvoka atrodė mažumėlę per švelni. Silvestis instinktyviai nujautė, jog, norint įsisavinti bent dalelę to, kas slypi patalpoje, nepakaktų viso gyvenimo. Taip jaustis teko ir anksčiau suvokus, kokias perspektyvas žada stulbinantį potencialią turinčios žinios, kurias dar reikės perprasti, užkoduoti ir perteikti teorijos pavidalu. Tačiau visi tie momentai tebuvo niekis, palyginti su tuo, ką Silvestis jautė dabar.

Po kelių valandų jis praras bet kokį šansą ištrūkti iš Cerberio. Ką galima nuveikti per porą valandų? Logiškai mąstant, labai mažai, tačiau, turėdamas skafandre ir savo akyse instaliuotas įrašymo sistemas, Silvestis žinojo, jog privalo jomis pasinaudoti, nes už parodytą aplaidumą istorija nieku gyvu neatleistų. Svarbiausia, kad jis pats niekada sau neatleistų.

Silvestis nusklendė į patalpos vidurį, link dviejų nepaaiškinamų dalykų: ertmės, pro kurią skverbėsi transcendentinė šviesa, ir jos orbitoje skriejančio brangakmenio. Skafandrui artėjant link centro, patalpos sienos ėmė judėti, tarytum jis būtų įsiurbtas į sukamąją objektų sistemą. Tarytum pati erdvė būtų įtraukta į verpetą. Tarytum visa čionykštė aplinka įkūnytų nuolatinę kitimo būseną. Skafandras smulkmeniškai išanalizavo, kaip keitėsi vietiniai erdvės posluoksniai, kaip kvantų rodikliai krypo į naujas neištirtas sritis. Silvestis prisiminė kažką panašaus patyręs keliaudamas į Laskajo Miglyną ir staiga vėl pasijuto normaliai, lyg, artėjant prie perlo ir spinduliuojančio šio partnerio, jo esybė būtų savotiškai pakoreguota.

Prireikė ne vienos valandos, kol pasisekė nusigauti iki keistųjų objektų. Jis netgi pradėjo abejoti, ar teisingai nustatė patalpos plotį. Rodės, jog brangakmenio sukimosi greitis nenumaldomai sumažėjo iki nulio, tuo tarpu sienos ėmė sūkuriuoti pašėlusiu tempu. Jis suprato esąs arti tikslo, nors perlas neatrodė didesnis nei tuomet, kai Silvestis pirmą kartą jį išvydo. Nepaliaujamai judantis objektas priminė vaikišką kaleidoskopą; vis kintančius trijų, o gal ir daugiau matmenų simetriškus raštus sudarė šviesos atspalviai. Kartkartėmis nuo brangakmenio nudrikdavo grėsmingi blyksniai, kurie priversdavo Silvestį krūptelėti, tačiau jis niekur nesitraukė, o tais momentais, kai žėrintis pavidalas persijungdavo

į vos pastebimų transformacijų režimą, netgi išdrįsdavo slinkti artyn. Dabar nė nevertėjo stebėti skafandro rodmenų, nes išgyvenimas priklausys tikrai ne nuo šių primityvių dalykų.

- Ką, tavo nuomone, mes matome? - paklausė Kalvinas tokiu tyliu balsu, kad jis bemaž susiliejo su Silvesčio mintimis - kone *įkūnijo* vieną iš Silvesčio minčių.

- Aš tikėjausi, jog tu pateiksi kokių nors užuominų.

- Atleisk. Šį kartą savo įžvalgumo nedemonstruosiu. Vienam gyvenimui ir taip per dažnai jį rodžiau.

Voljova sklendė erdvėje.

Ji nežuvo, kai sprogo "Melancholija", nors ir nespėjo laiku nusigauti į kambarį-vorą. Užsimaukšlino šalmą sekunde anksčiau, nei pranyko dalis korpuso, ištirpusi it naktinio drugio sparnas žvakės liepsnoje. Moteris veikiai nutolo nuo skeveldrų, bet šviesaeigis į ją nesitaikė. Lygiai taip pat, kaip nebandė nupilti ir kambario-voro.

Triumvira nesiruošė paprasčiausiai numirti. Akivaizdu, jog tai ne jos stilius. Nors Voljova numanė neturinti beveik jokios galimybės išsigelbėti ir suprato, kad elgiasi visiškai nelogiškai, ji nutarė prailginti likusias gyvenimo valandas. Patikrinusi oro ir energijos atsargas, teaptiko minimalų jų kiekį. Voljova čiupo skafandrą paskubomis, galvodama, kad jo reikės tiktai angare, kuriame teko dairytis kosminio kelto. Pasprukus iš "Begalybės", jai nė nešovė į galvą užkabinti skafandro ant pakroviklio modulių. Dabar, vietoj dalelės dienos, išgyventų papildomas porą parų. Bet apie savižudybę negalėjo būti jokios kalbos. Triumvira žinojo, jog išteklių pakaks ilgesniam laikui, jeigu ji miegos - jei aptems sąmonė, nors neaišku, ar ateityje šios išvis prireiks.

Taigi Voljova užprogramavo skafandrą taip, kad šis dreifuotų ir perduotų įspėjamąjį signalą, jeigu pastebės ką nors įdomaus arba, kas labiau tikėtina, grėsminga. Matyt, kažkas išties įvyko, kadangi ji pabudo.

Moteris paklausė, kas atsitiko.

Skafandras atsakė.

- Velnias, - iškošė Ilja Voljova.

Ją ką tik užfiksavo "Begalybės" radaras, tas pats, kuriuo

Saulės Vagis naudojosi taikydamas į keltą gama spindulių ginklą. Iš visko sprendžiant, laivas skriejo netoliau kaip už kelių dešimčių tūkstančių kilometrų. Iš tokio menko atstumo nupilti beginklį, statišką, aiškiai matomą taikinį, kurį ji atstojo - niekų darbas.

Voljova vylėsi, jog šviesaeigis bent jau teiksis žaibiškai ją pribaigti. Juolab kad laivas greičiausiai pasirinks jos pačios sukurtus ginklus.

Tiumvira iškeikė savo sumanumą, beje, ne pirmą kartą gyvenime.

Įjungusi žiūronų sistemą ji įniko tyrinėti erdvės sritį, iš kurios atsklido radaro spindulys. Iš pradžių tematė žvaigždes, spindinčias juodame fone, pagaliau įžvelgė ir laivą, mažutį nelyginant anglies gabaliukas, bet artėjantį sulig kiekviena sekunde.

- Mes jau sutarėme, kad jį sukūrė ne amarantinai, teisingai?

- Ką? Brangakmenį?

- Vadink, kaip nori. Vargu ar jie susiję ir su tuo švytėjimu.

- Ne, tai tikrai ne amarantinų rankų darbas. - Dabar Silvestis džiaugėsi galėdamas bendrauti su Kalvinu. Na, ir kas, kad šis tebuvo iliuzija. - Aš nežinau, ką mes regime ir kas sieja tuodu objektus, bet esu tikras, jog amarantinai juos rado.

- Sutinku.

- Gal net tiksliai nesuprato, ką aptiko. Tačiau dėl vienos ar kitos priežasties nusprendė paslėpti radinį nuo likusių visatos gyventojų.

- Nes geidė jį pasilikti patys?

- Galbūt. Bet kaip tuomet paaiškinti mūsų matytus perspėjimus? Visai įmanoma, jog amarantinai įkalino šią keistą porelę apsauginiuose sluoksniuose - ir tokiu būdu padarė paslaugą kitoms rasėms, - nes tiesiog negalėjo jos sunaikinti arba perkelti kitur. - Silvestis trumpam susimąstė. - Neaišku, kas įkurdino šiuos objektus neutroninės žvaigždės orbitoje, bet jiems akivaizdžiai knietėjo patraukti aplinkinių dėmesį.

- Manai, tai jaukas?

- Neutroninės žvaigždės - ganėtinai dažnas reiškinys, bet vis

vien egzotiškas, ypač kultūros, sugebėjusios pakilti į kosmosą, požiūriu. Nesistebiu, kad jis sudomino amarantinus.

- Ne juos vienus, tiesa?

- Taip. - Silvestis giliai įkvėpė. - Gal mudviem derėtų grįžti atgal, kol dar turime progą? Ką pasakysi?

- Sveikas protas tvirtina, jog mums nėra čia ką veikti. Ar toks atsakymas tave patenkins?

Jie tebesklendė pirmyn.

- Pirmiausia skriskime link šviesos, - po pauzės prabilo Kalvinas. - Mielai įdėmiau ją ištirčiau. Gal mano žodžiai skambės kvailai, tačiau tas švytėjimas atrodo keistesnis nei brangakmenis. Jeigu man leistų apsispręsti, ką labiau norėčiau apžiūrėti prieš mirtį, rinkčiaus šviesą.

- Aš irgi taip jaučiuosi. - Silvestis pakluso Kalvino siūlymui, tarsi jam pirmam būtų šovusi mintis nusigauti iki tviskančios properšos. Akinantis žvilgesys iš tiesų atrodė keistesnis už raibuliuojantį perlą - masinantis ir atsiduodantis senove. Jis nebūtų įstengęs nusakyti savo jausmų, tačiau dabar neabejojo turįs keliauti tiesiai į šviesą.

Realybę perrėžęs pjūvis švytėjo sidabru, sodriu ir ramybę spinduliuojančiu deimanto blizgesiu. Prie jo artėjant, orbitoje besisukantis (tačiau Silvesčio atžvilgiu sustingęs) brangakmenis, regis, ėmė trauktis. Skafandrą apsupo vienalytis tviskėjimas. Silvestis manė, jog šviesa apspangins akis, tačiau nepajuto nieko, išskyrus šilumą ir pamažu užsižiebiančią suvokimo kibirkštį. Galop iš akiračio išnyko tiek patalpa, tiek brangakmenis - beliko baltas, pasidabruotas fonas. Užuot būgštavęs dėl galimų pavojų, Silvestis džiaugsmingai susitaikė su likimu. Jam susidarė įspūdis, jog skafandras po truputį tapo perregimas, leidęs sidabriniam švytėjimui pro save prasismelkti, prisiliesti prie šeimininko odos, iki pat kaulų įsiskverbti į organizmą

Nieko panašaus jis nesitikėjo.

Pagaliau Silvestis atsipeikėjo (arba paniro atgal į sąmoningą būseną, nes kurį laiką rodės, tarsi jis būtų sklendęs kažkur aukštybėse), tačiau suvokimas neišnyko.

Skafandras su savo šeimininku vėl dreifavo patalpoje, nuto-

lęs nuo baltos šviesos, žemesnėje orbitoje nei ta, kuria skriejo brangakmenis.

Dabar žmogus žinojo, su kuo susidūrė.

- Tai bent kelionė. - Mirtinoje tyloje Kalvino balsas nuaidėjo kaip trimito griausmas.

- Tu irgi visa tai... jautei?

- Tarkim, kad nieko keistesnio nesu patyręs.

Klausinėti, ką tėvas norėjo tuo pasakyti, nebuvo prasmės. Aišku kaip dieną, kad juodu vienijo bendri išgyvenimai. Abiejų sąmonės trumpam įsiliejo į srautą, kurį sudarė trilijonai kitų minčių. Silvestis puikiai suprato, kas įvyko, kadangi tuo apreiškimo momentu sulaukė atsakymų į visus savo klausimus.

- Mus *nuskaitė*, tiesa? Toji šviesa - ne kas kita, kaip skenavimo mechanizmas, informaciją išgaunanti mašina. - Tardamas šiuos žodžius Silvestis pajuto, kad jie nepakankamai tikslūs; kalbos primityvumas sumenkino tai, apie ką jis šnekėjo. Turimo žodyno neužteko mėginant nupasakoti praregėjimus, kurie jau ėmė blėsti it sapnai, panyrantys į užmaršties gelmes, vos tik pabundi. Tačiau jis privalėjo pabandyti išdėstyti savo mintis bent tam, kad skafandras jas įrašytų ir perduotų būsimoms kartoms. - Man trumpam pasirodė, jog mes įgavome duomenų formą ir prisijungėme prie kitos informacijos, kokia tik egzistuoja visatoje, prie visų minčių, kurias savyje įkalino šviesa.

- Ir aš taip jaučiausi, - patvirtino Kalvinas.

Įdomu, pagalvojo Silvestis, ar jį taip pat kankina stiprėjanti amnezija, supratimas, kad įgytos žinios po truputį išdulka.

- Mes lankėmės Hade, ar ne? - Silvesčiui magėjo įgarsinti savo mintis, trypčiojančias prie kalbinės išraiškos vartų, kol jos galutinai neišgaravo. - Tas objektas neturi nieko bendra su neutronine žvaigžde. Gal kada nors ja ir buvo, bet dabar viskas pasikeitė. Jis transformuotas, paverstas į...

- ...kompiuterį, - užbaigė sakinį Kalvinas. - Hadas yra kompiuteris, sukurtas iš branduolinės materijos, žvaigždės masės, kuri apdoroja ir saugoja informaciją. O šviesos plyšys atstoja duris, vedančias į Hadą. Kelią į kompiuterinę matricą. Tikriausiai nesuklysiu spėjęs, jog akimirką mudu joje tūnojome.

Viskas buvo gerokai keisčiau.

Kitados žvaigždė, savo mase trisdešimt ar keturiasdešimt kartų pranokstanti Žemės Saulę, keletą milijonų metų tuščiai švaistė savo energiją ir pagaliau užbaigė gyvenimą sprogusi kaip supernova. Jos gelmėse neapsakomo galingumo gravitacija spaudė materijos gumulą, kol šio matmenys įveikė Švarcšildo spindulį, ir tame erdvės taške susiformavo juodoji skylė, kurios pavadinimą nulėmė tai, kad už jos kritinės ribos niekas neįstengė ištrūkti. Materija ar šviesa tegalėjo patekti į juodąją skylę ir be paliovos didinti jos masę bei trauką.

Galaktikoje išsivystė rasė, sumąsčiusi, kaip panaudoti kolapsavusią žvaigždę savo reikmėms. Tos būtybės pajėgė transformuoti juodąją skylę į kur kas egzotiškesnį ir paradoksalesnį objektą. Iš pradžių jos palaukė, kol dominuojančios žvaigždės virs senomis raudonosiomis nykštukėmis, vos kurstančiomis savo branduolių temperatūrą, paskui apsupo jomis juodąją skylę, kuri pamažu įsiurbė žvaigždžių materiją už įvykių horizonto ribų.

Silvestis tai suprato ar bent manė suprantąs. Tačiau likusią istorijos dalį - pačią jos esmę - buvo neką lengviau įsisąmoninti nei perdėm prieštaringą paradoksą. Jam paaiškėjo tik tiek, jog įvykių horizonto ribose dalelės toliau krito tam tikromis trajektorijomis ir konkrečiomis orbitomis, supančiomis beribio tankumo branduolį, kurį įkūnijo juodoji skylė. Palei tas linijas erdvė ir laikas susiliedavo į nedalomą visumą. Svarbiausia, jog kai kuriose trajektorijose erdvė *susikeisdavo* vietomis su laiku. Vienas iš minėtų takų poaibių leido materijai lyg tuneliu nusigauti į juodosios skylės praeitį.

- Kaip tik šiuo metu peržiūriu dvidešimtojo amžiaus tekstus, - sumurmėjo Kalvinas, aiškiai sekdamas jo mintis. - Šis efektas buvo žinomas - tiksliau, nuspėtas - jau anuomet, kai matematikai apibrėžė juodąsias skyles. Bet niekas jo rimtai nevertino.

- Priešingai nei tie, kurie sukūrė Hadą.

- Būtent.

Šviesa, energija, dalelių srautai skverbėsi tomis ypatingomis trajektorijomis ir vis giliau brovėsi į praeitį. Išorinė visata negalėjo jų "matyti", nes visi procesai juodojoje skylėje slypėjo už neįveikiamos įvykių horizonto ribos. Štai kodėl niekas nepastebėjo pažeidžiamų priežastinių ryšių. Matematikai, apie kuriuos Kalvi-

nas rado informacijos, tvirtino, esą priežastingumo niekas nesuardys, kadangi trajektorijos neįstengė sugrįžti atgal į normalią visatą. Tačiau jie klydo. Neatkreipė dėmesio į miniatiūrinį poaibį trajektorijų, kurios pernešė kvantus atgal į juodosios skylės gimimo momentą, kai sprogo supernova.

Tą akimirką iš ateities atvykusios dalelės šiek tiek pristabdė gravitacinį spaudimą.

Žinoma, sulaikymas buvo beveik nepastebimas, neką ilgesnis nei menkiausias teorinis kvantinio laiko vienetas. Bet jis egzistavo, ir to užteko, kad į ateitį atsklistų priežastinius ryšius sukrėtę raibuliai. Kai šiuos pasitiko atplūstančios dalelės, susikūrė priežastinės interferencijos sistema - sustingusi, tiek į praeitį, į tiek ateitį simetriškai nutįsusi banga.

Įstrigęs toje sistemoje kolapsaras pats nebesuprato, ar jam lemta egzistuoti juodosios skylės pavidalu. Pirminės sąlygos visuomet buvo neaiškios. Norint išvengti painiavos, žvaigždės likučiams, ko gero, reikėjo trauktis iki Švarcšildo spindulio, tačiau neįveikti kritinės ribos ir susislėgti iki stabilios keistų kvarkų bei išsigimusių neutronų konfigūracijos.

Kolapsaras svyravo tarp dviejų būsenų, kol šis neapibrėžtumas kristalizavosi labai unikaliai - tiesa, tokios pačios transformacijos kartu su panašiais priežastinių ryšių paradoksais vyko ir kitose juodosiose skylėse.

Objektas įgavo stabilią konfigūraciją, bet išorinė visata nepajėgė įžvelgti paradoksalios jo prigimties. Iš išvaizdos jis priminė neutroninę žvaigždę - bent jau pirmieji keli centimetrai plutos. Tačiau viduje branduolinė materija katalizavosi į sudėtingas formas, gebančias žaibiškai atlikti operacijas, kurias paprastai vykdo kompiuteriai. Tapo savarankiška dviejų priešpriešinių būsenų spontaniškai pagimdyta struktūra. Plutoje kunkuliavo duomenų apdorojimo procesai, ji saugojo informaciją teoriniu požiūriu maksimaliai tankiausioje materijoje, kokią tik įmanoma atrasti visatoje.

Ir mąstė.

Kolapsaro viduje, kuriame skambėjo nutrūkusių priežastinių ryšių muzika, plutos sluoksnis susiliejo su žybčiojančia beribių, neišbandytų galimybių audra. Jei objekto paviršius kontroliavo

nesibaigiančias simuliacijas bei skaičiavimo procedūras, tai šerdis atstojo tiltą, kuriuo informacija lengvai kursavo tarp ateities ir praeities. Iš esmės pluta virto vienu iš masyvaus paralelinio procesoriaus elementų - kitus, esančius matricoje, sudarė ateities ir praeities versijos.

Objektas žinojo esąs dalis didingesnės visumos, nors ir pasižymėjo po amžinybę išblaškyta informacijos apdorojimo galia.

Be to, jis turėjo vardą.

Silvestis leido savo sąmonei trumpam atsipūsti. Prisiminimai apie sukrečiančius praregėjimus po truputį sklaidėsi tarsi paskutinio akordo, priklausančio nuostabiausiai iš visų kada nors sukurtų simfonijų, garsai. Po sekundės kitos jis net ėmė abejoti, ar matytus vaizdus pavyks dar kartą iškrapštyti iš atminties gelmės. Galvoje jiems paprasčiausiai neužteko vietos. Keista, bet Silvestis nė kiek dėl to nesigailėjo. Be abejo, kelioms akimirkoms gera persismelkti informacija, apie kurią žmonija neturėjo jokio supratimo, tačiau vienam individui ją per sunku įsisavinti. Verčiau gyventi ir godoti tai, kas liko iš prisiminimų, nei kęsti nepakeliamą žinojimo naštą.

Juk savo protu jis neprilygo Dievui.

Po užsitęsusių atokvėpio minučių Silvestis dirstelėjo į skafandro laikrodį, bet ne itin nustebo pamatęs, jog prarado vos keletą valandų, aišku, jei paskutinį kartą, kai kreipėsi į laiką fiksuojančią sistemą, šioji nebuvo sugedusi. Jis tebespėtų ištrūkti iš Cerberio anksčiau, nei užsivers placdarmo pragręžta ertmė.

Silvestis nukreipė akis į brangakmenį, tokį pat paslaptingą, kaip ir anksčiau, be paliovos raibuliuojantį ir masinantį. Nūnai jis manė žinąs, kokia šio objekto paskirtis, nujautė, jog angoje, vedančioje į Hado matricą, kažką išsiaiškino, tačiau prisiminimai kuriam laikui taip susipynė su kitais potyriais, kad Silvestis nepajėgė jų atgaivinti.

Širdį suspaudė bloga nuojauta.

Visgi jis nusklendė link brangakmenio.

Gąsdinanti raudona Hado akis pastebimai išaugo, tačiau pulsaro, glūdinčio akinančiame dujų debesyje, greičiausiai nepa-

vyks įžiūrėti. Šiaip ar taip, jo skersmuo siekė vos porą dešimčių kilometrų, o banguojančios gravitacinės jėgos sudraskys abi moteris greičiau, nei jos spės įžvelgti neutroninę žvaigždę.

- Privalau tau kai ką pasakyti, - prabilo Paskalė. - Nemanau, kad mūsų laukia greita mirtis. Nebent labai pasisektų.

Kihurė pasistengė užgniaužti susierzinimą, kurį kėlė Paskalės balsas. Matyt, bendražygė ne veltui nutaisė visažinės toną.

- Iš kur tiek daug žinai? Juk tu ne astrofizikė.

- Teisingai. Tačiau aš pamenu, kaip Denas skundėsi, jog zondams, kuriuos jis norėjo čia nusiųsti, priartėti neleistų gravitacijos potvyniai.

- Kalbi taip, lyg tavo vyras jau būtų negyvas.

- Man rodos, jis dar nemirė, - krestelėjo galvą Paskalė. - Gal net sugebės išsigelbėti. Priešingai negu mes. Kad ir kaip pažiūrėsi, rezultatas vis vien bus toks pats.

- Tu iki šiol myli tą išperą.

- Nori, tikėk, nori - ne, bet Denas irgi mane mylėjo. Stebėdami jo poelgius, maniakišką tikslo siekimą, aplinkiniai to nematė, tačiau aš jam tikrai rūpėjau. Labiau, nei kiti galėtų suprasti.

- Gal žmonės nebus tavo vyrui tokie griežti, kai išgirs, kad jis tapo manipuliacijų auka.

- Manai, jog tai kada nors išaiškės? Mes vienintelės žinome tiesą. O likusiai visatai ir toliau atrodys, kad jis - patologinis maniakas. Žmonės nesupras, jog Denas naudojosi aplinkiniais, nes neturėjo kitos išeities. Nes jį patį tampė už virvelių kažkokia galinga esybė.

Kihurė linktelėjo.

- Kartą vos jo neužmušiau - tokiu būdu galėjau susigrąžinti Fazilą. Bet neapykantos tavo vyrui niekada nejaučiau. Jei atvirai, negaliu tvirtinti, kad jis man nepatiko. Aš žaviuosi individais, kurie spinduliuoja aroganciją taip, lyg tai būtų prigimtinė jų teisė. Daugumai žmonių ji netinka, tuo tarpu Silvestis dėl savo įžūlumo priminė karalių. Galop šita jo savybė nustojo būti arogancija ir virto kažkuo kitu. Kažkuo, kuo įmanoma gėrėtis.

Paskalė nutylėjo, bet Kihurė matė, jog bendražygė iš dalies jai pritarė. Turbūt nesijautė pasiruošusi balsu išsakyti savo minčių - prisipažinti mylėjusi Silvestį, nes jis buvo pasipūtęs šmikis,

kuris savo išpuikimą sugebėjo perteikti kaip savotišką dorybę, it kokį atgailavimą.

- Klausyk, - pagaliau prašneko Kihurė. - Man šovė viena mintis. Kaip norėtum susidurti su tais gravitaciniais potvyniais: sąmoningos būsenos ar pasirūpinusi tam tikra apsauga?

- Ką turi omenyje?

- Ilja man minėjo, esą šis kambarys skirtas klientams, kuriems organizuojamos ekskursijos į šviesaeigio išorę - tokiems klientams, kuriems reikia padaryti įspūdį, kad būtų įmanoma sėkmingai sudaryti sandėrį. Todėl aš galvoju, jog kažkur turėtų stovėti gėrimų baras. Tikriausiai pilnas butelių, jei per pastaruosius šimtmečius jų niekas neištuštino. Antra vertus, atsargos galėjo būti nuolat papildomos. Supranti, kur suku?

Paskalė nieko neatsakė. Stojo tyla, per kurią nenumaldomai artėjo gravitacinis Hado šulinys. Galiausiai, kai Kihurė nusprendė, jog bendražygė nenori išgirsti jos pasiūlymo, moteris atsiplėšė nuo savo krėslo ir patraukė laivagalio pusėn, į neištirtas prabangios aplinkos sritis.

39
Cerberyje, paskutinėje patalpoje, 2567-ieji

Brangakmenis nušvito melsvu atspalviu. Rodės, jog, skafandrui prie jo artėjant, nutarė trumpam atsisakyti spektrinių pokyčių. Nuojauta Silvesčiui tebekuždėjo, kad nuo šio objekto vertėtų laikytis atokiau, tačiau mokslininką į priekį stūmė smalsumas bei įsitikinimas dėl iš anksto nulemto likimo. Galbūt viskuo kaltas sąmonės gilumoje užgimęs noras nugalėti pavojų su juo susiduriant. Gal tai instinktas, privertęs pirmykščius žmones paliesti ugnį ir krūptelėti iš skausmo, kurį sukėlė naujos žinios.

Geometrinis objekto pavidalas pamažu ėmė kisti. Melsvas brangakmenis atsivėrė prieš Silvestį, tačiau šis nedrįso sutelkti dėmesio į transformacijas, nes baiminosi, kad jas perpratus panašiai susiskaldys jo paties sąmonė.

- Ar esi tikras, jog elgiesi protingai? - paklausė Kalvinas, kurio žodžiai labiau nei bet kada anksčiau įsiliejo į vidinio Silvesčio dialogo foną.

- Pasukti atgal per vėlu.

Atsiliepęs balsas nepriklausė nei Kalvinui, nei Silvesčiui, bet atrodė keistai pažįstamas, tarsi ilgą laiką būtų tūnojęs jo viduje, nors pirmą kartą prabilo tiktai dabar.

- Saulės Vagis?

- Tu prisijungęs prie mūsų seniai, - pastebėjo Kalvinas. - Aš teisus?

- Seniau, nei įsivaizduoji. Nuo tada, kai tu, Denai, sugrįžai iš Laskajo Miglyno.

- Vadinasi, Kihurė neklydo, - tarė Silvestis, nors širdyje jau žinojo tiesą. Net jeigu jos nepatvirtino tuščias Sadžakio skafandras, bet kokias abejones išsklaidė baltojoje šviesoje regėti apreiškimai. - Ko iš manęs nori?

- Noriu, kad įplauktum į brangakmenį, kaip tu jį praminei, - sušnypštė šiurpą keliantis esybės balsas, be kurio, Silvestis daugiau nieko negirdėjo. - Nebijok. Jis tau nepakenks. Ir netrukdys pasišalinti.

- Ką tu sakai!

- Tai tiesa.

- O kaipgi placdarmas?

- Įtaisas veiks, kol išvyksi iš Cerberio.

- Iš kur jis gali žinoti? - įsiterpė Kalvinas. - Visai įmanoma, jog Saulės Vagis pučia į akis miglą. Jis manipuliavo kiekvienu tavo poelgiu, kad atviliotų mus čia. Kodėl dabar turėtų sakyti teisybę?

- Nes meluoti būtų beprasmiška, - paaiškino Vagis. - Taip toli nusigavai, kad tavo norai nebeturi jokios reikšmės.

Silvestis pajuto, jog skafandras nėrė pirmyn, link atviros brangakmenio angos, į daugiabriaunį, blizgantį, mirguliuojantį koridorių, kuris driekėsi struktūroje.

- Kas čia... - prasižiojo Kalvinas.

- Aš nieko nedarau, - nutraukė jį Silvestis. - Tas niekšas užvaldė mano skafandrą.

- Nenuostabu. Galų gale Vagis kontroliavo ir Sadžakio skafandrą. Iki šiol tiesiog stebėjo, kaip tu atlieki visą darbą. Prakeiktas tinginys.

- Vargu ar jį įžeidinėdamas ką nors pakeisi, - tarstelėjo Silvestis.

- Gal turi geresnę mintį?

- Atvirai kalbant...

Pagaliau jis atsidūrė žvilgančiame koridoriuje, kuris taip vingiavo, jog Silvestis negalėjo patikėti tebesąs brangakmenio viduje. Kita vertus, tikrųjų objekto apimčių taip ir nepavyko nustatyti - jo skersmuo galėjo siekti nuo kelių šimtų metrų iki dešimčių kilometrų. Nuolat kintantis pavidalas trukdė tiksliai įvertinti matmenis. Gal prasmingo atsakymo gauti neįmanoma, kaip ir apibrėžti fraktalinio kietojo kūno tūrį?

- Hmm... tu kažką sakei?

- Aš sakiau... - nutęsė Silvestis. - Vagie, ar manęs klausaisi?

- Kaip visada.

- Man neaišku, kodėl privalėjau čia atsibelsti. Juk tu atgaivinai Sadžakio skafandrą ir valdei manąjį... ką aš čia veikiu? Jei užsigeidei kažką rasti šiame objekte - kažką iš jo ištraukti, - galėjai apsieiti ir be manęs.

- Prietaisas reaguos tiktai į organinę gyvybę. Tuščias skafandras būtų palaikytas mašina.

- Tai mechanizmas?

- Slopintojų mechanizmas.

Sekundę tie žodžiai skambėjo beprasmiškai. Bet po akimirkos jie sukėlė miglotus prisiminimus, kurie išliko po apsilankymo baltojoje šviesoje, Hado matricos portale. Vienos asociacijos jungėsi su kitomis, kol susivijo į begalinę jų grandinę.

Ir tuomet Silvestis suvokė, ką žada ateitis.

Dabar labiau nei kada nors anksčiau jis neabejojo, jog žygį būtina nutraukti. Jei įsiskverbs į vidines brangakmenio - Slopintojų įtaiso - gelmes, nelaimės neišvengs. Tiksliau, įvyks tokia katastrofa, kokią net sunku įsivaizduoti.

- Mums reikia iš čia trauktis, - prabilo Kalvinas. - Aš supratau, kur mudu patekome.

- Aš taip pat. Tik per vėlai.

Slopintojai paliko prietaisą Hado orbitoje, šalia mirgančio baltojo portalo, savo amžiumi pranokstančio net Aušros karą išgyvenusius padarus. Sprendžiant iš užuominų, kurių Slopintojai irgi netyrinėjo, jie nesivargino aiškindamiesi, kokią funkciją atliko švytėjimas ir kas jį atkėlė prie pat neutroninės žvaigždės, netu-

rinčios nieko bendra su tikru pulsaru. Kad ir kokia paslaptinga būtų dangaus kūno kilmė, jis puikiai derėjo prie naikintojų rasės planų. Protingas esybes viliojantis jų prietaisas drauge su dar labiau stulbinančiu pseudopulsaru atstojo kuo puikiausią jauką. Tokia strategija Slopintojai naudojosi visoje galaktikoje: įkurdindavo savo mechanizmus arti astrofizinį susidomėjimą keliančių objektų arba netoli išnykusių kultūrų liekanų. Visur, kur šie galėtų patraukti dėmesį.

Amarantinai užklydo į Hado orbitą, įniko krapštyti įtaisą ir jam atsivėrė. Pastarasis ištyrė atvykėlius, perprato silpnybes...

Ir juos sunaikino - visus, išskyrus saujelę tremtinių palikuonių, kurie sumąstė porą būdų, kaip pasprukti nuo negailestingai persekiojančių Slopintojų. Kai kurie pasinaudojo portalu ir atvaizdavo save plutos matricoje, kur pratęsė egzistavimą simuliacijų pavidalu, lindėdami neįveikiamoje branduolinėje, kompiuterio funkcijas atliekančioje, materijoje.

Vargu ar tai gyvenimas, pamanė Silvestis. Na, bent jau pasisekė išsaugoti tam tikrą gyvasties dalį.

Nestigo ir tremtinių, kurie visiškai kitaip ištrūko iš Slopintojų gniaužtų. Bet jų pabėgimas pasirodė besąs nemažiau drastiškas, nemažiau sėkmingas...

- Jie tapo migločiais, tiesa? - dabar kalbėjo Kalvinas, o gal ir Silvestis, kuris įkaitęs nuo įtampos stengėsi perteikti mintis balsu. Jis pats nesuprato, katras šneka, tačiau nekvaršino dėl to galvos. - Jau tada, kai iš Resurgamo išnyko gyvybė, o daugumą po kosmosą išsisklaidžiusių individų Slopintojai susekė ir sunaikino. Viena grupuotė patraukė į Hado matricą. Kita išmoko manipuliuoti erdvėlaikiu - turbūt padėjo šalia portalo vykstančios transformacijos, - sugalvojo, kaip apsisaugoti nuo Slopintojų ginklų. Iškreipė aplink save erdvėlaikį, privertė jį sukrekėti ir pavirsti neįveikiamu kiautu. Tuomet amžiams pasislėpė po tais šarvais.

- Užtat nemirė.

Staiga Silvesčiui viskas paaiškėjo. Miglynuose tūnantys tremtiniai vis laukė ir laukė, menkai tenutuokdami, kas vyksta visatoje, beveik negalėdami su ja palaikyti ryšio, atsitvėrę nuo išorės pernelyg saugiomis sienomis.

Vis laukė.

Net ir tūnodami po kiautais jie žinojo, jog Slopintojų sistemos pamažu genda, po truputį praranda gebėjimą naikinti protingas būtybes. Maždaug po milijono metų, praleistų erdvėlaikio burbule, tremtiniai ėmė spėlioti, ar grėsmė ištirpo...

Jie negalėjo paprasčiausiai išardyti Miglynų ir pasidairyti - tokie veiksmai būtų buvę pernelyg rizikingi, ypač žinant, kad Slopintojų mašinos pasižymėjo neišsenkančia kantrybe. Galbūt jos pasitelkė tylėjimo taktiką norėdamos išvilioti amarantinus - kurie tapo migločiais - iš savo slėptuvių į atvirą erdvę, idant juos lengvai sudorotų ir užbaigtų milijoną metų užsitęsusią jų rūšies naikinimo akciją.

Tačiau, laikui bėgant, užgimė kitos protingos rasės.

Gal tame erdvės sektoriuje dažniau nei bet kur kitur evoliucionuodavo stuburiniai padarai, o gal tai viso labo tebuvo atsitiktinumas, bet į kosmosą pakilusioje žmonijoje migločiai įžvelgė savo senųjų esybių atspindžius. Tam tikra prasme panašią psichozę: vienatvės troškimą, sumišusį su noru bendrauti, visuomenės teikiamų patogumų ir atvirų kosmoso stepių poreikį, prieštaringas aistras, vejančias žmones pirmyn, skatinančias juos pažinti neištirtas erdvės platybes.

Pirmasis su jais susitiko Filipas Laskajas. Prie Miglyno, kuriam vėliau suteikė jo vardą.

Iškreiptas aplink Miglyną tvyrantis erdvėlaikis perskėlė svečio sąmonę ir vėl sulipdė paversdamas jos savininką besiseiliojančia žmogaus parodija. Tačiau tai nesutrukdė amarantinams aprūpinti atvykėlį žiniomis, kurios leistų kitiems gerokai labiau priartėti prie Miglyno, ir suteikti melagingos, bet viliojančios informacijos.

Prieš mirdamas Laskajas pabendravo su jaunuoju Denu Silvesčiu.

Keliauk pas žonglierius, tarė jis.

Nes kitados amarantinai lankėsi jų pasaulyje ir perkėlė į vandenyną savo sąmonių pavyzdžius. Šios savo ruožtu stabilizuodavo erdvėlaikį, deformuotą Miglyno apylinkėje, ir jas perėmusiam individui garantuodavo galimybę išgyventi šėlstančių gravitacinių jėgų sluoksnyje. Štai taip žonglierių transformuotas Silvestis su-

gebėjo įsiskverbti į Miglyną, tačiau nežūti audrose, kurios siautė tremtinių slėptuvės gelmėse.

Jis ištrūko gyvas.

Bet pasikeitęs.

Kažkas išsiveržė išorėn drauge su juo. Esybė, pasivadinusi Saulės Vagimi. Aišku, dabar Silvestis žinojo, jog šis vardas mitinis - ilgą laiką galvoje glūdėjęs padaras veikiau priminė dirbtinį intelektą, įpintą į Miglyno paviršių, sukurtą tų, kuriems magėjo, kad žmogus taptų jų emisaru ir padėtų praskleisti neįveikiamą erdvėlaikio širmą.

Pažvelgus į praeitį, akivaizdu, ko tiksliai tremtiniai norėjo iš Silvesčio.

Kad nukeliautų į Resurgamą, kur gulėjo palaidoti jų protėvių palaikai.

Rastų Slopintojų ginklą.

Atsidurtų tokioje padėtyje, kad įtaisas - jei iki šiol funkcionavo - įsijungtų ir jį identifikuotų kaip naujos, evoliucionavusios protingos rasės narį.

Jei Slopintojai vis dar egzistavo, žmonija turėtų tapti kita rūšimi, kurią jie išskers.

Jei ne, migločiai galėtų išnirti iš savo slėptuvių nesibaimindami dėl saugumo.

Nūnai Silvestį supanti melsva šviesa, regis, pranašavo katastrofą. Be abejo, vien įsiskverbdamas į brangakmenį jis turbūt pridarė nepataisomos žalos. Greičiausiai jau spėjo parodyti tiek proto, kad Slopintojų įtaisas nuspręstų aptikęs rasės, kurią verta sunaikinti, atstovą.

Silvestis nekentė amarantinų už tai, kuo jie tapo, nekentė ir savęs, kad paskyrė didžiąją dalį gyvenimo jų tyrinėjimams. Bet ką dabar daryti? Jau per vėlu atsidėti apmąstymams apie savo poelgius.

Tunelis praplatėjo, ir neilgai trukus mokslininkas atsidūrė (nors skafandro vis dar nekontroliavo) daugiabriaunėje patalpoje, skendinčioje to paties šleikštaus melsvo švytėjimo jūroje. Kambaryje kabojo keisti pavidalai, primenantys žmogaus ląstelėje matytus vaizdus. Tarpusavyje sudėtingais ryšiais jungėsi stačia-

kampiai, kvadratai, rombai, ir visa tai panėšėjo į skulptūras, kurias sukūrė nesuvokiamą estetinę kryptį pasirinkęs menininkas.

- Kas čia? - sumurmėjo jis.

- Įsivaizduok, jog tai dėlionės, - atsiliepė Saulės Vagis. - Tau, kaip protu apdovanotam tyrėjui, derėtų pajusti norą jas užbaigti, iš šitų formų sudaryti geometrines konfigūracijas.

Silvestis puikiai suprato, ką Saulės Vagis turėjo omenyje. Pavyzdžiui, artimiausią grupelę pavidalų buvo galima paversti plytelių mozaika... jam taip norėjosi...

- Aš jų neliesiu.

- Tau ir nereikės. - Tarsi patvirtindamas savo žodžius Saulės Vagis privertė skafandrą ištiesti galūnes link vienos iš skulptūrų, pirštais sučiupti pirmąją detalę ir įstatyti ją į vietą. - Vėliau pateksi į kitus kambarius, kur tavęs lauks kiti išbandymai. Iš pradžių bus kruopščiai patikrinti tavo protiniai gebėjimai. O vėliau biologinė sandara. Pastaroji procedūra nenuteiks tavęs maloniai, bet ir nenumarins. Tokiu būdu Slopintojų įtaisas susidarys išsamesnį vaizdą apie savo priešus, - programinės esybės balse nuskambėjo kažkas panašu į linksmas gaideles, tarytum ji būtų tiek laiko praleidusi žmonių draugijoje, kad pagaliau šį tą įsisavino iš jų elgsenos. - Deja, tu tapsi vieninteliu žmonijos atstovu, papuolusiu į šitą prietaisą. Esu tikras, jog pasirodysi esąs puikus savos rūšies pavyzdys.

- Klysti, - atšovė Silvestis.

Tylų Saulės Vagies balsą persmelkė pirmosios nerimo užuominos:

- Prašyčiau paaiškinti.

Silvestis prabilo lyg nieko neišgirdęs:

- Kalvinai, privalau tau kai ką pasakyti. - Net ir tardamas šiuos žodžius jis nenutuokė, kodėl taip elgiasi, netgi nesuvokė, į ką kreipiasi. - Kai mes nugrimzdome į baltą šviesą - kai susiliejome Hado matricoje, - aš sužinojau vieną dalyką, kurį turėjau išsiaiškinti prieš daugelį metų.

- Apie save?

- Taip, apie tai, kas esu. - Silvestis užsigeidė pravirkti nujausdamas, jog kitos tokios progos neturės, bet dirbtinės jo akys niekada negalėjo pasrūti ašaromis. - Kodėl nesugebu tavęs ne-

kęsti, nebent puoselėčiau neapykantą sau pačiam. Kodėl šie jausmai man atrodė netikri.

- Man nepavyko užauginti tavęs taip, kaip planavau, ar ne? Bet aš meluočiau, jei tvirtinčiau, kad nusivyliau tuo, kuo virtai. Ne... - Kalvinas pasitaisė: - Tuo, kuo aš virtau.

- Džiaugiuosi, jog bent jau dabar tiesa išaiškėjo.

- Ką ketini daryti?

- Pats žinai. Juk mudu pasidalinome visomis mintimis, tiesa? - Silvestis nejučia prajuko. - Vadinasi, tu susipažinai ir su mano paslaptimis.

- O... turi galvoje *tą* paslaptį?

- Apie ką jūs šnekate? - sušnypštė Saulės Vagis. Jo balsas priminė statinius trikdžius, kuriuos į radijo eterį skleidžia tolimi kvazarai.

- Spėju, jog laive tu klauseisi mūsų pokalbių. - Denas vėl teikėsi pabendrauti su skafandrą valdančia esybe. - Pameni, kaip priverčiau įgulos narius patikėti, jog blefuoju?

- Dėl ko blefuoji? - pasitikslino Vagis.

- Dėl karštų dulkių mano akyse, - atsakė Silvestis.

Vėl nusijuokęs, šį kartą garsiau, jis aktyvavo atminties klode užfiksuotus nervinius impulsus, kurie paveikė akių schemas ir galiausiai antimaterijos krislelius, chirurginiu būdu įspraustus į regėjimo organus.

Tvykstelėjo šviesa, tyresnė net už tą, kurią Silvestis matė Hado portale.

Kai žybsnis išblėso, beliko tuštuma.

Voljova pirmoji išvydo prisiloškiantį vaizdą.

Moteris lūkuriavo, kol "Begalybė" ją pribaigs, stebėjo gigantišką laivo kūgį, tamsų it naktis, pastebimą tik todėl, kad jis užstojo žvaigždes. Šviesaeigis artėjo link triumviros nelyginant ryklys, pasirengęs pulti būsimą grobį. Nekilo jokių abejonių, jog milžino sistemos ketino kuo įdomiau numarinti auką, tik niekaip neapsisprendė dėl priemonių. Tai vienintelis paaiškinimas, kodėl ji dar gyva - juk laivas seniai skriejo per šūvio nuotolį. Galbūt Saulės Vagis apdovanojo "Begalybę" iškreiptu humoro jausmu arba troškimu sadistiškai lėtai ją nugalabyti; procesas, matyt, prasidėjo

nuo kankinančio laukimo. Voljovos vaizduotė, tapusi pikčiausiu priešu, vis primindavo, kokie ginklai patenkintų Saulės Vagies poreikius. Gynybinės šviesaeigio sistemos galėtų ją čiškinti ištisas valandas, gyvą pjaustyti dalimis (tarkim, lazeriais, kurie pridegintų žaizdas) arba sutraiškyti (šią užduotį atliktų į kosminę erdvę išsiųstų robotų būrys). Voljovos sąmonėje kunkuliavo aibė minčių, siūlančių visus įmanomus egzekucijos būdus.

Staiga triumvira pastebėjo žybsnį, nutvieskusį Cerberio paviršių ir tą tašką, kuriame įstrigo placdarmas. Atrodė, lyg trumpą sekundės dalį pasaulio gelmėje užsižiebė akinantis, bet tučtuojau išblėsęs švytėjimas.

Arba nugriaudėjo pasaulį sudraskęs sprogimas.

Ji matė, kaip į kosmosą plūstelėjo uolienų lūžgaliai ir mechanizmų nuoplaišos.

Kihurei prireikė šiek tiek laiko, kol ji susigaudė tebesanti gyva, nors visi instinktai tvirtino, jog to negali būti. Moteris mažų mažiausiai tikėjosi, kad atsipeikėjusi trumpam panirs į skausmo liūną, prisimins, kaip Hadas plėšė ją pusiau, kaip siaubingi gravitacijos nagai išskrodė kūną bei sielą. Tikėjosi, jog galvą varstys patys klaikiausi sopuliai, kokius teko patirti nuo to momento, kai Madmuazelė pakurstė sąmonėje užslėptus atsiminimus apie Aušros karą. Tik šįsyk galvos skausmas turėjo kilti grynai dėl cheminių priežasčių.

Kambario-voro bare abi bendražygės aptiko gėrimų ir barą sąžiningai ištuštino.

Visgi ji nejautė jokių pagirių; smegeninė atrodė skaidri it ką tik nuplautas langas. Sąmonę Kihurė atgavo žaibiškai, be jokių pasikartojančių alpulių, tarytum būtų užsimerkusi ir iš karto praplėšusi akis. Tik dabar priešais atsivėrė ne kambario-voro interjeras. Pagalvojusi apie daugiakoję buveinę, moteris pagaliau prisiminė, kaip jas užliejo gravitaciniai potvyniai, kaip ji drauge su Paskale šliaužė į kambario vidurį, kur spaudimas šiek tiek susilpnėjo. Bandymas, aišku, nevykęs. Tuo metu abi jau žinojo, jog neišgyvens, ir tenorėjo kaip nors apmalšinti skausmą...

Kur, po velnių, ji atsidūrė?

Moteris tysojo ant kieto lyg betonas paviršiaus. Danguje be-

protišku greičiu sūkuriavo žvaigždės, negana to, jų verpetai buvo regimi lyg pro storus lęšius, nudrikusius nuo vieno horizonto iki kito. Ji suprato galinti judėti. Vargais negalais atsistojo ir vos nenuvirto ant žemės.

Kihurė vilkėjo skafandrą, nors kambaryje-vore nė nesiruošė į jį įsisupti - tokį patį, kuriuo naudojosi keliaudama į Resurgamą; tokį patį, kurį Silvestis nušvilpė iš šviesaeigio prieš skrisdamas į Cerberį. Kaip tai galėjo įvykti? Jeigu čia sapnas, tuomet jis nė iš tolo nepanašus į kitus, nes Kihurė sąmoningai pajėgė fiksuoti keistenybes nepakenkdama aplinkos realumui.

Ji stypsojo ryškios, bet ne tiek, kad spigintų akis, vėstančio metalo spalvos plynėje - plokščioje kaip paplūdimys, iš kurio ką tik atslūgo potvynio banga. Atidžiau įsižiūrėjus paaiškėjo, jog lyguma išraizgyta įmantriais, persišką kilimą primenančiais raštais. Tarp kiekvieno iš jų puikavosi smulkesni marginiai, tarp pastarųjų - dar mažesni, ir taip toliau, kol tie raštai susitraukdavo iki mikroskopinių apimčių, gal net nusigaudavo į subatomines arba kvantines erdves. Jie keitėsi kas sekundę, susiliedavo ir vėl išskysdavo. Galų gale nuo raibuliavimo galvą pervėrė svaigulys, tad moteris nukreipė žvilgsnį į horizontą.

Jo linija, rodės, driekėsi visai čia pat.

Kihurė nukulniavo į priekį. Žingsnius lydėjo nuo mirgančios žemės atsklidęs traškesys. Po kojomis raštai pakito taip, jog dabar panėšėjo į akmenimis grįstą taką.

Kažkas priešakyje dunksojo.

Ties horizontu ji pamatė nedidelį kauburį, žvaigždžių fone iškilusį cokolį. Artėdama link jo, pastebėjo judesį. Objekto viršuje žiojėjo ertmė tarytum įėjimas į metro. Trys žemos sienos supo laiptus, vedančius žemyn į pasaulį.

Iš gelmės išniro moters figūra. Ji kantriai, ryžtingai pėdino laiptais lyg žmogus, pirmą kartą panūdęs įkvėpti ryto oro. Skafandro nevilkėjo. Tiesą sakant, buvo apsirengusi lygiai taip pat, kaip ir kambaryje-vore.

Priešais pasirodė Paskalė Silvesti.

- Aš ilgai tavęs laukiau, - praplėšė moters balsas jas skiriančią juodą beorę erdvę.

- Paskale?

- Taip, - atsakė ši ir iš karto pasitaisė: - Tam tikra prasme. Ach, brangioji, man bus nelengva viską paaiškinti, nors turėjau užtektinai laiko, kad parepetuočiau kalbą...

- Kas atsitiko, Paskale? - Kihurei neapsivertė liežuvis paklausti, kodėl ji be skafandro ir kaip sugeba nenumirti. - Kur mes papuolėme?

- Nejau dar neatspėjai?

- Atleisk, bet esu priversta tave nuvilti.

Bendražygė apdovanojo ją užuojautą spinduliuojančia šypsena.

- Tu Hade. Ar prisimeni mus traukusią neutroninę žvaigždę? Ką gi, tai ne pulsaras.

- Mes Hado paviršiuje?

- Taip. Manau, nieko panašaus nesitikėjai?

- Tai jau tikrai.

- Aš čia išbuvau tiek pat, kiek ir tu, - tarė Paskalė. - Tiksliau, keletą valandų. Kadangi tūnojau po pluta, kur laikas bėga gerokai sparčiau, jaučiuosi taip, lyg mudvi nesimatėme daug ilgiau.

- Kiek ilgiau?

- Maždaug porą dešimtmečių... nors kai kuriais atžvilgiais laiko tėkmė Hade išvis sustingusi.

Kihurė linktelėjo, tarsi viską suprastų.

- Paskale... tau reikėtų paaiškinti.

- Gera mintis. Taip ir padarysiu, kol leisimės.

- Kur mes eisime?

Ji rankos mostu paragino Kihurę žingsniuoti link laiptų, neriančių žemyn, skaisčiai raudonų lygumų kryptimi, tarsi kviesdama kaimynę į savo namus pasivaišinti kokteiliu.

- Vidun, - atsakė Paskalė. - Į matricą.

Mirtis niekaip nenorėjo atsėlinti.

Pasinaudodama skafandre instaliuota vaizdo didinimo funkcija Voljova visą valandą stebėjo, kaip placdarmas pamažu praranda savo formą tarsi molinis neįgudusių rankų žiedžiamas puodas. Jis po truputį nyko plutoje, pagaliau leidosi Cerberio suvirškinamas.

Pernelyg greitai, pernelyg greitai.

Voljovai nedavė ramybės mintis, jog čia kažkas negerai. Gal ji ir mirs, tačiau regėti pirma laiko žūstantį savo kūrinį - to jau per daug.

Galų gale, nebepajėgdama spoksoti į planetą, moteris atsisuko į grėsmingai artėjantį šviesaeigį, plačiai išskėtė rankas ir suriko, nors visiškai nenutuokė, ar laivas sugeba fiksuoti jos balsą:

- Pirmyn, *svinja*. Sudorok mane. Aš pakankamai prisižiūrėjau. Daugiau nenoriu nieko matyti. Užbaikime šitą reikalą.

"Begalybės" šone prasivėrė liukas, kurio ertmę trumpam nutvieskė oranžinis interjero švytėjimas. Voljova kone tikėjosi išvysianti kokį bjaurų ir primirštą ginklą, ką nors tokį, ką ji sumeistravo užvaldyta svaigios kūrybinės nuotaikos.

Tačiau pro angą išniro kosminis keltas, lėtai nusklendęs jos kryptimi.

Sprendžiant iš aiškinimų, neutroninė žvaigždė visiškai nepateisino savo vardo. Kitados ji gal ir buvo - arba galėjo tapti - pulsaru, tačiau padėtį pakeitė kažkokios protingos būtybės, į kurių kilmę Paskalė nesigilino. Jos pavertė žvaigždę gigantišku, neapsakomai greitu kompiuteriu, nesuvokiamu būdu gebančiu palaikyti ryšį su savo praeities ir ateities versijomis.

- Ką aš čia veikiu? - pasiteiravo Kihurė, joms leidžiantis laiptais. - Ne... štai geresnis klausimas: ką *mes* čia veikiame? Ir iš kur turi tiek informacijos?

- Kaip minėjau, aš praleidau matricoje šiek tiek daugiau laiko. - Paskalė stabtelėjo ant vieno laiptelio. - Klausyk, tai, ką dabar pasakysiu, tau veikiausiai nepatiks. O būtent - kad esi negyva, bent jau dabar.

Kihurė nustebo mažiau, nei tikėjosi. Ji nujautė išgirsianti kažką panašaus.

- Mes žuvome gravitacinių jėgų potvynyje, - dalykiškai pratęsė Paskalė. - Per daug priartėjome prie Hado, ir tos jėgos mus sudraskė. Mirtis ne pati maloniausia, tačiau dauguma paskutinių tavo prisiminimų nebuvo užfiksuoti, todėl tau atrodo, kad jie iškritę iš galvos.

- Užfiksuoti?

- Pagal įprastus dėsnius mus turėjo sutraiškyti į atomus. Tam tikra prasme taip ir įvyko. Tačiau mus atspindinti informacija išliko gravitacijų sraute, kuris tekėjo tarp kambario-voro ir Hado. Mirtį atnešusios jėgos mus įrašė ir perdavė duomenis plutai...

- Suprantu... - numykė Kihurė, pasirengusi kuriam laikui priimti bendražygės žodžius už gryną pinigą. - Kas įvyko vėliau?

- Mus, hmm... mus atgaivino simuliacijų pavidalu. Žinoma, plutoje kompiuteriniai procesai vyksta žaibiškai, todėl, skaičiuojant subjektyviu laiku, man rodos, jog čia praleidau kelis dešimtmečius.

Jos balso intonacijoje pasigirdo atsiprašymo gaidelės.

- Kodėl aš neprisimenu tų dešimtmečių?

- Nes tau jie nepraėjo. Kai atsipeikėjai, su mumis likti nepanorai. Pati nusprendei to neprisiminti. Tavęs niekas čia nelaikė.

- Nori pasakyti, jog *tave* laikė?

- O taip, - su nuostaba veide patvirtino Paskalė. - Bet visa tai aptarsime vėliau.

Laiptai užsibaigė koridoriumi, nušviestu padrikai išbarstytais ryškiais žibintais. Sienos raibuliavo lygiai taip pat, kaip ir Hado paviršius. Susidarė įspūdis, tarsi jų gelmėse kunkuliuotų neįsivaizduojamai sudėtingi matematiniai procesai.

- Kas aš esu? - paklausė Kihurė. - Kas tu esi? Sakei, kad aš negyva. Kažkodėl nesijaučiu, kad būčiau nusibaigusi. Ir nesijaučiu, kad būčiau simuliuota matricoje. Juk atsigavau paviršiuje.

- Dabar tu - žmogus iš kūno ir kraujo, - atsakė Paskalė. - Tu mirei, tačiau tave atkūrė. Kūną rekonstravo iš cheminių elementų, kurių netrūksta išorinėje matricos plutoje. Iš pradžių tave reanimavo, paskui sugrąžino sąmonę. Tavo skafandras... jis irgi iš matricos.

- Tai reiškia, kad gravitacinės jėgos sunaikino žmogų su skafandru, per daug priartėjusį prie Hado?

- Ne... - atsargiai tarstelėjo Paskalė. - Į matricą galima patekti gerokai lengvesniu būdu. Tiksliau, *buvo* galima anksčiau.

- Aš vis vien neturėčiau kvėpuoti. Neutroninėje žvaigždėje arba jos paviršiuje niekas neįstengtų išgyventi.

- Nejau negirdėjai, ką sakiau? Mes patekome ne į pulsarą. -

Anot Paskalės, matrica generavo pakenčiamos gravitacijos nišą, kurioje įmanoma gyventi. Šią oazę - galbūt pašalinį produktą, gal ir ne - sukūrė nenusakomi giliai plutoje cirkuliuojančios išsigimusios materijos kiekiai. Kaip ir sklaidomųjų lęšių atveju, tos materijos srautas nukreipdavo gravitaciją šalin nuo Kihurės ir truputį mažesniu nei šviesos greičiu sulaikydavo pražūtingas jėgas, neleisdavo joms užlieti skafandre tūnančios moters.

- O kaipgi tu?

- Mes labai nepanašios viena į kitą,- atsakė Paskalė. - Šitas kūnas, kurį matai - jis lyg marionetė, skirtas tik tam, kad pasitiktų tave. Sukurtas iš tos pačios branduolinės materijos, kaip ir pluta. Neutronus jungia kvarkai, todėl kvantinis spaudimas manęs neišsklaido. - Ji palietė savo kaktą. - Tačiau mąstymo procesas vyksta ne čia, o aplinkui, visoje matricoje. Gal mano žodžiai nuskambės nemandagiai, bet aš siaubingai nuobodžiaučiau, jei būčiau priversta apsiriboti tiktai mūsų pokalbiu. Kaip minėjau, Hadas įkūniją ypač sparčiai veikiantį kompiuterį. Tikiuosi, neįsižeidei? Garbės žodis, tikrai nenorėjau tavęs įskaudinti.

- Nesijaudink, - numojo ranka Kihurė. - Guldau galvą, jog tavimi dėta jausčiaus panašiai.

Praplatėjęs koridorius atvedė į patalpą, primenančią gerai įrengtą mokslininko kabinetą, kuris galėjo egzistuoti bet kokiame iš pastarųjų penkių ar šešių šimtmečių. Kambaryje dominavo rudas, aplinką susendinęs, fonas: iš sienų kyšančios medinės lentynos ir ant jų sustatytos antikvarinės popierinės knygos rusvomis nugarėlėmis, viduryje patalpos stovintis raudonmedžio stalas, kurio pakraščiuose gulėjo senoviniai iš gelsvo metalo nukalti įnagiai. Lentynomis nepapuoštas sienas rėmė medinės spintelės, o virš jų kabojo pageltonavę nežemiškoms būtybėms priklausantys kaulai - iš pirmo žvilgsnio šiuos buvo įmanoma supainioti su dinozaurų arba išnykusių neskraidančių paukščių fosilijomis, jei tiktai akys neužkliūdavo už nepaprastai talpios kaukolės, kurioje neabejotinai slypėjo vingių kupinos smegenys.

Kihurė pastebėjo ir šiuolaikiškesnių aparatų: skenavimo įrenginius, technologiškai pažangius pjaustymo instrumentus, stelažus su vaizdine medžiaga ir holografinių duomenų kapsulėmis.

Kampe, šiek tiek nukoręs galvą, tarsi ant kojų snūduriuojantis ištikimas asistentas kiurksojo nenaujas mechaninis patarnautojas.

Pro langus, įspraustus į vieną sieną, atsivėrė sausringų, vėjo nugairintų stalkalnių ir kreivašonių uolų panorama, kurią nušvietė raudoni už dantytos horizonto linijos pranykstančios saulės spinduliai.

Išvydęs į kambarį įeinančias moteris, nuo užstalės pakilo Silvestis. Apdovanojo porelę išsiblaškiusiu žvilgsniu, tarytum būtų atitrauktas nuo dėmesio reikalaujančio darbo.

Kihurė pirmą kartą pažvelgė į jo akis - į tai, kas atstojo tikrus žmogaus regėjimo organus.

Atrodo, netikėtos viešnios Silvestį suerzino, bet netrukus jo veido išraiška sušvelnėjo, o lūpų kampučiai pakilo aukštyn.

- Malonu, jog nutarei mus aplankyti, - prabilo. - Tikiuosi, Paskalė viską tau paaiškino?

- Didžiąją dalį, - atsakė Kihurė įžengdama į kabinetą, gėrėdamasi skrupulingai atvaizduota aplinka. Tokios puikios simuliacijos jai iki šiol neteko regėti. Visgi - ši mintis vienu metu ir žavėjo, ir gąsdino - patalpoje kiekvienas objektas buvo sukurtas iš branduolinės materijos ir pasižymėjo tokiu tankumu, jog įprastomis aplinkybėmis mirtiną gravitacijos jėgą galėtų pademonstruoti lengviausias ant stalo gulintis prespapjė. Net ir tuomet, jei Kihurė stovėtų nuo jo nutolusi per pusę kambario. - Bet ne viską. Kaip tu čia patekai?

- Paskalė turbūt minėjo, kad į matricą įmanoma įsigauti ir kitu keliu. - Jis skėstelėjo delnais. - Aš jį atradau.

- O kas nutiko tavo...

- Kūniškajam pavidalui? - nūnai Silvestis šypsojosi taip, lyg būtų prisiminęs juokingą savo praeities momentą, kurio nenorėtų pasakoti kitiems. - Vargu ar jis išgyveno. Jei atvirai, koks skirtumas? Mane kuo puikiausiai tenkina dabartinė padėtis.

- Kas įvyko Cerberyje?

- Tai labai ilga istorija, Kihure.

Tačiau Silvestis vis vien ją išklojo. Paporino, kaip nukeliavo į pasaulį; kaip Sadžakio skafandras pasirodė besąs tuščias kevalas; kaip atradimas pakurstė norą brautis gilyn į dirbtinę planetą; ką aptiko po paskutiniu sluoksniu; kaip paniro į matricą, nukopi-

javusią jo prisiminimus. Girdėdama, su kokiu įsitikinimu Paskalės vyras tvirtina, esą materialus jo originalas sunaikintas, Kihurė nejučia ėmė spėlioti, kodėl jis toks tikras - galbūt juodu iki pat galo jungė kažkokie kiti, ne visai akivaizdūs, ryšiai?

Regis, tam tikrų dalykų nesuprato ir Silvestis. Jis neįgavo dieviškumo, nebent tik tuo momentu, kai skendėjo portale. Gal pats taip apsisprendė? Jeigu jo simuliaciją sukūrė protu nesuvokiamo galingumo matrica, vadinasi, Silvesčio nevaržė jokie apribojimai, išskyrus tuos, kuriuos jis sąmoningai pasirinko.

Štai ką Kihurė sužinojo: Miglynas neatsitiktinai išsaugojo gyvybę Karinai Lefevrai.

- Galime teigti, jog egzistavo dvi migločių grupuotės. - Silvestis vartė rankoje mikroskopą, paimtą nuo rašomojo stalo, šen bei ten kraipė mažuosius veidrodėlius lyg mėgindamas sugauti paskutinius saulėlydžio spindulius. - Viena jų norėjo, kad išsiaiškinčiau, ar Slopintojai tebekelia grėsmę. O kita, kuriai žmonija rūpėjo nedaugiau nei pirmajai, buvo atsargesnė ir manė, jog kišti nagus prie Slopintojų mašinos bandant pažiūrėti, ar ji vis dar veikia, pernelyg pavojinga.

- Koks likimas laukia mūsų? Kas vis dėlto laimėjo? Saulės Vagis ar Madmuazelė?

- Nė vienas. - Jis nuleido mikroskopą, ir aksominis instrumento pagrindas švelniai dunkstelėjo į stalą. - Bent taip kužda mano nuojauta. Nedaug trūko, kad mes... ne, kad *aš* būčiau įjungęs Slopintojų įtaisą, paskatinęs jį užmegzti ryšį su kolegomis ir pradėti karą prieš žmoniją. - Silvestis nusijuokė. - Be abejo, kai kalbame apie karą, turime omenyje, jog mūšiuose dalyvauja dvi pusės. Bet aš abejoju, ar mes būtume sugebėję pasipriešinti Slopintojams.

- Ar esi tikras, kad neįjungei mašinos?

- Tikėkimės. - Jis patraukė pečiais. - Kas žino, galbūt aš klystu. Anksčiau visiems aiškindavau, jog niekada neapsirinku, bet iš savo klaidų jau pasimokiau.

- O kaip amarantinai, migločiai?

- Laikas parodys.

- Tik tiek tegali pasakyti?

- Aš neturiu atsakymų, Kihure. - Silvestis apsidairė, nužvel-

gė ant lentynų surikiuotus tomus, lyg norėdamas įsitikinti jų realumu. - Netgi čia.

- Metas keliauti, - netikėtai pratarė Paskalė. Ji išdygo prie vyro nešina skaidraus skysčio, turbūt degtinės, stikline, kurią padėjo ant stalo šalia blizgančios, pergamento atspalvio kaukolės.

- Kur?

- Atgal į kosmosą. Argi tau neknieti ten sugrįžti? Netikiu, jog pageidautum čia praleisti ištisą amžinybę.

- Ten manęs niekas nelaukia, - atšovė Kihurė. - Pati žinai. Šviesaeigis mūsų atžvilgiu nusiteikęs priešiškai. Kambarys-voras sunaikintas. Ilja žuvo...

- Ji išgyveno. Sugebėjo pasprukti iš kelto anksčiau, nei tas sprogo.

Vadinasi, Voljova spėjo pasislėpti skafandre. Na, ir kas? Kihurė ketino dar truputį paklausinėti, bet staiga suprato akivaizdų dalyką - Paskalė nemeluoja, kad ir kaip neįtikėtinai skambėtų jos žodžiai... kad ir kokia menka nauda būtų iš tiesos.

- Ką judu veiksite?

Silvestis pakėlė stiklinę degtinės ir siurbtelėjo lašelį.

- Negi dar neatspėjai? Kabinetas sukurtas ne tam, kad turėtum kur su mumis pasimatyti. Mes jame gyvename. Tiksliau, gyvename matricos simuliuotoje versijoje. Ne tik šiame kabinete, bet ir visoje bazėje, lygiai tokioje pat, kokia egzistavo Resurgame. Skirtumas tas, kad dabar ji priklauso mums vieniems.

- Ir viskas?

- Ne... anaiptol.

Paskalė žengė į šoną, Silvestis apkabino žmonos liemenį, ir juodu atsigręžė į langą, nukreipė akis į raudoniu spinduliuojantį saulėlydį, sausringą, negyvą Resurgamo kraštovaizdį.

Staiga jis ėmė keistis.

Pokyčiai prasidėjo nuo horizonto: transformacijų banga plūstelėjo jų pusėn auštančios dienos greičiu. Padangių aukštybes užklojo debesys, neaprėpiami žvilgsniu, milžiniški lyg imperijos. Pats dangus pamėlynavo, nors saulė tebegrimzdo į prieblandą. O peizažas, užuot atsidavęs sausra, pasipuošė chaotiškomis žalumynų spalvomis. Kihurė išvydo ežerus, medžius - svetimoje planetoje stūksančius medžius - ir naujus kelius, vingiuojančius kai-

meliuose, tarp kiaušinio formos namų. Ties horizontu iškilo didesnėms bendruomenėms priklausantys pastatai, tarp kurių aukščiausiai stiebėsi liauna bokšto smailė. Moteris vėpsojo į tolumą, priblokšta atgyjančio pasaulio didybės. Galbūt akys ją apgavo, tačiau Kihurė pamanė reginti, kaip tarp namų kažkas juda - lekia mitriai nelyginant paukščiai, bet nuo žemės neatsiplėšia ir į orą nepakyla.

- Štai kaip viskas atrodo, - tarė Paskalė, - bent jau kas užfiksuota matricoje. Čia ne archeologinė rekonstrukcija, Kihure. Tai *dabartinis* Resurgamas, kurį savo valios jėgomis atgaivino išgyvenusieji. Prieš tave plyti ištisas pasaulis, pavaizduotas iki menkiausių smulkmenų.

Kihurė apsidairė po kambarį ūmai supratusi, ką turi omenyje Paskalė.

- Ir jūs ketinate jį tyrinėti, tiesa?

- Ne vien tyrinėti, - atsakė Silvestis gurkštelėdamas degtinės. - Bet ir jame gyventi. Kol mums atsibos. Spėju, jog tai įvyks negreitai.

Moteris paliko porelę kabinete vienus, kad jie galėtų pratęsti savo prasmingus pokalbius, kuriuos turėjo nutraukti, kol linksmino viešnią.

Ji užkopė laiptais aukštyn ir grįžo į Hado paviršių. Kaip ir anksčiau, pluta švytėjo raudoniu, raibuliavo nuo kompiuterinių procesų. Pagaliau įpratusi prie aplinkos moteris pajuto, jog pagrindas po kojomis nuolat vibruoja, tarsi rūsyje riaumotų titaniškas variklis. Na, tokia mintis panaši į tiesą, pamanė ji. Tai simuliacijų variklis.

Kihurė pagalvojo apie Silvestį ir Paskalę, pasinėrusius į savo nuostabaus naujojo pasaulio tyrimus. Jų požiūriu, nuo tos akimirkos, kai viešnia pasišalino iš kabineto, tikriausiai praėjo ne vieneri metai. Tačiau kam šios smulkmenos galėtų rūpėti? Kihurės širdyje sukirbėjo įtarimas, kad juodu pasirinks mirtį, kai niekas nebežavės. Bet, kaip minėjo Silvestis, tai įvyks negreitai.

Ji įjungė skafandro komunikatorių.

- Ilja... ar tu mane girdi? Velnias, man sakė, jog tu gyva... kokia kvailystė.

Vietoj atsakymo moteris teišgirdo statinius trikdžius. Visos viltys subliuško. Ji nužvelgė mirgančias lygumas svarstydama, ką daryti toliau.

Staiga:

- Kihure, čia tu? Gal paaiškinsi, kaip sugebėjai išlikti gyva?

Voljova kalbėjo keistu balsu - tai užtęsė žodžius, tai bėrė juos kaip žirnius, - lyg būtų išgėrusi, nors intonacija skambėjo grėsmingai įprastai.

- Galėčiau paklausti to paties. Kiek pamenu, mūsų laivas išvertė aukštyn pilvą. Nejau tu iki šiol dreifuoji kosminėje erdvėje?

- O, mano padėtis kur kas geresnė, - atsiliepė Voljova per visą elektromagnetinių bangų spektrą kursuojančiu balsu. - Aš esu kelte. Ar girdi, ką sakau? Aš kelte.

- Kaip...

- Jį atsiuntė laivas. "Begalybė". - Dabar rodės, kad iš susijaudinimo triumvirai užėmė žadą, tarytum jai desperatiškai magėjo kam nors papasakoti, kas įvyko. - Galvojau, jog šviesaeigis mane pribaigs. Bet vietoj lemiamo smūgio sulaukiau kelto.

- Kažkokia nesąmonė. Juk laivą tebevaldo Saulės Vagis, ir jam vis dar knieti mus sudoroti...

- Ne, - džiaugsmingai it vaikas paprieštaravo Voljova. - Viskas aiškiau, negu aišku, suprantama, jei mano gudrybė išdegė...

- Ką tu padarei, Ilja?

- Aš... hmm, leidau kapitonui sušilti.

- *Ką?*

- Sutinku, problemą išsprendžiau gana drastišku būdu. Bet aš pamaniau - jeigu laivą bando užgrobti vienas parazitas, su juo pakovoti įstengtų nebent galingesnis virusas. - Voljova patylėjo tarsi lūkuriuodama pritarimo. Kihurei neatsiliepus, ji pratęsė: - Atšildžiau Braniganą vos prieš dieną. Ar supranti, ką tai reiškia? Maras prarijo didžiąją laivo dalį per keletą valandų! Transformacijų sparta neįtikėtina, centimetrai per sekundę!

- Ar tu tikra, kad elgeisi išmintingai?

- Kihure, šis poelgis, ko gero, pats kvailiausias per visą mano gyvenimą. Bet man pasisekė. Blogiausiu atveju vieną didybės

manija apsėstą individą pakeičiau kitu, kuris netrokšta mūsų sunaikinti.

- Ką gi, tai žingsnis teisinga kryptimi. Kur dabar esi? Nusigavai atgal į šviesaeigį?

- O ne. Pastarąsias porą valandų ieškojau tavęs. Kur, po velnių, tu prapuolei, Kihure? Man niekaip nepavyksta nustatyti tavo koordinačių.

- Vargu ar norėtum žinoti.

- Na, mes dar pažiūrėsime. Prisijunk prie manęs kiek įmanoma greičiau. Viena į šviesaeigį grįžti neketinu. Manau, "Begalybė" bus kaip reikiant pasikeitusi. Juk tu... hmm... sugebėsi mane pasiekti?

- Taip.

Kihurė įvykdė nurodymą, kurį jai perdavė Silvesčio žmona, teigusi, jog tai padės atitrūkti nuo paviršiaus. Gestas atrodė beprasmiškas, tačiau Paskalė primygtinai tvirtino, esą matrica, supratusi jį kaip atitinkamas instrukcijas, į kosminę erdvę išsiųs žemos gravitacijos burbulą, kuriame tūnanti Kihurė saugiai pasitrauks nuo Hado.

Ji plačiai išskėtė rankas, lyg turėtų sparnus ir galėtų skraidyti.

Po kojomis pamažu nutolo raudona - kaip visada fliuktuojanti, raibuliuojanti - žemė.

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

Alastair Reynolds

APREIŠKIMŲ ERDVĖ

Mokslinis fantastinis romanas

ANTRA KNYGA

GINTARAS ALEKSONIS
redaktorius
GINTAUTAS K. IVANICKAS
meninis redaktorius

www.eridanas.lt

Formatas 84x108 1/32. Popierius ofsetinis. Garnitūra "Times".
SL Nr. 950. Ofsetinė spauda 8,5 sąl.sp.l.
Kaina sutartinė.
"Naujasis Eridanas", 3009 Kaunas, Partizanų 4. Tel. 73-39-67.
Spausdino "ARX Baltica" spaustuvė, Veiverių 142 b/c, Kaunas.